

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Hassel_Sven-004-Valecny_soud.pdb

PDB Name: 004-Válečný soud.txt

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 18.12.2005

Modification Date: 18.12.2005

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Sven Hassel

Válečný soud

PAMÁTCE Ernesta Rubena Laguksena,
velitele finského obrněného pluk
- dragounského pluku z Nylandu.

TRAGÉDIÍ německého vojáka je jeho víra, že existuje ro-zumný důvod, aby pokračoval v odporu a riskoval život. Den za dnem tak dál vrší nelidské oběti ve jménu dávno ztracené věci.

Plukovník hrabě von Stauffenberg krátce před svou popravou 20. Července 1944.

TATO KNIHA je věnována městu Barcelona, kde jsem se setkal s mimořádnou pohostinností a kde byla napsána největší část této knihy.

Přijít O nohu nebo chodidlo není ani Z poloviny
tak zlé. Tyhle nové umělé údy mají klouby,
které často fungují lépe než původní,
a když do nich dostaneš artritidu,
můžeš si ji vyléčit plechovkou oleje.
Přijít O nohu nebo chodidlo není ani Z poloviny
tak zlé. Tyhle nové umělé údy mají klouby,

které často fungují lépe než původní,
a když do nich dostaneš artritidu,
můžeš si ji vyléčit plechovkou oleje.
Přijít O nohu nebo chodidlo není ani Z poloviny
tak zlé. Tyhle nové umělé údy mají klouby,
které často fungují lépe než původní,
a když do nich dostaneš artritidu,
můžeš si ji vyléčit plechovkou oleje.
Přijít o nohu nebo chodidlo není ani z poloviny
tak zlé. Tyhle nové umělé údy mají klouby,
které často fungují lépe než původní,
a když do nich dostaneš artritidu,
můžeš si ji vyléčit plechovkou oleje.
Porta Drobečkovi, 190 kilometrů severně od severního polárního kruhu.

PORTA výská radostí a nabízí jí místo na rozbité lavici, na níž sedíme.
Směje se, je to slyšet až hluboko v lese. Stojí ve slun-ci a my vidíme siluetu jejího těla. Sukně její letní unifor-my je vyrobena z tenkého průsvitného materiálu. Byli bychom rádi, kdyby tak zůstala stát navždy. Má dlouhé vlasy, zlaté jako zralé obilí. Neumí německy a musíme se dorozumívat podivným univerzálním jazykem. Porta mluví něčím, o čem tvrdí, že je to finština, ale dívka mu nerozumí.
V řece to šplouchá, vypadá to, jako by na ni dopadaly velké dešťové kapky.
„Střílejí,“ řekl Gregor lakonicky. „Mrhají časem!“
„Mrhají střelným prachem na takovou vzdálenost,“ říká Dědek a zapaluje si svou dýmku se stříbným víč-kem.
Vypadá to, jako by jednotlivé spršky vody závodily jedna s druhou napříč řekou.
„Vy se nebojíte?“ ptá se dívka v uniformě a uhlazuje si sukni.
„Ne,“ směje se bezstarostně Porta. „Střílejí jako ubo-žáci.“
„Ještě nikdy jsem je neviděla střílet,“ říká dívka a na-tahuje krk, aby lépe viděla.
„Můžeme se dostat o trochu blíž,“ navrhuje Porta a pomáhá dívce vstát. „Vysmějeme se jim!“
„Můžeš mě vyfotit?“ ptá se dívka a podává Heide-mu fotoaparát značky Leica. Zaujme pozici na vrcholu kopce.
Heide ji fotografuje a ujišťuje se, že všechny spršky vody po dopadu kulek na hladinu řeky jsou v záběru.
„A teď ještě jeden obrázek, na kterém budeš mezi mnou a Drobečkem,“ volá se smíchem Porta.
Dívka se směje a bere je oba kolem ramen.
Heide si dřepne jako opravdový profesionální foto-graf.
Výbušný náboj trhá polovinu jejího obličeje. Maso, krev a úlomky kostí stříkají na Portu. Utržené ucho se houpe na Drobečkově hrudi jako medaile.
„Snajpr! Zasranej, mizernej snajpr!“ křičí Drobeček a plácne sebou na zem vedle Porty.
Tlačí před sebou. tělo mrtvé dívky jako kryt.

MOST

„DRUHÁ ČETA! Připravit k odchodu!“ nařizuje Dědek a přehazuje si samopal na rameno. Vypadá unaveně a vystrašeně. Šedé strniště mu pokrývá tvář. Jeho starožitná dýmka se stříbrným víčkem visí smutně z koutku úst. Několik příslušníků čety vstává a začíná dávat dohromady své zbraně a výstroj. Porta a Drobeček zůstávají v teplé díře, kterou si našli, a tváří se, jako by se jich nic z toho kolem netýkalo.

„Neslyšeli jste rozkaz?“ křičí Heide až příliš horlivě a jeho prsa se dmou pýchou do opravdu poddůstojnické velikosti.

„Zase sem jde,“ říká Drobeček rozzuřeně a míří sa-mopalem na Heideho. „Co s ním uděláme?“

„Zastřelíme ho, až se to hodí,“ rozhoduje se jednoznačně Porta.

„Co kdybychom ho přivázali k mostu předtím, než ho vyhodíme do vzduchu? Zabijeme ho a spálíme jedním vrzem!“ navrhuje s rozkoší Drobeček.

„Svině,“ vrčí rozzlobeně Heide a odchází.

„Hněte sebou, vy povaleči,“ křičí podrážděně Dědek a strčí do Porty.

„Děláš to všechno úplně blbě. Nehnu se ani o krok, dokud si nevypiju svoje kafe,“ odpovídá Porta a dává najevo nezájem.

Drobeček má už všechno připraveno na vaření. Plní kotlík sněhem a brzy hoří příjemný oheň.

Dědkova tvář nabírá rudou barvu.

„Která prašivá opice vám sežvýkala prdele? Do pěti vteřin budete na nohou, nebo vám dám kafe, na jaké nikdy nezapomenete!“ Zamával svým kalašnikovem nad hlavou jako holí.

Portovi se daří uhnout právě ve chvíli, když pažba přilétá k jeho hlavě.

„Krucinál, skoro jsi mě praštil! Nemůžeš začít třískat lidem jen proto, že chtějí ke snídani hrnek kafe!“ Slovo kafe dostává Dědka do ráže. „Kde si myslíte, že jste? Na výletu za zasranou polární září?“

„Je mi fuk, kde jsem,“ říká Porta tvrdohlavě. „Pořád chci to kafe! Mozek mi nezačne fungovat, dokud ho nedostanu.“

„Jo, má pravdu,“ souhlasí Drobeček. „Tahle zatracená armáda si s námi nemůže dělat, co se jí zachce. Máme právo na kafe. Píše se to ve služebních řádech. I ty usmrkaný lvani dostanou kafe, než vylezou a nechají se postřílet.“

„Vy nemáte právo ani se uprdnout,“ řve vztekem Dědek. „A jestli si neseberete svoje věci a nezvednete hezky rychle zadky ze země, vytřískám vám ven ty sračky, co máte ve vašich blbejch palicích!“

„Jasně! Krátkej proces s nima!“ přizvukuje horlivě Heide.

Porta lije vodu na kávová zrna. Nádherná vůně stoupá k vrcholům stromů.

Naše chřípí se začínají chvět. Brzy sedí celá skupina na zemi a dělí se o Portovu kávu. I Dědek mrzutě přijímá hrnek, který mu Drobeček nabídl.

„K čertu s vámi všemi,“ vrčí Dědek a fouká do hrnku. „Nejhorší četa z celé armády a tu musím dostat zrovna já! Samý sračky, nic jiného nejste.“

„On není džentlmen, vid' že ne?“ ptá se Drobeček Porty.

„Řekl bych, že původně to byl proletářskej chlapec,“ odpovídá Porta. „Pro nás je asi tak stejně užitečný jako díra v hlavě.“

Drobeček se otrásá smíchem. Zdá se mu, že Portova odpověď je vtipem roku.

„To si necháš líbit?“ ptá se Laponec Guri a nasadí typicky laponský úšklebek.

„To bych se musel propadnout jestli ano,“ křičí úsečně Dědek. „Teď mě poslouchejte! Dávám jasnej rozkaz: Četo, odchod!“

„Neřvi tolik!“ varuje ho Porta. „Kdovíkam až je to slyšet a v těchhle končinách je dost nebezpečný mluvit německy.“

„Tak to by stačilo,“ řve Dědek, překypuje vztekem a sundává z ramene samopal.

„Vystřel a jsi mrtvej,“ hrozí Drobeček a obrací hlavěň kalašnikova proti Dědkovi.

„Nech nás vypít v klidu kafe,“ říká mrzutě Porta, „tady se nebude válčit, dokud si neopláchnu svoje mandle!“

„Do hajzlu,“ ustupuje Dědek a mrští svou ruskou beranicí daleko mezi stromy.

„Dej si pozor, ať ti nezmrznou vlasy,“ říká Drobeček milým hlasem. „Nedali nám to jen tak pro parádu.“

Porta v klidu připravuje další hrnek kávy. Jeho ranní porce je pět šáleků. To je pravidlo.

„Hele,“ říká Dědek nebezpečně tichým hlasem, „jak dlouho počítáš, že bude tenhle kávovej dýchánek ještě trvat?“

„Jenom idiot by honil lidi křížem krážem po mapě dřív, než si stačí dát kafe,“ říká Porta klidně a plní znovu hrnek.

Dědek bere Portovu odpověď na vědomí, ale vyskočí, když Drobeček začne dělat toasty.

„Až budeme zpátky, dám vás do hlášení kvůli neuposlechnutí rozkazu,“ vyhrožuje a třese se vzteky.

„Řekni mi,“ otočí se Porta k Legionáři, „jako nejstarší člen tohoto střeleckého klubu, poslali tě někdy v cizinecký legii, aby ses nechal podřezat od muslimů bez toho, že jsi měl hrnek kávy pod opaskem?“

„Non, mon mni, nevzpomínám si, že by se to kdy stalo,“ odpovídá Legionář. Ví, že by nebylo moudré a že by způsobilo nevypočitatelně problémů, kdyby udělal něco jiného, než souhlasil s Portou v otázce ranní kávy.

Dědek ztrácí trpělivost, odhazuje hrnek a vyráží Drobečkovy z rukou toast.

„Vstávejte! A hned!“

„Nezacházej takhle s dobrým jídlem,“ nadává Porta. „Nemůžeš vědět, kdy budeš mít hlad ty!“

„Řekl jsem to už jednou a trvám na tom. Není to džentlmen,“ povzdechne Tiny a trpělivě sbírá se země kousky toastu.

„Hlídej si tlak, starej,“ radí Porta. „Krátíš si život, když budeš takhle vyvádět.“

Brzy po této epizodě vyrážíme na cestu a kloužeme po příkrém svahu. V době oběda dosahujeme silnice vedoucí k nezamrzajícímu přístavu daleko na severu. Kousek na východ vede smutně proslulá železnice

postavená za cenu životů tisíců a tisíců vězňů. Říká se, že stojí na lidských kostech.

Ležíme ve sněhu a sledujeme nekonečné transportní kolony projíždějící kolem našeho postavení.

„Nahoru na silnici,“ rozkazuje Dědek. „Za mnou v zástupu! Pokud nás někdo osloví, budou odpovídat jen ti, kteří mluví plyně rusky. Ostatní jsou hluchí a němí.“

„Merde aux yeux! Doufejme, že Ivani neucítí krysy,“ reptá Legionář. Vypadá to, jako by se zmenšoval.

„Pro Kristovy rány,“ syčí Vestfálec trpce. „To je napo-sledy, co jdu na výlet za nepřátelské linie. Hned jak se vrátíme, prostřelím si nohu.“

„Přidej k tomu i svou makovici, když ti na to přijdou,“ říká Porta a sarkasticky se směje.

Přibližně na severovýchod od Glenegorsku objevujeme první zamaskovaný most.

Čtyři dlouhé vlaky s materiálem stojí na zamaskované trati a čekají na zelené světlo semaforu. O několik kilometrů dál čeká pátý.

Na okraji lesa připravujeme nálože. Máme pět saní naložených Lewisovými bombami, kterými nás právě začali vybavovat.

Porta a já máme první hlídku. Nemůžeme už být opatrnější, tak jako tak nemůžeme spát. Jsme plní pervitinových tablet zahánějících spánek. Rusové jim říkají pryžok poroch. Jedna dávka udrží muže týden bez spánku a člověku v akci za nepřátelskou linií může taková věc zachránit život.

„Ty ses zbláznil, člověče!“ protestují, když si Porta zapaluje cigaretu. „Uvidí tě až v Murmansku!“

„Vykašli se na to, synku,“ zamumlá Porta. „Rudá armáda bliká celou noc! Proč bych nemohl já?“

„Bude to tvoje vina, když to od nich koupíme!“

„Pak to ani neucítíš,“ říká Porta bezcitně. Dlouze potáhne ze své cigarety, která se poté jasně rozzáří.

Příští den brzy ráno posloucháme Heideho, našeho odborníka přes výbušniny. Stojí na kmen i padlého stromu, aby na nás všechny dobře viděl.

„Poslouchejte mě, a to moc pořádně, vy nahý zadky,“ křičí. „Jak všichni vidíte, mám v ruce něco, co vypadá jako kus gumy, a vy s tím můžete dělat, co chcete, aniž by se něco stalo. Hod'te to třeba do ohně a všechno, co vám zbude, bude tuhá lepkavá hmota. Vypadá to jako žvýkačka, ale není to žvýkačka. Tahle sračka se skládá z jedné čtvrtiny z termitu smíchaný ho s kyslíčnickem kovu a ze tří čtvrtin z plastický výbušniny.“

„Co to znamená plastická?“ ptá se bezvýrazně Drobeček.

„Nic, co by tebe muselo zajímat. Všechno, co ty po-třebuješ vědět, je, že se tomu prostě říká plastická výbušnina.“ Heide zvedá měděnou trubici.

„Tohle je trubice z mědi a hliníku, která obsahuje detonátor. „

„Co to je detonátor?“ ptá se Drobeček, zvedaje ruku jako školák.

„Ani do toho ti nic není,“ odpálkuje jeho otázku Heide. „Všechno, co ty potřebuješ vědět, je, že se tomu říká detonátor. A přestaň mě rušit téma stupidními otázkama! Řeknu vám všechno, co potřebujete vědět, a to vám bude muset stačit. Jak můžete vidět, na válci je osm značek a každá z nich znamená jeden z osmi různých časovejch intervalů, takže si můžete vybrat, kdy to udělá prásk. Nejkratší je dvě minuty a já vám neradím, abyste ji použili. Nejdelší jsou dvě hodiny. Samotná trubice,“ Heide ji drží, jako kdyby ji sám vynalezl, „obsahuje sloučeniny rtuti. Po nastavení času začne kyselina uvnitř rozkládat uzávěr zadržující zápalník v jeho původní poloze. Ten se pak vymrští vpřed a narazí na nálož. Proces je ukončen.“

„A pak to udělá zatraceně pořádněj PRÁSK!“ vykřikne Drobeček a zašklebí se.

„Ty idiote!“ zavrčí vztekla Heide. „Přestaň mne přerušovat! Nevšiml sis, že já jsem poddůstojník a tudíž tvůj nadřízený?“

„Kdybys byl u jezdeckta, mohl bys být podkoní, a kdybys byl u horskýho pluku, mohl bys být nadmyslivec. Mohl bys také být to kdybys byl u parašutistů jako tady Gregor...“

„Když je proces odpálení ukončen,“ pokračuje Heide povýšeným tónem, „vznikne extrémně vysoká teplota a to je ta věc, která vznítí plastickou trhavinu.“

„A udělá to PRÁSK!“ zopakuje Drobeček. Heide na něj vrhne vražedný pohled.

„Všechny známý kovy včetně nejtvrďší oceli se ve vteřině roztaví. Bez týhle chytrý věci nazývaný detonátor si můžete s plastickou výbušninou hrát, jak chcete. Nic se nestane kromě toho, že budete mít polepený prsty. Můžete skočit do ohně a mít toho plný kapsy. Nebouchne to! Dát to pod parní buchar.

Nic se neděje! Ale když jednou nastavíte detonátor, dávejte pozor! Utíkejte jako o život! Mezi vámi a místem exploze musí být nejméně padesát metrů. Když budete blíž, plíce vám vyletí krkem a prdelí. Já sám bych doporučoval šedesát metrů. Když nám to předváděli v armádním muničním skladu v Bamberku, přišli o dva muniční experty. Mysleli si, že si mohou zahrávat s Lewisovými bombami.“ „Bamberk! To místo znám,“ volá šťastně Drobeček. „Vyhazovali jsme do vzduchu vlaky a nákladáky nějakou zatracenou věcí, který se říkalo TNT. Byla tam hromada hlavounů přes munici. Jeden z nich byl právě v posteli. Obrátilo ho to vzhůru nohama, když mu pod ní nějaký svobodník strčil nálož a poslal ho tak do království božího.“

„Velitelé družstev ke mně,“ rozkázal příkře Dědek.

„Aspoň chvíli klidu,“ říká Drobeček lakonicky a loví velký doutník z pouzdra na plynovou masku. Kouří jenom doutníky. Považuje to za něco, co člověka řadí vyšší společenské třídě.

Naše družstvo má za úkol postarat se o most severně od Polusera. Je schovaný stromy a kamufláž je tak dobrá, že jsme od něj jen několik metrů, když si jej všimneme. Je to obrovský železniční most. Ocelové nosníky se táhnou rovnou do Laponska. Máme vyhodit do vzduchu mosty a hráze na celé trase až do Pitkulu. To je délka asi 150 kilometrů. To by mělo vyřadit železnice a nejdůležitější silniční komunikace z provozu na značnou dobu.

„Bude zázrak, jestli z toho vyvážneme živí. Pokud jo, tak pojedeme domů a uspořádáme pořádný tah na Reeperbahn, ne?“ sní Drobeček a tváří se zamyšleně.

„Vyjebou s náma a pošlou nás na další výlet a my nebudeme mít ani šanci dát si saunu,“ oduší pesimisticky Barcelona.

„Chtěl bych být Fin,“ říká Porta rozhodně. „S těma sezachází jako s lidmi.“

„Nebor to z té nejhorší stránky,“ křičí optimisticky Gregor. „Určitě nám za tohle připnou pár medailí.“ Má rád ovocný salát stejně jako Heide.

„Par Allah, všechno, co chci, je Heimatschuss a pořádně se vyspat v čisté nemocniční posteli,“ povzdychne si Legionář unaveně.

„Bud' rád, když se dostaneš domů živý,“ uklidňuje ho Dědek.

„Půjde to,“ křičí Drobeček. „Vyhodíme tyhle mosty do vzduchu, ať z té všivý války máme taky trochu srandy.“

Rozděluje si výbušniny. Speciální pouzdra, která máme, jsou plná. Říkáme jeden druhému sbohem, dříve než se tiše rozptýlíme do bílé pustiny a než nás spolkne les na vzdáleném břehu zamrzlého jezera. Naše družstvo jde kolem dna řeky a pokračuje podél silnice mířící na sever. Několikrát nás oslovují řidiči a hlídky, které nás kvůli našim uniformám považují za bezpečnostní jednotky.

Drobeček málem způsobí katastrofu, když na projíždějící ruský nákladák, který nás ohazuje sněhem, zakřičí německé slovo Arschloch.

U silničního mostu jižně od Laponska se loučíme s Legionářovou skupinou.

„Udělejte to pořádně,“ nabádá je otcovsky Drobeček. „Udělejte to jednou dlouhou ránou, moji chlapci, protože jinak se tomu zatracenému mostu nic nestane. Kdybych byl na vašem místě, řekl bych sám sobě, abych to udělal místo vás.“

„Merde, nejsi jediný, kdo umí vyhazovat věci do vzduchu,“ odpovídá Legionář a odchází v čele své skupiny.

„Mosty jsou asi ty nejtěžší věci na vyhazování do vzduchu,“ říká Drobeček Portovi. „Dokud nemáš správnou dávku, ani milion Lewisových bomb to nedokáže.“

„Dávej si bacha, ať to jednou nezvrtáš,“ říká Gregor mrzutě. Má neurotický odpor ke všemu, co by mohlo mít něco společného s výbušninou.

„To se nikdy nestane,“ chvástá se Drobeček. „Když most dostane pecku ode mne, je to vždy most, který si to namíří rovnou do prdele!“

O několik hodin později dorážíme k našemu mostu. Drobeček obchází kolem něj a uznale poklepává na nosníky.

„Bůh nás má rád, není to krásnej most?“ pitvoří se. Kilometr dlouhý transportní vlak přerachotí přes most.

Voják v kožešinové uniformě na nás mává z brzdařské budky.

„Ten chlapec netuší, jaký měl štěstí, že chytil tenhle vlak,“ říká Porta zamyšleně. „Ten příští poletí do pekel.“

S mostem je to ale větší problém, než jsme očekávali. Je neuvěřitelně obtížné škrábat se po zledovatělém betonu, kde není nic, čeho bychom se mohli zachytit. Jen led a drsný beton, který vám drásá ruce na kousky.

Drobeček se vzteká jako blázen pokaždé, když spadne dolů a směšně klouže po ledu na řece.

„Kdo je k čertu ten idiot, kterýho nenapadlo, že budeme potřebovat stoupací železa?“ kleje vztekle Porta, když po dvacáté padá dolu.

Když se konečně dostaneme nahoru po několika hodinách pokusů, narážíme na novou překážku, která nás takřka odzbrojí.

Tiše sedíme a zíráme na cívky zlověstně vyhlížejícího ostnatého drátu, jimiž jsou omotány podpěry mostu, aby se zabránilo v přístupu k jeho nejzranitelnějším částem.

„Ježíši, židovskej synu německýho boha,“ zvolá Porta, „všechno, co právě teď opravdu ze všeho nejméně potřebujeme, je padnout do léčky. Naše Lewisovy bomby nás pak dostanou z uniform rychleji než nás Hitler dostal do nich.“

„Zatracená práce, aby tam tak bylo spouštěcí tlačítko,“ mumlá Drobeček a dívá se pod ostnatý drát.

„Výborně, s pomocí Panny Marie a skvělý německý techniky na naší straně možná projdeme,“ říká filozoficky Porta.

„Jestli se náhodou někde něčeho dotkneme,“ říká Drobeček, „budeme to pro změnu my, kdo poletí k pánu!“ „Jsou to nervy,“ funí Gregor.

„Držte si klobouky,“ varuje Porta a začíná stříhat drát. První rezavé prameny švihají kolem našich tváří.

Porta je brzy unavený a podává kleště Drobečkovi, který se pouští do ostnatých drátů jako buldozer.

„Krucí, dávej pozor, blázne,“ varuje ho vystrašený Gregor. „Přestřiheš jeden špatnej drát a je po nás všech.“

„Tady je ta zasraná mina,“ křičí Drobeček a užasle se naklání. Opatrně táhne minu k sobě. „Dráty jsou tady,“ pokračuje a ukazuje na svazek šedých kabelů vedoucích pod minu.

„Opatrně!“ křičí Porta nervózně. „Nechej ji, kde je, a odšroubuj rozbušku! Slezeme dolů, když ji zajistíš. Nikdo z nás nemá chuť nechat se zabít!“

Drobeček začne bezstarostně zneškodňovat monstrum, odšroubuje rozbušku a nechá minu, aby visela mezi námi.

Máme takový strach, že ani nedýcháme.

„Pro Kristovy rány, dávej pozor,“ křičí Porta na Drobečka, který objevil tři další miny typu, s jakým jsme se dosud nesetkali.

„Podívejte se na tohle“ křičí tlumeně Drobeček. „Tady se to dá ohnout!“

„Pro Krista, neohýbej to,“ zaskučí Porta strachy. „To je ten zatracenej detonátor!“

„A co s tím podle tebe mám udělat?“ ptá se nevinně Drobeček. „Vzít to do zubů?“

„Nechej to být, pro smilování boží,“ běduje Gregor šílený strachy.

„Nemůžu dál stříhat dráty, pokud se jí nezbavím,“ vysvětluje Drobeček a opatrně šťouchá do nejbližší miny.

„Není na jedné straně červený knoflík?“ ptá se Porta zezdola zpoza těžkého betonového sloupu.

Další vlak rachotí přes most. Všechny hovory umlkají, dokud neprojede.

„No nazdar, ‘Začíná pršet!’“ říká překvapeně Drobeček, když vlak odjel.

„Jeden z chlapců ze sousedství se na tebe vychcal,“ zakřičí Porta zmítající se smíchy.

„Já ho uškrtím,“ řve Drobeček a hrozí pěstí za vlakem mizějícím v dálce. „Mně neuteče nikdo, kdo si mě dovolí pochcat! Smrdím jako hajzlík na

dvorku. A mám na hlavě i komunistický hovno!“

„Můžeš se umejt, až se vrátíme,“ pitvoří se Porta. „Lepší dostat ránu hovnem než šrapnelem! Podívej se, jestli je na jedné straně ty miny červený knoflík!“

„Je tam červený knoflík,“ oznamuje Drobeček. „A ještě něco tu je. Vypadá to, jako kdyby kolem toho knoflíku sepsali celou historii socialistický revoluce.“

„Co tam je,“ ptá se Porta.

„Ještě nedostávám příplatek za ruské překlady,“ říká Drobeček drze.

„Tak to pomalu vyzkoušíme a uvidíme, co to udělá,“ říká Porta. „Stiskni levej knoflík a drž současně tamtu páčku. Když se páčka posune, vybuchne to!“

„Moc zajímavá rada! huláká Drobeček a jeho hlas se odráží pod mostem.

„Blbá jako zajíc březňák,“ povzdechl si bezmocně Gregor a přitiskl se ještě hlouběji do sněhu.

„Není třeba se schovávat,“ uklidňuje nás Porta. „Dole jsme relativně v bezpečí. Miny vždy vybuchnou směrem nahoru.“

„A co Drobeček?“ ptám se nevinně.

„Zemře pro slávu velkého Německa a jeho jméno bude zvěčněno na památníku hrdinů před kasárnami,“ říká Porta fatalisticky.

„Stiskl jsem tu klapku,“ volá netrpělivě Drobeček.

„A co dál?“

„Zatlač ji dovnitř, ale pomalu! Když to začne syčet, skoč k nám dolů, ale dělej, jestli tě neomrzelo život!“

„Zamáčkli jsme ji jako veš,“ odpovídá Drobeček. „Ale myslím, že možná jen předstírá, že je po ní.“

„Teď otevři kryt,“ vysvětluje Porta. „Polož ruku na drážku, zkus nahmatat malej čtvercový čudlík a zatlač jej dolů.“

„Hotovo,“ říká Drobeček spokojeným hlasem a mrštil minou pryč od sebe. „Všechny ostatní zajistím tak rychle, jako když nadrženej Turek šoustá s partou koček.“

„Opatrně!“ varuje ho Porta, „opatrně a drž tu páčku.

Když ji pustíš, bude to tvoje poslední mina.“

„Vydrž chvíli, než se z toho poděláš,“ vychloubá se sebejistě Drobeček. „Nikdy jsem to nezkazil. Je to v pořádku a jdu zase na to.“

„Dívej se, kde stříháš,“ říká Porta. „Kabely můžou být zamotaný do ostnatejch drátů a když je přestříhneš, vystřelí nás to odsud prdelem nahoru.“

Pokládáme zneškodněné detonátory pod velké ocelové válce. Portovi se zdá, že tam nemohou nadělat velké škody.

Prokousáváme se pomalu přes dráty k podpěrným nosníkům. Dáváme pozor, abychom se nedotkli min. Potím se strachy navzdory arktickému mrazu. Bojím se min právě tak jako Gregor. Během mnoha hodin, které jsme strávili pod mostem, přes něj nad námi projelo nespočet vlaků. Držíme si nad hlavami kusy plachet, na kterých spáváme, abychom se uchránili před tím, co zažil před chvílí Drobeček.

Když jsme konečně hotovi s ostnatými dráty, začíná důležitá práce s uložením výbušnin, které jsme přivezli na saních. Dostávám nejhorší práci, dopravit Lewisovy bomby ze saní k patám různých pilířů. Po několika hodi-nách práce jsem tak utahaný, že padám do sněhu a odmítám pokračovat, pokud si nebudu moci odpočinout. Ruce a nohy mě tak bolí, že se mi chce při každém pohybu křičet.

Porta a Drobeček se ostře hádají, kdo z nich má rozmístit výbušniny.

„Když je dáme všude, bude to rychlejší,“ říká Drobeček, který je nadšením bez sebe z Lewisových bomb.

„Budeš dělat, co ti řeknu, ty pochodující hajzlíku,“ křičí Porta a hrozí mu klíčem na matici.

„Nejsi nic víc než já!“ vzteká se Drobeček. „Četař je pořád četař a nikdo, ani Bůh, ani ďábel nemůže jednomu z nich říkat, co má dělat. Kam bychom se dostali, ptám se, kdyby se jeden zatracenej četař mohl postavit, chodit sem a tam a rozkazovat druhému četaři?“

„Já jsem navštěvoval vojenskou školu o munici a výbušninách v Bamberku,“ naparuje se Porta, „když ty ses sral v kurzu pro proviantáky s tím, jak zkazit kyselý zelí! Takže by ses měl smířit s tím, že v týhle práci jsem šéfem já!“

„Ať se propadnu,“ odpovídá Drobeček rozmrzele, jestli jsem nebyl v Bamberku. Dali mi tam dokonce medaili za zvláštní píli, která stála životy dvou instruktorů!“

Po dalším rozvěklém hádání a přesvědčování se shodují, že si práci rozdělí. Drobeček našel dobrý způsob, jak připevnit nálože na pilíře mostu, aby nesklouzly dolů. Ale nejdůležitější věc ze všeho je pořádek, jak je správně zapojit.

Je hluboká noc, než jsme hotovi s jednou stranou mostu, a tehdy se Porta dožaduje večere.

„Sračky se ti rozlezly z prdele do mozku,“ křičí rozrušeně Gregor. „To je sebevražda, posadit se právě teď k večeři pod Ivanovým mostem.“

„Byl by na mrtvici, kdyby nás tady našel, že jo?“ šklebí se bezstarostně Drobeček.

Ale Porta se stále dožaduje večeře, na kterou má právo podle vojenského řádu.

Zatímco jíme, prochází nad našimi hlavami bezpečnostní hlídka NKVD. Jsou tak blízko, že bychom se jich mohli skoro dotknout, kdybychom natáhli ruce nahoru mezi prkna mostu.

Při cestě na druhou stranu mostu jde o krk a několikrát se nám podařilo skoro spadnout. Když se tam dostaneme, je tam ještě více toho zatraceného ostnatého drátu, přes který se musíme prostříhat.

Přenášíme výbušniny k patám jednotlivých pilířů. Primární nálože jsou nejnebezpečnější. Jediný náraz je může odpálit. Kdybychom jedinou upustili, hlídka NKVD by u nás byla během jediné minuty a neděláme si iluze, jak by s námi naložila.

„V tomhle jsi fakt dobrej,“ oceňuje Porta Drobečka a poklepává mu na rameno.

„Tak dlouho, dokud udržíme vlka za dveřmi,“ šklebí se spokojeně Drobeček a zvoní Lewisovou náloží o nejbližší betonový blok.

Při upevňování drátů poskakuje pod mostem obratně jako opice.

Dělá se mi špatně, jen když se na něj podívám.

„Jak to k čertu dokáže?“ mumlá Gregor nervózně. „Proboha, jenom se ho na to neptejte,“ varuje nás Porta. „Mohl by sletět! On nemá představu, jak kurevsky nebezpečný to je!“

Slabý zvuk nás donutí vzhlédnout nahoru. Tři muži z bezpečnostní policie přecházejí nad našimi hlavami. Slyšíme varovné cvaknutí samopalu.

„Adolf by sem měl někdy přijít,“ říká nečekaně Drobeček a jeho hlas se rozezní tichem.

Sundávám z ramene samopal a mířím na hlídku na mostě.

Z dálky přijíždí rachotící vlak. Rachot dávky se utápí v hluku vlaku.

Tři muži v dlouhých kožešinových kabátech přepadávají přes nízké zábradlí mostu a řítí se mezi kusy ledu hluboko dole.

Vlak přejíždí s kovovým rachotem most.

„Proč jsi střílel?“ křičí užasle Drobeček a dívá se na betonový pilíř. „Zkoušel jsi nás vystrašit, co?“

„Protože jsi nedržel tu svoji hamburskou hubu!“ odpovídá Porta vztekle. „Neříkal jsem, abyste tady v těch končinách nemluvili německy?“

Dáváme jeden druhému světelné signály a rozbíjíme v tomtéž okamžiku skleněné kapsle s kyselinou v detonátorech. Exploze tak budou synchronizované, což je u mostu tohoto typu velice důležité. Jinak by se most zničil jen na několika místech a ruští montéři by je dokázali snadno opravit.

Porta odchází z mostu jako poslední. Táhne za sebou tenký drát a za zátočinou řeky jej připojuje ke skřínce, kterou nese Drobeček na zádech.

Dostáváme se do bezpečné vzdálenosti od mostu na druhé straně jezera.

Drobeček otáčí rukojetí jako blázen, aby se připravil na odpálení nálože, zatímco Gregor sleduje měřidlo, které ukazuje, kdy budou mít k dispozici dost proudu.

Drobeček na chvíli odpočívá po své vysilující práci a zapaluje si jeden ze svých velkých doutníků. Cítí, že tak slavnostní okamžik, jako je tento, si zaslouží doutník. S výrazem feldkuráta házejícího hlínou na památku padlého polního maršála připravuje detonační skříňku do pohotovostní polohy a spokojeně se pochechtává v bezelstném očekávání.

„Držte si klobouky, mládenci, jsme připraveni,“ říká slavnostně a poklepává na skříňku.

„Nemačkej to, dokud ti neřeknu,“ napomíná ho nervózně Porta. „Nejdříve musí explodovat primární nálože, protože jinak se tomu zatracenému mostu nestane ani hovno!“

„Ježíši!“ křičí v hrůze Drobeček. „To by bylo jako jít do kina a najít tam Žida, jak se dívá na nějaký všivý film.“

„To se může stát,“ říká vážně Porta. „Stalo se mi to jednou v Berlíně.“

„Nebojte se,“ ujist'uje nás Drobeček. „Zatím neexistuje most, který bych neroztřískal. A tenhle malej milouček mostek první nebude!“

„Říkal jsi malej most?“ ptá se překvapeně Gregor.

„To je největší, jaký jsem kdy viděl!“

„Obdivuj ho, dokud můžeš,“ směje se drsně Drobeček.

„Za pár minut tady nebude nic, co by se dalo obdivovat!“

Vlak s materiálem tažený dvěma velkými parními lokomotivami pomalu přijíždí k podminovanému mostu. Z každého druhého vagónu vlaje rudá vlajka.

„Svatá Agnes, nevlastní matko boží!“ křičí Porta a vyvaluje oči. „Muniční vlak!“

„A podívej se na tamty cisterny plný benzinu,“ křičí Drobeček a ukazuje na silnici, kde se dlouhá řada nákladních automobilů pohybuje podél železniční trati.

„Přitiskněte se k zemi,“ říká varovně Porta, „nebo klidně poletíte i s tím mostem!“

„Doufejme, že si nevšimli, že primární nálože začínají syčet,“ říká tlumeně Gregor a pozoruje dalekohledem kilometr dlouhou kolonu cisteren. „Bůh s námi, tam je dost benzinu pro celou armádu!“

„Kecy,“ uklidňuje ho otcovských tónem Drobeček. „Budou lítat kolem Mléčný dráhy a dívat se dolů na nás dříve, než se stihnou něčemu vůbec divit.“

„Měli bychom je odpálit rychleji,“ říká Porta znepokojeně. „Neměli bychom věřit všemu, co ti chytráci z Bamberku říkají. Víme o tom už více, než se oni kdy naučí.“

„To je jako s Vánocema, že? Když se díváš klíčovou dírkou a vidíš, jak vánoční stromeček zdobí dědeček a ty se pokoušíš představit si, jaký dostaneš dárky,“ říká Tiny se šťastným výrazem v obličeji.

„Jestli to nevyjde, jdeme před vojenské soud,“ říká temně Gregor a přikládá k očím znovu dalekohled.

„Jestli to nevyjde,“ směje se Porta, „a Ivan nás dostane, pak nás všechny čeká úplně jiný vojenský soud!“

„Moc přemejšliš,“ říká Drobeček optimisticky. „Ať už děláš cokoli, vždycky tě za to můžou v armádě skřípnout. Vojenské soudy jsou vždy připraveny a pořád čekají!“

Se zvukem připomínajícím vzdálené hřmění projíždí přes most vlak a z opačné strany začal na most najíždět další.

„Škoda, to se vrací jen prázdný vagóny,“ šeptá zklamaně Tiny.

Na obou koncích mostu znenadání vyšlehly plameny. „Primární nálože vybuchly,“ křičí Porta a hledí s oče-

káváním k dlouhému mostu.

Drobeček stlačuje celou svou váhou ovladač detonační skříňky.

Jeden fantastický žlutočervený plamen vystřeluje vzhůru k obloze a nabírá tvar neskutečně obrovského hříbu. Most je v celé své délce vyzvednut vzhůru k šedivým výhruzně vyhlížejícím mrakům. Oba transportní vlaky jej následují s výjimkou jediného vagonu, který padá dolů. Pak se všechno rozpadá na miliony samostatných částí. Sprška trosek dopadá pár metrů od nás.

Cisterny jedou tak těsně jedna za druhou, že nemají žádnou šanci se otočit. Jsou vymrštny do vzduchu a hořící proudy benzinu vytékají do zamrzlého jezera.

Těžké cisterny se zmítají jako hračky. Všude tryská benzin a dělá nové červeně hořící cestičky. Potom, s trochou zpoždění, nás výbuch zasahuje s hroznou silou.

Jsem vržen pěkný kus daleko napříč ledovou plochou. Ale všechno se děje tak rychle, že nemám ani čas na strach.

Drobeček s detonační krabicí a kabely, které táhne za sebou, letí jako kulka napříč jezerem a mizí mezi stromy na druhé straně.

Porta je vymrštěn obloukem do vzduchu, několikrát se otáčí kolem své vlastní osy a přistává v obrovské sněhové závěji.

Gregor úplně zmizel. Nacházíme ho až daleko zamáčknutého do pukliny mezi dvěma bouří vyvrácenými stromy. Máme dost práce s tím, abychom ho vyprostili.

„Svatá Barbaro!“ křičí Porta. „Tyhle Lewisovy bomby určitě odvedly svou práci!“

„Uřežou nám koule, když nás dostanou,“ předpovídá Gregory zlověstně a rozhlíží se nervózně kolem sebe.

„Ivan má právě teď dost jiný práce, než aby nás hledal,“ říká Porta optimisticky. „To je naučí řídit jejich rozmlácený nákladáky s rozsvícenými světly, jako kdybychom vůbec neexistovali!“

„Každopádně teď vědí, že válka stále pokračuje,“ říká Drobeček se spokojenou grimasou.

„Tak se pohněme,“ říká Porta rozhodně. „Máme jen několik hodin do smluveného setkání, na nikoho se

nebude čekat! Vůbec se mi nelíbí myšlenka, že bychom se my čtyři dostávali domů na vlastní pěst!“ . Všichni jsou už na místě, když dorážíme, ale akce se neobešla bez vážných ztrát. První četa byla zajata dříve, než dosáhla svého cíle. Byli na místě popraveni a jejich těla byla ponechána na sněhu pro vlky. Dědkova druhá četa ztratila devět mužů. Jen pět mužů zbylo ze třetí čety. Zbytek byl zabit, když nálože předčasně explodovaly.

„Spálilo je to na popel,“ vysvětluje svobodník s výmluvnými gesty.

„To byl pekelnej rámus, co jste udělali,“ říká Vestfálec. „Co jste to k čertu měli?“

„Půjčili jsme si několik tun jejich munice, když už jsme byli v tom,“ odpovídá chlubitivě Porta.

„A nebyli jste ani zranění?“ ptá se užasle Barcelona. „Jen naše city,“ odpovídá lakonicky Drobeček.

Poručík Blücher zmizel beze stop společně s většinou čtvrté čety. Jen osm mužů se dostalo zpátky na místo setkání a všichni jsou v takovém šoku, že nejsme schopni z nich dostat pořádné vysvětlení, co se vlastně stalo. Blábolí něco o lidech ze sovětských bezpečnostních hlídek a o mučení. Nejspíš skončí v některé z armádních psychiatrických léčeben, až se dostaneme zpátky. Zmocnila se jich útrašlivá nemoc, která čeká vojáky v guerillo-vých válkách za nepřátelskými liniemi.

Ležíme tři dni zakopání v balce a čekáme až se utiší ruská aktivita, abychom se mohli přesunout pryč. Tu a tam zaslechneme jejich lyže svištící na sněhu nedaleko od místa, kde ležíme a čekáme.

Nemůžeme spát, nikdo z nás nedokáže usnout. Mohou za to pervitinové tablety.

Porta nám krátí dlouhou chvíli vyprávěním o svobodníkovi, kterého potkal ve vojenské muniční škole v Bamberku.

„Byl to takovej blázen z Drážďan,“ začíná Porta. „Stejně blázen, jako byl ten Rus, co k nám přešel u Charkova a jedl látku, jako by byl nějakým druhem mola. Ten svobodník z Drážďan byl profesionální pojídač skla. Jakmile uviděl zrcadlo nebo nějaké kousek drahého skla, sebral jej a snědl. Brzy nebylo u útvaru jediné zrcadlo. Ten svobodník pojídající sklo je všechny snědl.“

Lidé z ostatních jednotek chodili každý večer k nám se zrcadly a dalšími věcmi a on je všechny jedl.

Museli platit, aby se na něj mohli dívat, samozřejmě. Já jsem byl pokladník. Po čase zkonsumoval všechna zrcadla v posádce. Snědl každé. Cena zrcadel závratně stoupla.

Způsobili jsme nedostatek zrcadel, kradli jsme zrcadla ve městě a brzy nezbylo v celém Bamberku jediné zrcadlo. Věc se samozřejmě donesla kriminální policii. Nejdříve se tomu smáli a chtěli vědět, kdo by mohl být takovej blázen, aby požíral zrcadla. Chlápek, který jim to nahlásil, dali pod zámek. Ale když zjistili, že všechna jejich zrcadla zmizela, změnili brzy tón.

Brzy poté zmizelo zrcadlo gauleitra. Poté zrcadlo velícího generála. Byl to nádherný kšeft a já bych s tímhle byznysem mohl pokračovat po celou dobu, co jsem byl v Bamberku, kdyby se ten bláznivý pojídač zrcadel nevydal do instituce, co připravuje a pořádá slavnosti a zábavní akce se žádostí o podporu. Ten idiot propadl velikášství a najednou byl přesvědčen, že je umělec a že i Adolfa by mohlo zaujmout jeho vystoupení s pojídáním zrcadel. Ředitel vojenské zábavy v Bamberku, byl to kurát, svobodníka vyhodil.

„Pojídání skla není umění,“ křičel za ním pobouřeně. „Ještě o tom uslyšíš, svobodníku!“

Ještě ten večer ho zavřeli. Farář to viděl. Zařídil jsem samozřejmě, aby ho pustili. Měl jsem v tom peníze. Jenže on se naneštěstí oběsil v cele. Na zeď napsal svá poslední slova:

„Pojídání skla je umění! Heil Hitler!“

„Jednou jsem poznal chláпка, kterej jedl žiletky a sral je ze sebe ven jako malé ocelové tyčinky,“ odvětl Drobeček. „Prodával je, aby měl na pití na Reeperbahnu!“

Brzy jednoho šedivého rána se dostáváme zpátky. Mrtví z noční střelby leží dosud kolem. Rusové nás ostřelovali asi třicet minut. Mstili se, když zjistili, že jsme se pokusili znovu projít.

Nákladáky nás naloží pozdě odpoledne. Jsme pak vysazeni tak daleko od fronty, že jen z dálky slyšíme zvuk střelby. Ale několik následujících dní jsme v podivném stavu a stále obracíme své samopaly na každého, koho potkáme, a řveme na něj:

„Stoj!“

Kolem vzato, nemáme v hlavách nic víc, než rachot samopalů a svištění útočných noží, ale po několika návštěvách sauny a trochy zábavy s děvčaty v uniformě to pomalu mizí. Jen čtvrtá četa se nevykládá ze své nemoci, ale ti jsou na tom tak špatně, že je musíme svázat jejich vlastními opasky, dokud je neodvezou

do psychiatrického oddělení. Nikdy je už neviděli.

Když nadejde čas vydat se opět zpátky a mezery v jednotce jsou doplněny novými muži, jsme zase takřka úplně v pořádku zbaveni neustálého strachu, že budeme zabiti, ať už se vydáme kamkoliv.

Když ti, kdo bojují za dobrou věc, pozvednou
své hlasy proti vládě teroru, budou sami posláni
do koncentračního tábora a tam budou ocejšováni
jako šířitelé pomluv, že je cosi shnilého v samém
jádro tohoto hnutí.

Generálplukovník von Fritsch

6. června 1936

Po CELOU DOBU zpáteční cesty do tábora v lese má Drobeček hlavu vystrčenou z okna, aby mu vítr utišil bolest v ranách ve tváři, které utrpěl ve tři hodiny dlouhém zápasu ve stylu „chyt“, jak můžeš“ s obrovskou finskou ženou. Cena pro toho, kdo ji porazí, byla 1 500 finských marek a dvanáct lahví vodky.

„To je v pohodě,“ řekl Drobeček, když napochodoval do ringu.

Nejprve mu ukousla půlku nosu a žvýkala jej, jako když pes pojídá párek. Pak přišel o část levého ucha. Když toho stále neměl dost, zlomila mu tři prsty na pravé ruce a utrhla malíček na levé. Odmítal se vzdát, dokud mu nezačala drtit koule.

Když je oba poslali do polní nemocnice, divili jsme se, proč Finka chodí pozpátku. Později jsme zjistili, že jí Drobeček zkroutil obě nohy tak, že pak mířily opačným směrem.

Vzadu na nákladáku křičí a ječí skupina dost divných vojáků, pro které nás poslali, abychom je naložili. Mluví, jako kdyby měli v puse horké brambory. Nikdo z nich nemá označení hodnosti. Patří většinou k opevňovacímu praporu a nemají zbraně. Když na ně promluvíme, začnou se smát, jako kdybychom řekli

něco směšného.

Dědek jako první zjišťuje, že jsou duševně postižení. Než začne velká ofenzíva, naženou je lidé z SS do minových polí, aby je zneškodnili. Roku 1940 používala francouzská armáda k těmto účelům vepřové maso, ale v souladu s novým německým zákonem o čistotě rasy, musí být veškerý nepotřebný lidský materiál likvidován. Štáb 999. opevňovacího praporu tuto myšlenku pochopil a vymyslel, jak použít slabomyslné jedince, místo toho, aby byli jen tak odesláni do Giessenu. Tam by dostali smrtící injekci, což je postup, který byl nazván docela hezkým jménem „euthanasie“.

BITEVNÍ SKUPINA

STROMY skřípou, jak jsou ztuhlé zimou. Bouře vrhá oblaka sněhu do tváří poničených mrazem. Nikdy jsme si nedokázali představit, že by mohlo být tak zima. Stalo se z nás živé silně zmražené maso. Uvnitř našich těl chřestí kosti a svaly visí v cárech. Části lidských těl a krvavé vnitřnosti se táhnou od křovin pokrytých sněhem.

Kulomet MG-42 vrhá smrt na vše kolem sebe, těžké minomety vydávající dutý zvuk plivou granáty. Odněkud z nebe přiletí sob, jeho nohy míří vzhůru. Ostře za-ečí, když padá. Pak narazí do na kámen zmrzlého sněhu a rozprskne se v gejzíru krve a střev.

Dva ruští důstojníci v kožešinových beranicích vrávorají z křovin. Nedá se říct, kdo koho podpírá. Vypadají, jako by měli každou chvíli puknout smíchy. Zbláznili se? Anebo jsou opilí? Jeden z nich ztratil beranici. Jeho rezaté nakrátko ostříhané vlasy trčí jako prasečí štětiny. Mráz mu vyžral velké díry ve tváři.

Legionář otáčí hlaveň kulometu směrem k nim. Dávka si nachází cestu do jejich žaludků. Stále ještě objímají jeden druhého kolem ramen, když padají do sněhu, který začíná rychle rudnout. Jejich bláznivý smích rychle umírá v dlouhém rachotu smrti. Stalinovy varhany duní a řvou. Rakety trhají stromy z kořenů a sníh se vzdouvá a bublá jako vařící kaše. Jedovatý červenošedý dým se šíří kolem nás nízkou nad zemí. Někteří z nás vytahují plynové masky. Dým nás pálí v plicích. Proč by vlastně jedna ze stran nemohla použít plyn? Všichni máme pláštěnky, které nás mají proti němu ochránit. A nedali nám je jen pro zábavu, že?

Sahám pro plynovou masku a v tom si uvědomuji, že jsem ji už dávno zahodil. Brašna, v níž byla, je teď plná všeho možného, jen plynová maska tam chybí. Je to například dost dobré místo, kde vydrží cigarety v suchu. Nejsem jediný, kdo marně hledá plynovou masku.

Dým zakrývá všechno kolem nás. Nevidíme nic, na co by se dalo střílet, ale střelíme dál, až jsou hlavně našich zbraní rozpálené do ruda.

Obrněné motorové sáně se ženou za námi jako duch a z jejich krytu na zádi šlehá plamen. Jsou tak blízko nás, že nám stačí, abychom se jen trochu natáhli, a dosáhneme na spršky sněhu létající kolem nich. Porta hodí granát pod střeleckou věž. Ven vylétnou části lidských těl. Mohutný žlutočervený plamen nás vymrští vzhůru k obloze a vlna horkého vzduchu na nás dopadne jako teplá peřina.

„K čertu!“ zamumlá Porta znechuceně a odhodí pryč utrženou ruku.

Ocel naráží do oceli a zmrzlá zem vrže a vzdychá. Zahaluje nás odporný pach krve a horkého oleje. Z lesa slyšíme zvířecí zvuky a tlupa vojáků v beranicích se žene vpřed. Od úst jim stoupá kouř. Samopaly střelí, dokud nejsou zásobníky prázdné. Pak se v bitvě pokračuje s útočnými noži, bajonety a naostřenými polními lopatkami. Boj skládající se s ďábelských střetů muže proti muži je tak urputný, že nikdo nemá čas bát se smrti.

Oči mě pálí, bolest bodá do srdce jako bajonet. Ruce mám lepkavé od krve. Mávám před sebou polní

lopatkou jako cepem. Když nic jiného, držím je alespoň v nějaké vzdálenosti od sebe.

Plamenomet hučí. Cítím puch spáleného masa a horkého oleje. Je to Portova práce. Drobeček přináší plnou nádrž. Znovu a znovu hučí strašlivé plameny nad sněhovou plání.

Lidská těla hoří. Stromy hoří. Dokonce i sníh vypadá, jako by hořel. Sám ďábel by musel užasnout nad hrůzostrašnou podívanou na plamenomet v akci. I v pekle by jim to muselo připadat jako vrchol rafinovanosti.

Plameny šlehají do očí. Obličej je drceny jako vaječné skořápky. Těla jsou vrhána vzhůru k arktickému nebi a padají zpátky do sněhu. Mrtví jsou znovu a znovu zabíjeni.

Rata (ruský stíhací bombardér použitý poprvé ve španělské občanské válce) vylétne z mraků a řítí se jako kometa střemhlav k zemi. Exploduje jako obrovská zlatá ohnivá petarda.

Polární záře světélkuje napříč celou oblohou jako divoké šílené moře plamenů. Celá země je jako jedna velká jatka a smrdí jako hniјící latrina.

Cítím úder do ramene, sáhnu po kulometu a ženu se vpřed, těžce dýchám a kašlu. Heide, který je kousek za mnou, klopýtá a padá po hlavě ze srázu.

Samopaly dlouze koktají, roztahují opěrné nočky kulometu, hodím sebou na zem a přitisknu si pažbu k rameni. Heide podává dlouhý nábojový pás.

Zahlédnu je. Kulomet pálí a svítilcí střely vyznačují dráhu mezi stromy.

Bílý stín zvedá ruce nad hlavu. Kalašnikov letí nad jeho hlavu. Dlouhé zavytí. Ruční granát sviští vzduchem. Mdlé žuchnutí a je ticho.

„Jdeme!“ křičí Heide a už je v pohybu.

Omotám si nábojový pás kolem pasu, hodím si kulomet na rameno a klopýtám za ním. Nechci zůstat sám. „Počkej na mě!“ ječím.

„Seru na tebe,“ křičí Heide, aniž by zpomalil.

Není nic horšího než ustupovat. Pak běžte o život se smrtí v patách.

Porta mne chytá. Vede mě sněhovou metelící. Drobeček se objevuje za námi se dvěma těžkými nádržemi od plamenometu na zádech. Jednou rukou si přidržuje svou lehkou šedou helmu.

Padám a tisknu se do sněhu. Na chvíli se propadám do pocitu naprostého strachu.

„Vstávej!“ řve Gregor, „nebo ti nakopu prdel, že odletíš do pekel!“

Zuřivost mi dodává sílu. Zvedám se na nohy a vrávorám hlubokým sněhem.

Zpátky v lese se dáváme znovu dohromady a snažíme se vytvořit bitevní skupinu. Podivná kombinace ze všech možných útvarů! Střelci bez pušek, tankisté bez tanků, kuchař, zdravotník, řidič a dokonce i dva námořníci. Neskutečná směsice.

Velení se ujímá plukovník jezdecký, kterého jsme nikdy předtím neviděli. Na jednom oku mu visí monokl. Ví, co chce.

„Zmizněme odsud, jak to jen nejrychleji půjde,“ říká Barcelona a zasunuje nový zásobník do samopalu.

„Tady to hodně smrdí hrdinstvím a Walhallou!“

„Kde jsou k čertu Ivani?“ ptá se Porta, udiveně hledící před velký sněhový val.

V průběhu noci se zakopáváme a ze sněhových kvádrů stavíme kulometná hnízda. Rozděláváme oheň a ohříváme ploché kameny. Pomocí teplého vlněného prádla je připevňujeme k závěrům kulometů. Život v Arktidě nás naučil mnoha věcem, které nenapadly nikoho z těch, kdož vedli náš výcvik.

Dříve než dokončíme budování našich pozic, musíme zase odejít. Máme s sebou více než tři sta raněných. Nemůžeme jim nijak pomoci. Obsahy našich lékárníček byly už dávno použity a místo obvazů používáme kusy uniforem. Hnilobný zápach se line od těchto živých mrtvol. Natahují k nám kostnaté ruce a prosí o pomoc. Někteří prosí o zbraň, aby mohli ukončit své trápení. Jiní tiše leží a dívají se na nás očima, které prosí o milost.

„Nenechávej nás tady, kamaráde,“ sténá umírající rotmistr, když jej mímím s kulometem přes rameno.

„Nenechávejte nás tady Rusům,“ vzdychá jiný.

Dívám se rovnou před sebe, nechci se dívat na nikoho z nich. Naštěstí přichází zdravotník a zvedá je na nosítka z větví, která jim poslouží jako postel. Bereme je s sebou, jak rozkázal plukovník. Nemáme tady nikoho ne-chat.

Z tenkých kmenů stromů děláme sáně a pokládáme na ně raněné. Když zemrou, vyložíme je a jdeme dál.

Za čtyři dny dorazíme ke dvěma podivně vyhlížejícím kopcům, jejichž tvar připomíná cukrové homole. Zima je už taková, že nám nosy zamrzají, dělá se v nich led a slzy tvrdnou jako kroupy. Kov je křehký jako sklo a stromy se s hlasitým praskáním lámou.

Gregor se dívá na svůj nos. Leží na jeho dlani. Sahá na díru ve své tváři. Nevěřicně se dívá na svůj nos ve své vlastní ruce.

„Co to má proboha znamenat?“ pláče a začíná ječet. Zahazuje svůj nos a samopal. Jen supervoják Heide zachovává chladnou hlavu. Bleskově povalí Gregora na záda. Legionář zvedá ze země nos.

„Drž ho,“ bručí Heide. „Musíme ho znovu přišít.“ „Má to cenu?“ šklebí se Porta. „Nakonec to nebyl nijak hezký nos.“

Heide si nevšímá Gregorova blábolení, přišívá mu nos na původní místo, bere zakrvácené obvazy a pevně je uvazuje kolem Gregorovy tváře.

„Nebylo by lepší ho přišít dvojité, aby si ho zase neutrl?“ navrhuje Drobeček a nabízí cívku pevné nitě. Gregor ječí a běduje. Přestože mráz funguje jako anestetikum, je to hrozná bolest.

Heide není určitě kosmetický odborník. Jehlu, kterou používá, má od veterináře léčícího koně.

„Lenoch,“ zanádá a zatlačí na nos, aby se přesvědčil, že drží pevně.

„Může mi kvůli mrazu upadnout pták?“ ptá se s obavami v hlase Drobeček.

„Jo, to se může stát,“ směje se Porta. „Armádní vědeckej ústav v Lipsku dal dohromady statistiku, která říká, že třicet dva procent vojáků nasazených v arktickejch podmínkách se vrací domů bez náčiní.“

„Ježíši Kriste všemohoucí, synu německýho boha,“ běduje Drobeček. „Co bych mohl asi tak říct kurvám, kdybych se vrátil na Reeperbahn bez kokota?“

Vysoký štíhlý rotmistr od ženistů znenadání vstává z lůžka z větví, strhává si obvazy a dříve, než si kdokoli uvědomí, co se děje, rozbíhá se napříč přes zamrzlé jezero.

Dvojice lapiduchů se vydává za ním, ale on jim mizí v mlze. Jeho šílenství je nakažlivé a brzy poté jej následují další dva zranění.

Plukovník je vzteklý. Nařizuje, aby byli ranění hlídáni. Věc začíná být opravdu vážná ve chvíli, kdy jeden strážný usne se samopalem na kolenou.

Zraněný SS-Unterscharführer se k němu tiše připlíží a zmocní se zbraně. Sprška střel zasáhne raněného, který se zoufale zmitá na svém lůžku z větví. Oči SS-Unterscharführera zahoří šílenstvím a pěna pokryje jeho otevřená ústa. Když je zásobník prázdný, rozbije strážnému lebku a zaútočí pažbou zbraně na raněného, který je mu nejbližší.

Legionář je první, který se objeví na scéně. Vytáhne svůj maurský nůž vráží jej šílenci do hrdla.

Se smrtelným zachroptěním SS-Unterscharführer umírá.

V krvi potřísněném iglú se rozpoutává pravé peklo.

Raněných se zmocňuje amok. Poručík jízdy spáchá harakiri, když si zabodne bajonet do žaludku a škubne jím vzhůru. Jeho vnitřnosti mu vypadnou do rukou. Dělostřelec chytí Portu za krk a snaží se jej uškrtit.

Třeskne výstřel a dělostřelec padne na záda.

Krátce potom máme další starosti. Rusové zahajují pod ochranou minometné palby útok. Trvá několik hodin, pak vše znovu zakryje sníh a oni zmizí jako duchové.

Smrt je tak blízko, že cítíme, jako by nás už držela u krku.

Rozdává se šnaps. Plný hrnek pro každého. Druhá četa dostává o půl sklenice více.

„Víš, co to znamená,“ šklebí se zlověstně Porta. „Šnaps ti nikdo nedá kvůli tvejším krásnejm modřejm vočím. Tohle byl skvělej přípitek na rozloučenou!“ Vypije hrnek šnapsu naráz.

„Chcanky pro hrdiny,“ šklebí se Drobeček, „trochu ohnivý vody a vyrazím ven a vysloužím si Rytířskej kříž se zeleninou a kuchyňským nožem.“ Tak se mezi vojáky říkalo vysokému vyznamenání - Rytířskému kříži s dubovými ratolestmi a mečem.

„Nom de Dieu, to vypadá spíše na železný kříž,“ směje se Legionář a podává Drobečkovi svou porci šnapsu. Je muslim a alkoholu se nikdy nedotkne.

Dědek se pokouší zapálit svou dýmku se stříbným víčkem.

„C' est la guerre,“ povzdechne si Legionář, balí si machorku z kousku papíru vytrženého z bible, až z toho má cosi jako cigaretu.

„Dej mi čouda,“ žádá Drobeček.

Legionář mu beze slova podává zapálenou cigaretu.

Celou noc vedeme dál boj proti skučící arktické bouři. Sníh víří kolem nás tak hustě, že vidíme sotva muže před sebou. Což je výhoda. Znamená to, že Rusové nás hned tak nenajdou. Tu a tam je slyšíme za sebou.

„Tyhle žlutý opice si jsou tak jistý samy sebou, že se ani nesnažej skrejt,“ říká Porta sklesle.

„Věří tady ještě někdo v konečný vítězství?“ ptá se Drobeček a zašklebí se.

„Jen Adolf a jeho spolehlivý poddůstojník Julius Heide,“ Porta ze sebe vydá typicky berlínský smích.

„Proč jsme vlastně šli do války?“ ptá se Drobeček udiveně. „Co mohl v Rusku chtít kdo dokázat?“

„Že je Adolf doopravdy velkej válečník,“ odpovídá Porta. „Všichni ti čuráci, co se kdy vyškrábou až úplně nahoru, musí mít válku, aby se na ně nikdy nezapomnělo.“

„Dej si pozor na jazyk!“ hlas Heideho slyšíme zpoza sněhové clony. „Defétisti se věší!“

„A všiví nedonošenci jako jsi ty, patří do klecí,“ křičí Drobeček.

Pozdě následujícího dne dává plukovník rozkaz zastavit. Bitevní skupina je jednoduše neschopna pokračovat v další cestě. Mnoho členů naší skupiny bylo ponecháno kdesi ve sněhu, aby tam zmrzli. Zásoby jsou vyčerpány. Jen některým, třeba Portovi, ještě něco zbývá. Žvýká zmrzlou kůrku, zbytek finského vojenského chleba.

„Máš hlad?“ ptá se a vsouvá si poslední kousek do úst.

„Zasraná svině,“ zabručí Dědek.

„Dá mi někdo napít vodky?“ žebrá Gregor. Jeho obličej je tmavě modrý a po Heideho ošetření otekl.

„Ztratil jsi rozum stejně jako ten tvůj rypák?“ zakřičí Drobeček nepřítelně.

„Vodka!“ říká Porta. „Je to už tak dávno, co jsem měl poslední lok těch ruskejch chcanek, že už si ani nemůžu vzpomenout, jak chutnají.“

„Klidně bych snědl i vysloužilou kurvu z Valencie,“ prohlašuje Barcelona. „Neměl jsem takovej hlad od doby, kdy jsem byl ve španělským vězeňským táboře.“

Porta a Legionář začínají diskutovat, kolik kuliček jalovce se musí dát do omáčky ke zvěřině.

„Šest, řekl bych,“ říká Porta znalecky.

„Vyloučeno,“ odmítá Legionář. „Ale dělej, jak myslíš. Pokud bys tam dal šest bobulí, ani bych se neobtěžoval omáčku ochutnat. Páchlo by to až do nebe. Je taky důležitý, abys použil správněj rendlík,“ pokračuje. „Pokud chceš připravit skutečnou omáčku ke zvěřině, nemůžeš použít jakékoliv kastrol.“

„Pravda, měl by se vzít starožitnej hrnec,“ souhlasí Porta. „Nejlepší se dělají z mědi. Když jsem byl v Neapoli, držel jsem takovej, ve kterým šéfkuchař Julia Caesara připravoval bouilabaisse do císařovejch špaget.“

„Zajed' si do Marseilles a ochutnej královnu všech polévek: Germiny a l' Oseille,“ doporučuje Legionář.

„Potom bych ještě navrhoval Pigeon á la Moscovite s Champignons Polonaise a Salade Béatrice.“

„Jednou jsem jedl s chlapíkem, kterej, věřte si nebo ne, zapomněl dát lanýže do Perigourdin,“ říká Porta.

„Bydlel na Gendarmenmarktu a oslavoval svůj návrat z vězení v Moabittu. Všichni jsme předpokládali, že uvidíme trosku. Byl tam pět let, takže jste mohli těžko očekávat něco jinýho. Některý lidi jsou odrovnaný už navždy po mnohem kratší době, ale tenhle chlápek byl úplně v pohodě a tak zdravěj, až to vypadalo sprostě. Ale nejhorší, co může kdo udělat, je přijít pozdě k jídlu. Úplně to zničí požitek z jídla, když musíte spěchat s polévkou a s rybou, abyste dohonili ostatní.“

„Zkoušel jsi rybu pečenou se Sauce Bearnaise?“ přerušuje ho Gregor. „Je to prostě božský. Já a generál jsme to milovali. Bylo to naše nejoblíbenější jídlo po zvlášť krvavý bitvě.“

„Doufám, že budeme u toho jezera, až začne doma tření sledů,“ říká Porta s očekáváním v hlase.

„Až se dostaneme domů,“ říká Drobeček a slovem „domů“ myslí za německé linie, „seženu husy, naplním je švestkami a jablky a sám je sním.“

„Já dávám přednost krocanům,“ říká Barcelona. „Jsou větší. „

„Já už to zatraceně nevydržím!“ křičí Porta zoufale a prudce se zvedá. „Jdeme, Drobečku, vezmi si kvér a naplň kapsy granátama.“

„Kam půjdeme?“ ptá se Drobeček a hlučně si připravuje samopal.

„Půjdeme si přečíst jídelní lístek našich sousedů,“ odpovídá Porta a přehazuje si kalašnikova přes

rameno.

„Mám vzít batoh?“ ptá se Drobeček optimisticky.

„Ne, Ivani snad batohy mají,“ usoudí Porta.

„Každý, kdo není ochoten riskovat, aby dostal dlabanec, je všivej idiot,“ pochechtává se Drobeček.

„Odprásknou vás,“ varuje Dědek.

„Jste blázní,“ odpovídá Drobeček. „My jsme ti, který někoho odprásknou.“

„Těšíme se na ruskou pohostinnost, která je tak proslulá,“ dodává Porta a s krátkým úsměškem zmizí ve sněhu.

„Jednoho dne se zpátky nevrátí,“ mumlá pesimisticky Dědek.

Několik hodin uběhne bez jediného zvuku kromě nepřetržitého hučení arktické bouře. Dlouhá zlověstná salva ze samopalu protrhne ticho.

„Samopal schmeisser,“ říká Dědek.

Krátce poté zazní zvuk tří explozí granátů a série záblesků ozáří pronikavým bílým světlem okolní terén.

„Potkali se s našimi sousedy,“ šeptá v hrůze Gregor.

„Pokud projdou v pořádku,“ říká Dědek, „odnese si tyhle dva maniaky jednou čert.“

„Měl bys je dát do hlášení,“ říká Heide vážným hlasem. „Je to vážné porušení disciplíny. Nepřítel to může použít jako propagandu. Už vidím titulky v Pravdě:

NĚMECKÉ ARMÁDY HLADOVĚJÍ

Sebevražedná mise byla vyslána, aby ukradla chléb Rudé armádě!“

Nejvíce ze všeho vnímáme záblesky z hlavní těžkých zbraní skloněných na úroveň země. Hlasitě ječí a následuje série explozí. Několik maximů se rozzlobeně rozštěká.

Potom na zasněženou pustinu padne dlouhé ticho. I sněhová bouře se utiší. Je to, jako kdyby se celá Arktida potřebovala zhluboka nadechnout, aby se připravila na něco výjimečného.

Mohutná exploze, která vypadá, jako by neměla nikdy skončit, protrhne ticho noci.

„Pomoz nám Bůh,“ chvěje se Barcelona v šoku. „Museli si splést muniční sklad s kuchyní!“

„Poplach! Poplach!“ ječí hystericky naše hlídky. Jsou si jisté, že útok už začal.

Obrovský sloup ohně vyrůstá severovýchodně od nás a země se chvěje dlouho trvajícím explozí.

Skupina důstojníků v čele s plukovníkem vybíhá ven z iglú.

„Pro všechno na světě, co to tam ti Rusové dělají?“ ptá se plukovník nervózně. „To se začali střílet mezi sebou?“ Otočí se na majora jezdecky: „Máme tam někoho?“

„Ne, pane plukovníku, tato bitevní skupina nemá žádný kontakt s nepřítelem.“

Plukovník Frick zasune monokl těsněji k oku a ostře se podívá na majora.

„Vy víte, že to tak je, nebo si myslíte, že by to tak mohlo být?“

Major se dostává do nesnází a musí připustit, že ve skutečnosti ví jen málo o tom, co se děje ve skupině. Je to spojový důstojník a nikdy dříve nebyl u bojové jednotky.

Dlouhá série výbuchů a rozzuřená salva samopalu otáčí jeho oči k severovýchodu, kde ostré jazyky plamenů září na pozadí rudnoucích mraků.

„Tam se musí dít něco ďábelského,“ mumlá plukovník. „Zjistěte, co to je.“

„Ano, pane plukovníku,“ odpovídá nešťastně major. Nemá představu, jak by se mohl něco dovědět. O několik minut později všechno přehraje na kapitána.

„Chci přesně vědět, co se to děje! Rozumíte mi, kapitáne? Děje se něco ďábelského. Něco zatraceně ďábelského!“ Kapitán zmizí mezi stromy, kde si najde poručíka.

„Děje se něco ďábelského. Rozumíte mi?“ křičí na poručíka. „Do deseti minut chci vaše hlášení. Někdo provokuje nepřítele!“

Poručík od myslivců klopýtá po cestě, kde narazí na druhou četu. Samopalem ukáže na Dědka.

„Vstávejte, rotmistře! Co to je za prasárnu! Nepřítel je na nohou a já chci vědět proč. Rozumíte mi? Já to chci vědět. I kdybyste to musel dostat osobně z ruského velícího důstojníka!“

„Ano, pane,“ odpovídá Dědek a hýbe se, jako kdyby byl opravdu připraven odejít.

Poručík mizí mezi stromy a pátrá po úkrytu, kde ho kapitán nebude nikdy hledat.

Dědek si tiše sedá a bařá z dýmky.

Během následující hodiny slyšíme rozptýlenou střelbu, nejprve z jedné strany, potom z druhé.

„Už je dávno po nich,“ říká zasmušile Barcelona a poslouchá zvuk dlouhé salvy ze samopalu.

Rachotí výstřely a vybuchuje několik ručních granátů.

Přes všechny ten hluk slyšíme hlasité burácení šťastného smíchu.

„To byl Porta,“ mumlá Dědek a nervózně si pohrává se stříbrným víčkem u dýmky.

Svítání se blíží a bouře již téměř úplně utichla. Jen chvílemi rozvíří ledové závany sníh kolem nás.

„Moc bych se divil, kdybychom je ještě někdy viděli,“ prohlašuje Heide. „Nikdo se nemůže bez ztráty skalpu potloukat uprostřed nepřátel tak dlouho jako oni.“

„Bojím se, že máš pravdu,“ říká Dědek tiše. „Že jsem jim to přece jen nezakázal.“

„Par Allah, nemohl jsi je držet násilím,“ utěšuje ho Legionář.

Důvěrně známý zvuk nás staví na nohy. Zbraně máme v pohotovosti.

„Vojáci na lyžích,“ šeptá Heide napjatě a schovává se za stromem.

Ležím v okopu s pažbou kulometu přitisknutou k rameni. Sníh vrže a skřípe. Je to nepříjemný zvuk, trochu se podobá chrochtání. A znovu syčení lyží klouzajících na zmrzlém sněhu. Držím prst na spoušti. Mezi stromy se hýbe stín.

„Nestřílejte,“ křičí Barcelona a skáče na nohy. Uviděl Portův žlutý klobouk, který jakoby poskakoval strašlivě vysoko mezi stromy.

„Co to k čertu je?“ křičí Vestfálec překvapeně. Nechápatě zíráme na vznášející se klobouk, který se houpavě blíží k nám. Kdyby ho měl nasazený Porta, musel vyrůst nejméně o šest stop. Pak je záhada objasněna. Ze sněhu se vynoří sob. Vypadá, jako by se vyválel v bavlněném chmýří. Za sebou táhne akja - finské saně vrchovatě naložené krabicemi s jídlem. Na vrcholku nákladu majestátně trůní Porta a Drobeček.

„To jste stříleli vy?“ křičí Dědek.

„Chvílemi jsme to byli my,“ odpovídá Drobeček s nádechem převahy v hlase. „Ale kluci ze sousedství taky vystříleli pěknou hromadu hoven strejdy Stalina.“

„Narazili jsme na bláznivýho politruka s tak úzkou tváří, že by mohl klidně políbit mezi rohy kozu z koncentráku,“ vysvětluje Porta a mává pažemi kolem sebe. „Museli jsme dvakrát namířit, než jsme ho zasáhli. Potom nám nějaký blbej magor začal ze tmy nadávat a nakonec začal střílet. Zamířili jsme na záblesky z jeho hlavně a to ho brzy vyléčilo.“

„Ale šli jsme špatnou cestou,“ přerušuje ho Drobeček. „Byla tma jako uprostřed černošskejch koulí. Dobloudili jsme až k nějakému štábu, kde hromada vojenskejch géniů diskutovala o tom, jak vyhrát tuhle zasranou válku. Byl tam nějaký plukovní komisař, kterej ze sebe pořád tlačil samé kecy. Pak mě uviděl a rázem přestal žvanit. ‚Germanci!‘ vykřikl a neměl čas říct nic dalšího, protože bylo po něm. Porta zametl ostatní pod koberec.“

„Doufám, že jste přinesli jejich mapy,“ ptá se Heide profesionálně. Nedokáže uvažovat o ničem jiném, než o vojenských záležitostech.

„Co bysme s nima k čertu dělali?“ ptá se Drobeček netečně. „Kvůli tomu jsme tam nešli. A koneckonců cestu zpátky jsme znali.“

Heide se zmůže jen na zoufalé potřepání hlavou.

„Všude kolem byl zmatek, na jihu i na severu,“ vysvětluje Porta. „Když jsme se dostali ven, spadli jsme do toho až po uši. Jeden důstojník byl tak zmatenej, že si ani nevšiml, když mu Drobeček odpověděl:

„Jawohl, Herr Leutnant!“

Šli jsme dál a dívali se na tu vřavu,“ směje se od srdce Porta. „Major, rudej v obličeji jako čerstvě uvařenej humr, nám dával připitomělý rozkazy, abychom pomohli odtáhnout protitankový dělo na pozici. Rozkaz je rozkaz, tak jsme protitankovejmu klukům pomohli s tím jejich krámem, aby byl tam, kde si ho major Ivan přál mít.“

„Pak začalo peklo na druhým konci tábora,“ šklebí se Drobeček. „Vybuchl tam muniční sklad a byl z toho strašlivej randál. Chvíli jsme mysleli, že jste to vy a že nám pomáháte. Někdo vyhlásil poplach a všichni ti zasraní Rusáci vypálili tam, odkud létaly kulky.“

„Tak jsme získali volný pole,“ říká Porta pyšně. „Procházel jsem kolem různěch jednotek a jakoby nic jsme je zdravili, až najednou jsme byli u proviantů.“

„Pochybuji u o tom, že některý německý voják viděl za celý život tolik zrádla,“ vkládá se do hovoru

Drobeček a obrací oči v úžasu k nebi. „Měli všechno. Vepřový, uzený sobí maso, nakládaný sledě. Všechno!“

„Jo, po porovnání úrovně zásobování ruský a německý armády dojde člověk k závěru,“ podotýká Porta, „že na uvěření v konečný vítězství nám musí stačit opravdu jen kec.“

„Byl tam tlustej kuchař, četař, kterej onanoval nad obrázkem Marlene Ditrichový,“ Drobeček se oplzle zasmál. „Bylo to to poslední, co v životě dělal, když jsem mu do zadku pustil dvačtyřicet nábojů.“

„Museli jsme pak sebou pořádně hodit,“ říká Porta mezi smíchem. „Brali jsme všechno, co se nám dostalo pod ruce. Když jsme zjistili, že toho pobereme tak nanejvýš polovinu, šli jsme sehnat sáně. Tak jsme přišli k tomuhle komunistickému sobovi, kterej před námi neskrejšoval, že se mu u nich moc nelíbí, a jelikož měl i sáně, vzali jsme ho s sebou.“

„Musel jsem mu slíbit nějakou finskou kapitalistickou sobí kundu,“ šklebí se Drobeček, „a on to vzal, když jsem se nad ním sklonil a nabídl mu osobně německou prdel.“

„Neříkej mi, že tahle jednotka teď bude šoustat se sobem?“ křičí zuřivě Dědek.

„Můžeme to probrat později,“ odpovídá Porta. „Zatímco sousedé hráli stínovej box a stříleli jeden po druhým, vklouzli jsme do skladu. Byl tam jen jeden strážnej a ten spal, takže si ani nevšiml, že jsme ho právě zastřelili.“

„Spát ve službě!“ vykřikl otřeseně Heide. „zasloužil si, aby přišel o život.“

„Fajn, takže jsem rád, že většina vojáků jsou špatný vojáci,“ reaguje Porta.

„Basef, zcela určitě, protože většina vojáků jsou chudáci,“ říká Legionář. „Život je naučil, že ať pracují jakkoliv tvrdě, jsou stále stejně chudí.“

„Ale z chudejch vojáků jsou dobrý zabijáci,“ říká Drobeček, „a mají ostrý oko a dobrej sluch, protože je potřebovali na biřice a zasraný policajty, dokud ještě žili jako darebáci!“

„Když jsme zaskočili do skladu,“ pokračuje Porta, „Tak nás Drobeček skoro zabil. Pustil ruční granát do krabice se signálníma raketama. Svištěly všude kolem nás, dvojice Ivanů to dostala a rozseklo je to. Ale návštěva se vyplatila. Bylo tam kafe, perfektní kafe, určitě z Brazílie. Nemyslím si, že Adolf ještě někdy takový dostane. Bylo to tak snadný jako skočit do krámu a říct si o libru.“

„Bylo to ještě snadnější,“ šklebí se v euforii Drobeček. „Nemuseli jste stát v žádný frontě a házet pak ještě měďáky do pokladny.“

Následujících několik hodin jíme, jako bychom se připravovali na tři roky hladomoru.

„Měli bychom něco dát „raněným,“ přemítá humanista Heide.

Drobeček se skoro dusí velkým kusem nakládaného sledě.

„Která blbá opice tě kousla do prdele. Oni na týhle podělaný cestě natáhnou bačkory.“

„Jsou to naši kamarádi,“ poučuje ho rozzlobeně Heide.

„Možná tvoji, já nikoho z nich neznám,“ odpovídá Drobeček a opatrně si vsouvá dalšího nakládaného sledě do úst.

„Drobeček má pravdu,“ říká Porta. „Jak něco dáme raněnejm, budeme tady mít plukovníka, starýho Karla Monokla. Bude to chtít rozdělit mezi všechny muže. Podle mýho názoru je lepší, když několik z nás má dost, než kdyby se měli rozdělit všichni a nikdo z toho nic neměl.“

Dědek najednou rudne. Snaží se praštit sám sebe do zad. Jeho tvář začíná fialovět. Chrčí, přepadává na bok. Dusí se. Otáčíme ho na břicho a bušíme mu pěstmi do zad.

„Umírá,“ říká Porta s jistotou. „Lidi! Proč nemůžete pořádně rozžvýkat jídlo?“

„Není po něm,“ říká Drobeček. Drží Dědka za kotníky a tluče mu hlavou o zem, zatímco Legionář jej buší do zad.

Polovina kusu játrové pašтики vyletí z Dědkových úst.

„Pámbu s námi,“ oddechuje Dědek a popadá znovu dech. „Představte si to. Zemřít v akci udušen nepřátelskou játrovou paštikou!“

„Vyjde to všechno nastejno,“ říká s úsměškem Gregor, „jestli se udušíš játrovou paštikou nebo to koupíš do střev výbušnejma nábojema.“

Dáváme si oddech od jídla, ale za deset minut začínáme zase.

Už nejíme z hladu ale z nenažranosti.

„Santa Maria del Mar,“ heká Barcelona a dlouze řihá. „To se mi snad zdá. Píchněte mě někdo! Jsem

pořád ještě tady?“

„Jo, jsi pořád tady,“ odpovídám a odřezávám pro sebe velký kus masa ze sobí kýty.

„Kriste pane,“ vykřikuje a vsouvá si do široce rozevřených úst kousky kozího sýra.

„A co je to k čertu támhle?“ křičí Porta a v hrůze skáče po hlavě do úkrytu za navátým sněhem.

Jsme jako plevy ve větru. Ve chvílce ležíme a čekáme na něco neznámého, před čím nás varoval Porta.

Automatické zbraně máme připraveny, prsty na spouštích. To napjaté vyčkávání trvá hodnou chvíli.

„Plynový granáty,“ říká vystrašeně Porta a nemotorně hledá plynovou masku, kterou už dávno zahodil.

Pak se Legionář začne hystericky smát a ukazuje k obloze.

„Sacré nom a Dieu, támhle máš svoje plynové granáty!“

Zíráme k obloze a nevěříme vlastními očím. Hejno divokých kačen přelétá nad našimi hlavami.

„Svatá matko kazaňská!“ vykřikne Porta a klečí na jednom kolenu.

„Máme tady dodávku menáže a my s tím vůbec nic neděláme!“

„Co tady, pro všechno na světě, pohledávají,“ ptá se bezradně Vestfálec. „Kachny lítají na zimu do teplých krajů. „

„Možná to jsou eskymácký kachny a jsou na cestě, aby si ochladily zadky na zatracených ledových krách,“ říká Drobeček a hladově si olizuje rty. Při pohledu na kachny úplně zapomíná na skutečnost, že už nemá hlad.

„Nedokážu si představit, z čeho tady můžou žít,“ pokračuje tvrdohlavě Vestfálec. „Není tady nic, čím by se kachny mohly živit.“

„Možná že cestovní kancelář, od který si koupily letenky, zkrachovala,“ nabízí řešení problému Porta a dívá se za kachnami, které mizí nad jezerem Lange.

„Divoké kachny jsou báječné,“ říká zasněně Dědek.

„Kdybychom tak nějaké sejmul!“

„Nikdy jsem je nejedl,“ říká Heide. „Jsou stejně dobrý jako domácí kachny?“

„Lepší,“ ubezpečuje ho Porta. „Králové a ředitelé je podávají na velkých banketech, na který zvou smetanou z celé země. Mám recept z anglického královského dvora na úpravu divokých kachny. Dostal jsem ho od kuchaře anglický osobní gardy, kterýho jsem potkal ve Francii. „

„Byl to ten Angličan, kterýho jsi zajal?“ ptá se se zájmem Heide.

„Ne, to byl kluk, s nímž jsem se rozloučil na pláži u Dunkerku, když se Churchillova armáda vracela zpátky do Londýna, aby jim opravili uniformy.“

„Ty jsi dovolil zajatci, aby utekl?“ ptá se udiveně Heide.

„Krucinál, to víš že ne! Vždyť se ti to tu snažím vysvětlit. Prostě odešel domů!“

„Vracejí se,“ zaječí vzrušeně Drobeček a ukazuje nad jezero.

„Ať mě sebere čert, jestli to není pravda,“ vykřikne Porta a hodí do vzduchu kámen v marné naději, že nějakou kachnu zasáhne.

Dědek popadne karabinu a střílí na kachny. Drobeček a Porta stojí a zírají jako dvojice loveckých psů. Všichni ostatní bereme své pušky a samopaly. Střely létají mezi kvákající hejnem, ale ani jediný pták není zasažen. Mizí za kopci.

„Stojí to za pěkný hovno,“ říká znechucený Porta a ukládá se do sněhu.

„Bylo to první střílení za celou tuhle všivou válku, který mělo smysl!“

„Kdyby byl člověk stíhacím pilotem, jakoby nic by si zaletěl pod ně a sejmul by je křídlem,“ říká Drobeček a bezděčně polyká.

Ještě dlouho po odletu divokých kačen o nich mluvíme.

„Nejlepší jsou s jablečnou omáčkou a zvláštním druhem šťávy,“ říká Porta. „A zvláště důležitý je, aby měly propečenou kůžičku. Měla by lehce křupat mezi zuby.“

„Ve Španělsku to nikdo neumí,“ říká Barcelona. „Nacpou je pomeranči a vaří, dokud nejsou jako guma na schlipplým pindíku.“

„Každý, kdo to tak dělá, by měl být zastřelen,“ rozhoduje se Porta. „Je svatokrádež ničit takovým způsobem kachnu.“

Jsme zase na pochodu, dostáváme se přes úzkou rozsedlinu a stále mluvíme o kachnách. Ledové a sněhové valy nás obklopují z obou stran. Ostrý zápach smrti plní naše chřípí.

Překvapeně hledáme kolem sebe mrtvá těla. Mnohem později zjistíme, že ten nasládlý pach s sebou neseme my sami.

„Budeme smrdět jako mrtvolý zbytek života,“ říká Dědek tiše.

Má pravdu. Po čtyřech letech na frontě pronikl pach smrti do každého z nás tak hluboko, že pro každého bude těžké se ho zbavit.

Za pochodu mluvíme o míru. Někteří z nás jsou v uniformě od roku 1936 a nedokáží si už jednoduše představit, jaké to může být obléknout znovu civilní oděv a moci se jít vyčůrat, aniž by člověk musel nejdříve srazit paty a žádat o povolení. Ve skutečnosti na mír nevěříme. Porta myslí, že válka bude trvat sto let. Vymyslel složité rovnice, které podle něj ukazují, jak by to mohlo dopadnout. Každým rokem ti další nejmladší zestárnou dost na to, aby mohli být odvedeni a nechali se zmasakrovat na oltáři Otčiny. Je to tak zajímavé téma, že žádáme o přestávku v pochodu, abychom o něm mohli diskutovat podrobněji. Důstojníci bitevní skupiny, kterou jsme dali dohromady, jsou pro nás cizí lidé. Začínají křičet a pohánějí nás vpřed. Jsou vystrašení a nervózní, nejsou zvyklí pohybovat se v nepřátelském území. Na takový druh práce je třeba zvláštního typu lidí.

Dobrý bojovník pro partyzánskou válku by zaprvé a především neměl být ani nabouchaný idiot, ani obvyklý produkt výchovy na vojenské akademii. Musí v něm být kus darebáka a musí mít mentalitu šestnáctiletého kluka, aby ve skutečnosti úplně nechápal, že může být zabit právě tak snadno jako ti druzí chlápci, které dokáže zabít on sám svým samopalem.

Ze tmy na nás vyskakují stíny. Bajonety se blýskají a samopaly zpívají o smrti. Trvá to jen několik minut. Několik těl na sněhu připomíná tuto epizodu.

Bitevní skupina pokračuje dál v dlouhém zástupu. Důstojníci jsou podráždění, křičí a ječí na mužstvo, aby zakryli svůj vlastní strach.

Druhá četa se trochu vzdaluje od bitevní skupiny. Pokud se sousedi vrátí, poradíme si lépe sami, a my víme, že oni se vrátí. Sibiřské jednotky rády podnikají bleskové útoky, a pak zase mizí jako duchové ve sněhu.

„Představ si, že to bude trvat celý zítřek,“ říká Gregor a jeho obličej má ustrašený výraz, „a proviant jsme spotřebovali už dneska.“

„C' es vrai, mon ami, to se stává, když dojde štěstí,“ říká Legionář. „Měl jsem kamaráda ve druhém pluku legie. Byl s námi ve všech těžkých a tvrdých bojích, aniž by utrpěl jediné škrábnutí. Na prsou měl všechna vy-znamenání, která mohl záložní důstojník ve francouzské armádě získat. Jeho záznamy byly v úplném pořádku a měl nastoupit do zaměstnání jako výběrčí cel a daní. Šel se rozloučit s plukovníkem. Když scházel dolů ze schodů poté, co odevzdal do zbrojního skladu svou zbraň, skočil radostí z jednoho odpočívadla na druhé a dopadl jednou nohou do kýblu s mýdlovou vodou. Dál už pokračoval dolů po hlavě a rozbil si lebku o držák na pušky na začátku schodiště. Byl na místě mrtev. Zlomil si vaz a páteř.“

„Můžeš se udávit kusem masa, když sedíš a sereš,“ říká Porta, který často svačí na latríně.

„Myslím, že zůstanu u lepšího výhledu na budoucnost,“ říká Drobeček zamyšleně. „Představ si zlomit si vaz v kýblu! To je pěkná všiváma, nebo snad ne?“

Jsme unavení a pesimističtí. Jen Porta je šťastný jako skřivánek. Prodává část ruských zásob. Ale rostoucí úspěch jeho kšeftů znenadání končí. Sáně mizejí kamsi do noci. Druhý den se sob vrací, ale sáně jsou prázdné. Porta brečí vzteky.

Chvilí podezřívá šéfmechanika Wolfa, ale pak to pouští z hlavy. Wolf by se neodvážil nikam blízko k frontě, ani když vezmeme v potaz jeho chorobnou ziskuchtivost.

„Nechte mě chytit toho darebáka,“ huláká Porta a bezmocně mlátí do sněhu, „a já uchopím těmato dobře pěstějněma prstama krk toho bastarda a budu mačkat a mačkat, dokud v tom zkurvysynu nezbyde ani trochu života. To musel být nějaký zkušený hnusnej zvrhlík. To nemohl být šéfmechanik Wolf. Je to zloděj a nenažraný prase, co se peněz týká, jako všichni ostatní, ale na tohle není dost velké špinavec. Je vlastně tak trochu jako já. Pokud by bylo zapotřebí nějakému hřišníkovi odlehčit od břemena jeho života, s radostí bychom mu s tím pomohli, ale civilizovaným způsobem. Znáám Wolfa jako sebe. Žádný potměšilý darebáctví. Nikdy by nešlohl to, co jsem já musel získat v potu tváře. No dobrá, mohl by za tím být z jedné poloviny on. Ale pokud to nemůže být Wolf, kdo tedy? Musí to být někdo, kdo mě nezná.“ Dívá se nahoru na ubíhající mraky a zakládá ruce. „Dobrej Bože, pomoz mi chytit tu

špinavou zmijsi, toho zákeřného hada, abych mu mohl rozřezat prdel dorada rozžhaveným ostnatým drátem.“

„Čert může za tohle hnusný počasí,“ nadává Gregor, když se na chvíli zastavuje, aby setřásl sníh ze tváře. „Nikdy neprojdeme,“ křičí Vestfálec rezignujícím hlasem. „Sedněme si a počkejme na ně. Skončujeme s tím!“

„Ty ses zbláznil,“ křičí Porta opovržlivě. „Neposer se, dokud se nic zlého nestalo!“

„Už nemůžu dál,“ vzdychá hodnostář hitlerjugend beze stopy odvahy a praští sebou do sněhu.

„Hitlerovi kluci kapitulují!“ kření se Drobeček s nadšením a pohupuje na ramenou kulometem, jako by to byla lopata.

„Postav ho na nohy,“ rozkazuje drsně Dědek.

„Vstávat!“ bručí Heide, připraven vždy vykonat rozkaz. Narodil se jako násilník, dobrovolně nastoupil do armády - to jsou věci, které doopravdy miluje.

„Nech mě bejt,“ skuhrá šarže z hitlerjugend a kopne Heideho.

„Máš deset vteřin, ty zkurvený žlutý střevo,“ syčí Heide a tlačí hlavní samopal do chlapcova žaludku.

„To si nemůžeš dovolit,“ křičí kluk z hitlerjugend hrůzou, „to je vražda!“

„Tak ty myslíš, že nemůžu? Vážně si to myslíš?“ Heide se šklebí jako ďábel a posílá do sněhu u chlapcových nohou dávku.

Otřesený chlapec vstává a vrávorá za skupinou, která je už o něco vpředu.

„Šlapej!“ zuří Heide. „Mrskej nohama, zvedej ty svoje haksny! Utáhni si řemen, ty roztřesená sulcová prdel, nebo ti do ní nakopu!“

„Jsi šílenec!“ protestuje kluk.

Heide udělá krok stranou, popadne samopal jako hůl a udeří s brutální silou chlapce do tváře.

„Protentokrát jsi se z toho dostal,“ bručí se satanskou škodolibostí, „ale příště, až si lehneš bez rozkazu, tě dodělám. Dělej, ty srabe! Nebo ti přidám, jestli chceš!“

S krví prýstící z obličeje kličkuje kluk z hitlerjugend před Heidem, kterého má v patách. Jde tak rychle, že skoro dohání skupinu.

„Hola! Kam jdeš, Hitlerovic synku?“ křičí udivený Drobeček. „Pokud honíš vlak, který by tě odsud odvezl, tak ten už dávno odjel!“

„Proč krvácí?“ ptá se výhružně Dědek.

„Upadl,“ šklebí se Heide, „a praštil se obličejem o pušku, kterou nesl nepředpisovým způsobem. Bylo to tak?“ ptá se kluka z hitlerjugend se zlým výrazem v obličeji.

„Ano, pane poddůstojníku,“ křičí kluk. „Upadl jsem.“ „Podíváme se na tvůj samopal,“ rozhoduje se Dědek a bere do rukou Heideho zbraň. Zběžně zkoumá hlaveň.

„Příště si budu pozorně všímat, poddůstojníku Heide, aby lidé nepadali a nerozbíjeli si obličej, když budou stát blízko vás! A poslouvej dobře! Jestli tě chytím, že vztáhneš prst na podřízeného, poletíš jedním dlouhým obloukem až do Torgau. A je mi jedno, jak pevně se držíš führerovi za zadkem!“

Heide je v obličeji bílý jako křída a na okamžik se na Dědka zuřivě zadívá.

„Tu poslední poznámku sis mohl odpustit. Jednou bys jí mohl hořce litovat!“

„Nemusíš mi radit, čeho bych mohl nebo nemohl litovat,“ směje se Dědek blahosklonně. „Ale bejt tebou, dával bych si pozor. Budeš chtít zůstat v armádě po válce. Nejsi pitomec, tak si dávej pozor na hubu, nebo se může stát, že tě armáda nebude chtít, když se bude dávat znovu dohromady, až bude po všem!“

„Ty si myslíš, že máme válku prohranou?“ ptá se Heide s náznakem výhrůžky v hlase.

„A ty ne?“ ptá se Dědek, otáčí se a jde pryč.

Na severozápadu je na obloze odraz velkého požáru. „Petsamo hoří,“ konstatuje nadporučík Wisling. Všichni se díváme na sever. Petsamo. Zdá se, jako by to bylo sto let od chvíle, kdy jsme tam byli.

„Merde, alors, jak mohou lidé žít v téhle prokleté zemi,“ říká Legionář. Je unavený a zmrzlý. „Je mi zle touhou po Sahaře a horkém písku!“

„Jedno je jisté. Jsem vyléčen ze zimních sportů na zbytek svého života,“ směje se hořce Barcelona a plácá rukama o sebe. Jeho tvář se ztrácí za ledovou maskou.

„Co k čertu chce Adolf dělat s touhle zemí?“ ptá se Porta hlasem, který zní, jako kdyby vycházel z hrobu.

„Im Osten, da leuchtet eine heiliges Licht... „ zpívá Gregor posměšně.

Bitevní skupina se zastavuje v sousedství Motowského zálivu. Té noci je patnáct mužů střeleno do hlavy. Jsme nervózní a vystrašení. Naši nervozitu podtrhuje fakt, že naše stráže zastřelily tři naše vlastní muže.

„Jsou šikovnější a šikovnější,“ říká Porta, který se zájmem zkoumá díru po kulce v jednom z těl. „Přímě mezi očima.“

„C'est la guerre! Ale proč jim neukázat, že jsme pořád tady?“ navrhuje Legionář.

„Jasně! Pojďme vyrobit pár ruskejch mrtvo!“ šklebí se vražedně Drobeček a pohazuje obloukem svým samopalem.

Je vytvořena útočná skupina pod vedením finského zvěda, jednoho z těch požíračů komunistů, kteří jsou přesvědčeni, že každý živý bolševik je urážka Boha a Finska.

Plížíme se tiše sněhem a ležíme v záloze kilometr od druhé strany zátoky.

Přicházejí o několik hodin později na skřípajících lyžích v řadě jeden za druhým bez nejmenšího podezření. Mačkáme spouště, dokud není zásobník prázdný.

Padají dopředu a stranou jako padá obilí pod ostrou kosou.

Rychle je prohlédneme a bereme vše, co je užitečné. Několik je ještě živých. Zvěd se o ně postará. S výrazem nenávisti v obličeji přikládá hlavě mezi jejich oči a mačká spoušť. Jejich lebky se rozlétají jako vaječné skořápky. Jsou to jednotky ze Sibíře a mají po kapsách spoustu dobře nařezané machorky.

Jejich polní láhve jsou plné vodky.

Porta se domnívá, že právě fasovali týdenní příděl. Zjistíme, že čtvrtek by mohl být u Ivanů den přídělů vodky. Možná byli z poloviny opilí, když jsme je dostali. To by vysvětlovalo absenci průzkumu a způsob, jak šli bezhlavě na smrt.

V brašnách mají fotografie svých rodin. Sedíme na rychle mrznoucích tělech a prohlédneme si obrázky. Ty, které se nám nelíbí, rozhazujeme do arktického větru, ale mladší milenky a manželky si necháváme. Muže z obrázků vytrháváme. Ti by jedině rušili naše představy týkající se žen.

Krátce po půlnoci propuká peklo. Automatické zbraně plivou smrt ze všech stran. Útočníci se na nás vrhají v dlouhých maskovacích kapucích a na krátkých lyžích. Dokonce i jejich tváře jsou pokryty sněhově bílými mas-kami. Jako by na nás útočila armáda duchů. Stejně neočekávaně, jak všechno začalo, to také končí. Na mnoha místech je sníh zbarven rudě finskou a německou krví. Nářek raněných nám rve srdce, ale jsme příliš vyčerpaní, abychom je přenášeli dovnitř, a netrvá dlouho, kdy jim ledová zima přinese konec. Na sever od polárního kruhu přichází smrt rychle.

Bitevní skupina se scvrkává. Mnohem více než polovina z celkového počtu jsou ranění, které vlečeme s sebou. Síly nám ubývají hodinu za hodinou. Začínáme raněné házet přes palubu a necháváme je umírat. Jen nás zdržují. Duch kamarádství, o kterém zpíváme, nemá v umírající bitevní skupině v Arktidě velkou cenu.

Mnozí ukončují svůj život kulkou.

Plukovník se sklání nad svým pobočníkem, mladým poručíkem, ležícím ve sněhu. Jeho obě oči byly spaleny výbuchem. Zavírá víčka na očích mrtvého muže a tiše apaticky kráčí kolem řady nařikajících vojáků.

Svobodník od sanity Krone, někdejší kaplan, klečí vedle poručíka Krause. Pronikavým hlasem prosí Boha o milost.

Plukovník se na okamžik zastavuje a dívá se na poručíka Krause, jehož kůže již má pergamenovou barvu smrti. Jeho zuby vypadají, jako by trčely z fialových rtů, jež strnuly ve psím zavytí. Smrt hrdiny není nic zvlášť pěkného na pohled, pomyslí si hořce plukovník. Ztěžší má něco společného s výmysly válečných dopisovatelů.

Krátce poté shromažďuje kolem sebe důstojníky bitevní skupiny. Přicházejí jeden po druhém. Poručík Linz z první roty, kapitán Bernstein z druhé, poručík Paulus ze třetí, nadporučík Wisling ze čtvrté, major Pihl z páté, poručík Hansen ze šesté. Poslední přichází poručík Schulz.

„Posaďte se, pánové,“ říká plukovník se zasmušilým výrazem. Vrhne krátký pohled na jejich tváře. Ví, se kterými z nich může počítat, a kteří by mu nejraději plivli do obličeje. „Pánové,“ začne tiše, „rozkázal jsem, abyste sem přišli diskutovat o budoucnosti této skupiny. Mohu samozřejmě rozkázat cokoli, co bych považoval za užitečnou akci. Proto tu velím já a vy musíte plnit mé rozkazy. Protesty jsou

považovány za vzpouru a v situaci, v jaké jsme, to znamená vojenský soud a okamžitou popravu. Tak to chodí nejen v naší armádě, ale také ve všech ostatních.“

Odmlčí se. Oklepe sních z uzávěru svého samopalu a na chvíli naslouchá nářku přicházejícímu z iglú, kde jsou umístění ranění.

„Dle mého názoru je naše situace zcela beznadějná. Munice je takřka vyčerpána. Přes polovina příslušníků skupiny je raněna. Pokud budeme pokračovat stejně jako dosud, bude brzy po nás. Za těchto okolností nechci vydávat další rozkaz, dokud nerozeberu situaci s vámi. Musíte ale chápat, že ať už budou vaše názory jakékoliv, konečné rozhodnutí je stále na mně. Nechci se za nikoho skrývat. Vím, jaká je moje odpovědnost, a myslím především na raněné, kteří trpí nejhorší bolestí. Mnoho z nich má gangrénu a my nemáme žádné léky, žádné obvazy, nic, co by jim mohlo pomoci. Je velmi pochybné, že bychom byli schopni proniknout k našim. Průzkumníci, kteří se právě vrátili, mne informovali, že před námi jsou velké jednotky sibiřské jízdy. Musíme také počítat s přítomností pluku obrněných sání. Jestliže rozdělíme tuto bitevní skupinu na tři části, zůstává malá možnost, že se budeme schopni probít.“ Znovu se odmlčí a opře pažbu svého samopalu do sněhu. „Ale bez raněných, to musí být jasné.“

Mezi shromážděnými důstojníky zazní nespokojené hučení.

„Proboha, opustit raněné?“ vykřikne poručík Schulz, nejmladší z nich, který byl oddán hrdinským ideálům.

„Ted' mluvím já, poručíku Schulzi!“ vyštěkne plukovník a rozzlobeně jej přeruší. „Můžete si říci svoje, až já skončím. Můžeme také zůstat zde, rozšířit svá iglú, vybudovat obranná postavení a doufat, že naše jednotky pro nás přijdou. Ale myslím si, že by to byla marná naděje. Můj osobní názor je, že v hlavním stanu nás už dávno odepsali.“

„A co pluk SS?“ ptá se s dětinskou nadějí poručík Schulz.

„Pokud jste v kontaktu s velicím generálem, pane poručíku, můžete mu navrhnout svou myšlenku,“ ironizuje jeho slova plukovník. „Možná byste ho o ní informoval v téže chvíli, kdy on sám nějaký pluk SS najde!“

„Horská divize SS Sever je ve Finsku,“ říká triumfálně poručík.

„Máte pravdu, ale oni nevědí, kde jsme my,“ zabručí plukovník rozzlobeně. „A i kdyby to věděli, nepřijdou pro nás! Jsme v katastrofální situaci. Finští vojáci, kteří nás provázeli, během noci zmizeli. Oni vědí, že jediná šance je probít se v malých skupinách.“

„To je dezerce,“ vykřikne poručík Schulz zuřivě. „Mýlíte se,“ usměje se plukovník blahosklonně. „Finové nejsou pod německým velením. Nikdo z nich nesložil přísahu věrnosti vůdci. Deset kilometrů na východ od nás je sibiřský lyžařský prapor. Je silně vyzbrojen a velmi brzy na nás zaútočí a zničí nás.“ Zamyšleně si přitom leštil sněhobílým kapesníkem svůj monokl.

„Navrhuji vám, abychom zde nechali raněné s několika dobrovolníky, kteří se o ně budou starat. Můžete to znít necitlivě až brutálně, ale je to jediná naděje na přežití skupiny. Zůstat tady a bojovat by byla sebevražda. A jakmile by boj skončil, byli by ranění postříleni. Ranění jsou vždy na obtíž a obzvlášť ranění nepřátelé. Pokud necháme raněné zde s poddůstojníkem, který bude mít rozkaz navázat kontakt s Rusy, jakmile bitevní skupina odejde, je naděje, že ruský velitel nerozkáže, aby je chladnokrevně popravili.“ Ztěžka sedá do sněhu a pokyne poručíkovi Schulzovi, jehož tvář po-praskaná od mrazu je nyní rudá. „Ted' máte slovo, pane poručíku, Budu potěšen, pokud navrhnete lepší řešení!“

Rozžhavený do běla potlačovaným vztekem mladý poručík vstává a hledí na plukovníka s opovržením a nenávistí v očích.

„To, co navrhuje, je největší špinavost, jakou jsem v životě slyšel,“ říká hrubě. „Vydat naše raněné kamarády na milost a nemilost bolševikům je nejen zrada, ale také úmyslná vražda. Pořád mluvíte o záchraně skupiny, o průchodu, jako by to něco znamenalo. Boj je to, co něco znamená! Takový boj, jak bojovali naši germánští dědové. Mnoho z nás bude do konečného vítězství mrtvých, ale to není důležité, jestli se jej ti nejlepší dožijí. Cena zaplacená za toto vítězství bude cenou nejvyšší, jakou kdy vlast žádala, ale za tisíc let ode dneška budou vzhlížet k těm z nás, kteří ji zaplatili. Říkáte si německý důstojník. Já vám říkám zbabělý ubožák. Až do této minuty jsem na vás pohlížel jako na čestného německého vojáka, který plní své povinnosti, respektuje přísahu vůdci a ví, co tato přísaha znamená. Ted' vidím, že jsem se hoře mýlil. Ale přísahám vám, že dokud budu moci držet zbraň, nebude váš špinavý návrh proveden.“

Stane se to jen přes mou mrtvolu. Slibuji vám také, že dohlédnu, abyste se zodpovídal vojenskému soudu, pokud se vrátíme zpět.“

„Skončil jste?“ ptá se plukovník. Obrací se k důstojníkovi z druhé roty, kapitánu Bernsteinovi, který zůstává sedět a zvedá rezignovaně ruce.

„Pane plukovníku, co mám říci? Očekávám vaše rozkazy. Zda s nimi souhlasím nebo ne, není důležité. Já je budu plnit.“

„Je to vše?“ ptá se plukovník s odevzdaným úsměvem. „Ano, pane. Nevím, co bych ještě dodal.“

„Majore Pihle, jaký je váš názor?“

Major vstává. Je to frontový důstojník, je to zřejmé.

Arogantně se pohupuje nahoru a dolů v kolenou, jak mají ve zvyku prušti gardoví důstojníci.

„Pane plukovníku, já vám nerozumím,“ povídá hodně hlasitě. „Myslíte si, že je váš návrh správný? Bud' jak bud', není to moje věc. Souhlasím s Bernsteinem. Vy dáváte rozkazy, my je bez odmluvy plníme.“

Sedá si vedle kapitána Bernsteina. Zapaluje si cigaretu a dává najevo nezáměr o další dění.

Poručík Linz z první roty hlučně vstává, třikrát hlasitě srazí paty a salutuje nacistickým pozdravem.

„Vy už nepoužíváte pruský pozdrav s rukou u čepice?“ ptá se usmívající se plukovník, „nebo si myslíte, že jste u SS, pane poručíku?“

Vysoký štíhlý poručík rudne v obličeji a rozpačitě kope do sněhu. Hrst sněhu dolétne do klína majora Pihla.

„Poručík Schulz už řekl totéž, co musím říci i já, pane!“ Znovu třikrát sklopne podpatky a tentokrát salutuje řádným způsobem. Sedá si vedle poručíka Schulze, jako by u něj hledal bezpečí.

Další je poručík Paulus ze třetí roty. V stává bez zbytečně teatrálních gest jako rozvážený muž z Friska, kterým také doopravdy je. Ani nesalutuje, ani nesrazí podpatky.

„Pane plukovníku,“ začíná hlubokým pomalým hlasem. „Velím rotě vašeho pluku. čtrnáct měsíců. Vím, že nejste to, z čeho vás obvinil poručík Schulz. Věřím, že jste ke svému rozhodnutí nedošel bez hlubokého zva-žování. Já nejsem schopen rozhodnout, zda je to dobře nebo špatně. Jsem pod vašim velením a očekávám vaše rozkazy.“ Sedá vedle kapitána Bernsteina, který mu tiše tiskne ruku.

Malému poručíkovi Hansenovi z šesté roty se moc nechce prozrazovat, co si myslí. Vnitřně souhlasí s plukovníkem, ale prožil sedm měsíců ve věznici v Torgau pro nepatrný přestupek a pokud je něco, co nechce zažít znovu, pak je to právě další návštěva toho místa. Pozoruje poručíka Schulze, který se na něj dívá ledově chladným pohledem.

„Nu, pane Hansene,“ naléhá na něj plukovník. „Jaký je váš názor?“

„Pane plukovníku, váš návrh se mi nelíbí. Nepřítel určitě zabije všechny raněné několika dávkami ze samopalů a já bych rád viděl dobrovolníka, který by s nimi zůstal. Nemůžete rozkázat vojákům, aby se obětovali. Zapomněl jste na Lemberg, kde postříleli stovky raněných a kněze ukřižovali na vratech? Nemůžete nechat kamarády takovému osudu. Musím na váš návrh říci ne, pane plukovníku.“ Sedá si zpátky do sněhu a vyhýbá se pohledu plukovníka Fricka. Ví, že jeho odpověď byla zbabělou vytáčkou, ale Torgau je v jeho mysli jako strašlivá hrozba.

Poslední odpovídá nadporučík Wisling ze čtvrté roty.

„Pane, zcela s vámi souhlasím. Nemáte jinou možnost. Na vašem místě bych vydal rozkaz, a pokud by jej někdo odmítl, postavil bych ho před polní soud. Ať už člověk souhlasí nebo ne, rozkazy se musí plnit. To ví každý rekrut.“

„Další zbabělá zrádná svině,“ křičí rozhořčeně poručík Schulz.

„Na vašem místě, pane plukovníku,“ pokračuje nadporučík Wisling a ignoruje tak Schulzův nenávistný výkřik, „bych zůstal s raněnými. Jinak se budete muset hájit před německým vojenským soudem. Výsledek může být nejistý.“

„Děkuji vám, Wislingu, váš názor, jak jste ho podal, trochu bere kuráž, ale já se nebojím německého vojenského soudu a budu vědět, jak hájit své rozhodnutí, jestliže k tomu dojde.“

Nadporučík Wisling krčí rameny. Plukovník Frick vstává a nasazuje si monokl.

„Bylo pro mne užitečné slyšet vaše názory, ale na mém rozhodnutí se nic nezměnilo. Nenechám vojáky pod svým velením, aby byli bez důvodu masakrováni.“

Jako velící důstojník mám především povinnost dovést nazpět tolik mužů použitelných v dalších bojích,

kolik je možné. Mrtví vojáci nemají cenu.“

„Pryč s tímhle untermensch!“ zaječel poručík Schulz do arktické noci a položil svou ruku teatrálně na pouzdro s pistolí. „Není tady nikdo, kdo jako první splní svou povinnost k vůdci a vlasti? Každý německý voják přísahal, že nasadí život, kde bude zapotřebí. Miliony statečných vojáků už položilo životy za vůdce. Zůstat naživu je to jediné, na čem vám záleží, plukovníku Fricku? Zaplat'pánbůh, že takových, jako jste vy, je jen pár. Kvůli armádě musíte vzít svůj rozkaz zpět. Nechejte nás vybudovat obranná postavení a bojovat s bolševiky, zabijeme jich, kolik budeme moci dříve, než budeme sami zabiti. Jsme tím povinováni vůdci a velkolepým ideálům, které dal německému lidu.“

„Diskuse skončila,“ prohlašuje rozhodně plukovník. „Ranění budou ponecháni zde. Skupina odejde do jedné hodiny, pátá kumpanie bude včele, Schulzi, vy budete se svou kumpanií jako zadní voj. A jsem si jistý, že vám nemusím říkat, že od této chvíle znamená neuposlechnutí mých rozkazů okamžitý vojenský soud. Nestrpím protesty. Je to jasné?“

„Jasně, pane,“ vychází polohlasně z poručíka Schulze.

Svobodník od sanity, bývalý kaplan, a dva příslušníci lyžařské jednotky zůstávají jako dobrovolníci s raněnými.

Brzy poté skupina odchází. Poslední, co vidíme, je kaplan stojící na sněhovém pahorku a mávající na nás.

Asi o hodinu později slyšíme za sebou zvuk kulometů. Někteří říkají, že slyší výkřiky. Nikdy se už nedozvíme, co se stalo s raněnými a třemi dobrovolníky.

Rachotivý zvuk nás nutí zalehnout do úkrytů.

„Tank, „ křičí Porta a jako kulka zapadne do sněhu. Oranžové blesky září napříč sněhovou pustinou. Zpráva, která následuje, je krátká a jasná.

„Tankovej kanón,“ řve hrůzou Heide.

„Merde, alors, musí být šílení,“ říká Legionář. „Tady se nedají používat tanky!“

„Brzy budeš chytřejší, moje stará písečná blecho,“ směje se sarkasticky Porta. Svazuje k sobě ruční granáty, aby vyrobil výbušnou baterii, jak tomu říká.

„Ivan dokáže dělat věci, kterejm bys nikdy neuvěřil. Jen počkej! Jazyk ti vypadne z tvójí německé prdele, až poznáš, co všechno Ivan opravdu umí!“

Na druhé straně zamrzlé řeky se zvolna plíží strašidelně černé krabice. Hluk nás nenechává na pochybách, co jsou zač. S hučení pásů a pekelného řevu motorů nám strachy mrzne krev v žilách. Dva, tři, pět T-34 se po sněhu derou směrem k nám. Bokem, sklouzávají po zamrzlém svahu k řece. Na okamžik v sobě živíme naivní naději, že se převrátí, ale pokračují dál po ledu a v oblacích sněhu se šplhají zpátky na sníh. Jejich siluety jsou takřka nádherné. Na T-34 útočící na sněhové pláni je úchvatný pohled. Jsou jako velicí, pružní masožravci. Všechny hrany jsou zaoblené a vyhlazené a je takřka příjemné dívat se, co lidské ruce dokáží vytvořit z hrubého kovu.

Bereme ruční granáty a svazujeme do otýpek. Je to jediná zbraň, kterou máme proti tankům.

Krčím jednu nohu pod sebe a připravuji se k výskoku. Trik spočívá v tom, abyste vyskočili ve správný moment, právě když jste ve slepém úhlu tanku. Jsem napjatý jako zvíře zahnané do kouta, jehož jediná šance na přežití je zabít útočníka. Odvaha s tím nemá nic společného. Hrůza a strach ze smrti je to, co nás žene do nebezpečného pokusu o útok na T-34 s pouhým svazkem ručních granátů a samopalem.

Kulomet prvního tanku na nás zlověstně drmolí svým jazykem.

Družstvo, které se pokusilo jít na věc, padá pod soustředěnou palbou. Ne všichni jsou zabiti. Rotmistr se zastavuje, zvedá ruce k nebi jako při poslední modlitbě, padá na záda a pak už leží ve sněhu.

Další družstvo běží cikcak po ledu. T-34 je dostihne a my slyšíme, jak se lámou kosti a zbraně pod tankovými pásy.

Tank se obrací na místě a drtí jejich zbytky na udusaném sněhu. Všude teče krev.

„K zemi,“ zuří Dědek.

Dva T-34 se kolébají přes hřeben před námi. Bližší z nich otáčí kulomet trochu doleva.

„Ty svině tě mají na mušce,“ myslím si a skoro na sobě cítím pohled střelce. „Jestli vystřelí, schytáš to.“

Vím, jak to vypadá uvnitř těch zatracených „čajových salónů“, jak říkáme tankům T-34.

Kulometčík je určitě zkušený tankista, který ví, že není chytré ztrácet čas přemýšlením, co dělat. Heslo je

„udělej něco a udělej to rychle“.

„Střílej na všechno, co uvidíš před sebou, a je úplně jedno, co to je.“ Tak zní rozkaz nesmazatelně zapsaný do mysli každého tankisty.

„Pokud chceš zůstat naživu, zapomeň, že jsi člověk. Když je nezastřelíš, rozmačkej je svými pásy!“ Vyskakují, kloužou zasněženým svahem a dopadám do měkké závěje. Porta klouže za mnou.

„K čertu,“ utrousí a připravuje svazek granátů. „Tohle zatraceně smrdí Valhallou a krátkým životem!“ T-34 jedoucí v čele se s cuknutím zastavuje. Zadržujeme dech v očekávání hrůzy. Tanky se zastavují jen tehdy, když chtějí střílet z kanonu. Čekáme na krátké zlověstné zahučení a řev explodujícího náboje, který nás rozmetá na kousky. Nemohli nás přehlédnout. Výhled z T-34 je velmi dobrý. Mnohem lepší než z našich tanků.

Věž s kanonem se němě otáčí. Z dlouhé hlavně vyšlehnou plamen. Prosvíští kolem nás horký vítr z pekelné tlamy. Jen několik centimetrů od nás zazní ve sněhu odporný zvuk.

Na všechno je už pozdě, myslím si a tuhnu jako vyděšené zvíře, které se ocitlo vydané na milost chřestýši. Žádná exploze ale nenásleduje.

„Nevybuchlo to,“ mumlá Porta a fascinovaně zírá na díru, kterou střela vyhloubila ve sněhu. „Svatá Agnes! Nevybuchlo to! Možná má farář pravdu a: německý bůh se o nás stará!“

„Rychle odsud!“ říkám a začínám se plazit k tanku, který začíná hnát motor do vyšších otáček.

„Svatá matko kazaňská!“ křičí hrůzou Porta. „Jsme v tom! K zemi, jedou si pro nás!“

T-34 řve v nejvyšších otáčkách a vypadá, jako by se krčil před skokem. V jeho olejem nasáklých útrobach tiskne poručík Pospelovčelo ke gumovému obložení průzoru.

„Vež, dvě hodiny!“ rozkazuje.

Méně než čtyři sta metrů před tankem jsou na sněhu vidět dvě malé lidské postavičky.

Poručík Pospelov se spokojeně usmívá a přikazuje svým čtyřem dalším tankům rozvinout se do linie a získat tak široké palebné pole. Ani na sekundu neodtrhne oči od průzoru. Zmocnila se jej lovecké horečka. Tohle je sen každého tankisty. Cíl je skvěle umístěn, je tam připraven jako na popravu a o tu ve skutečnosti jde.

Dvacetimilimetrový protitankový kanón rozzlobeně štěká a posílá malé střely proti T-34. Nemá to smysl. Kulomet plive svítící náboje.

Řidič tanku, desátník Baritz, vybuchuje smíchy.

„Ti pitomí Němci si myslí, že nás mohou vyřadit kulometem!“

„Job tvoju mať!“ směje se kulometčík. „Za chvíli jim pěkně zahrajeme na naši zlatou trumpetu!“

„Výbušné, tříštivé!“ rozkazuje chladně poručík Pospelov.

Granát zapadne do komory, závěr je s klapnutím uzavřen.

Poručíkova ruka se chvíli vznáší nad červeným knoflíkem, jako by váhal, a pak na něj klesne. Kanon zařve, z ústí hlavně vyšlehnou plameny. Horká nábojnice zvoní o podlahu věže. O sekundu později závěr znovu klapne a nový tříštivý granát je připraven v komoře.

Znovu a znovu kanon pálí. Sníh před T-34 je černý od sazí. O tři sta stop dál je rudý od krve. Vypadá, jako by na něj nějaký šílenec obrátil kýbl plný marmelády.

Milióny hvězd tančí před očima poručíka Popelova. Něco ho silně udeřilo do hrudi. Z poloviny sklouzává dolů do věže.

Řidič, desátník Baritz, je obrovskou silou vržen zpátky. Nabíječ praští hlavou o kanon, který zanechá hlubokou ránu v jeho čele. Z plic kulometčíka uniká vzduch a on na okamžik ztrácí vědomí.

„Všiví hajzli!“ řve Drobeček a mlátí pěstmi do sněhu. Nálož, kterou hodil, není dost silná, aby prodávěla ocelovou kůži T-34.

Posádka ruského tanku byla zázrakem zachráněna před spálením na popel.

„Bystreje, bystreje!“ křičí poručík Popelov na desátníka Baritze, který zápolí se svými pákami a pedály. V hlavě mu neustále bzučí jako v úlu a jen ztěží chápe, že se pořád ještě může hýbat a že dokáže více méně jasně myslet.

Tank skáče vpřed pryč od německého sebevraha ve sněhu, který se pravděpodobně chystá hodit další nálož. Nepředvídatelní zoufalci, jako je tento, představují smrtelné nebezpečí pro každý tank. Musíte je buď zničit, nebo jim utéci.

Poručík Pospelov se rozhoduje pro útěk.

„Karbid! Nejvyšší rychlost!“ křičí rozzuřeně a kope desátníka Baritze do zad.

Desátník se sprostým zaklením sešlapuje akcelerátor a neví, že míří právě k tomu, čemu chce uniknout.

Porta a já ležíme ve sněhu s našimi svazky granátů a čekáme na správnou chvíli, abychom zaútočili na monstrum, jež přijíždí k nám v oblacích sněhu zvedajících se po obou stranách kolem něj.

Jeden z poklopů ve věži je otevřen a objevuje se kožená kukla.

„Zab je, zab ty prokletý psy!“ ječí poručík do sněhové pustiny. Je to řev vystrašeného člověka.

„Tak dobře, Ivane Stinkanoviči!“ šklebí se démonicky Drobeček a krátkými přískoky běží vstříc tanku T-34, který opět zastavuje, aby vypálil. Je až neuvěřitelné, že ho poručík dokázal přehlédnout.

Svazek granátů vylétne vzhůru pod věž T-34. Porta je jedním dlouhým skokem za hradbou sněhu a tiskne se k zemi, aby se vyhnul smršti ocelových úlomků, jichž je v mžiku plný vzduch.

Dva další T-34 pracují společně. Shánějí utíkající vojáky do houfu. Když si jsou jisti kořistí, couvnou trochu a pohybují se jeden vedle druhého. Vedle prchající skupiny pak zařadí zpětný chod, takže se tanky srazí v dešti jisker a rozdrťí lapené vojáky na krvavou kaši.

„To je konec,“ říká poddůstojník od dělostřelectva. Slzy mu stékají po otevřených bolácích ve tváři.

„Zmasakrují nás.“

Porta na něj chvíli zírá a pak se hlasitě směje. „Nezapomínej, synku, že válka pokračuje a obě strany ji berou stejně vážně!“

„Možná si myslí, že tady natáčíme film. Ticho u Verdunu, opuštěný trosky, nebo něco takového,“ ječí Gregor a háže jako blesk nálož na zvednutý poklop T-34, jakmile prorachotil kolem. „Pozdravuj v pekle!“ vykřikne a vrhá se do úkrytu.

Jako by do něj udeřilo gigantické kladivo, jak je poklop vražen dovnitř. Poručík Pospelov ječí jako ženská, když je vmáčknut mezi pancíř a ostrou hranu poklopu. Ječí dlouho a kolem něj šlehají plameny. Nabíječ vyskakuje druhým poklopem a kutálí se kolem v moři plamenů, které rozpouštějí sníh kolem něj. Pomalu se opéká jako slanina na pánvi a mění se ve žhnoucí mumii.

„Ven!“ řve řidič tanku, desátník Berlitz. Je zasažen, když dopadne na zem. Zasáhne ho sprška střel z kulometu.

Kulometčík je teprve z poloviny venku z poklopu, když se tank překotí jako fotbalový míč. Převrací se ze strany na stranu s hlasitým rámem a pak to uvnitř něj vybuchne a rozletí se na kousky.

Kousek dál další tank jezdí stále dokola v kruzích. Rychleji a rychleji. Z poklopů vyrazejí rudé plameny a černý olejový dým. Pouze jednomu členu posádky se podaří dostat ven z rudě žhnoucí ocelové rakve. Běží po sněhu jako živá pochodeň. Jeho jakot je příšerný.

Cítíme žár i v místech, kde ležíme. Legionář bere samopal a posílá dlouhou dávku z milosti do hořícího Rusa krouťícího se zoufale na sněhu.

„Padajersa, padajersa!“ řve o pomoc a natahuje k nám hořící ruce.

Několik samopalů se k němu otáčí. Krátce poté umírá. Tělo je roztaveno na tenké škvarky.

Velitel se stále snaží vyprostit z věže svého tanku T-34. Nekřičí ani neprosí, ale pokouší se sám osvobodit z hořící ocelové krabice. Jeho obličej je dočerna sežehnutý. Jeho oči jsou kupodivu stále jasné. Rty má spáleny na popel. Jeho nos je příšerná hrouda masa. Vlasy má ohořelé. Nejhorší je to s rukama. Zčernalé boule masa, jimiž se stále zoufale pokouší uvolnit zaklíněný poklop.

„Bože můj,“ úpím a schovávám hlavu v dlaních. Pach spáleného masa mi obrací žaludek a zvracím do sněhu.

„Nech toho!“ bručí Porta. „Bud' oni, nebo my! Je to zoufalejší boj, ve kterém teď jsme, a slíbili jsme našemu velkému sousedovi, že mu dáme do tlamy!“

„Je to příšerný!“ sténám.

„To je válka,“ odpovídá Porta tvrdě. „Nejsem šťastnej, když mám Ivany za zadkem. Seber se! Vem granáty! Ještě to neskončilo. Táhle přijíždí poslední nádhernej, čajovej salón’!“

Ze zakrslých keřů traskají samopaly. Kolem nás to vybuchuje.

Jako blesk vrhám do křoví granát.

Tankista vylétne do vzduchu, s úst mu hustým proudem tryská krev.

Smetu ho dávkou ze samopalu.

S dlouhým výkřikem umírá, kutálí se na sněhu. „Idiot,“ říká Porta. „Lidé jsou zatraceně blbí. Hrdinou až do konce! No dobře, zase je na světě o jednoho blázna míň!“

Hrozný úder nás sráží a protlačí hustým křovím. Hodí nás to až do mělkého dolíku, kde narážíme na kamení na dně tak tvrdě, že na chvíli ztrácíme vědomí.

Portů v sob přilétá vzduchem s roztaženýma nohama a prorazí metr tlustý sněhový val.

Tělo mě bolí, jako bych měl polámané všechny kosti.

Všude kolem nás je moře žhnoucích kousků kovu, které ještě před chvílí byly tankem. Kousek vedle leží posádka tanku opečená jako karbanátek.

„Zasranej ‚čajovej salón‘ je jim na nic, když víš, jak na něj,“ vychloubá se Drobeček a zvedá hlavu ze sněhu.

„Ať ti gorila natrhne prdel!“ vzteká se Porta a ohmatává si rukama bolavé tělo. „Málem jsi nás všechny zabil“

„Ani omeletu neuděláš, když před tím nerozbiješ vajíčka,“ říká filozoficky Drobeček.

Pomalu se probíjíme svou cestou. Zvedá se sněhová bouře.

Plukovník mele z posledního. Opírá se o nadporučíka Wislinga. Poručík Schulz je také skoro na konci sil. Neustále klopýtá a jen s obtížemi se zase staví na nohy. Nikdo mu nepomáhá.

Drobeček zkouší zapískat melodii písničky z Reeperbahnu, ale nejde mu to. Legionář blouzní o Sahaře a o horkém písku. Dědek se valí dál svým stylem chůze. Zjistil, že mu dělá problém udržet dýmku se stříbrným víčkem v chodu. Ruce má zabořené hluboko do kapes kabátu a ruský samopal mu visí v pohotovosti na prsou.

„Kéž bychom byli zase doma u finskejch kobzolí a dušenýho vepřovýho,“ vzdychá hladově Drobeček.

„Doufám, že jsme někde blízko jezera Lange, když už začala doba tření sledů,“ říká Porta a směje se mrazem popraskanými rty.

Legionář zvedá ruku k nebi a říká arabsky: „Alláhu, vezmi nás pod svou ochranu!“

Je nedůstojné Němců zacházet špatně s bezbrannými
vězni. Případy takového chování budou neprodleně
vyšetřeny a viníci budou co nejpřísněji potrestáni.
Rudolf Hess, 10. dubna 1934

„PRO PÁNA!“ říká Porta. Šlápl na nohu vrátnému, když společně s Drobečkem vcházejí do elegantní
berlínské restaurace Kempinski, kde hodlá oslavit své narozeniny.

„To je moje sestra,“ říká vrátnému a ukazuje na dobře vyvinutou dámu střední váhové kategorie.

„Tak to tedy můj bratr šoustal svou sestru,“ vyjekne žena radostně na celou přeplněnou restauraci.
Drobeček se souká na dvě barové stoličky.

„Pro každého jednu,“ říká barmanovi a objednává dvojitou vodu a láhev červeného vína. Zaklání hlavu
a vyprazdňuje sklenici. Hlasitě polyká. „Ještě bych okoštoval, když dovolíte,“ zašklebí se žoviálně.
Tato scéna se opakuje osmkrát. Pak se stane cosi, co nikdo nedokáže později vysvětlit. V každém
případě žena v dlouhém zeleném plášti najednou zjistí, že má na hlavě plný koš ryb.

Drobeček sebere misku se zavařeninou a mrští ji do obličeje vrchnímu, který jej na oplátku praští pivní
sklenicí do hlavy. Drobeček to oplátí zabodnutím vidličky do ruky vrchního. Posledně zmíněný se vyřítí
na ulici a řve jako blázen se zabodnutou vidličkou.

Dáma střední váhové kategorie sáhne na mužskou výbavu číšníka a předvede docela dobrý zápasnický
hmat. Číšník ostře zaječí a vezme nohy na ramena. Další číšník přichází z kuchyně s velkou porcí
ovarového kolena. Všechno letí ke stropu a je rozděleno na nejbližší stoly, zatímco číšník letí po hlavě
pod jiný stůl.

Skupina ve společenském oblečení hledí vytřeštěnými očima a snaží se zoufale vyhnout Drobečkovi,
kterýsi razí cestu napříč restaurací jako Stalinův tank, co si vzal do hlavy, že vyhraje válku na vlastní pěst.
Slyší hroznou ránu a je jisté, že je skoro mrtvý. Ale není to tak vážné. Vrávorá, praští toho a tamtoho do
obličeje a dokolébá se do kuchyně, kde objevuje Portu v zuřivé hádce s kuchařem. Společně udělají z
kuchyně hromadu trosek.

Když přijíždí zásahová jednotka, odeberou se do hospody Uvázaný pes na Gendarmenmarktu, kde
uslyší, že v restauraci Kempinski přistála četa anglických výsadkářů.

VOJENSKÝ SOUD

PORUČÍK Schulz neztrácí po našem návratu čas. Během jedné hodiny podává hlášení NFO (nacistický
politický důstojník). Na každém rohu teď zaznívá reptání proti zlomyslnému nacistickému poručíkovi.
Dvojice finských horských myslivců navrhuje nakopat ho do koulí a hodit k sousedům.

„Sfouknu mu svíčku,“ vyhrožuje Porta a vytahuje nagan ze žlutého pouzdra.

„Zůstaň, kde jsi,“ rozhoduje obratem Dědek. „Nemíchej se do soukromejch hádek mezi důstojníky.“

„Mohlo jít klidně o někoho z nás,“ protestuje umíněně Porta. „Tenhle Schulz je skutečněj bastard.“

„Možná je,“ říká Dědek lhostejně, „ale z nás nikoho přece teď neprásknu!! Jestliže je třeba pomstít
nějakýho důstojníka, nechej ostatní důstojníky, aby se o to postarali sami!“

„Je to na hovno,“ ustupuje Porta, „ale pokud se ten čurák dostane před mou hlaveň, uvidíš, jak z ní
rychle vyletí několik kulek!“

„To je vražda,“ vykřikne rozhořčeně Heide.

„Tak to teda k sakru není!“ odpovídá vztekle Porta.

„Parchant, kterému to moc žvaní, se nepočítá!“

Diskutujeme dlouho o poručíku Schulzovi. Poté, co naše diskuse v sauně finských horských myslivců skončí, je jasná jedna věc. Poručík Schulz si nemusí dělat starosti se svým stářím.

Zatímco si povídáme, upiluje Drobeček tři náboje.

Kulky dum-dum dělají do lidí hodně velké díry.

Následujícího dne si pro plukovníka Fricka přichází major z tajné bezpečnostní policie. Nadporučíka Wislinga seberou během údržby techniky.

Neprodleně je naloží do letounu JU-52 a odlétnou k 6. armádě do Münsteru, aby je postavili před vojenský soud.

Konečný rozsudek je odložen, dokud nebudou k dispozici svědectví dalších příslušníků bitevní skupiny.

Oba zatčení jsou pro zatím odesláni do vojenského vězení Torgau, kde jsou zařazeni do „obuvnické čety“, spolu s bezpočtem dalších, kteří byli rovněž vzati do vazby. S vězni, kteří již byli odsouzeni, se zachází podstatně hůře.

Každý příslušník „obuvnické čety“ nafasuje každé ráno deset párů nových jako ocel tvrdých vojenských bot z páchnoucí žluté kůže. V každém páru bot pochoduje četa hodinu. V pozoru a dvojnásobnou rychlostí. Po-

řád dokola na velkém pořadovém cvičišti. Když hodina uplyne, zazní píšťalka a všichni si bleskurychle přezují nový pár bot. A potom „Pochodem v chod!“

To trvá bez přestávky od pěti hodin ráno do devíti večer. Někteří omdlévají. Chodidla otékají a stávají se z nich hroudy krvavého masa. Puchýře praskají a nové se dělají. Nikdo si toho nevšímá. V Torgau je lítost neznámým pojmem. Je to vojenské vězení známé svou přísností a jeho posádka je hrdá na svou pověst.

„Pohyb, lenoši!“ řve rotmistr stojící na bedně uprostřed cvičiště. „Tomu říkáte slavnostní pochod? Zvedejte nohy, zasraní parchanti! Protáhněte krok! Ruce na úroveň přezky opasku a zase řízně dolů! Říkal jsem řízně!“

Generálmajor se zhroutí. Je to starší člověk, který přišel z klidného místa v posádce v týlu.

Je zasypán přívalem nadávek a kleteb, ale zůstává ležet na zemi. Na nohy ho dostane až hasičská hadice.

„Jedna hodina pochodování navíc!“ rozkazuje žoviálně rotmistr. „Bude to pro vás tím snazší, čím dříve ze sebe vyženete lenost!“

A tak generálmajor pokračuje v přeměňování tvrdých bot v měkké, aby s nimi vojáci v bojových jednotkách neměli potíže.

Každý večer mezi devátou a desátou všichni příslušníci čety odevzdají deset párů změkčených bot do skladu s výstrojí a výměnou obdrží nových deset párů tvrdých bot. Ty musí být pochodováním změkčeny do následujícího večera.

Před plukovníkem Frickem jde rotmistr s červenými výložkami, politický vězeň. Za ním je svobodník se zelenými výložkami - kriminální delikt, a za svobodníkem dělostřelec s fialovými výložkami, náboženská úchylka. Pak přichází rotmistr s bílými výložkami, vojenský sabotér. S bílými výložkami je v četě hodně lidí. Jen dva mají černé výložky, To jsou lidé, kteří ohrožovali vůdce. S jistotou mohou očekávat trest smrti. Oba jsou od námořnictva.

Po šesti týdnech v „obuvnické četě“ je plukovník Frick zničen. Jeho nohy jsou v cárech, opuchlé kusy krvavého masa. Ve vězeňské nemocnici mu amputují dva prsty na nohou. Nadporučík Wisling leží na lůžku vedle něj se zlomeným žebrem a otřesem mozku. Jednoho dne omdlával příliš často a dozorcí měl špatnou náladu. Ale nemocnice v Torgau není místem, kdy by vězni směli zůstat příliš dlouho.

Kulhající a s tvářemi pokroucenými bolestí se hlásí oba důstojníci o dočasnou lehkou práci ve zbrojářské dílně - o práci, které se každý vězeň v Torgau chce raději vyhnout. .

Po několika týdnech v dílně jsou posláni na zotavenou k četě, která cvičí od časného rána do pozdní noci. Na zdi na jednom konci pořadového cvičiště je namaován velkými bílými písmeny nápis:

GELOBT SEI, WAS HART MACHT. *)

Nejhorší věcí z celého vojenského vězení byl Železný Gustav. Strašlivý rotmistr plížící se kolem na gumových podrážkách jako anděl pomsty v pěšácké uniformě. Báli se jej stejnou měrou vězni i stálá posádka. Muži, kteří strávili v Torgau dlouhou dobu na jedné nebo druhé straně dveří vězeňských cel tvrdili, že jestliže se Železný Gustav dívá na člověka déle než tři minuty, nešťastník se zhroutí mrtev.

Letný pohled ledově modrých očí Železného Gustava dokázal zmrazit krev v žilách. Další zvláštnost tohoto malého, podsaditého a jako železo tvrdého rotmistra byl jeho hlas, který zněl jako praskání suchých větví. Vždy řekl jen tolik slov, kolik bylo třeba. Ale každé jeho slovo obsahovalo tolik, jako celá kniha. Dokonce i mentálně postižení hluchí vězni rozuměli slovům, která vystřelovala z Gustavových úst. Nikdy nekřičel, jak to dělali jiní poddůstojníci. Pokud jste nestáli blízko něj, neslyšeli jste, co říká. Ale to nebylo třeba.

Vypráví se o zcela ochrnutém poddůstojníkovi, který ležel ve vězeňské nemocnici. Vojenská lékařská komise z Berlína jej označila za naprosto ochrnutého. Bylo tedy rozhodnuto jej omilostnit a poslat domů. Bylo to natolik šokující a neobvyklé, že dokonce i vězni tloukli do mříží svých cel, když to slyšeli. Den předtím, než měl být ochrnutý voják propuštěn, se Železný Gustav rozhodl prohlédnout si tu zvláštní osobu, která opouští Torgau tak neobvyklým způsobem.

Se štítkem čepice staženým do očí tiše vstoupil a zahleděl se na mrzáka, který během několika vteřin Gustavova pohledu ochrnul ještě více, než byl do té chvíle.

Gustavovy rty vytvořily a vypálily směrem k ochrnutému poddůstojníkovi tři slova:

„Pozor! Pochodem vchod!“

Co nebyla schopna vyléčit celá lékařská komise se všemi medicínskými znalostmi, vyléčil rotmistr z Torgau během třiceti jedné sekundy.

Zcela ochrnutý muž vyskočil z postele jako horská koza, vypálil z místnosti, a napříč pořadovým cvičištem doběhl do vězeňské kanceláře, kde srazil své ochrnuté paty k sobě a silným hlasem zvolal:

„Vězeň číslo 226 se hlásí schopen vojenské služby po návratu z nemocnice!“

Od té doby Železný Gustav vždy navštěvoval nevyléčitelné případy, které doktoři vzdali.

Železný Gustav neléčí jen lidské bytosti. Staví na nohy i koně a muly v případech, kdy jsou veterináři bezmocní.

Když se trestné roty vracejí pozdě v noci do Torgau, čeká na ně Železný Gustav v zářivě bílé blůze. Nosí tuto blůzu pořád, v zimě i v létě. Tvrdí, že pro vojáka není nikdy příliš horko nebo příliš zima. Na počasí mu nezáleží. Říká se, že nikdy nevěnuje pozornost tomu, jestli je zima nebo léto.

Trestné roty musejí každý den končit své zaměstnání pochodem kolem Železného Gustava a hlasitým zpěvem: „Es ist schon, Soldat zu sein! Je krásné být vojákem!“ Je to jediná píseň, kterou má Železný Gustav rád.

V sobotu ráno končí pro plukovníka Fricka a nadporučíka Wislingajejich pobyt v Torgau. Jsou odvedeni v době, kdy je trestná rota ve službě.

Tři vojenští policisté čekají ve vězeňské kanceláři. Tiše opouštějí Torgau. Večer přijíždějí do Berlína. Na nádraží si je převezme ozbrojená vojenská stráž.

Důstojník sloužící na nádraží, rytmistr výrazně starší než plukovník Frick, se cítí poněkud nesvůj. Kdyby šlo o jiné šarže, věděl by, jak s nimi naložit. Do cel, dokud si je někdo nevyzvedne. Místo toho jim nabízí cigarety a pohár vína, přestože taková pohostinnost je proti předpisům.

Ve 22.00 vyhláší výstražné sirény letecký poplach. Všichni odcházejí do krytů. Rytmistr rozpačitě říká oběma důstojníkům, že v případě pokusu o útěk na ně bude muset střílet.

„Je mi líto, ale takové jsou rozkazy, vysvětluje a ukazuje jim svou zbraň, malou pistoli ráže 6.35, která jen těžko udělá jakoukoliv škodu na větší vzdálenost než půl metru.“

Jako vánoční stromek září přímo nad nádražím světlíce, jimiž si útočníci označují cíle, a vzduch se hvěje hlukem motorů bombardéru.

Tisknou se v krytu těsněji jeden k druhému. Rytmistr sedá mezi oba vězně a oslovuje je „kamarádi“. Pak přilétají bombardéry. Železniční trať je pokroucena do nepopsatelného tvaru, těžké nákladní vagony létají vzduchem jako tenisové míčky. Železničář je vymrštěn napříč nákladním nádražím a jeho tělo se rozbije o památník obětí první světové války.

Do ulic padá hořící fosfor. Lidská těla tájí v jeho žáru. Lidé se dusí ve sklepích. Té noci je v Berlíně mnoho obětí.

Protiletecké kanóny řvou a vybuchují bomby. Tu a tam je nějaký bombardér zasažen a exploduje ve vzduchu v obrovském dešti jisker vysoko nad městem.

V protileteckém krytu vypráví rytmistr plukovníku Frickovi, co se mu líbí na Sibeliově hudbě.

Nadporučík Wisling sedí se zavřenýma očima a sní o minulosti. Myslí na časy strávené v Postupimi, kde navštěvoval 1. vojenskou školu, a vzpomíná na krásné a povolné dívky na lavičkách v Sans Souci. Chvěje se a proklíná sám sebe. Nyní je pro něj vše ztraceno a jen kvůli tomu, že oné arktické noci odhalil své skutečné myšlenky.

Měl gržet hubu jako major Pihl a ti druzí, a možná mohl přežít válku. Ted' už pro něj není žádná šance. I ten nejhoupější muž v celé armádě by věděl, k čemu takové chování povede. Jedině není jisté, zda jej zastřelí nebo pověsí. Jen málokdy vojáky stínají. Jen civilisty. Zastřelení nebo oběšení by v každém případě bylo lepší.

Plukovník Frick, kterému vrátili monokl, když opouštěl Torgau, ho vyčistí, dříve než si jej nasadí na oko. Zkoumá rytmistra, který vypadá hodně staře a jemuž ani uniforma nesluší.

„Sibelius je, samozřejmě, velký skladatel, ale bojím se, že tomu moc nerozumím. Jsem profesionální voják, bylo mi čtrnáct let, když jsem nastoupil do kadetní školy, a neměl jsem nikdy čas, abych se zabýval hudbou.“

Dlouhé pronikavé houkání přerušuje jejich rozhovor.

Poplach končí. Je to signál „Konec nebezpečí“.

Všude kolem v Berlíně žhnou ohně. Štiplavý, nepříjemně páchnoucí dým se rozlézá městem.

„Támhle letí, ti krvaví vzdušní piráti, zase se vracejí domů!“ ječí starší příslušník domobrany se stranickým odznakem na hrudi. „Zabíjet nevinné ženy a děti, to umějí dobře!“

Nikdo se nenamáhá, aby mu odpověděl. Cest la guerre, řekl by asi malý Legionář.

Plukovník Frick přemýšlí chvíli o útěku. Vyřadit rytmistra by byla ta nejjednodušší věc na světě. V hořícím městě vládne panika. Měli by dost času dostat se bezpečně dost daleko pryč dříve, než by začalo pronásledování. V Berlíně má mnoho přátel, a i když by je jeho objevení mohlo stát život, byl si jist, že by mu pomohli. Jen jednu noc na každém místě, dál do Osnabrücku a do Holandska, potom kontaktovat holandský odboj. Jeden jeho přítel to udělal. Dezertoval, a jakmile se člověk dostane z Německa, má u holandského odboje velkou naději na přežití.

Hledá kolem sebe nějakou zbraň a vybírá si rytmistrovu stolní lampu.

Nadporučík Wisling se na něj dívá přimhouřenýma očima. Dokonale jeden druhému rozumějí. Mezi rytmistrovou kancelář a nádražní halou plnou spěhajících lidí nejsou žádné strážce. Pokud se dostanou tak daleko, jsou v bezpečí. Bylo by to jako skočit do bažiny. Bahno by je pohltilo a ukrylo.

Potom ven jedním z východů a pryč do hořících ulic. Přes opěradlo židle visí rytmistrova helma a pouzdro od pistole. Musíme to vzít s sebou, myslí si plukovník. Kýve na Wislinga, který vstává, jako by si chtěl protáhnout nohy. Sahá po lampě a chvěje se napětím. Má na ní ruku, když se rozlétnou dveře a vchází mladý poručík v ocelové přilbě následovaný pěti pěšáky ozbrojenými samopaly. Přicházejí bez nejmenšího hluku, jako když tank Tiger útočí.

Poručík je rázný a aktivní. Jeho bledě modré oči září z tváře ušpiněné černým dýmem. Nedbale salutuje dvěma prsty o okraj přilby a kývne ke dvěma důstojníkům, kteří na něj překvapeně hledí.

„Tihle?“ zabručí bezcitně.

„Ano,“ odpovídá rytmistr a zmateně si nasazuje na hlavu čepici. „Tohle jsou ti dva pánové, kteří tady na vás čekají.“

„Pánové? No to se povedlo!“ zašklebí se poručík, vytáhne svou těžkou pistoli P.38 a ukáže hlavní na dva vězně. „Ale klidně to tak můžeme nechat. Pro mne za mne. Pánové,“ mluví nosem a potězkává v ruce pistoli „je mou povinností vás varovat, že jakýkoliv pokus o útěk vám tato věc překazí. Nemyslete si, že pokusem o útěk spácháte sebevraždu! Nebyli byste první, koho bych střelil do dolního konce páteře.“ Směje se jako vrčící vlk. Očividně je zvyklý jednat s vězni.

Je divné, že není z vojenské policie, myslí si nadporučík Wisling, když se dívá na poručíkovy bílé pěšácké šňůry. Pak si ale uvědomí, že pěchota je domovem těch nejlepších i nejhorších důstojníků. Pokud hledáte skutečného džentlmena, vždy jej naleznete u pěchoty. A když hledáte nejhorší ksindl, najdete něco takového také tam.

„Račte, prosím,“ šklebí se poručík a netrpělivě se pohupuje v kolenou.

„Samozřejmě se vši vlídností. Ať to máme za sebou. Nemáme zájem být ve vaší společnosti déle, než je nezbytné.“

Před nádražím na ně čeká nákladní automobil krytý plachtou.

„Do vozu,“ rozkazuje drsně poručík.

„Kam jedeme?“ ptá se plukovník Frick.

„Drž hubu!“ vyštěkne mladý voják a udeří jej pažbou své zbraně.

Nákladník projíždí krkolomným tempem Berlínem. Prokolébá se bránou pompézní budovy vrchního velení na Bendlerstrasse, kde jsou umístěni do cely.

Nadrotmistr je zdravý s drsnou vlídností. Je také pěšák. Musejí mu odevzdat všechny osobní věci: opasek, přezky, tkaničky z bot. Nelze připustit, aby se sami oběsili a podvedli tak vojenský soud.

„Otevřete hubu a já vám ji rozbiju,“ slibuje hrubě vyhlížející starý voják se znakem SA na náprsní kapse. O deset minut později jsou znovu vyvedeni a jdou nahoru po schodech.

Tlustý major horských myslivců sedící povýšeně za stolem se představuje jako vojenský prokurátor jejich soudu. Chvilí na ně hledí, jako by byli dobytek, který chce koupit. Prolistuje několik stránek dokumentu, který leží před ním a posadí se zpátky na svou židli se spokojeným výrazem.

„Pánové, rozhodl jsem se udělat vše, co je v mých silách abyste byli odsouzeni podle paragrafu 91a.“

Luskne prsty. „To znamená, že máme v úmyslu, abyste byli popraveni, a že si jsem rovněž jistý, že uvidím, jak visí-te. Jste odpovědní za spáchání ohavného zločinu na arktické frontě. Kdyby si z vás vzal příklad zbytek armády; brzy bychom tuto válku prohráli. Ale, chvála bohu! je takových, jako jste vy, ve slavné německé armádě jen málo. Budete viset!“ Lehce položil ruku na zlatý stranický odznak na své hrudi.

„Víte, že člověk vydrží až dvacet minut, než umře na konci provazu?“ ptá se a má ve tváři křečovitý výraz. „Pokud jde o vás, doufám, že to bude dvakrát tak dlouho. Je mou povinností navštěvovat všechny popravy, které se mne týkají coby prokurátora. Normálně to nedělám, ale ve vašem případě to pro mne bude zvlášť velké potěšení. Strážte!“ zakřičí hlasem, který se rozléhá po kanceláři.

Dva vojáci vpadnou zděšeně do místnosti, přesvědčení, že vězni prokurátora napadli.

„Zbavte mne přítomnosti těchto dvou lotrů!“ ječí hystericky major. „Odved'te je a hod'te je do nejhorší cely, jakou máme!“

Cely ve sklepech na Bendlerstrasse připomínají klece v zoo. Silné svislé mříže je oddělují od chodeb, na nichž jsou nepřetržitě strážé.

„Prase, špinavé prase!“ vzdychá kapitán v cele vedl plukovníka Fricka. Má rozbitou a napuchlou tvář. Jedno oko má zavřené.

„Co se vám pro všechno na světě stalo?“ ptá se tiše plukovník. Začíná se třást.

„Mlátili mě,“ sténá důstojník od dělostřelectva. „Vyrázili mi zuby, pouštěli do mne elektrický proud. Chtějí, abych se přiznal k něčemu, co jsem nikdy neudělal.“

„Kde to jsme?“ ptá se nadporučík Wisling vyděšeně.

„U třetího vojenského soudu, oddělení 4a, pod přímým velením předsedy vojenského soudu,“ odpovídá štábní pokladní. „Nečekejte nic dobrého. Není to zde žádný med. Jsem tady tři týdny a je to jako žít na nádraží. Máte pocit, že polovina armády, stojí před vojenským soudem. Říká se, že máme málo vojáků, a tady ty své vlastní střílíme rychleji než Rusové.“

„Co jste udělal,“ ptá se plukovník Frick, dívaje se na zásobovacího důstojníka.

„Nic!“ odpovídá štábní pokladní.

Z protější cely zaznívá tlumený smích.

„Není jiné místo než vězení, kde potkáte nevinné lidi,“ ušklíbá se desátník.

„Proč jste tady?“ ptá se plukovník námořního důstojníka - korvetního kapitána, který sedí ve své cele, páchnoucí a jakoby bez zájmu o svět kolem sebe. Má vyražené levé oko, zbyla po něm pouze díra.

„Kvůli zpívání,“ směje se námořní důstojník pobaveně.

„Kvůli zpívání?“ ptá se plukovník pochybovačně.

„Jak říkám.“

„Kvůli tomu se nezavírá,“ říká plukovník.

„Možná,“ odpovídá námořník. „Můžou vás zavřít za menší věc, než je tohle.“ Začne tiše zpívat:

Wir werden weitermarschieren

wenn Scheisse vom Himmel falt.
Wir wollen zurück nach Schlicktown
denn Deutschland ist der Arsch der Welt!
Und der Führer kann nicht mehr!*)

„Pánům s dubovými ratolestmi na límcích se moje verše nelíbily. Takže mě pravděpodobně pověsí.“
„To přece není možné!“ křičí plukovník nevěřičně. „Lidé se nevěší za takové nesmysly!“
„V tomto případě ano,“ směje se námořní důstojník. „Zpíval jsem to, když jsem stál na můstku své ponorky, když jsme se vraceli z akce a vplouváli na ponorkovou základnu v Brestu. Pověsí i mého prvního důstojníka. Ten se zase zeptal vyššího důstojníka SS, který nás po návratu na základnu přišel přivítat, zda je Grofaz (Nejvyšší vojenský vůdce všech dob - posměšná přezdívka Hitlera) ještě naživu.“
„Byl opilý?“ ptá se plukovník Frick udiveně.
„Ne, pouze zvědavý. Jaký mejdan my bychom udělali, kdyby někdo položil pod Hitlera bombu, zatímco jsme bojovali.“
Pronikavé houkání protiletcké sirény přerušuje konverzaci.
Rotmistr běží chodbou.

„Všichni vězni si lehnou na zem! Ruce za hlavu! Pokud budete na zemi, jste v bezpečí před šrapnely. Kdo se postaví, bude bez milosti zastřelen!“ křičí.
Bezprostředně poté oťrese domem exploze. Světla zhasínají a celé vězení se ponoří do tmy.
Na vězení padne těžké ticho. A potom burácení a úder vybuchujících bomb. Zní to, jako by je vrhali v rychlém sledu podél Sprévy. V celách opadáva omítka. Vypadá to, jako by v nich přšelo. Praskají rozbitá okna. Řeky šlehajícího fosforu.
Berlín sténá smrtelným chrapotem. Těžká protiletadlová děla na Bendlerstrasse nepřetržitě rachotí.
„Pomoc, pomoc, vytáhni mne ven! Mami! Mami!“ volá zoufalý dětský hlas.
„Drž hubu, ty parchante!“ zaře velitelský hlas. „Lež na zemi!“
Zazníjí dva výstřely. Blikne plamen. Potlačená kletba a zase je všude klid.
Je to hodina smrti. Smrti venku za zdi. Smrti uvnitř. Smrt nikde nezahálí. Člověk v pohybu nebo skrčený v koutě, každý cítí, jak se k němu blíží její studený stín.
Někdo si na to zvykne a je z něj flegmatik. Některé to zlomí a skončí v melancholickém šílenství. Některé umlčí výstřel z pušky. Všude jsou nervy napjaty k prasknutí - ve věznicích, nemocnicích, protiletckých krytech, po-norkách, olejem páchnoucích útrobách tanků, kasárnách. Kam se podíváte, všude vládne smrt a strach.
Dlouhé houkání sirény oznamuje konec poplachu, ale oddech trvá jen několik hodin. Potom jsou bombardéry s bílými hvězdami nebo červeno-bílo-modrými kruhy zase zpátky.
Berlín hoří.
Hasičské vozy rachotí po ulicích. Jejich snaha je beznadějná. Den za dnem berlínská požární služba bojuje s požáry způsobené zápalnými bombami.
Z chodby zaznívá nepříjemný zvuk. Zvoní klíče. Železo naráží do železa.
„Zatraceně! Ten všivej parchant se pověsil!“ „Ušetřil nám problémy,“ říká drsně jiný hlas. „Měli bychom je všechny postavit ke zdi a složit je dávkou z kulometu.“
V osm ráno jdou první vězni před vojenský soud. Pozdě odpoledne přichází četa, aby odvedla vězně, kteří byli odsouzeni. Jsou odvedeni pryč a už se nikdy nevrátí. Nikdo neví, co se s nimi stane.
Jednoho rána jsou předvoláni plukovník Frick a nadporučík Wisling. K soudu jsou eskortováni čtyřmi vojáky a oba dva jsou zamčeni v malé místnosti.
Dříve než jsou předvedeni před soud, je jim povolen krátký rozhovor s jejich obhájcem, přátelským starším podplukovníkem.
„Nemohu pro vás udělat mnoho,“ usmívá se a mne si ruce. „Ale předpisy říkají, že musím být přítomen. A jak víte, máme ve velké vážnosti pořádek a korektnost.“
„Tohle je předběžné slyšení?“ ptá se s nadějí v hlase plukovník Frick.
„Máte smysl pro humor,“ směje se hlasitě podplukovník. „Předběžné slyšení? To není součástí jednání a

zvláště ne v případech, jako je ten váš. Všechno je úplně jasné a o výsledku bylo už dávno rozhodnuto. Divil bych se, kdyby váš rozsudek nebyl podepsán už válečným soudním radou. Neuposlechli jste rozkazu vůdce a přiznali jste se, že jste tak učinili! Chtěl bych vidět, který obhájce by pro vás dokázal něco udělat! Kouříte?“ posune zlaté pouzdro na cigarety směrem k plukovníkovi. „Soud zasedne v deset.“ Dívá se z okna. Prší. „Prokurátor chce, aby vás pověsili. Ale já předpokládám, že to víte. Mohu se pokusit změnit rozsudek na popravčí čet. Vzhledem k vašim mnoha vyznamenáním si myslím, že bude úspěšný. Pořád ještě trvá respekt k takovým věcem, přestože začínáme mít vězně, kteří byli dekoro-váni rytířským křížem. Neuvěřitelné - je to teprve šest měsíců. Ale dobrý bože, podívejte se na sebe! Neměl jste možnost, abyste si dal do pořádku uniformu? Vypadáte, jako byste přišel přímo ze zákopů. To udělá špatný dojem na předsedu soudu.“

„Nemůžeme se ani oholit, ani umýt,“ poznamenává nadporučík Wisling pochmurně.

„Je mi to líto,“ říká podplukovník. „Všechno jde do pekel. Někdy musíme vynést dvacet trestů smrti za jediný den. Včera to byli tři generálové. Nemyslete si, že se mi to líbí! Ale já musím! A jsem voják!“ Plácl se do stehna. Znělo to dutě. Nedobře. „Kijevský kotel,“ usmívá se smutně. „Velel jsem praporu motostřeleckého pluku.“

„Frontový důstojník?“ ptá se plukovník Frick bez zájmu.

„Samozřejmě,“ přisvědčuje podplukovník. „Už brzy nezbude žádný z nás.“ Znovu se podívá ven na déšť narážející do okna. „Potřebovali bychom mít něco víc než jen Grofaze, abychom vyhráli válku.“

„Tragédie,“ říká tiše plukovník.

„Tragédie? Proč?“ ptá se podplukovník. „My Němci jsme jako hladoví psi ženoucí se za párkem kývajícím se před našimi čenichy. Dotýkáme se jej, ale nikdy jej nechytíme!“

„Jak dlouho bude trvat soudní jednání?“ ptá se plukovník nervózně.

„Deset, nanejvýš dvacet minut. Jsou to zaměstnaní lidé. A je mnoho případů, které se musí během dne zvládnout. Váš není zvlášť obtížný. Kdyby to řády nezakazovaly, bylo by jen těžko zapotřebí, abyste šli před soud. Rotmistr od stráže by vám už dávno řekl, jaký bude výsledek. „

„Takže bychom se mohli klidně vrátit do cel a zvládnout to všechno bez toho divadla kolem,“ uvažuje nadporučík Wisling.

„Mýlíte se. Zapomínáte na předpisy. Žádný Němec nepřestoupí předpisy. Předpisy a paragrafy jsou nezbytné k životu,“ říká vážně obhájce.

Vojenský policista otevírá dveře a s přiměřeným hlukem sráží paty.

„Odved'te je,“ říká obhájce a vstane.

V soudní síni je zima. Ze zdi na obžalované shlíží Adolf Hitler. Nevzbuzuje žádnou naději. Je to, jako by velký portrét byl živý a vyzařoval do okolí vlny nesmiřitelnosti.

Prokurátor začíná hned od počátku rvát. Je to právě to, co se od něj očekává. Jeho obličej nabírá fialovou barvu. Hlas mu stoupá do nejvyšší oktávy.

„Tito zrádci,“ křičí, „se pokusili zabodnout dýku do zad našich frontových bojovníků. Spáchali strašlivý zločin. Nejsou to jen pouzí zrádci, ale také obyčejní vrahové, kteří vydali zraněné německé hrdiny do rukou sovětských podlidí, a spáchali tento odporný zločin jen proto, aby zachránili své mizerné životy. Pokusili se rovněž přesvědčit další německé vojáky, aby se účastnili jejich zločinného jednání. Když byly jejich špinavé návrhy odmítnuty; tento darebácký plukovník rozkázal hrdinným vojákům, aby se podíleli na zločinu a zanechali raněné jako hromadu odpadků. Žádám, aby oba obžalovaní byli odsouzeni k trestu smrti na základě paragrafu 91a: Zneužití rozkazu a napomáhání nepříteli, paragrafu 8, článku 2: Zločin proti lidu a bezpečnosti státu, paragraf 73 a 139, odstavec 3 a 4: Velezrada. Nežádám, aby byl použit paragraf 149: Dezerce. Lituji, že neexistuje žádný těžší trest, než jakým je trest smrti. V tomto případě je příliš humánní.“

Tři důstojníci v roli soudců hledí do papíru před sebou, nesnaží se skrývat, že jim soudní jednání připadá nudné, a naslouchají prokurátorovi jen na půl ucha.

Prokurátor se posadí a s úsměvem pokyne obhájci. Obhajující důstojník na několik okamžiků nahlédne do dokumentů. Pak se pomalu postaví, uhladí si blůzu, prohrábne dobře pěstěnými prsty šedivé vlasy a vyše přátelský úsměv k prokurátorovi a předsedajícímu důstojníkovi.

„Prosím soud, aby vzal v úvahu vyznamenání obžalovaných důstojníků a předchozí dobré plnění

povinností, které je obsaženo v jejich záznamech. Žádám soud, aby posuzoval jejich zločin s milostí.“ Zase se posadí a vy- hýbá se plukovníkovu vyčítavému pohledu.

„Přejí si obžalovaní pronést prohlášení na svou obhajobu dříve, než bude vynesena rozsudek?“ ptá se předseda vojenského soudu a dívá se netrpělivě na hodinky.

Plukovník Frick vstává a začíná vysvětlovat beznadějnost situace v arktickém pekle.

„Mrháte časem soudu,“ přerušuje jej ostře předseda vojenského soudu. „Zanechal jste, nebo nezanechal raněné německé vojáky na pospas ruským jednotkám? Ano či ne? Dal jste své jednotce rozkaz k ústupu, ano či ne?“

Plukovník poznává, že bojovat s tímto druhem chladné logiky je nemožné.

„Ano,“ odpovídá a ztěžka usedá.

„A vy,“ předseda vojenského soudu kývne na nadporučíka Wislinga, „prohlásil jste jasně, že souhlasíte se svým velícím důstojníkem?“

„Celý proces je směsicí pravdy a lži a špinavého žonglování s fakty,“ vyjekne Wisling pronikavým hlasem. „Odmítám uznat tuto karikaturu soudu! To jsou jatka! Jakýkoliv cti dbalý soudce by zde odmítl zasednout!“

„Sednout a mlčet! Jste nejhorší zločinec, jakého jsme kdy v této soudní síni měli,“ křičí prokurátor, fialový v obličeji.

Předseda vojenského soudu šeptá chvíli něco dvěma důstojníkům, kteří jsou jeho asistenty. Hlubokým příjemným hlasem začíná číst z dokumentu, který před ním ležel během celého jednání:

„Za zbabělost, neuposlechnutí vůdce, vrchního velitele velkoněmecké armády, pomoc nepříteli a maření rozkazů, jsou obžalovaní, plukovník Grehard Frick a nadporučík Heinz Wisling, odsouzeni k smrti zastřelením. Do konce života ztrácejí občanská i vojenská práva. Jejich majetek propadá státu. Oba obžalovaní jsou degradováni na hodnost vojína a všechna vyznamenání, která snad obdrželi, jim jsou odňata. Trest bude vykonán ne-prodleně. Obžalovaní mají právo, vzhledem k jejich předchozí statečnosti, požádat o milost na Nejvyšším velitelství, Oblast III, Berlín - Spandau.“ Předseda vojenského soudu odkládá brýle se zlatými obroučkami, hledí na odsouzené s ledovou lhostejností a dává pokyn vojenským policistům u dveří.

Nacvičenými pohyby jsou utrženy výložky a vyznamenání z uniforem odsouzených mužů. Jako poslední je stržen orel na pravé straně hrudi.

„Odved'te je,“ vyštěkne předseda vojenského soudu a mává rukama, jakoby odháněl dvě mouchy.

„Máte štěstí, chlapi,“ poznamenává jeden z vojenských policistů, když jsou zase zpátky ve sklepení.

„Štěstí? Jak to myslíte?“ ptá se netečně nadporučík Wisling.

„Smíte požádat o milost,“ šklebí se poddůstojník z vojenské policie pobaveně. „To vám prodlouží život o několik dalších dnů, možná i týdnů. Jinak byste byli zastřeleni do dvou dnů. Máme tady tak trochu málo místa, takže vykonáváme rozkazy tak rychle, jak to jen jde. No, vy asi budete mít dost času na přemýšlení. Generál, který rozhoduje, je teď někde v Rusku, takže to bude chvíli trvat, než dostane vaši žádost. A kdo' může zaručit, že na ni bude mít čas, až ji dostane? Určitě má větší starosti s jinými věcmi, než jste vy dva turisté do nebe, a než se vaše papíry vrátí zase zpátky, kdo může říci, co se všechno semele tady. Věci se teď rychle mění. Ivani na to tlačí!“

„Heute sind wir roten, morgen sind wir toten,“(*) mumlá si tiše. „Voják Frick a voják Wisling se vrátili od vojenského soudu,“ hlásí s patami sraženými k sobě sloužícímu poddůstojníkovi.

„Předpokládám, že nemají být propuštěni,“ šklebí se sarkasticky poddůstojník a maluje velký červený kříž vedle jejich jmen do služební strážní knihy. Symbol smrti.

„Svým způsobem ano,“ odpovídá Žoviálně dozorce. „Bradou nahoru a dolů ke krtkům!“

„Děti, děti,“ říká sloužící poddůstojník a podává každému cigaretu, „bud'te rádi, že můžete žádat milost. Jinak bychom vás vytáhli určitě už zítra ráno. Dáváme dohromady velké skupiny turistů. A říkejte pak, že se my Prusové nechováme vůbec lidsky. Nastavte ruce, chlapi. Musíte dostat železa. To je předpis. Ti, kteří ztratili právo nosit hlavu na ramenou, musí být v řetězech.“

Wisling se unaveně naklání. Jeho mozku začíná docházet pravda. Žaludek se mu stahuje a ústa má plnázluči.

„V rohu je kýbl,“ říká sloužící poddůstojník, kterému tyto příznaky nejsou cizí.

Wisling k němu přichází včas a zvrací.

Další den brzy ráno jsou vyvedeni z cel a spoutáni jeden k druhému s rukama za zády. Nákladák je plný vězňů sedících na korbě. Dva svalnatí příslušníci vojenské policie se samopaly v pohotovosti vylezou na zad. Číhají na sebemenší pohyb mezi vězni.

U soudu vojenského letectva v Tempelhofu nakládají tři piloty a jednoho vojáka protiletického dělostřelectva. Lze poznat, že ti tři jsou důstojníci, podle lepšího materiálu jejich uniforem. Vyznamenání a výložky z nich byly odstraněny.

Pokračují přes Berlín, míjejí Plötzensee, kde má státní popravčí s gilotinou každý den hodně práce.

Nákladní automobil rachotí přes Alexander Platz.

Sídlo policie je černé od kouře.

V kasárnách SS Gross-Lichterfelde nakládají dva odsouzené důstojníky SS.

„Dělejte! Pohněte prdelema! Spěcháme!“ křičí rozzlobeně dozorcí a úder pažbami samopalů jim pomáhají nahoru.

Vězni hledí toužebně na ulice plné spěchajících lidí. Na rohu rámusí tramvaj. Klinkání jejího zvonku zní jako hudba svobody.

„Kam nás vezou?“ šeptá plukovník Frick vězni vedle sebe, degradovanému námořnímu důstojníkovi.

„Drž hubu, svině,“ křičí vojenský policista ze zádi automobilu, „nebo ti zarazím zuby až do krku!“ Zvedá hlavě samopalu, jako by byl připraven splnit okamžitě svou hrozbu.

Nákladák se otřásá a nadskakuje na hrbolaté dlažbě, ohořelé trosky se šklebí na mraky plné deště. Z některých se po nočních požárech ještě kouří. Všude jsou těla vytažená se zasypaných sklepů.

Těžce ozbrojená hlídka SS prochází po dýmem zčernalých ulicích, aby zabránila rabování. Pokud někoho přistihnou, udělají s ním krátký proces. Provazy mají s sebou a v Berlíně je dost sloupů pouličních lamp.

Skupina žen před řeznictvím se zvědavě otáčí za nákladákem, který musel najet na chodník, aby se vyhnul kráteru po bombě uprostřed silnice.

Dozorcí vzadu na korbě se tváří, jako by šlo o příjemný výlet. Eskortovat vězně je považováno za lehkou práci. Je to služba jako mnoho jiných: jako cvičit rekruty, dopravovat munici nebo výstroj a výzbroj. Někteří slouží po léta ve strážích před štáby, kasáren, sklady a na letišti. Bezpočet vojáků bojuje na frontě jako pěšáci, dělostřelci, tankisté. Střílet, zabíjet, popravovat - nakonec to vyjde nastejno.

Vojenská policie eskortuje vězně. Je to mnohem příjemnější práce než se pachtit v zákopech plných bahna.

Nadporučík Wisling je pozoruje napůl zavřenýma očima. Zase uvažuje o útěku. Bylo by docela snadné shodit toho sebejistého tlustého policistu z korby a vyskočit, ale problém je, jak se k němu dostat. Cestou by musel pře-kročit tři lavičky. Vězni jsou namačkáni těsně jeden vedle druhého a dozorcí by jej zastřelili dříve, než by se dostal k první. Přemýšlí o tom, že by podlezl pod lavičkami mezi nohama ostatních vězňů a začíná se spouštět dolů na podlahu. Jeho soused okamžitě chápe, co chce udělat, a kryje ho. Ale plazí se s rukama spoutanýma za zády je těžší, než předpokládal. Je teprve u druhé lavičky, když nákladák zatáčí do brány kasáren Velkoněmeckého pěšího pluku. Kasárna byla proměněna ve vojenskou věznici, protože všechny stálé věznice jsou přeplněny. Přestože Německo má hned po Rusku nejvíce věznic na celém světě, je jich nyní nedostatek. Ale od doby, kdy je rovněž katastrofální nedostatek rekrutů, využívají úřady k těmto účelům prázdné budovy kasáren. Nic není nemožné pro Boha a německý národ.

Nákladák s trhnutím zastavuje a vězni padají z laviček. To zachraňuje Wislinga před prozrazením. Skoro pláče zklamáním, když mu jeho spoluvězni pomáhají vstát.

„Vypadněte ven, vy zločinci,“ ječí vojenští policisté a tvrdě se ohánějí pažbami samopalů. „Dělejte, zmetci! Myslíte si, že jste v zotavovně?“

Všude kolem zní jekot a výkřiky, nadávky a kletby. Stráž musí s vězni zacházet především tvrdě, protože jinak by pro ni mohl příjemný život v kasárnách skončit. Tak jako tak to jsou ale vězni, kteří zde tahají za kratší konec. Jsou špínou Třetí říše. Jsou hnáni a chraští řetězy přes apelploc. Prach víří kolem pospíchajících nohou.

„Levá! Levá! Raz-dva!“ řve rotmistr vojenské policie a švihá dlouhou dřevěnou holí nejbližšího vězně. Několik starých pěšáků hledí zvědavě z otevřených oken. Ne snad proto, že by se dělo něco nového, ale protože se cestou může něco přihodit.

Plukovník Frick padá a udeří obličejem do prachu cvičiště, s rukama spoutanýma za zády neschopen zabránit svému pádu. Kopance a údery pažbou jej ale brzy postaví zpátky na nohy. Vězni v německých vojenských věznicích se učí překvapivě rychle, jak se postavit na nohy bez pomoci rukou, Křik a řvaní je žene kolem dokola cvičiště. I další vězeň upadl a udeřil hlavou o tvrdý kámen. Na čele má hlubokou ránu a krev se mu valí po obličejí.

„Vstaň, ty bečko hoven!“ řve poddůstojník vojenské policie a brutálně jej kopne. „Kdo ti k čertu rozkázal, aby sis lehl? Ležet můžeš, až tě nacpeme olovem, ty svině!“

Přebírá je poručík vojenské policie s ústy bez rtů. Je to spíš chlapec s chmýřím na tvářích. Ale z jeho očí číší fanatismus. Himmlerův produkt toho nejhoršího typu.

Plukovník na něj hledí s obavami. Po trpkých zkušenostech ví, že tito napůl dospělí chlapci jsou nejhorší. Bojí se, aby byli dostatečně tvrdí, a jdou do všeho a proti všem po hlavě především proto, aby zahnali svůj vlastní strach.

„Jak se jmenuješ?“ ptá se mladý poručík hrozivým hlasem a ukazuje na jednoho z nastoupených domlácených vězňů.

„Major von Leissner, 460. pěší pluk.“

Vší svou vahou udeří poručík staršího důstojníka naplno do obličeje, ten na okamžik zakolísá, jako by měl ztratit vědomí.

„Jak se jmenuješ?“ houkne na něj poručík.

„Voják von Leissner!“

Sevřená pěst znovu dopadá na tvář degradovaného majora, který je dost starý, aby mohl být poručíkovým dědečkem.

„Pane poručíku, ty kupo hnoje! Nevidíš mou hodnost? Padesát dřepů! Dělej!“

„Voják von Leissner, pane poručíku, padesát dřepů na váš rozkaz!“

Poručík sebevědomě přejde k dalšímu muži, jako by se epizoda s majorem nikdy nestala.

Další vězeň rovněž pocítí poručíkovu pěst. Vždy si najde něco, co mu dá záminku. Někdy vězeň odpovídá příliš hlasitě, jindy málo hlasitě a někdy neodpovídá správně. Když dojde na konec poslední řady, není mezi vězni nikdo, kdo nemá na tváři krev. Potom se přesune před útvar a lehce tleskne rukama v rukavicích.

„Ti, kdož žádali o milost, dva kroky vpřed!“ zakřičí vysokým chlapeckým hlasem. Počítá je a porovnává výsledek s tím, co má na papíru. „Blok čtyři,“ rozkazuje příkře.

Skupina poštěkávajících poddůstojníků je vede do čtvrtého bloku. Vrhají se na vězně jako hladová zvěř na kořist: Hysterické rozkazy, křik a řvaní se ozývají po celém bloku.

Mladý poručík se nadýmá jako kohoutek před zbytkem skupiny. To jsou ti, kdož nemají právo žádat o milost!

„Vychutnejte si sluníčko!“ posmívá se jim. „Zítř ráno vás odstřelíme z tohoto světa! Každý, kdo se chce nechat oholit, krok vpřed!“

Důstojník od dělostřelectva vystupuje vpřed. Je to velký muž s nemocnou tváří, který začíná tloustnout. Poručík se na něj dívá jako had na králíka.

„Záložní důstojník,“ pronáší se zlou grimasou. „Ano, pane poručíku.“

Poručík jej udeří do tváře. Hrana jeho ocelové přílby rozbíjí kořen nosu. Tryská krev.

„Ať se propadnu, jestli se tahle zločinecká svině stojící přede mnou nepokouší nakrmit mne hromadou lži,“ křičí a rozhořčeně mává rukama. „Dává si tituly, na které nemá právo! K zemi, opice!“

Jako padající strom padá bývalý poručík dělostřelectva vpřed a zaboří ničím nechráněný obličej do prachu.

„Jde mu to!“ směje se spokojeně mladý poručík.

Dozorci se poslušně smějí s ním. Celé kasárenské nádvoří překypuje radostným veselím. Dokonce i vojáci přihlížející všemu od ubikace roty se baví.

„Gunnar Schröder, degradovaný záložní nadporučík, odsouzený k trestu smrti pro neuposlechnutí

rozkazu, se hlásí dle rozkazu, pane poručíku!“

„Podívejme se, to už je lepší,“ usmívá se poručík a se sadistickou vlídností se ptá: „A čímpak je Gunnar Schröder v civilu?“

„Učitelem, pane.“

„Dobrá tedy! Tak učitelem!“ Světle modré oči poručíka se začnou nebezpečně lesknout. Bez jediné varovného signálu kopne vězně mezi nohy a zaboří svou ruku v rukavici do jeho obličeje. „Učitel Gunnar si dovoluje stát v pohovu, co? Zločinec si myslí, že je zpátky ve své vesnické škole, kde si mohl dělat s bezbrannými vůdcovými dětmi, co se mu zachtělo. Nikoliv, můj milý příteli, teď jsi v předpokoji smrti a čekáš, až na tebe přijde řada, aby tě oholili! Dejte tu hromadu pryč!“ rozkazuje poddůstojníkovi. „Je mi špatně, když se na to musím dívat!“

Mladý poručík se baví mučením vězňů ještě další hodinu, dokud není jeho ponuré představení ukončeno majorem, který se vrací z pravidelné projížďky v zoologické zahradě. Poručík je strašlivě seřván. Musí stát v pozoru a hledět do očí majorova nervózního koně. Je živou ukázkou nepředstavitelného komplexu méněcennosti. Jeho veškerá arogance zmizela.

Major neodejde, dokud vězni neodejdou na blok číslo dvě, předpokoj pekla, kam jsou ti, kdož nemají právo žádat milost, posílání, aby čekali na popravičku.

Major se znovu podívá na poručíka pod ním, a nakloní se trochu dopředu nad krkem svého koně.

„Schází vám druhý knoflík, pane poručíku,“ zahlaholí a švihá jezdeckým bičíkem do svých nablýskaných bota. „V 15.00 se budete hlásit ke službě u roty, která odsud odchází. Máme nedostatek velitelů čet.

Myslíte si, že vám takové zařazení bude vyhovovat?“

„Ano, pane majore!“

„Myslím si, že by mohlo,“ vyštěkne major a znovu švihne bičíkem o botu. „Na jižní frontě najdete vrchovatě možností, jak využít vaši mimořádnou energii. Víte, kde bude pochodový prapor sloužit?“

„Ne, pane majore!“

„Bude vysazen do obklíčení u Circassionu. Hled'te, abyste dělal čest svému pluku a abyste si vysloužil Železný kříž.“ Major pobídne koně, který sebou nervózně trhne a vyfukne pěnu do poručíkovy tváře. Kůň vypadá, jako by se v duchu smál, když kluše napříč pořadovým cvičišťem. Vojenští koně mají velmi rozvinuté některé instinkty, které jejich civilní kolegové nikdy nezískají.

Až když je major z dohledu, dovolí si poručík přejít do pohovu a utřít si pěnu z obličeje.

„Zatracený židovský koni,“ kleje, „doufám, že skončíš v plynové komoře!“

Dovleče se do ubikace roty a balí si batoh. Co se mu do něj nevejde, to raději spálí v ohni, než aby to vyhodil.

U pochodového praporu potkává kostnatého nadporučíka, který mu vynadá a předpoví neradostnou budoucnost. Je zařazen k zásobovací jednotce, což je očividné ponížení. Ostatní důstojníci, kteří jsou všichni frontovými veterány, jej ignorují.

O tři týdny později poručíka pohřbí rozbořený kryt. Nikdo se nenamáhá jej vykopat. Délka jeho služby na frontě byla dvacet pět minut.

Vězni odevzdávají ve skladu své uniformy a dostávají nové s červenými pruhy. Ruce a nohy mají spoutány krátkými ocelovými řetězy. Poté jsou ostříháni dohola, aby jim došlo, v jak bídné situaci jsou. I strážní psi vy-padají, jako by jimi pohrdali a vrčí a cení zuby, jakmile se červené pruhy objeví nablízku. Kotníky vězňů jsou spoutány tak těsně sobě, že musejí skákat jako vrabci. Nejhorší jsou schody, je to učiněné mučení. A do toho zní neustálý křik stráží:

„Rychleji, rychleji, poklusem, poklusem!“ Plukovník Frick je první, který během cesty po schodišti spadne. Kopance a rány pažbami nelítostně dopa-dají na jeho záda a ledviny.

„Zatraceně, my tě dostaneme dolů,“ křičí rotmistr a tlačí ústí samopalu bezcitně do krku bývalého plukovníka. Více mrtvý než živý se dostává do cely, kde už je osm dalších spolutrpiteľů s červenými pruhy a žlutými čísly na hrudi.

V cele jsou jeho ruce zbaveny pout. Na nohou pouta zůstávají.

„A jsem mezi svými,“ povzdechne plukovník, když těžce dosedne na dřevěnou židli. Depresivně se dívá na spoluvězně s červenými pruhy.

„Hugo Wagner,“ představuje se nejstarší z nich. Je to vzpřímený muž s drsnou tváří. „Dělostřelec, dříve

generálporučík a velitel divize, odsouzený podle paragrafu 91b. Myslím si, že tím je řečeno vše. A vy? Zastřelení, nebo pověšení?“

„Zastřelení,“ odpovídá Prick s lhostejností, která překvapuje i jeho samotného.

„To jste šťastlivec. Já mám být pověšen! Přesto pořád doufám, že změni rozsudek na popravčí čet, dokud ještě není příliš pozdě.“

S hlasitým klapnutím se otevřou dveře a rotmistr pokládá na malý stolek list papíru a tužku.

„Tady to máš,“ zabručí nevlídně a dívá se na Pricka, jako by jeho pouhá přítomnost pro něj byla urážkou. „Napiš svou žádost o milost. Přijdu si pro to za dvacet minut. Hleď, abys byl včas hotov.

Jasný? Nemáš psát žádné romány! Nezapomeň na to, ty zasraný hovno!“ mskne dveřmi tak silně, že ze stropu celý padá omítka.

„Díky bohu,“ mumlá plukovník Prick ulehčeně. „Konečně budu moci vysvětlit, co se doopravdy stalo. Celá tahle záležitost je slepena ze lží. Všechno bylo naprosto převráceno naruby.“

„Nedoporučoval bych vám psát tímto tónem,“ říká varovně bývalý velitel divize. „Bude je to jen otravovat a dříve, než se generál dostane do poloviny vaší žádosti, odmítne ji a podepíše rozkaz k popravě. Vy nebo váš případ nikoho ani v nejmenším nezajímáte. Pokud budete omilostněn, o čemž pochybuji, bude to čistě jen proto, že se někomu budete hodit do nějaké jeho špinavé hry.

Vůbec ne kvůli vám, Napište to takhle: Degradovaný plukovník horských myslivců, plné jméno a datum narození, adresa, generál rozhodující o udílení milostí, Vrchní velitelství 3. Začněte na dva prsty od okraje, nezapomeňte na to. Potom datum, hodina, odsouzený k trestu smrti Nejvyšším polním vojenským soudem, Berlín. Pak požádejte, aby byl trest smrti snížen na káznici. Nakonec, o tři prsty níž: Kasárna pěchoty, Berlín-Moabitt, datum, Heil Hitler a váš podpis.“

„Heil Hitler?“ ptá se Prick s údivem.

„Myslíte si, že tento způsob zdravení byl změněn kvůli tomu, že jste byl odsouzen k smrti?“ usmívá se bývalý generálporučík.

Přesně o dvacet minut později je nevrlý rotmistr zpátky. Prolétne očima žádost, spokojeně kývne hlavou a beze slova opustí celu.

„Myslíte si, že mám alespoň malou naději na milost?“ ptá se Prick s nadějí v hlase.

„Přirozeně že ne. Lidé dostávají milost, ale tak málo, že je senzace, když se to stane. Ve vašem případě jsem přesvědčen, že je to zcela vyloučeno. Kdybyste byl jen obyčejný voják, prostý rekrut, měl byste snad malou šanci. Záleželo by na tom, jakou náladu bude mít generál toho dne. Ale jako frontový důstojník odsouzený podle paragrafu 91b, ne! Budete zastřelen!“

„Nebesa! Pak je ale ztráta času posílat žádost,“ říká Prick a cítí, jak v něm roste zoufalství.

„Už se nemůžete dočkat, kdy vám vezmou život?“ ptá se generál sarkasticky. „Žádost vás udrží déle naživu. Dokud se nevrátí zpět, nic se vám nestane. Nevytáhnou vás odsud zítra ráno v osm, což se možná stane nám všem ostatním. Následujících osm dní nebude trávit hrůzou celé noci beze spánku.“

„Pro vás si přijdou zítra ráno v 8.00?“ ptá se třesoucím hlasem Prick. Cítí na sobě studené ruce smrti. Z celé cely číší strach. Vychází ze stěn, padá ze stropu, stoupá z podlahy.

„Ano, každé ráno přesně v 8.00 uslyšíte na chodbě pochodující nohy a chrastění zbraní. Uslyšíte, jak se dveře cel otevírají a zavírají. Přesně v 11.00, po úderu kasárenských hodin, se už není ten den čeho bát. Máme skoro celý další den života před sebou a celé vězení zase dýchá. Strach se nás zmocňuje znovu, když padá tma a my ležíme v postelích. Nejhorší je to ráno mezi čtvrtou a osmou hodinou. To je doba, kdy jsou slyšet výkřiky z ostatních cel. Některým se podařilo spáchat sebevraždu, ale pomoz jim Bůh, když se jim jejich pokus nezdařil a oni byli vzkříšeni. Strážé berou takové pokusy velice osobně. Jsou posíláni na frontu, když vězni svou sebevraždou předběhnou popravčí čet.“

„Není žádná možnost, jak uprchnout?“ ptá se plukovník a jeho tvář ožívá.

„Zcela vyloučeno,“ odmítá generál nápad s úšklebkem.

„A letecké poplachy?“ ptá se plukovník tvrdohlavě.

„Když je všude zmatek.“

„Tady není,“ směje se generál. „Tady zamknou dveře cel dvěma zámky a sedí u karet. Kdyby se jedné nebo dvěma bombám podařil přímý zásah, co z toho? Rozsudek by nad námi vykonal nepřítel. Jsme dočasně a zcela postradatelní. Jestli budeme zlikvidováni o den dříve nebo později, není žádný rozdíl.

Důležité je pouze to, že naše životy byly ukončeny a rozsudek byl vykonán podle toho, ak byl vyneseno. Pusťte všechny myšlenky na útěk zhlavy. Smiřte se se svým osudem. Bude to pro vás snazší.“

„Je to hrozné pomýšlení,“ říká plukovník a dá si ruce za svou vystříhanou hlavu, „zkusit si zvyknout na fakt, že člověk může být poražen jako dobytek.“

„Souhlasím s vámi,“ přikyvuje generál. „Kde se popravy konají?“

„Kde jste žil, plukovníku Fricku?“ ptá se generál sarkasticky. „Nejste si vědom, jak se to dnes v Německu dělá? V Morellenschlucht jsou lidé stříleni po skupinách. Většina z nich za malé přestupky.“

„Věší se tam také?“ ptá se plukovník a třese se.

„Samozřejmě. Šibenice stojí v řadě. Poprava setnutím je jediný trest, který představitelé armády zakazují provádět ve vojenských prostorách. Vykonávají ho civilisté v Plötzensee. Vykonavatelem je státní popravčí. Ti, kteří jdou pod nůž, jsou vždy vyřazeni z armády a jsou považováni za civilisty.“

Krátce před večerkou je nadporučík Wisling dostrkán do cely. Má krvavou a napuchlou tvář. Sedí na podlaze a pozoruje obyvatele cely prázdnými očima.

Má vyražené skoro všechny zuby a v jednom z jeho kolenních kloubů zeje díra. Má polámaných několik žeber. Stěžuje si na bolest, když se snaží popadnout dech.

„Skočil jsem na dozorcího důstojníka a pokusil jsem se ho uškrtit,“ vysvětluje tiše.

„To bylo hloupé,“ říká generál. „Ublíží to jen vám a možná i dalším nevinným vězňům.“

„Ano, bylo to hloupé,“ připouští Wisling a opatrně se dotýká svého těla pokrytého modřinami.

„Není to tady tak zlé,“ vysvětluje generál a dělá si na noc pohodlí na vlhké matraci nacpané mořskými řasami a pokryté skvrnami po plísni. „Byl jsem na mnoha místech, kde to bylo daleko horší: Torgau, Gernersheim, Glatz, Fort Zittau, Admiral Schröder Strasse. To jsou pekla v nejhlubším významu toho slova. Tady nás koneckonců nechávají v klidu v celách a dostáváme stejné jídlo jako vojáci. Měli byste vidět, co nám dávali v Gernersheimu!“

„Jak dlouho jste ve vězení?“ ptá se zvědavě plukovník. „Čtrnáct měsíců, ale brzy to skončí. Čekám každé ráno, že mne vyvedou. Jediná naděje, kterou mám, je, že válka neočekávaně skončí a že přijdou pánové z jiných trestných jednotek a vezmou mne odtud ven.“

„Toho se nedočkáme,“ uvažuje pesimisticky další spoluvězeň.

„V Peenemünde se neustále experimentuje s novou zbraní,“ zazní z rohu. „Je to tak hrozná zbraň, že o ničem tak strašném nikdo nikdy neslyšel. Pokud to dokončí, vyhraji válku.“

„Slyšel jsem o té zbraní,“ odpovídá plukovník. „Má to mít cosi společného s těžkou vodou, kterou dostávají z Norska.“

„Já jsem na tom pracoval,“ prozrazuje červená blůza v rohu. „Jsem chemik, ale bohužel takový, který se nenaučil držet jazyk za zuby. Proto jsem tady. Byl to nádherný večer s příliš velkým množstvím koňaku a nádhernými děvčaty. Holka, se kterou jsem šel do postele, pracovala pro gestapo. Objeví se hned další den, když jsme se teprve probírali z kocoviny. Slušní mladí pánové v dlouhých kožených kabátech a se staženými krempami klobouků. Oválný odznak Geheime Staatspolizei na řetízku a slušně mi přikázali: „Buďte tak laskav a pojďte s námi. Rádi bychom si objasnili pár maličností.“ „Chemik v rohu se pobaveně zasmál a ukázal prstem na svou hrud.“

„Ta ‚maličkost‘ jsem byl já! Jednali se mnou relativně slušně. Asi za hodinu bylo po všem. Vyšetřování bylo hotové! O měsíc později deseti minutový vojenský soud a teď jsem tady!“

V šest hodin ráno se na chodbě ozve zvuk plechových kbelíků. Ve dveřích hlasitě rachotí klíč. To je signál vstát z postelí a uklidit matrace.

Brzy poté přinesou snídani. Krajíček chleba, kousek margarínu a hrnek slabé vlažné náhražkové kávy. Pak nastává čekání. Ve vězení je cítit strach a hrůzu. Minutová ručička na vězních hodinách se pohybuje po malých krůčcích. Hodiny odbíjejí osmou a přesně v tu chvíli zazní na chodbě okované boty. Rozléhají se rázně rozkazy. Ocel se rozeznívá o ocel.

Na celách ustávají všechny hovory. Oči hledí upřeně na šedivé dveře. První skupina už byla eskortována ven. Ozvěna pochodu nohou doznívá v chodbě.

Degradovaný vojenský lékař se svíjí a srdceryvně nařiká.

„Dej se dohromady, chlape,“ peskuje ho tvrdě generál Wagner. „Pláč ti nepomůže. Tím všechno jenom zhoršíš.“

Takové věci strážě naštvou. Na lítost je už pozdě. Měl sis uvědomit dřív, že taková nula mezi lodními lékaři, jako jsi ty, nemůže beztrestně kritizovat Adolfa Hitlera. Co bys řekl ty, kdyby tě nějaký kriminálník nazval mastičkářem? Smál by ses takovému vtipu?“

Tíživé ticho zaplňuje celu. Je slyšet blížící se zvonění klíčů a vyvolávání jmen.

Nejmladší vězeň v cele, teprve sedmnáctiletý svobodník, se plíží ke dveřím a naslouchá. Červeně proužkovaná blůza, pohřební rubáš, na něm volně visí.

Bývalý poručík sedí zkameněle na lůžku vedle generála a jako hypnotizovaný hledí na dveře. Rozlétnou se v nejbližší vteřině? Bude přísně se tvářící obličej pod okrajem ocelové přílby vyvolávat jedno nebo více jmen?

Začíná vzlykat, ztrácí nad sebou úplně kontrolu a hroutí se na třesoucí se hromadu. Už má za sebou tři týdny čekání, ráno co ráno.

Generál, který je dost starý, aby mohl být jeho otcem, se na něj chvíli dívá.

„Přestaň s tím nesmyslem! Narovnej se, chlape! Pamatuj si, že jsi voják - důstojník! Postav se, vypnout hruď, zatáhnout břicho! Ano, je to hloupé, ale pomáhá to! Tak tě to učili ve škole a u hitlerjugend. Nyní máš příležitost to uplatnit! Co se má stát, to se stane. Pláč na tom nic nezmění!“

Poručík začíná ječet. Hrozně! Odporně! Generál Wagner jej popadne za blůzu a dá mu pár facek.

„Vztyk, chlape, vzpamatuj se!“ rozkazuje ostře. Poručík se staví do pozoru. Je bledý jako mrtvola, ale vzpamatovává se. Z jeho očí mizí lesk.

Zvenku jsou slyšet kroky přicházející popravčí čtyři. Nejsou daleko. Z blízké cely je slyšet drnčivý jekot.

Rotmistr od pošty kleje a nadává. „Já to nevydržím,“ sténá chemik. „Já se zblázním.“

„Co chceš dělat, člověče?“ ptá se výsměšně generál Wagner. „Padneš na kolena před popravčí četou?

Řekneš jim, že jsi nevinný a že tě nesmějí zabít?“

„Bože, přál bych si, aby mne dotud dnes vytáhli,“ sténá zoufale chemik. „Pak by bylo po všem.“ Vstává.

Jeho ústa jsou červená díra ve tváři. Než se k němu ostatní dostanou, zaječí: „Vezměte si mne, vy krvaví vrazi! Zabijte mě! Zastřelte mě, vy nacističtí parchanti!“

Povalí ho na zem a zakryjí ústa svými těly, aby utišili jeho jekot. Se strachem poslouchají u dveří. Přijde stráž s dlouhými holemi? Hluk na celách je přísně zakázán. Ječení se považuje za hluk.

Chemik je brzy zase klidný. Sedí v koutě a rty se mu chvějí jako vystrašenému králíkovi.

„Pokud někdo z vás proti všem očekáváním přežije,“ říká klidně generál, „chtěl bych vás požádat, abyste ode mne pozdravovali mou ženu, Margaretu Wagnerovou, Hohenstrasse 89, Dortmund. Řekněte jí, že jsem měl dobrou smrt. Bude to pro ni pomoc. Vysvětlete jí, že vše, co vlastním, propadá německé státní pokladně. Proto jsem jí nemohl poslat ani náš snubní prstýnek.“

Všichni vězni opakují adresu, aby si ji vtiskli do paměti: Margareta Wagnerová, Hohenstrasse 89, Dortmund.

Generál se dívá na mléčné okenní sklo. Na chvíli mlčí. Jeho myšlenky jsou daleko v Dortmundu ve Vestfálsku.

„Měl jsem pocit, že pro mne dnes přijdou,“ říká najednou a uhlazuje si červenou blůzu.

Ale toho dne generála neodvedli.

Hodiny na věži štábní budovy jednotky odbíjejí jedenáctou. Celá věznice si ulehčeně oddychne. Do zítřejší osmé hodiny ranní je dlouhá doba.

„Ven na cvičák! Pohyb! Pohyb!“ Ostré pískání zní vězeňskými bloky. Ze všech stran narůstá bouře hluku a neklidu.

Pouta skřípou. Klíče zvoní. Boty pochodují. Vězni v červených blůzách poskakují vpřed, sotva popadají dech. Nešťastníci, kteří upadnou, jsou nemilosrdně zbiti pažbami pušek.

Samopal štěká zlověstně a dlouze. Vězeň, který se pokusil promluvit z jedním se svých druhů, se kácí do kaluže krve.

Je hozen jako pytel zpátky do cely. Jeho hlava s duněním naráží do schodů.

„Špinavej svinskej čokle!“ ječí na něj strážný. Nic lepšího jej ve vzteku nenapadlo.

Rotmistr z ošetřovny přichází s brašnou, na níž je červený kříž. Zle se podívá na těžce zraněného vězně.

„Hod'te to hovno na podlahu,“ vyštěkne. „Narvu do něj dost života na to, abychom ho dostali na popraviště!“

„Nedávej mu drogy,“ říká jeden ze strážných mrzutě.

„To by mě ani nenapadlo,“ odpovídá rotmistr. „Uřezal bych mu ptáka, kdyby mělo být po mém.“
Všichni tři se hlasitě smějí.

Cvičák je plný lidí. Odsouzení ve svých červených uniformách jsou promícháni s obyčejnými šedozelenými vězni, kteří si proti „červeným“ připadají jako králové.

„Nastoupit do trojstupu!“ řve dozorčí rotmistr. „Směr přímý, pochodem v chod! Udržovat vzdálenosti, vy bečky! Zpívat!“

„Ich bin ein freier Wildbrettschultz und hab’
ein weit Revier,
so weit die braune Heide reicht, gehört das
Jagen mir...
Ich bin ein freier Wildbrettschultz... „*)

Odpoledne rychle ubíhá. Dlouhé stíny se pomalu natahují přes cvičák a stoupají po zdi naproti oknu. Přichází večer a potom noc. Rozhovory šeptem, strachem se chvějící hlasy. Hodina smrti se blíží rychlým krokem.

Snídá se v tichosti. Jen málokdo má chuť na jídlo. Z vězňích hodin zaznívá opět osm pohřebních úderů. Známé hlasy se rozléhají po chodbách budovy a pronikají do všech cel.

Popravčí četa pochoduje chodbou. Těžké boty přicházejí k cele 109.

Devět vězňů tají dech. S ústy dokořán a vytřeštěnými očima zírají na dveře. Vědí, že se přicházející četa zastavila právě před jejich celou. Těžké klíče zvoní. Zazní to jako výstřel z pušky, když těžký klíč vnikne do zámku. Klik, klik, udělá to, když se dvakrát otočí.

Těžké dveře se rozlétnou. Ocelové přílby se varovně lesknou v otevřených dveřích. Pažby pušek škrábou o beton. Ticho, ticho, vyčkávané ticho.

Zpod okrajů přileb hledí přísné tváře. Čí jméno vyjde z tenkých bezbarvých rtů?

Generál Wagner dělá půlkrok vpřed, tvář má křídově bílou. Rty má skoro černé. Cítí, jak mu hrůza ze smrti stoupá páteří. Je si jistý, že dnes zazní jeho jméno.

Chemik a poručík se tisknou hlouběji do přístěnku. Malý svobodník stojí za stolem, ústa má zpola otevřená, jako by se chystal zaječet.

Dveře se s bouchnutím zavřou. Byl to omyl. Kandidát, který má být odveden na smrt, je z vedlejší cely.

Předchozí vyčkávané ticho je přerušeno dlouhým nářikavým zaječením plným hrůzy. Tělo je taženo po betonové podlaze chodby. Tři železné tyče v okně nyní vrhají stín. Když se objeví čtvrtá jako tužka tenká čára, bude jedenáct hodin a začne se znovu žít.

Vládne skoro bezstarostná nálada.

Ted’, ted’, myslí si plukovník. Stín dosáhl skoro na umývadlo. Jsou slyšet těžké kroky pochodující ze vzdáleného konce chodby. Rychle se blíží.

„Už toho nemůžou víc stihnout,“ sténá poručík a zírá v hrůze na místo, kde se má objevit stín čtvrté tyče.

„Brzy uvidíme,“ odpovídá tiše generál a udělá dva kroky ke dveřím.

Mladý svobodník začíná křečovitě vzlykat. Nikdo si ho nevšímá. Každý myslí sám na sebe.

„Dělej, stíne,“ úpěnlivě prosí nadporučík Wisling. Do jedenácté nemůže zbývat více nežli několik sekund.

Pochodující kroky jsou blíž a blíž. Žádná vojenská bota na světě nemá takový zvuk jako německá holinka. Je vyrobena tak, aby vyvolala strach a hrůzu u každého, kdo ji zaslechne.

Pochodující nohy projdou kolem. Nedaleko na chodbě zazní ostrý rozkaz. Kroky se vracejí. Krach! Krach!

Krach! Přesně naproti cely 109 se zastaví.

Něco se pokazilo. Čtvrtý stín je jasně vidět.

Vězni na něj zírají, chytají se ho, jako se tonoucí chytá stébla. Po jedenácté hodině nikdy nikoho neodvedli. Nikdy se to nestalo. Proč by se to mělo přihodit dnes?

Odbíjejte, hodiny, pro smilování boží, odbíjejte! Dejte nám ještě jeden den života! Život je tak krátký, jeden den navíc je zázračný dar, i když jste ve vězení.

Klíč zvoní. Ten zvuk, když proniká do zámku, drásá nervy. Zvuk, jaký dokáže vydávat stráž, která si našla svou práci.

Ale dříve, než se dveře mohou otevřít, zazní jedenáct úderů z věžních hodin. Klíč je vytažen ze zámku. Řády zakazují vykonávat popravu po jedenácté hodině.

„Na rameno zbraň! Vlevo v bok! Pochodem v chod!“ Krach! Krach! Pochodující kroky se ztrácejí a mizí v chodbě.

„Ježíši Kriste!“ chvěje se chemik v koutě. „Nikdy bych nevěřil, že člověk může něco takového vydržet, aniž by přišel o rozum. Copak s námi nemají vůbec slitování?“

„V Německu neexistuje soucit,“ směje se sarkasticky generál. „Ale můžeme si být jistě přinejmenším jednou věcí. Jednoho z nás zítra mezi osmou a jedenáctou hodinou odvedou.“

„Koho?“ zeptal se poručík chvějícím se hlasem. „Pokud jste velmi odvážný muž, můžete zaklepat na dveře cely a zeptat se,“ usmívá se generál. „Ale mohu vám zaručit, že pokud to máte být vy, pak nebudete zítra schopni dojít na místo popravu bez cizí pomoci.“

„Hnusní d'áblové,“ vzdychá vztekle poručík.

„Dáblové!“ generál se posměšně zasměje. „Avy jste absolvoval vojenskou akademii! Můj milý chlapče, oni nejsou o nic více d'ábly, než jimi jsme vy a já. Pouze produkt vojenského vzdělávání ve Třetí říši.

Bud'te upřímný! Neobdivoval jste to, dokud jste nepoznal systém německých vojenských soudů?“ Poručík potřepal hlavou a mlčky souhlasí s generálem Wagnerem. Mohl se stát docela dobře jedním z důstojníků zdejší stráže. Místo toho, hříčkou osudu, je odsouzeným vězněm.

Nadporučík Wisling se dívá na generála Wagnera. Je ten muž z tak tvrdého dřeva nebo dokonce ze železa? Vždyť je to určitě on, pro koho si zítra ráno přijdou. Už dávno překročil běžnou dobu, kdy se nosí červená blůza, a musí si toho být vědom.

„Roku 34 to bylo naposledy, kdy jsem se účastnil soutěže ostrostřelců v Morellenschlucht,“ poznamenává plukovník Frick a lhostejně se dívá na šedivé okno. „Bylo to v srpnu a bylo horko. Přecpali jsme se přezrálými zlatými třešněmi, které ležely jako vysoký žlutý koberec pod stromy. Výbuchy minometných granátů je posrážely dolů. Bolelo nás z nich břicho.“

Dveře se otevírají s obvyklým třísknutím a bojácně vchází nový vězeň v červeném.

„Rotmistr Horst, 133. pěší pluk, Linec, Dunaj,“ představuje se.

„Plukovník Frick, 5. pluk granátníků, Postupim,“ usmívá se plukovník smutně.

„Šlechtici s krásnými klobouky,“ říká generál Wagner sarkasticky. „Nejsem tak urozeného původu. 11. obrněný pluk, Paderbom.“

„Byl jsem v Paderbomu,“ říká sedmnáctiletý svobodník. „15. jízdní pluk.“ Sklapne podpatky. Vždyť mluví ke generálovi, přestože byl degradován a odsouzen.

„Poručík Pohl, 27. dělostřelecký pluk, Augsburg,“ představuje se vystrašený poručík.

„Jak jsme najednou všichni formální,“ směje se Wisling. „Nuže, dobrá: Nadporučík Wisling, 98. pluk horských myslivců, Mittenwald.“

„Znal jste Schörnera?“ ptá se generál. „Byl to, tuším, velitel vašeho pluku.“

„Ano, byl podplukovníkem. Teď je z něho polní maršál a není o nic méně nenáviděný než tenkrát,“ usmívá se trpce Wisling.

„Když jsme měli ostrostřelecké soutěže v Morellenschlucht,“ pokračuje plukovník Frick, „bylo zakázáno kibicovat. Bylo to důležité, protože pak člověk nebyl nervózní, když na něj přišla řada. Bylo to tady příjemné, ale jen v létě. V zimě bylo zatraceně chladno a větrno. Bylo to, jako kdyby sem zima přicházela rovnou z Ruska a od tamtých pokroucených stromů.“

„A nyní máte ukončit svůj život v Morellenschlucht,“ odpovídá generál. „Víte, že za císaře tady také popravovali vojáky?“

„Tak to mě nenapadlo.“

„To je jedna z nejpozoruhodnějších věcí na nás Němcích,“ povzdechne si apaticky generál. „Nikdy nic nevíme. Jsme národ s klapkami na očích. Bůh ví, kolik nevinných lidí bylo v Morellenschlucht zastřeleno.“

„Bolí to, když člověka zastřelí?“ přerušuje ho najednou svobodník.

Jeho spoluvězni se na něho dívají s úžasem. Nikdo z nich o tom neuvažoval. Strach ze smrti byl sám o

sobě tak velký, že nikdo nemyslel v souvislosti s ním na fyzickou bolest.

„Nevěřím, že něco ucítíš,“ odpovídá generál s jistotou. „Jediná střela dokáže okamžitě zabít. Stát je štědrý a daruje ti jich dvanáct.“

„Já si nemyslím, že mne zastřelí,“ říká poručík a v jeho hlase je stopa hysterie. „Budu poslán ke zvláštní jednotce. Cítím to v kostech. Já to vím. Až zjistí, jaká je moje odbornost, pochopí, jak užitečný bych mohl být ve zvláštní jednotce. Dávám vám slovo, že navštívím vaši manželku a předám jí váš poslední vzkaz; pane generále. Vzhlížím k vám a obdivuji vás!“

„Nedělejte to,“ povzdechne si generál. „To je naše velká chyba, že my Němci neustále potřebujeme k někomu vzhlížet a nechávat se pro někoho zabíjet.“

Vozík s jídlem drnčí po chodbě. Hodiny odbíjejí osm. Rozkazy, rachocení zbraní, nadávky a kletby, chřestění klíčů. Toho rána je jich mnoho odvedeno. Vezení hučí nervozitou.

Zase jsou tři stíny na podlaze. Brzy se objeví čtvrtý.

Dveře se s třeskem otevírají.

„Paul Kobke!“ vyštěkne rotmistr.

Chemik, který nedokázal držet svá ústa zavřená, vstává.

„Ne, ne,“ sténá. „To je omyl. Nejsem tady ještě dlouho. To musíte být vy, pane generále.“

„Drž hubu, Kobke,“ mručí rotmistr rozzlobeně a vkročí do cely. „Na generála přijde řada, stejně jako na vás ostatní. Teď jsi na řadě ty, a pohni se! Tvoje cestovní skupina už čeká!“ Strká do Kobkeho tak, že ten padá do rukou dvou poddůstojníků, kteří mu nacvičeným způsobem spoutávají ruce.

„Brzy na viděnou,“ zašklebí se rotmistr a zabouchne dveře.

Vlast má právo žádat, aby jí lidé obětovali vše.

Proto nařizují, aby byl okamžitě povolán každý člověk, který udrží zbraň, a aby byl poslán do akce proti nepříteli bez ohledu na věk a zdravotní stav.

Adolf Hitler, 25. září 1944

„KÉŽ BY VÁS VZAL ČERT,“ říká rozzlobeně Dědek, když vstoupí do sklepa a uvidí nás ležet mezi lahvemi.

„Ne tak nahlas,“ zamručí Drobeček. „Je mi, jako kdybych v sobě měl trpaslíka, co do mě zatlouká stanovej kolík. „

„Špinavý svině,“ nadává Dědek.

„Máš zatraceně pravdu,“ škytá Gregor: „Není správný sedět tady v tom pochcaným sklepě.“

„Svatá Agnes,“ plácá Porta. „Pokud budeme pokračovat takhle dál, riskujeme, že se změníme v alkoholický vraky a zničíme si játra.“

„Moje hlava,“ vzdychá Barcelona vyčerpaně. „Pojďme ven a podívejme se, jestli mezitím nevyhlásili mír, zatímco jsme tady chlastali pití Rudý armády.“

Dědek nás peskuje a nepřestane, dokud nezahneme mezi ovocné stromy a nezahlédneme oválnou přilbu, která se blíží od zátarasu. Krátké prásknutí a přilba mizí. Mrskneme sebou do vlhké trávy a míříme na cíl.

Krátce poté se objevuje další helma.

Heideho automatická puška vyplivne oheň a helma se kutálí dolů na nepřátelskou stranu barikády.

Trvá do takřka dvacet minut, než se objeví další helma. Tentokrát střílí Porta a výstřel rozbije vojákovu tvář. Znovu dlouhá chvíle čekání. Pak se objevuje další helma.

„Jsou na hlavu?“ mumlá si Dědek a ťuká si na čelo. Zatímco mluví, zahřmí Drobečkova ostřelovačská puška.

Helma vylétne do vzduchu a s drčením dopadne na zem. Když se ani po chvíli neukáží další přilby, plížíme se kolem kasáren.

Leží tam, mají spálené tváře. Prohlížíme jejich kapsy a brašny a pak se zase opatrně pohneme dál.

POPRAVA

ŠÉFMECHANIK Wolf trůní u velkého kulatého stolu v kantýně páté rot. Po každé straně jeho křesla je jeden štěkající vlčák připravený roztrhat na příkaz největšího německého mafiánského šéfa kohokoliv na kousíčky.

Dva čínští strážci jsou rozmístěni každý na své stoličce za křeslem svého pána. Na každého, kdo vejde do kantýny, se dívají jako na nepřítele, který bude při nejbližším vhodném okamžiku zneškodněn.

Kolem stolu je houf nohsledů, kteří fungují jako Wolfovi poslů a zůstávají u posádky jen tak dlouho, jak to vyhovuje jejich velkému šéfovi.

Porta se zastaví a plácne se do čela v předstíraném překvapení.

„Cože, ty ještě žiješ, ty pochcaná židle?“ křičí zvesela. „Řekl ti už někdo, že vypadáš, jako zafačovaná prdel? Vyvětrej tady! Smrdí to tu jako v kanále!“

„To si necháte líbit?“ ptá se ozbrojenec a podlézavě se otáčí k Wolfovi, který se houpe v křesle ve snaze napodobit chování opravdu velkého zvířete, jak to viděl v americkém filmu. Ohodnotí Portu pohledem a necítí se ani trochu uražen. To je luxus, jenž by stál peníze, což je jediná věc, kterou Wolf miluje a uznává. Je především a ze všeho nejvíce obchodníkem. Můžete mu plivat rovnou mezi oči - tak dlouho, dokud za toto privilegium budete ochotni platit.

Drobeček popadne ozbrojence za blůzu a zvedne jej, jako by to byl králík určený na porážku.

„Co to má k čertu znamenat?“ křičí hrůzou ozbrojenec a kope kolem sebe nohama.

„Ať je ta veš zticha,“ zabručí Drobeček, který má náladu rozbíjet věci, bušit do lidí a něco prostě zničit. Jednoduše je posedlý normálním zdravým instinktem udělat něco, čeho si ostatní lidé všimnou.

Šéfmechanik Wolf se spokojeně směje v naději na oživení tohoto odporně šedivého dne. Jeho patolízalové se smějí s ním. Jednoduše se neodvažují udělat něco jiného.

„Odvážil ses vztáhnout ruku na poddůstojníka,“ křičí ozbrojenec a snaží se kopnout Drobečka do tváře.

„Poddůstojník!“ šklebí se pohrdavě Drobeček a mává jím ve vzduchu jako větrný mlýn. „Nejsi nic víc, než zsranej pěšák!“

„Zab ho,“ navrhuje Porta lidumilsky a jedním dlouhým douškem vyprazdňuje velkou sklenici piva.

Spokojeně řihne a poručí si ještě jednu.

Kuchař nadrotmistr Weiss přichvátá s pistolí P-38 v ruce.

„Nechej toho chlapa,“ křičí a míří pistolí na Drobečka. „Nemyslí si, že když se pořád flákáš mezi Eskymákama, tak si můžeš dovolovat, co se ti zachce. U mě je pořádek a zvláště v mojí kuchyni. Nech toho chlapa na pokoji! To je rozkaz!“

„Kterýho chlapa?“ ptá se Drobeček a zvedá ozbrojence ještě výše nad hlavu.

„Toho, co držíš v rukách, ty parchante!“ řve nadrotmistr a ztrácí nad sebou zcela kontrolu.

„To není žádný chlap, to je zsranej pěšák,“ odpovídá Drobeček a točí ozbrojencem zase kolem dokola.

„Nech ho bejt!“ zajechí nadrotmistr Weiss a mávne pistolí na nás ostatní, jako kdyby chtěl zahánět slepice.

„Tak dobře,“ povzdechne rezignovaně Drobeček a prohodí ozbrojence zavřeným oknem, takže kousky skla a dřeva nám létají kolem hlav.

Nadrotmistr stojí chvíli nerozhodně a zírá na zbytky okna, jímž zmizel ozbrojenec.

„Pane nadrotmistře! Rozkaz splněn!“ zašklebí se Drobeček a salutuje.

Weiss se zhluboka nadechuje a jeho tvář nabírá fialovou barvu. Několikrát otevře a zavře ústa, aniž by z jeho rtů vydal hlásku. Vypadá jako balon, z něhož uniká vzduch.

„Já nechci, abyste mi zničili jídelnu,“ zakvíčel zkrátka. „Vypijte si pivo a zaplaťte. Zpívejte si pěkné německé písně, pomodlete se k Bohu za vítězství a pak už mlčte! Jak nebudete dodržovat tyto pokyny, vystřelíte odsud!“

„Spolehněte se na nás, my víme, co se patří,“ ubezpečuje ho Drobeček a vystrkuje hlavu z okna, aby se podíval, kde skončil ozbrojenec.

Patolízalové jsou zahnáni od stolu jako hejno vrabců z čerstvě oseté zelinářské zahrady.

„Rozdávej karty,“ rozkazuje spokojeně šéfmechanik Wolf. „Dvojitý sázky!“

Weiss se vtlačí ke stolu a povýšenecky se dožaduje karet.

„Kdo sem zrovna tebe k čertu zval?“ ptá se ho nanejvýš překvapený Porta a klade přízvuk na slovo „tebe“.

„Nejdříve se podívej sám na sebe,“ upozorňuje ho důležitě Weiss. „Copak seš ty? Já jsem o hodně víc, než je nějaký usmolenej svobodníček.“

Porta blahosklonně zareaguje.

„Tak jo. A víš ty, že já mám tutěž hodnost, jakou má náš nejvyšší velitel, svobodník Hitler?“

„Vyserte se na to,“ přerušuje je rázně Wolf. „Porto, rozdávej karty, a ty, Weissi, drž zobák, nebo budeš sedět venku na prdeli!“

„Vyhazuješ mě z mé vlastní kuchyně?“ křičí kuchyňský generál rozčileně. Vypadá, že by byl schopen úplně všeho.

„Tvá vlastní kuchyně? Ty tady nevlastníš vůbec nic,“ prohlašuje s jistotou Wolf. „Já jsem přikázal rotmistrovi Hofmanovi, aby ti dal kuchyň, protože jsem si myslel, že patříš ke mně. Ale možná jsem se mylil, že?“

„Nemejlil ! Jasně, že jsem tvůj člověk. Pořád jsem s tebou,“ kroutí se kuchyňský generál a potí se strachy při myšlence na ztrátu svého postavení.

„Chceš víc než čtyři karty?“ ptá se Porta s křivým úsměvem, když svým ostřížím zrakem zahlédne, jak se Weiss snaží schovat kartu.

„Kdyby ses pokusil podvádět,“ ozve se Wolf s falešným patosem v hlase, „pak my dva uděláme všecko pro to, abys v mžiku zmizel ze své teplé kuchyně do ledově studených zákopů, kde budeš svádět spravedlivý leč marný boj za vůdce a vlast.“

Weiss je rozmrzelý. Je konec měsíce a on je dočista bez peněz. Musí vyhrát několik set marek. Už si nemůže dovolit prodávat další dodávky zásob na černém trhu. Zásobovací důstojník dal již třikrát najevo svůj údiv nad množstvím krádeží. Neschází mnoho a jeho domeček z karet se zřítí.

„Vypadáš, jako bys myslel na Napoleonův překážkověj závod k Moskvě,“ šklebí se Porta a prohlíží si s krutým potěšením Weissovu bledou tvář.

Wolf vyhrál první dvě partie a také tři následující. Má dobrou a hlučnou náladu.

„Nepodváděl bys, že ne?“ ptá se zvědavě Porta a dívá se lačně na velkou hromadu peněz před Wolfem.

„Odmítám takové obvinění s pohrdáním, jaké si zaslouží,“ odpovídá povýšeně Wolf.

Gregor našťavaně nadává. Přišel o dost velký obnos. Dědek je zticha a nervózní, protože prohrál 200 marek, které chtěl poslat domů Liselotte.

Weiss má slzy na krajíčku. Prosí o malou krátkodobou půjčku. Stále si ještě dělá naděje, že hromady peněz před Wolfem a Portou by mohly změnit majitele.

Porta k němu velkomyslně postrkává 500 marek. „Jen jeden podpis na tento papír, prosím!“

Weiss probíhá očima text.

„Osmdesát procent!“ huláká vztekle. „To je lichva!

Jak se můžeš odvážit nabízet něco takového vyšší hodnoti, šéfkuchaři? Copak nevíš, že je to kurevsky proti předpisům a proti trestnímu zákoníku?“

„Vedeme tady debatu o trestný činnosti?“ ptá se Porta s prohnáním výrazem ve svých zapadlých očích.

„A co třeba takovej nadrotmistr, kterej si půjčuje peníze od poddůstojníků a mužstva?“

„Nakopat do zadku a servat mu ty všivý výložky!“ huláká Drobeček a využívá příležitosti, aby schoval dvě karty. Na peníze, které si Weiss půjčuje, se již dívá jako by mu patřily.

Weiss mlčí a podepisuje s kyselým výrazem papír. Schovává 500 marek rychle do kapsy, jako kdyby měl strach, že mu je někdo ukradne. Porta hlasitě zachrchlá. Plivanec přistane ve kbelíku u dveří.

„Nech těch nechutností,“ napomene jej temně Weiss.

„To není plivátko, to je vědro na kafe pro třetí rotu.“

„Fajn“ odpovídá obratem Porta. „Příště ti plivnu do ksichtu.“

Wolf se válí smíchy a zase vyhrává. Gregor si bere půjčku od Porty, samozřejmě na osmdesátiprocentní úrok.

Weiss pokládá karty. Nechápe, jak je možné mít po celou dobu tak špatné karty. Je bledý jako mrtvola. Na chvíli uvažuje o sebevraždě, ale pak tento nápad zavrhuje. Po třetí hře, které se neúčastní, prosí s povzdechem o novou půjčku.

Porta se na něj pochybovačně dívá, ale po dlouhé pauze k němu posouvá 300 marek a slavnostně mu předkládá nový dlužní úpis.

„Cos to tu napsal, krucinál!?“ řve Weiss s tváří červenou jako rak. „Splatné do čtyřiaadvaceti hodin! Proč?“

„Protože jsi riziková investice,“ šklebí se Porta neomaleně a svými cvičenými prsty pokračuje v rozdávání karet.

„Riziková investice?“ mumlá Weiss sklesle. „Co ty o tom vlastně víš?“

„Víc, než si myslíš,“ směje se zasvěceně Porta. „Jakmile přijde do tvýho skladu kontrola, budeš na cestě vedoucí odtud rovnou mezi hrdinný neznámý vojíny“

Barva Weissovy tvář přechází do temně modré. „Naznačuješ, že jsem zloděj?“

„Nemyslím si, že bys byl hloupej,“ šklebí se bez rozpaků Porta a skoro vyskočí, když zjistí, že drží v ruce tři krále.

Wolf znovu zavýskne a dává najevo dobře promyšlené přátelství, když plácá Portu po ramenou.

„Určitě máš pravdu, Porto! Ty a já ucejtíme i kousek cibule na míli daleko. A Weiss smrdí jen prozluklou nevinností a po potu v podpaždí!“

„Doufám, že ti smysl pro humor vydrží, až uvidíš tohle,“ zakření se Porta a vyloží vítězoslavně na stůl tři krále.

„Přál bych si, abys dokázal totéž,“ usměje se Wolf a vyloží dvě esa a dámu. Jeho ruka už sahá po Portových penězích.

„Nech to ležet!“ zakřičí Drobeček a vyloží dvě esa a krále. Rychle vyměnil dvojku za jedno eso, na kterém seděl.

„Ty nepodvádíš, že ne?“ ptá se Porta a tvrdě se dívá na Drobečka.

„Nikdy, v životě,“ křičí dotčeně Drobeček.

Porta se rozhlíží kolem stolu. Ví, že Drobeček podváděl. Pálí ho trojka, na které sedí a kterou vyměnil za krále, a nepochybuje o tom, že také Drobeček sedí na kartách, které vyměnil. Může samozřejmě žádat, aby Drobeček vstal, a tím jej usvědčí, ale pokud by měl Drobeček jednu ze svých výjimečných jasných chvil, mohl by žádat, aby se postavili všichni ostatní, a byl by usvědčen i Porta. Na druhé straně je pravděpodobné, že i ostatní sedí na kartách. To by znamenalo, že hra začíná znova a všechny výhry musejí být vráceny. Provádí zběžný výpočet jen tak z hlavy a rozhoduje se, že nechá věci, jak jsou. S půjčkou na osmdesátiprocentní úrok a s výhrami měl úspěšný den. Ale rozhoduje se, že bude Drobečka sledovat, jako když vlčák hlídá ukradenou kost.

Porta vyhrává pět následujících her.

Weiss vypadává ze hry a jde se do sklepa najíst cukru a chleba. Slyšel, že cukr je zdroj energie. Porta mu dal novou půjčku, ale tentokrát mu Weiss musel nechat jako kauci padesát kilogramů kávy. Co bude, až rota přijde další den ráno pro kávu, Weiss nevědí. Do snídani zbývá spousta času a může se toho mezitím ještě hodně stát.

Dveře se s třeskutím rozlétnou a vchází proviantní důstojník Sieg s velkou černou zlověstně vyhlížející aktovkou ozdobenou říšskou orlicí pod paží. Je tlustý a vrávoravě dopadá do rozviklaného křesla, které pod jeho váhou zaskřípe.

Weissův obličej nabírá zelenou barvu.

„Co k čertu chcete?“ ptá se Wolf a nesnaží se ani zakrýt nechut', kterou tato neočekávaná návštěva vyvolala.

„No tak, no tak,“ Sieg ho sebevědomě zastavuje a udeří aktovkou o stůl, kde zůstane ležet. Vypadá výhružně jako časovaná bomba. „Bude rozumnější se trochu uklidnit, co myslíte?“ Luskne prsty a v nepříjemném šklebu vycení řadu zubů zbarvených tabákem.

„Možná by to bylo rozumnější i pro tebe, synku,“ říká Wolf a šklebí se jako zvíře, po němž nese jméno způsobem, který neslibuje pro Siega nic dobrého.

Sieg se dívá na Wolfa přimhouřenýma očima. „Kdyby to měla být ta poslední věc, kterou kdy udělám,“ syčí, „uvidím tebe a Portu se spoustou děr od kulek v těle ještě předtím, než skončí tahle válka.“

„Ubohej vtáku,“ zašklebí se Port a povýšeně. Sebere plnou sklenici vodky, která leží před Siegem, a jedním dlouhým spokojeným douškem ji vyprázdní. Pak vyloví z náprsní kapsy Siegovy blůzy cigaretu a požádá o oheň.

Užaslý Sieg mu podá svůj zlatý zapalovač.

Portovi chvíli trvá, než cigaretu zapálí, ale posléze se mu to podaří. Vyfoukne velký oblak kouře ke stropu a schová zapalovač do kapsy.

„To nebyl kruci žádný dárek,“ protestuje slabě Sieg. „Řekls prosím, nebo neřekl?“ odsekne mu Porta povýšeně, „a já jsem řekl děkuji vám! Dárky jsou vždy vítány. „

„Tohle nestrpím,“ křičí Sieg rozzuřeně. „Dám tě zavřít, Porto. Jsem proviantní důstojník!“

„Jsi blb,“ konstatuje Porta. „Ještě chvíli pokračuj a já ti vykopu prdel tři metry do vzduchu!“

Sieg vyskočí vzteky a převrátí Gregorův hrnek. Stůl plave v pivu. Gregor se na něj káravě dívá.

„Nebude ti vadit, když se trochu umyješ,“ upozorní Siega a utře pivo ze stolu Siegovou důstojnickou čepicí.

„Moje čepice!“ řve Sieg.

„Moje pivo,“ směje se Gregor a hodí mokrou čepici na podlahu ke svým nohám.

„Co si krucinál myslíš, že jsi?“ křičí Sieg a zatíná pěsti v bezmocném vzteku. „Za to zaplatíš! Já nejsem žádný tvůj kámoš! Já jsem proviantní důstojník. A mám dost vlivný přátele, co si poradí s takovou vší, jako jsi ty!“

„Vypadáš jako nadřezanej králík v době páření,“ říká Porta pohrdavě. „Proviantní důstojník! Prdel armády!“

„Ted budeš mít, cos chtěl,“ křičí Sieg a výhružně mává čepicí nasáklou pivem nad hlavou.

„Rozhodli jsme se, že tě zbavíme těžkýho životního břemene,“ šklebí se dáblsky Porta.

„Nakopal bych tě do řiti, kdybych se nebál, že přijdu o botu,“ říká Wolf.

„Půjdete do lochu,“ ječí Sieg a vytahuje pistoli Mauser. V očích má chuť vraždit, natahuje kohoutek a uvolňuje pojistku.

Jako blesk vykopává Dědek pistoli z ruky rozběsně něho důstojníka.

„Ted si můžeš vybrat, jestli si to vyřídíme tady a teď, anebo o tom podám hlášení! Ve druhým případě jsi byl hezky dlouhou dobu něčím jako důstojníkem!“ říká Dědek ostře a schovává pistoli do kapsy.

„Co to znamená vyřídít věc tady a teď?“ ptá se nejistě Sieg.

„Ty jsi opravdu blb,“ Dědek pokýve hlavou na potvrzení vlastních slov. „Ani trochu jsi se nezměnil od doby, kdy jsi u nás byl sedlářem.“

„Byl jsem nadrotmistr,“ opravuje ho Sieg a vypíná prsa. „A ted jsem důstojník.“

„Kecy,“ Dědek ho chladně přeruší. „Jsi něco jako civilní úředník v uniformě a nic víc! Jak to chceš? Máme tě zmlátit tady, nebo si to rozdáš s Portou za kuchyni?“

Sieg se nejistě pohupuje a zuřivě přemýšlí. Je větší a silnější než Porta a byl jeden z nejlepších boxerů v přijímači. Na druhé straně si nemůže být jistý, kolik lstivých úskoků Porta zná. Asi po minutě krátce přikývne.

„Jsem připraven roztlouct tomu parchantovi ksicht!“ Porta vstává ze svého místa za Wolfem a obřadně si svléká blůzu.

„Jsem připraven nechat si roztlouct ksicht, pokud si tahle hromada rosolu myslí, že je chlap, kterej to dokáže.“

Wolf se k němu nahýbá a šeptá mu do ucha něco, co jej rozesměje.

Brzy poté stojíme v kruhu za polní kuchyní a čekáme, až boj začne.

Porta a Wolf mají hlavy blízko sebe a prohlíží si Siega jako dvojice starých svétaznalých kocourů.

„Můžeme si natáhnout rukavice?“ ptá se Porta úslužně. „Zničil bych si o ten ksicht manikúru.“

„Můžeš si na ruce nasadit třeba boty, pokud se mne týče,“ křičí opovržlivě Sieg. „Stejně mi nedáš ani ránu, až tě rozmáznou o zed’.“

„Věděl jsi, že zásobovací důstojník ti šoustá ženu, zatímco ty počítáš venku pytle brambor?“ zarehtá se drze Barcelona.

„Hovno!“ zaječí vztekle Sieg. „Moje žena nešla nikdy do postele s nikým kromě mne. Byla to panna, když jsem se s ní seznámil.“

„Kdyby nebyla, nikdy by si tě nevzala,“ zakřičí provokativně Drobeček.

„O tebe se postarám, až to skončím tady s tím,“ slíbí mu zachmuřeně Sieg.

„Pospěšte si s těmi rukavicemi,“ zakřičí a pohne se směrem k Portovi, který stále zápolí s párem černých rukavic.

„Pokud jsi připraven, já můžu,“ zašklebí se Porta, který si nasadil rukavice.

„První kolo,“ oznamuje Dědek a nechá svou ruku klesnout dolů.

Sieg útočí vpřed jako býk křížený slonem.

Porta udělá krok stranou a Sieg prolétne kolem, aniž by jej udeřil. Místo toho se strefí do Gregora, který vyletí do vzduchu a dopadne do usychajících řádků brambor.

„Hej, já jsem tady,“ křičí Porta, který udělal několik kroků zpět. „Proč k čertu mlátíš Gregora, když se máš rvát se mnou?“

Sieg funí a zvedá se znovu na nohy, masíruje si levou pěst.

„Zatluču tě do země,“ šteká zuřivě. „Bože můj! Rozsekám tě! Na tuhle chvíli jsem čekal snad sto let!“

„Už se nemůžu dočkat,“ usmívá se Porta vlídně. „Cítím navlas to samý. Kdykoliv nabíjím zbraň, myslím na tebe.“ Tančí směrem k Siegovi a drží ruce v rukavicích nahoře, aby si chránil obličej.

Sieg zkouší udeřit levačkou, ale Porta tam už není. Otáčí se a vidí, jak se na něj řítí cosi černého. Udeří ho to do obličeje silou přibližně 2800 joulů. Síla úderu jej nadzvedne a odmrští o několik metrů dál až na vršek popelnice. Jeho obličej vypadá, jako by dostal zásah stělou dumdum.

„Zavolejte na ošetřovnu,“ požaduje stroze Dědek. Rychle odchází do jídelny. Nechce vědět, co se vlastně stalo.

Wolf se směje hlasitě a dlouho.

„Příště si dá pozor na černý rukavice, co?“

„Něco by měl vědět, ne?“ směje se Porta a dělá důlky do těžkého ocelového plátu u dveří.

„Bezva bašta!“ křičí Drobeček obdivně. „Olověný rukavice!“

Porta si sundává černé rukavice. Jsou naplněné olovem, ruské olověné rukavice, dědictví po padlém poručíkovi NKVD.

„Merde, ca va barder,“ říká varovně Legionář. „Až mu to za pát týdnů zase začne myslet, dojde mu, že s rukavicemi nebylo něco v pořádku!“

„Žádný problém,“ říká Porta a bezstarostně bouchá olověnými rukavicemi do zdi. „V týchle světový válce jsou těžké chvíle a já jsem byl zatím schopen všechno zvládnout s jasnou hlavou a bez újmy na zdraví.“

„A co když tě stělí zezadu?“ ptá se Drobeček, který dobře ví, že Sieg je nebezpečný a nelítostný nepřítel.

„Já jsem ten, kdo střílí lidi, ne ten, kdo dostává rány,“ chvástá se Porta. Jde do kantýny a vypije velký plecháč piva.

„Kristepane, to ale prší,“ říká Drobeček a chvěje se, když potmě tápeme po cestě na pozice naší roty. Druhá četa je určena do zvláštní služby. To nás znepokojuje, protože zvláštní službou může být cokoliv. Přesně v 7.30 se drápeme do nákladního automobilu, který pro nás přijel.

„Předpokládám, chlapi, že budete mít na paměti dobrou pověst naší roty,“ křičí rotmistr Hoffmann, když vystoupíme. „Je to velká čest pro povaleče, jako jste vy, že byli vybráni pro tuto zvláštní službu. Zraky vůdce jsou upřeny na vás! Prsa vypnout, brady vystrčit, vy bando supů!“

U Správy zatáčíme a jedeme podél řeky ve směru na Spandau.

„Začínám mít pocit, že to bude poprava!“ říká Dědek unaveně.

„Fajn, bud’me rádi, brzy bude po všem a budeme mít zbytek dne volno,“ říká Porta a začíná plánovat odpoledne.

„Kdybych věděl, že to bude poprava,“ říká Barcelona rozzlobeně, „hodil bych se marod.“

„Proto ti to nikdy neřeknou,“ vysvětluje Gregor a zkouší závěr své pušky.

„Proč to nehodí na SS nebo na vojenskou policii?“ protestuje Barcelona rozmrzele. „Jsme vojáci, a ne svinský kati.“

„C’ est la guerre, jsi otrokem své pušky stejně jako my všichni,“ připomíná mu malý Legionář. „Ty se nemáš ptát proč. Je to tvoje povinnost, když žiješ na vojenském hnojišti, kde s největší pravděpodobností také zemřeš.“

„Všichni mluvíte jako cvoci, protože moc přemejšlete,“ říká Drobeček starostlivě. „Proč se staráte, co budou chtít, abychom udělali? Když někoho sejmu, myslím na totéž, na co jsem myslel na Reeperbahnu, když jsem poslal toho zatraceného klauna z jeho bidla rovnou do vody.“

„A sám jsi pak hrál roli toho klauna,“ odpovídá Porta sarkasticky.

„Pokud bylo třeba,“ vzdychne Drobeček. „Nemusel jsem dělat nic, než se dostat na bidlo jako nějaký zasněžený ptáček zpěvák, a pak jsem byl zase dole. Když jsem byl sestřelen stodevětašedesátkrát, měl jsem toho právě tak akorát. Bral jsem za to tři marky na hodinu. Tak jsem odešel. Ale teprve, až jsem něco dal posledním dvěma, kteří mne srazili, aby na mě nezapomněli.“

Pod Morellenschluchtem, na písku mezi řadami větrem zohýbaných jedlí, náklad’ák zastavuje.

Prochladlí na kost skáčíme dolů. Ledově studený vítr žene drobné krystaly sněhu do tváří a nutí nás vyhnout si límce kabátů.

„Mohli jsme se vybodnout na všechno to pitomý pucování,“ říká Porta nazlobeně. „Podívejte se na moje boty! Zase samý bahno. K čertu, teď je budu muset znovu leštit, než půjdu za kočkama ke Zlým psovi.“ S bručením jdeme po tvrdě udusané cestě, po které pochodovaly tisíce vojáků před námi.

Dědek se šine první, ramena nahrbená, s předpisovým pochodem to nemá nic společného. Těžká pistole P-38 se mu houpe u opasku. Má osm zásobníků. Rány z milosti.

Očekává nás kostnatý zlověstně vyhlížející major. Mlčky kontroluje naši jednotku. Zajímá se zvláště o naše zbraně. Hodnotí a nazývá nás ne právě hezkými jmény - houf všivých sviní, které si nezaslouží tu čest, aby nosily německou uniformu. Nesnaží se ani skrývat fakt, že se mu dělá zle jen z pouhého pohledu na nás. Jen Julius Heide se dočká pochvaly.

„Dejte si pohov a pozorně mě poslouchajte,“ křičí major do plískanice. „Používáme šaty s terčem, přestože nejsou nezbytně nutné. Důvod, proč je dnes používáme, je ten, že jsem měl problémy s popravčími četami, které je nepoužívaly. A teď dávejte pozor: chci vidět všech dvanáct střel v terči. Pomáhej vám Bůh, jestli je najdu někde jinde. Jednou se dva idioti strefili do mužských pohlavních orgánů, To je naprostá neschopnost! Rány mimo cíl mi zaplatíte. Budete cvičit s terčí celý den a noc po dobu tří týdnů.“

Houpe se v kolenou nahoru a dolů a dívá se na nás zlým pohledem. „Chci, abyste dnes byli ve střehu,“ pokračuje ostrým hlasem. „Budou přítomni svědkové! Tentokrát ale ne jako obvykle zástupci vojenského soudu. Budou to straničtí hlavouni, tisk a lidé ze státní správy. Požádali o povolení, aby u toho mohli být. Chtějí vidět krev, perverzní parchanti! Jednotka bude součástí dvou bezpečnostních čet a nikdo, ani sám říšský maršál, nesmí překročit bezpečnostní čáru. Nechci, aby tady leželo více mrtvol, než je nutné. Vy, nadrotmistře,“ vyštěkne major a ukáže na Dědka, „mi ručíte za to, že popraveni budou jen ti, kdož byli odsouzeni k trestu smrti. Až odejdu a nebudu odpovědný za to, co se tady stane, můžete je, pokud jde o mě, třeba všechny pokosit! Nebudou nikomu scházet. Pokud ale dopustíte, aby byl jeden jediný pozorovatel zasažen, dokud ponesu odpovědnost já, udělám si z vašich

střev tkaničky do bot! Jsme tady, abychom udrželi pořádek, my to uděláme a uděláme to pořádně. Doufám, že mezi vámi nejsou slaboši, kteří budou omdlévat. Jestli jediný z vás poklesne v kolenou, osobně se o něj postarám, až bude po všem, a vykopu mu páteř skrz hlavu. Co to sakra děláte s tou vaší helmou?“ zařve vztekla na Drobečka, který si posunul přilbu do týla, tak že připomínala židovskou jarmulku. „Jak se jmenujete?“

„Creutzfeldt!“ odpovídá Drobeček a setřásá sníh z řas.

„Snad generál Creutzfeldt?“ řve zlostně major.

„Ještě ne, pane,“ odpovídá Drobeček a utírá si polorozbředlý sníh z tváře.

„Jste blázen, vojáku? Dejte svoje zavšivené pracky pryč z obličeje, když stojíte v pozoru! Potrestejte toho muže!“

Dědek se dokolébá před Drobečka a udělá několik pohybů.

„Váleční dopisovatelé budou chtít udělat fotografie těl,“ pokračuje našťavaně major, „ale já nechci vidět, že by kdokoliv prošel kordonem dříve, než dozní signál. Už se také stalo, že jeden debilní parchant vypálil později, než zbytek jeho popravčí čtyry, a zastřelil jakéhosi idiota mezi diváky. Smál bych se tomu, kdybych za to nebyl odpovědný. „

Heide a já máme za úkol svazovat oběti - nejhorší práce ze všech při popravě. Nešťastně se díváme jeden na druhého, potězkáváme v rukou krátké kousky provazů. Přesunujeme se ke stanovištím, kde se popravuje. Major nám řekl, že dvě z nich budou použita.

Provazy procházejí otvory ve stanovištích, kterými jsou staré železniční pražce. Díry, kterými byly připevněny kolejnice, jsou dobře vidět. Stanovišť je dvanáct v jedné řadě a je zřejmé, že pokud by to bylo třeba, lze vykonat rychle velké množství poprav.

Mrzíme. Stojíme před popravištěm, pak dostáváme rozchod, ale musíme zůstat připraveni poblíž.

Žádný ze zvláštních pozorovatelů dosud nedorazil. Je dost času. Odsouzení vždy přicházejí nejméně o půl hodiny později. I tak tady máme společnost.

Těší nás, když vidíme, že i oni se třesou zimou. Vrány nás mrzutě pozorují z pokroucených stromů. Vítr žene sníh a déšť podél náspů. Provazy na kulech vlají, jako by kynuly odsouzeným,

„Divný počasí na umírání,“ povzdechne si Dědek stísněně a proti předpisům si vyhrnuje límec.

„Je to lepší, než když svítí slunce,“ odpovídá Gregor. „Možná že zima přináší myšlenky na pohodlí v teplém hrobě. „

„Proč se krucinál něco neděje? Mohli bychom jít domů a užít si s kočkama,“ říká Drobeček a otřepává ze sebe mokrý sníh. Háže po Heidem scvrklé jablko, ten ale bleskurychle uhýbá, takže napůl shnilý plod jej mine a zasáhne majora vojenské policie rovnou mezi oči.

Všichni sledují v tichu plném napjatého očekávání majora, který si tře zasažené místo. Sundává z hlavy vyleštěnou přilbu a chvíli se na ni dívá přimhouřenýma očima. Jsou na ní zbytky shnilého jablka. Pak ožívá. S divokým pohledem a s nakrátko zastřiženými vlasy připomínajícími srst vzteklého psa dojde k Drobečkovi a zasype jej přívalem nadávek a hrozeb.

„Vytahnu ti střeva z prdele, mizerná svině! Na co si to tu hergot hraješ?“ Vztek s ním cloumá, takže vypadá, jako by byl připraven Drobečka sníst. Drobeček stojí strnule v pozoru a zírá prázdnýma očima na obzor. „Ty blbá svině, jak se odvažuješ hodit na majora shnilý jablko? Zešilel jsi? Mám chuť tě přivázat k jednomu z těch kůlů spolu s odsouzenec!“ Kletby prší na Drobečka celou čtvrt hodinu.

Vrána na pokroucených stromech hlučně kráká. Připomíná to smích. Majora to zřejmě napadne také.

Hodí po ní kamenem, ale vrána se zvedne jen pár centimetrů do vzduchu a pak dosedne zpátky na větev, kde si začne čechrat peří, aby se přizpůsobila předpisům, za nichž se poprava koná.

Za polohlasného klení se major přesune do boudy, kde vztekla zvoní telefon. To mu dá čas, aby zapomněl na druhou četou páté rotý.

Spěšný posel přijíždí po silnici plné břečky a ptá se po majorovi. Vojáci zpozorní. Něco se asi bude dít. Major vychází z boudy.

„Poprava je posunuta o tři hodiny,“ vyštěkne.

Dostáváme rozkaz odložit zbraně stejným způsobem, jak to vyčkávající vojáci dělají od doby, kdy byly vynalezeny střelné zbraně.

Déšť sílí a hučící vítr je stále chladnější.

„Neumažte se,“ rozkazuje major, dříve než odjede.

„Brzy jsem zpátky.“

Nucení svědkové popravy stojí u boudy a třesou se. Boudu nikdo nebere na vědomí, vkročit do ní není dovoleno.

Kurát má promodralý obličej. Je jediný z přítomných, kdo nemá zimní plášť.

Je to naše devátá poprava za dobu, co jsme u páté roty. Původně to byli ženisté, kdo dodávali lidi do popravčích čet, ale teď jsou to často jednotky, z nichž pocházejí odsouzení.

Vítr mění naše páteře v led. Mrzneme. Dýcháme si na své rudé oteklé dlaně.

Major se vrací a vydává rozkazk rozdělení jídla. Nějaký hlupák zapomněl pořádně zavřít víka termosů a jídlo je skoro studené.

„Zatraceně,“ nadává Porta, „my máme právo na teplý jídlo. Tahle sračka,“ udeří vztekle lžičkou do jídelní misky, „je studená jako opičí kulky v době dešťů!“

Spěšný posel se znovu vrací. Poprava je odložena o další dvě hodiny.

„To znamená, že už bude šero, až je budeme střílet,“ říká Parta trpce. „Jenom abychom to nemuseli dělat při umělém osvětlení. Už jsem si to vyzkoušel. Nic příjemného. Museli odsouzeného uvázat ke kůlu a když se rozsvítila světla uviděli jsme, že je to ženské od spojů. Dva z popravčí čtyř zahodili pušky.

Poručík se k nim přidal. Zlomil šavli přes koleno a hodil její kusy důstojníkovi od soudu. Samozřejmě ho odvedli pryč a velení popravčí čtyř převzal důstojník vojenský policie, takže jsme popravili tu holku, ale to až pak, co jí jeden z nás zakryl obličej. Pušky, přilby, dávka šla tý holce rovnou do nohou. Ječela tak, že se i zbytek čtyř nechal skoro poslat za mříže. Poručík skončil v Torgau a vrátil se zpátky jako vojín. a rok později ho zabili jako dezertéra v Sennelageru. Netěším se na střílení při umělém osvětlení!“

„Jednou jsem se taky účastnil popravy holky,“ prozrazuje nám Gregor. „Ale tehdy to proběhlo za nádherného slunečného dne. Byl jsem u prvního jezdeckého pluku v Královci. Řekli nám předem, že to bude ženská.“

„Nalili do nás šnaps, takže jsme byli napůl tvrdý, když ji přivedli. Ve tváři byla strašně bílá, až jsme mysleli, že je už mrtvá. Když jsme nabili, začala tak strašlivě zvracet, že to šlo až na nás. Posunul jsem si mřížidla, takže moje hlaveň mířila nad její hlavu. Zastřel takovou kočku! Já to nedokázal. Zdálo se mi, že trochu klesla dříve než jsme vystřelili, a visela tak divně v provazech. Jinak, než normálně, když to odsouzenou koupí. Důstojník vojenský policie byl trochu bleďý, když jí šel dát ránu z milosti. Jeho walter třikrát vystřelil. Stáli jsme v pohovu a dívali se, jak ji zdravotní služba odvazuje. Současně přichází vojenský lékař a když se k ní skloní, začne hulákat. V těle té ženské nebyla ani jedna díra po kulce! Mých jedenáct kamarádů mělo tentýž nápad jako já a stříleli do vzduchu. Důstojník vojenský policie, ten tam byl nověj, střelil do země.

„Důstojník od soudu, kurát a všichni ostatní začali také řvát. Taková opičárna a ještě ke všemu neplánovaná. A spojačka je taky přechcala. Umřela na infarkt.“

„Poslali nás samozřejmě za odměnu na výlet. Vše s důstojníkem vojenské policie jsme skončili u pluku v Heubergu. Později nás protáhli všema možnejma místama. Pokud vím, jsem jedinej z celý čtyř, kdo je dosud naživu. Byl bych taky dávno mrtvej, kdybych nepředjel v desetitunovém nákladáku generála. Nevěděl jsem, že to, co předjíždím, je generálský auto. Zjistil jsem to, až když jsem projel a dva od vojenský policie na BMW se mnou začali závodit. Přidal jsem a pak jsem najednou zabrzdil, takže oba ti policajti si užívali bahenní koupele ve škarpe. Generál měl ale v autě telefon, takže na křižovatce v Kehlu čekala celá armáda vojenskejch policajtů, aby mě a mou desetitunku uvítala.

Generál se usmíval jako kobyla a zeptal se mě, jestli bych dokázal řídit jeho vůz stejně dobře jako nákladák. Nemohl jsem odmítnout. Kroutil se v generálský uniformě tak, že blejskání jeho dubovejch ratolestí bylo vidět až ve Francii.

Když mě trochu poznal, začal tvrdit, že jsem se určitě narodil na bloku motoru a že mě vychovaly dva ventily. O dva dny později jsem byl generálovým řidičem a nebýt plukovníka Warthloga, byl bych jím dodnes. A to by znamenalo, že bych přežil válku. Generálskej řidič je nejlepší životní pojistka. Nikdy nejedíte nikam, kde byste riskovali třeba jen škrábnutí.“

„Ale jak jsi přišel ke všemu tomu plechu, co máš na sobě?“ diví se Dědek.

„Štábní práce,“ odpovídá hrdě Gregor. „Když věšeli něco na mého generála, zbylo něco menšího i na

mě.

Když on dostal rytířskej kříž s oblohou, mně dali železnej kříž. Později jsem dostal smažený vejce na stříbře, *) takže jsem se musel taky blejskat.“

Major odjíždí znovu do města.

Začínáme tiše doufat, že celá věc bude odvolána. Když se major otočí zády, zvedne Porta paži a plácne se do předloktí, aby ukázal, co si o něm myslí.

„Nemůžeš s takovejma věc ma počkat, dokud nedám pohov?“ zabručí Dědek nevrle.

„To by nebyla sranda,“ šklebí se neuctivě Porta.

„Kazí nám odpoledne,“ povzdechne si Drobeček sklesle. „Ostatní budou už dávno ve městě a všechny děvky budou přebrány.“

„Teď mě napadlo, jak jsem byl jako portýr u Kocoura,“ směje se Porta. „Jednou pozdě odpoledne k nám přišel nějaký šílenec. Byl to obchodní cestující, prodával hrnce a pánve a taky podle toho vypadal. Zmizel v zeleném pokoji s Birgittou z Hochsteru. Cest'ák jí začal kousat do ucha. Praštila ho a řekla mu, aby s tím přestal. O něco později jí kousl do levého prsu.“

„Přestaň s tím kousáním,“ zakřičela nervózně. „Jestli máš hlad, dám ti pytlík ořechů. Tohle je dům, kde se dupe, a ne nějaký zasranej bufet. A já nejsem k sežrání. Já jsem tady na šoustání a ne na žvejkání!“

„Bylo by lepší, kdybys byla hodná holka,“ řekl cest'ák se slabomyslným výrazem v obličeji, „nebo ti tatínek bude muset napráskat.“

Objal ji a kousl do druhého prsu. Pokusila se mu dokopat koule až do krku, ale síla, kterou získal při vláčení hrnců a pánví, mu pomohla. Ohnul si ji přes koleno a dal jí několik ran na nahej zadek.

Ježíši, měli byste slyšet její ječení a řev. Ale čím více se bránila, tím byl cest'ák spokojenější. Prdel měla červenou jako dobře rozhricovaný kamna, než se jí podařilo vyklouznout. Syčela a plivala, a když uviděla ve velkém zrcadle svou zřízenou zadnici, začala nadávat jako dělník z doků za chladného rána po nočním tahu. Ukázala mu svá prsa s otisky jeho zubů.

„Ty zatracenej kanibalskej parchante!“ ječela vzteky bez sebe. „Zkurvils mi celou dnešní noc. Kdo bude chtít holku s kousancem jak od žraloka přes celé cecky? Já to ukážu Velkému Willymu! Jo, to udělám! Váží přes metrák a neváží ani tak moc na to, kolik měří. Natrhne ti prdel!“

„Myslím, že bych se s ním raději nepotkal,“ řekl cest'ák nervózně. „To byla jen taková legrace!“

„Aha, tak to jsi tedy opravdu srandista, ty oplzlej parchante!“ vřískala nepřátelsky. „Moje prsa jsou moje šeková knížka, chlapečku!“

Cest'ák několikrát polkl a přestože myšlení nebylo jeho silnou stránkou, nemusel ani bouchat hlavou do zdi, aby mu začala fungovat. Jen pomyšlení na Velkého Willyho přebývajícího kdesi pod střechou „Kocoura“ dodalo jeho myšlenkám rychlost. Vytáhl z kapsy pětisetmarkovou bankovku a zeptal se, zda by to nepomohlo, aby otisky zubů zmizely rychleji.

„Jsi žid nebo něco takovýho?“ zeptala se Birgite. „Seš obřezanej? Nechci mít problémy s těma zatracenejma rasovejma fizlama!“

Cest'ák se zatvářil uraženě a vytáhl z kalhot svého frantíka. Byl to obyčejný druh německýho kokota. Pak se Birgite pohnula ke dveřím a v jeho ruce se objevila nová pětistovka.

„Počkej chvíli,“ usmála se a zasunula bankovku pod umyvadlo. Na takový peníze nikdy ani nepomyslela. Ochotně vlezla do postele.

„Bon appetit, ty můj kanibálku“ zavýskla. „Žvýkej, co se ti zachce, a za dalších dvě stě marek můžeš i ochutnat. Dám svejm zákazníkům, co si přejí. Ale všechno má svou cenu!“

Křičela slastí, když ji zřídil zadnici svým opaskem. A když ji kousal na vnitřní stranu stehna, mňoukala jako kočka, která se ocitla pod dvěma zkušenějma kocourama.

„Brzy se vrátím,“ slíbil, když odcházel, ale ona brzy zjistila, že lhal. Policie ji sebrala, když zkoušela uložit ve spořitelně dvě padělaný pětistovky. Samozřejmě popřela, že by věděla cokoliv o tom, že nejsou pravé, ale pak jí ještě přitížilo, když našli další padělanou dvoustovku v jejím pokoji. Zavřeli ji a o cest'ákovi už nikdy neslyšela. „

„Život v Německu nestojí za moc od doby, co tady máme ten zvláštní druh socialismu,“ říká Gregor.

„Bejvaly doby, kdy si člověk mohl stát za svým a hrát si na četníky a zloděje. Dnes si tě vyzvednou

uprostřed noci, rozervou tě a pokud se okamžitě ke všemu nepřiznáš, rozmlátí ti obličej tak, že vypadáš jako buldok, jen začít štěkat’ „

„Za hranicemi Německa se tomu říká policejní stát,“ šklebí se Porta. „Ústavní a občanský práva můžeš strčit do prdele vysloužilý kurvě z Reeperbahnu.’ „

Drobeček, který se cpal chlebem a cukrem, právě žvýkal namáhavě velké sousto a zaléval ho kořalkou a douškem piva. Pak z něj vyjde dlouhé řihnutí.

„Ať se stane co chce,“ říká apaticky, „skončíš nakonec vždycky ve vazbě, kde tě posadí na lavici skvěle vyleštěnou stovkami roztřesených zadků. Pak ti řeknou, že na základě paragrafu chcanky a hovno máš právo neodpovídat. Taky ti řeknou, že máš právo na obhájce, ale než ti dojde, na co máš právo, začne takovej výslech, že by i Bůh otec, svatá Marie a syn Ježíš přiznali, že plánovali vyloupení banky na náměstí Adolfa Hitlera a že chtěli zastřelit pokladníka, protože nosil červenou kravatu. V občanských právech,“ syčí Drobeček, „je stejně pravdy, jako v bibli! I když máš adresu u Svatého Pavla, budou tě mít policajti i občani za špinavýho darebáka. A až tě ukřižují, možná se vyzpovídají, pokud jde o to, kdo spáchal ten poslední dosud nevyřešený zločin. A pokud jsi opravdu v maléru v některý z těch vedlejších ulic u Bernhard Nocht Strasse, nebude ti nikdo nic číst, ale rovnou na tebe poštvou psy, aby dostali příležitost zakousnout se ti do řiti. Slyšeli jste to už? Wolfovi psi potrhali dalšího chudáka, kterej nebyl schopen zaplatit těm jeho mafiánskejm parchantům!“

„Ti psi jsou zlí. Zakousnou se ti do prdele bez jediného zaváhání,“ říká Porta znechuceně. „Nemohl bych mít takový bestie. Ani kdyby mluvili dvanácti jazyky, uměli psát sanskrtem a znali britský a pruský výcvikový řády pro jízdní čtyry tam i pozpátku.“

„Taková psi jsou jako ďáblové,“ říká Gregor s nenávistí v hlase. „Všichni psi jsou hloupí. Jen si to vezměte! Jeden začal štěkat, protože jeden židovský kluk se mu vyčural na čenich. Odnaproti mu odpověděl další čtyřnohý hlupák a pak začal třetí. A stále pokračovali. Celou noc. A nebyl důvod, proč štěkat. Jen aby všichni museli zůstat vzhůru. Bůh ví, jak já nenávidím psy! Všechny by měli otrávit, vycpat a přimontovat jim kolečka, aby je mohli všichni zatracení milovníci psů tahat za sebou, a nikdo by nesral po ulicích.“

„Řekni mi,“ obrací se Porta na Drobečka, „vyrovnal už Sieg dluhy?“

„Smál se mi do obličeje a vzkazuje, že jsi na cestě do báně a vyjdeš ven v horizontální poloze s dvanácti dírama po kulkách v těle,“ odpovídá Drobeček s melancholickým výrazem v obličeji. „Pokud by u něj nebyli včas ti čtyři darebáci, rozmázl bych ho na zdi.“

„Rozdrtím tomu parchantovi koleno,“ divoce zuří Porta, „a potom rameno. Jen tak, abych to udělal pořádně. Nacpu ho zpátky do jeho rodný německý matky předtím, než s ním budu hotov.“

„Zabodni ho nožem a pak ho zastřel,“ navrhuje zlověstně Drobeček. „Nemůžu vystát lidi, kterejm se nedávěřit.“

Porta zvedne jednu nohu a vydá obrovský pšouk. Pánové kolem nás se káravě ohlédnou.

„Zajistěte pořádně jejich bezpečnost,“ varuje nás Dědek. Jeho hlas zní důvěryhodně.

„V Grafenwohru jsme měli popravu, při který nebyly pořádně zajištěny provazy, a odsouzený běhal po popravišti jako kuře s useknutou hlavou. To byl skandál! Všichni zpanikařili! Kurát dostal šok, když viděl, jak četa střílí po odsouzeným po celým popravišti.“

„Dobrý bože!“ křičí Barcelona hrůzou. „Utekl?“

„Jak jsem řekl! Motal se, jako když pustíte kuře bez hlavy,“ říká Dědek apaticky.

„Starej Attila by se obrátil v sedle,“ šklebí se Porta.

„Normální člověk by tomu nikdy neuvěřil,“ přizvukuje Drobeček a potřásá hlavou. „Je neuvěřitelný, co všechno se může v týhle zatracený armádě stát. Když jsem byl svobodník u polní pošty v Torgau, měli jsme jednou ve čtvrtek ráno oddělat jednoho námořníka. Byl to zvláštní chlápek, který v životě udělal hodně velice divných věcí. Do školy začal chodit v sedmi a dokázal vydržet tři roky v první třídě a další tři roky ve třetí. Školu ukončil ve čtvrtý. Porušoval německý zákony, jako kdyby to dělal podle plánu. Jeho policejní záznamy by ly tak dlouhý, že by člověku trvalo šest měsíců, než by se tím prokousal. Vojenskej soud ho nechal zastřelit, ale protože šlo o neobvyklý případ, změnili to na oběšení. V Torgau byl rotmistr, který byl expert na škrcení lidí provazem, a tak mu to dali na starost. Potom zjistili, že ten člověk nemá nic, co by se mohlo považovat za krk. Ramena a krk byly jedno a totéž. A jak chcete

pověsit chlapa bez krku? Proč by Bůh jinak lidem krk dával, ptám se. Kat a odsouzený to probrali a rozhodli se použít speciální provaz od námořnictva. Rotmistr slíbil odsouzenému, že to půjde rychle a že to nebude bolet.

Ale to byl velkej omyl. První pokus se nezdařil, protože provaz nebyl pořádně napnutý. Alespoň tak to říkali. Námořník vyklouzl ze smyčky a prolétl otevřeným propadlístěm. Neměl ani škrábnutí. S bouchnutím dopadl na dno jámy, seděl tam, nadával a klel.“

„Nezranil se, doufám?“ zeptal se Porta starostlivě. „Nezranil. A vylezl po svých zpátky na lešení. Byl na nás všechny jen maličko naštvanej. Řval na rotmistra, že je nešikovnej hlupák, kterej nemá představu, jak všet lidí. Na druhéj pokus je oprátka správně napjatá a i sám popravovanej říká, že je spokojen. Ale nedopadne to dobře. Vyklouzne znovu jako nějaký úhoř.

„Tohle by dokázalo zabít i toho nejodolnějšího negra, jaký kdy žil,“ řve námořník, když se podruhé škrábe na lešení.

Rotmistr se omlouvá a důstojník od soudu slibuje námořníkovi, že pokud do dopadne špatně i na třetí pokud, udělí mu milost. A věřte tomu nebo ne, námořník vyklouzne i potřetí. Rotmistr běhá zběsile kolem šibenice, jako by chtěl kousnout sám sebe do zadku. A než mu v tom můžeme zabránit, nasadí si oprátku na svůj vlastní krk a skočí elegantně do díry. Když se k němu dostaneme, je po něm. Krásný dokonale oběšení provedený na své vlastní osobě.

Kurát mluvil latinsky k Bohu všemohoucímu a zástupce soudu, vyšetřovatel a obhájce se dostali do právního sporu, který skončil skoro až ranami pěstí. Námořník byl odsouzen pouze k jednomu trestu smrti a oni jej popravovali třikrát po sobě. Posléze souhlasili, aby byl případ odeslán k posouzení do kanceláře předsedy vojenského soudu. Nenápadně zapomněli, že námořníkovi slíbili milost, když se to ani potřetí nepovede.

Všichni svědkové odešli. Nemohli to zkusit ještě jednou. Všet jednoho muže třikrát během jednoho dne bylo dost i na ten nejsilnější žaludek.

Když byli všichni pryč, přišla celá stráž k díře, aby námořníka vytáhli ven, ale nešlo to. Ztratil už veškerou trpělivost.

Záložní důstojník, který byl ve službě, nás posílal, abychom pro něj slezli dolů, ale nikomu z nás se tam nechtělo.

Tak nám vyprávěli o námořníkovi, kterej byl v jedný z cel. Prodal civilistům bouchačku, když sloužil v Norsku. Byl to prima chlap, kamarádskej typ chlápka, kterej uměl přesvědčovat lidi. Bez problému dostal našeho námořníka z díry.

Pak se o tom ještě hrozně moc mluvilo u spousty různých soudů, ale nakonec se rozhodli poslat ho zpátky k námořnictvu, aby ho mohli zastřelit, třebaže někteří tvrdili, že se kulky od něj jen tak odrazej, jak je samá kost.

Nějaký vyčuranej hajzl v Kielu vymyslel, že jedinej zaručenej způsob, jak jej zabít, je utopit ho.

Rozhodli se proto poslat ho na vejlet pod válečnou loď, jak se to dělalo za starejch dobrejch časů. Jak víte, lidi odsouzení k smrti nesmějí cestovat vlakem, takže do Kielu ho vezli kúbelem. A to mu zachránilo ten jeho všivej život. Kübel do Kielu, kde měli pro námořníka připravenou loď na jeho procházku pod kýlem, nikdy nedorazil.

Kousek od Cellen se potloukal britskej stíhací bombardér, uviděl auto a zaútočil na něj. Zůstaly tam jen helmy a vyznamenání tří vojáků, ale námořník z toho vyšel bez škrábnutí. Smrt nechtěla mít nic společného s takovým pytlm kostí, jako byl on. Zmizel a nikdo o něm už nikdy neslyšel.“

„Sacré nom de Dieu, ici commence a bouillir. Jak já bych si přál, abych mohl být na cestě do Francie na zádech se všim, co mám,“ vzdychá malý Legionář a zapaluje si Caporal. „Francie, sklenice dobrého vína a velká mísa bouillabaisse! Mon Dieu, stesk po domově mě rozerve na kousky!“

„Právě teď bys neměl přemýšlet o útěku,“ říká Porta varovně. „Lovci lidí tě seberou rychleji než si opice vybere blechu z kouli.“

„Když to chceš udělat, udělej to,“ říká Drobeček, „běž tímhle směrem,“ a ukáže na západ.“

Svědkové u boudy netrpělivě přecházejí kolem dokola. Déšť se mění na čvachtanici, která ulpívá na jejich oděvech. Telefon uvnitř boudy zuřivě zvoní. Všichni se dívají tím směrem.

„Příjezd je odložen o další dvě hodiny,“ křičí pobočník předsedy vojenského soudu, jako kdyby hlásil

zpoždění vlaku.

„K čertu s tím vším!“ kleje Dědek. „Umělý osvětlení!“

„Možná dostanou milost,“ říká optimisticky Vestfálec. „Bylo by to prvně. Byl bych opravdu rád, když jsme promarnili tolik času čekáním.“

„Už nikdo nedostane milost,“ odpovídá Dědek temně. „Nechali to zajít příliš daleko, než aby si mohli něco takového dovolit.“

„Usekli hlavy dvěma holkám v Halle jen proto, že koupili lístky na máslo na černém trhu,“ říká Gregor a lehce si sahá na krk.

„Při takový sazbě je lepší jíst margarín,“ říká Drobeček a otrásá se.

„Co takhle skočit si na večeri?“ křičí Porta z křoví, za nímž dřepí s kalhotami kolem kotníků.

„Major nic nefíkal,“ říká Dědek zamyšleně, „ale do háje! Běžte!“

Drobeček a Dědek zamíří jako namydlený blesk k nákladňáku.

Várnice s jídlem báječně voní. Fazolová polévka je hustá jako kaše. Je tam také půl basy piva a my se dostáváme do mírně povznesené nálady.

„Přichozí hosti by nemohli dostat nic lepšího než tohle,“ říká s potěšením Porta a nabírá jídlo do úst.

Zapomněli k tomu dát nůž, takže si musíme podávat vepřové maso a ukusovat z celého. Nechutná to ale kvůli tomu o nic hůře.

„Měli to trochu potřít česnekem,“ pokračuje Porta a pořádně si ukousne.

„Budu rád, až bude po válce,“ říká Heide, „a my se budeme moci vrátit k pořádným manévřům.“

„Ty musíš mít místo mozku hovno,“ křičí Porta a vrtí hlavou. „Jedna válka skončí, a vy parchanti si budete dělat manévry, a my než se rozkookáme, začnete novou válku, abyste zjistili, jestli jste se to na těch vašich manévrech naučili dobře nebo ne.“

„Už nebude žádná další válka,“ říká Heide s přesvědčením. „Naše světová válka bude poslední!“

„Na co potom budeme k čertu potřebovat armádu a manévry?“ ptá se zvědavě Dědek.

„Protože armáda je stejně přirozená potřeba jako vězení nebo policie,“ říká Heide s živou gestikulací.

„Něco ona tom je,“ souhlasí Gregor a zamyšleně si mne bradu. „Země bez armády je jako muž bez koulí.“

„Vezměte si, nechcete taky?“ ptá se Dědek úředníka z kanceláře předsedy soudu, který si k nám přisedne.

„Ne, díky, nemám chuť,“ říká úředník, starší muž.

„Tu m' emmerdes,“ říká Legionář a krátce se zasměje. „Ten chlapík je vyděšený, že uvidí, jak se střílí do lidí!“

„On to žádný příjemný pohled není,“ přikyvuje Dědek tiše.

„Všichni, kdo křičí a řvou o trestu smrti, by se měli podívat, jak to vypadá, když zastřelí člověka,“ říká Gregor a dýchá na své chladem červené dlaně.

„V Madridu jsme kolem toho nedělali takový divadlo,“ vysvětluje Barcelona. „Postavili jsme je do řady u dlouhý zdi a pustili to do nich z kulometu. Vždy zleva doprava. Byl jsem jako sekáč, který jde obilným lánem. Když bylo po všem, postříkali to hadicemi, aby odstranili krev, a bylo to zase čistý pro další skupinu. Se svědky a s takovejma věcmi jsme se neotravovali.“

„Dejme si šálek mléka bláznů, abychom zahnali náš nekontrolovatelný strach,“ říká Porta a trochu se směje, když plní naše hrnky.

„Vy máte kořalku?“ ptá se překvapeně úředník. „Zdá se mi, že jste na výletě poprvé,“ směje se Barcelona. „Na těchto mejdanech je vždy ohnivá voda!“

Porta posouvá svou jídelní misku dopředu pro novou porci. Zdá se, jako by se jeho žaludek před očima zvětšoval. Ukousne velký kus vepřového, žvýká ho, polyká a splachuje pivem a kořalkou.

„Bože můj, jak ty jíš,“ žasne Dědek. „Kam to všechno dáváš?“

Porta olizuje lžici a zasunuje ji do vysoké holínky, kde se k ní rychle dostane, až bude mít zase hlad.

Ukládá se na záda do vřesu. Za polštář mu poslouží helma.

„Podej mi vepřový,“ přikazuje Drobečkovi. „Jen jsem je uviděl, dostal jsem zase hlad,“ sténá. „Vždy jsem byl takový.“ Nadzvedává svůj zadek a vypouští hřmotný pšouk, který se ozvěnou odrazí od boudy, u které stojí mrznoucí svědkové popravy.

„Najedl ses někdy opravdu dosyta?“ ptá se Dědek se shovívavým úsměvem.

„Nikdy! Doopravdy dosyta nikdy,“ přisvědčuje Porta, aniž by o odpovědi přemýšlel. „Vždy jsem měl místo ještě pro něco malýho. V sídle starýho pana Porty na Bornholmerstrasse byly dva velké visací zámky na spižirně, které měly zabránit jeho nejstaršímu synovi, aby ji úplně vybilil. Moje chuť k jídlu mě přivedla do problémů taky u zelináře, kde jsem pracoval. Zjistil, že jsem ochutnal vzorek od každý z jeho delikates.“ Vytáhl z boty malou pikolu. Drobečkův hluboký bas se k němu připojil:

Sie ging von Hamburg bis nach Bremen

Bis dass der Zug aus Flensburg kam.

Holahi-holaho-holahi-holaho!

Sie wollte sich das Leben nehmen

und legt sich auf de Schienen dann.

Holahi-holaho- holahi-holaho!

Jedoch der Schaffner hat's gesehen,

er bremste mit gewaltiger Hand.

Holahi-holaho-holahi-holaho!

Allein der Zug, der blieb nich stehen,

Ein junges haupt rollt in den Sand...*)

Vojenský kurát míří k nám a zuří.

„Zakazuji vám zpívat tuto nechutnou píseň,“ ječí hlasem, který několikrát přeskočí. „Nedokážete tady udržet pořádek, rotmistře?“

„Ale dovedu,“ říká Dědek a dál sedí ve vřesu. „Takové hnusné vši,“ nadává farář. „Chováte se jako prostitutky!“

„Přesně to jsme,“ zašklebí se nestydatě Porta. „Bornholmerstrasse, Moabit.“

„Heyn Hoyer Strasse, Svatej Pavel,“ ozve se drze Drobeček.

„Řekněte nám, prosím, otče,“ usmívá se Porta a dává paty k sobě, jako by stál v pozoru, třebaže zůstává sedět na zemi, „byl jste, někdy u Zlýho psa v Gendarmenmarktu? Je tam nejlepší banda holek z celého Berlína, otče.“

„Drzý chlape,“ odplivne si znechuceně vojenský kurát a vrátí se k dalším svědkům popravy u boudy.

„Nová žena velícího důstojníka je pěkněj kousek,“ říká Porta.

„Je na ní něco divnýho,“ říká zamyšleně Gregor. „Jakoby myslela jen na pindíky a jakoby to musela pořád dávat najevo.“

„Je to válečná vdova,“ konstatuje Barcelona.

„Je vdaná za velícího důstojníka,“ zívá nechápavě Dědek, „a ten byl ještě dnes ráno, když jsme odcházeli, živý!“

„Bez ohledu na to je vdovou po kapitánovi, který skončil se svou ponorkou VII B na dně Atlantského oceánu,“ vysvětluje Barcelona.

„Možná se zajímá o vědu a studuje kokotologii,“ směje se hlasitě Porta. „Nejdříve námořnictvo, potom armáda, a až náš plukovník odlétne do Valhally, bude pokračovat s letectvem nebo SS!“

„Je to pořád kost,“ říká Gregor a oči mu září. „Dlouhý nohy, oblej zadek a velké kozy! Stačilo by, kdyby mi řekla jen jednou! Já a ten můj stařík bychom do toho vjeli jako nůž do hroudy másla!“

„Mám obavu, že bys byl zklamaněj,“ prohlašuje Porta zasvěceně. „Je z ní na míle daleko cítit strana a BDM*). Nedivil bych se, kdyby měla na kundě rotující svastiku, aby se do ní nedostal žádný nepartajní kokot!“

„Holka se svastikou není na zádech nejhorší,“ opravuje ho Gregor. „V manželskejš školách jsou cvičený, aby uměly dát do pořádku svýho šťastnýho válečníka, když se vrátí domů z války s rozedranou korouhví a zmrzlým ptákem.“

„Manželský školy?“ ptá se Dědek a převaluje slova v ústech. „To opravdu existuje? Myslel jsem, že je to jenom vtip.“

„Ježíši Kriste!“ vykřikne Gregor pobouřeně. „Oni tam učí tyhle holky z BDM všechny možný triky a

nepřijmou je, pokud nejsou předem dobře připravený. Dají si třeba do zadku kus křídý a učí se, jak napsat Jedna říše! Jeden národ! Jeden vůdce!. Takový cvičení jim dodá pružnost, aby dokázaly připomenout i devadesátiletému partajníkovi, co mu visí mezi jeho starejma rozvrzanějma nohama.“

„Kdysi jsem znal jednu hraběnku, která byla tak vznešená, že přišla jen tehdy, když jste ji zasunuli drobnou minci do zadku a naplnili jí kundu šampaňským,“ říká Vestfálec tichým důvěrným hlasem.

„Takový jsou taky v Café Keese,“ říká důležitě Drobeček. „Jednou jsem tam potkal skutečnou vévodkyni, byla hohenzollernského původu. Na Reeperbahn chodívala inkognito a říkala si Ina von Weinberg. Hlavu měla plnou opery. Pokaždý, když do ní vstoupil frantík se shrnutým límcem, začala vriskat našeho Wagnera. Celý dům vždycky věděl, že to právě dělá.“

„Existují daleko exotičtější věci než dávat drobný do zadku a zpívat Wagnera,“ šklebí se oplzle Porta.

„Když jsme osvobodili Paříž, narazili jsme na obhlídce na pár holek před Café de la Paix, kde by mohly zaměstnat něčí klacky: Jedna z nich měla v zadnici zastrčenou zátku od šampaňského se strunou z violy. Když začala vzdychat, museli jste jí zátku pomalu vytahovat. Nedokážete si představit, jak její prdel zněla. Nebylo to nic víc a nic míň než Marseillaise v plném znění.“

„Nemohlo to být už komplikovanější, řekl bych,“ prohlašuje Dědek a pokuřuje ze své dýmky se stříbrným víčkem.

„Já jsem slyšel,“ pokračuje Porta, „že ještě lepší je to s hřebíkem v zátce od šampaňského. Měl by to být takovej ten hranatej S drážkama.“

„Díra v prdeli se dá použít k mnoha věcem,“ ušklíbne se Drobeček. „Kluk židovského kožešníka David v Ein Oyer Strasse hrál na kovovou píšťalku strčenou do zadku Deutschland, Deutschland, über alles. Ale před tím se musel nacpat hrachovou polívkou.“

„Hrál na prdel?“ ptá pochybovačně Heide.

„Jasně,“ říká hrdě Drobeček. „Ten židák David uměl dělat tak dlouhé pšouky, jak chtěl. Jednou přivedl policajty k zuřivosti, když chodil pořád dokola s policejní píšťalkou v zadku. Zavřeli pak všechny břichomlunce na Reeperbahnu, protože si mysleli, že to byli oni, kdo napodobovali policejní píšťalku. Jednou jsme se dostali na výstavu obrazů, a jak jsme šli dlouhou úzkou chodbou, zaprděl ten Žid tak strašlivě, že z obrazů opadaly všechny barvy a staly se z nich ukázky všivýho funkcionalistického umění.“

„Moje žena ze sebe dělá zatracenýho hlupáka,“ říká Vestfálec a vytahuje dopis. „Je těhotná a neví, kdo jí to udělal. „

„Musí to vědět,“ říká znechuceně Heide. „Všechny německé ženy vědí, kdo je otcem jejich dětí.“

„Ty ses musel narodit v plynárně a pak tě přimíchali do kýblu kaše,“ říká rozzlobeně Vestfálec. „Zkus strčit zadek do cirkulárky, a pak ukaž, který zub ti natrhl prdel.“

„Tvoje stará je taková?“ krčí nos Heide.

„Samozřejmě, že je,“ říká pyšně Vestfálec. „Myslíš si, že bych si vzal domácí puťku, která by to dělala jen s násadou od smetáku?“

„Brzy budou Vánoce,“ říká Dědek zamyšleně a zapaluje si znovu dýmku. Má co dělat, aby mu nezhasla.

„Zdá se mi, jako by to bylo více než sto let, kdy jsem prožil Vánoce doma s Liselotte a prckama.“

„Možná budeme mít tak šílené Vánoce jako loni,“ říká Porta napjatě. „Někdo se zas určitě zblázní.“

„Na Vánoce se vždycky něco stane,“ směje se od srdce Gregor. „Nikdy nezapomenu, jak jsem byl jednou se svým generálem. Samozřejmě že jsem to neprožil s ním. Poslali mě do poddůstojnický jídelny. Nenudil jsem se tam. Uprostřed jídla vytáhl rotmistr Berg, písař velitele divize, svou pistoli P-38 a namířil si ji rovnou mezi oči, takže si všichni mohli myslet, že je na cestě na věčnost. My, kteří jsme byli blízko něj, jsme ale viděli, že předtím vytáhl zásobník. Byl to velký vtipálek, tenhle písař.

„Sbohem, kamarádi,“ zakřičel a utřel si z očí několik opileckých slz. „Pozdravujte od mne vůdce,“ byla jeho poslední slova. Pak jsme uslyšeli ránu a půlka jeho obličeje odlétla a přistála v klíně našeho šéfmechanika. Vypadala jako použitá karnevalová maska. Rotmistr Berg byl dobře známý svou neopatrností. Vytáhl sice zásobník, ale zapomněl, že jeden náboj je v komoře, a to pro něj bylo zlé. Nábojnice mi spadla do jitrnice. Na ten jeho připitomělej výraz v jeho obličeji těsně před tím, než se složil pod stůl, se nedá zapomenout.“

„Novej rok stojí obvykle taky pár životů,“ přísazuje si Drobeček. „Loni jsem byl v Bamberku. Jakýho tam jsme uspořádali Silvestra! Měli jsme tam chlapíka, kterej byl blbej jak kravský lejno, a toho jsme

poslali pro nějaký výbušniny. Vrátil se se starej ma signálníma bombama, co vypadají trochu jako brazilský doutníky. Zapalují se buď sirkama nebo žhavým uhlím. První z nich vyhodil oknem těsně před večerí. Zapálit je nebylo tak jednoduchý, tak mu rotmistr z kuchyně dal doutník. Další bombu už zapálil. Po chvíli jej popadl amok a začal házet bomby z okna jako o život. Byl namol a pak se mu to všechno pokazilo. Z okna vyhodil doutník a do pusy si dal bombu. Celá jídelna byla pokryta kousky masa a krví. Ten bouchací chlapík tam stál, trochu se kýval a byl bez hlavy. Pak někdo zařval „šťastnej nověj rok“ a on se složil na podlahu.“

„Vykouřil si poslední doutník, že?“ reaguje drsně Porta a dává si zvlášť dlouhý doušek kořalky.

Hlasitě začíná zpívat:

„Liebe Leute, wollt' Ihr wissen,
was einen Fähnrich einst gebürte,
ja, für die Nacht ein schönes Mädel
oder fünf und zwanzig Flaschen Bier. . . ,*)

Svědkové popravy u boudy natahují krky jako slepice, které zahlédly jestřába. Kurát se vydává k nám, ale když je v půli cesty, zastavuje se a vrací se zpět.

Je skoro úplná tma, když z kopce přirachotí kübel doprovázený nákladákem a krytým transportérem.

Za tím vším tři vojenští policisté na motocyklech a sajdkárách.

„Takje tady máme,“ říká Porta a natahuje krk jako husa, která uviděla, že ji farmářova dcera přichází nakrmit.

„Vem je čert,“ bručí Dědek vztekle a sbírá svou výstroj. „Vstávat! Nasadit helmy! Do zbraně! Trojřad! Pohyb, pohyb! Ten zatracenej major nás může hnát až do Morellenschlucht! Podívej se na sebe, Drobečku!“

„Co mám vidět?“ ptá se překvapeně Drobeček s ocelovou helmou posunutou do týla. „Já vím, že nejsem žádněj krasavec, ale to jsem nikdy nebyl!“

„Nasad“ si pořádně přilbu a všechno ostatní!“ křičí rozzuřeně Dědek.

Řeč svědků popravy u boudy utichá. Všichni sledují automobil, který zastavil kousek od nás.

„Četo, pozor!“ velí Dědek a salutuje majorovi. „Všechno v pořádku, rotmistře?“

„Vše v pořádku, pane!“

„Přijeli už lidé od propagandy a ti ostatní čumilové?“ ptá se major a dívá se směrem k boudě.

„Ne, pane majore, neviděl jsem je.“

„Parchanti,“ vyštěkne major a zlostně si odplivne. „Odsouzení jsou tady. Pomřou strachem, jestli je necháme sedět a čekat u jejich vlastních rakví! Svinskej den!“ Chvěje se ve studeném dešti a ukazuje na nákladák. „Světla jsou tam. Nechte je rychle vyložit, rotmistře! Máme to natřikrát! „

„Tři?“ vykřikne vystrašeně Dědek.

„Jak jsem řekl. Tři!“ Major vycení zuby. „Budou zastřeleni po jednom, takže nebude nebezpečí, že bychom to museli s některým opakovat. Na popraviště půjdou najednou, tak je to nejjednodušší.

Vezmeme je zleva doprava.“

„A rána z milosti?“ ptá se Dědek s obavami. Major se na něj chvíli zkoumavě dívá.

„Dělá se vám z toho špatně, že ano, rotmistře? Žádný strach! O to se postarám sám! Vy velíte četě, žádné pauzy mezi povely. Ať to běží! Jeden zásobník do každé zbraně, znovu nabít a zajistit, jakmile bude vypálena první salva. Pak znovu zamířit. Jasně?“

„Ano, pane!“ odpovídá Dědek hlubokým hlasem a polyká sliny.

Tři silné světlomety jsou namířeny na železniční pražce používané jako popravčí kůly. Major podává Gregorovi, který má být třetím členem skupiny svazující odsouzené, dva provazy.

„Pokud by se stalo cokoli, co by se vymykalo normálnímu postupu,“ říká major nelítostně, „je to vše pod mým velením. Když dám rozkaz k palbě, budete střílet bez ohledu na to, jestli přímo před vámi bude stát kurát nebo generál nebo kdokoliv jiný.“ Zhluboka se nadechne, otře si bahno ze svého surového obličeje a podívá se směrem k boudě. „Nikdy nevíte, co všechno mohou svědkové popravy udělat!“

Dva temně šedé luxusní mercedesy s velitelskými zástavami na blatnících se pohupují napříč vřesovištěm. Jejich světlo dopadne na sanitku. V tísnivém příšeří se objeví červené a bílé generálské výložky.

„No pomoz pámbu!“ bručí nervózně Dědek. „Jsme v dobré společnosti. Kohopak dnes pošleme na poslední cestu?“

„Nacht und Nebel, „ odpoví Gregor temně. Generálové a jejich doprovod hlasitě konverzují. Aroma drahých doutníků je cítit až k nám. Lidé od propagandy fotografují. Blesky fotoaparátů blýskají. Diváci u boudy mizí. Někteří z nich se hlasitě smějí. Plukovník nechává kolovat láhev.

Přichází major a podává Dědkovi čtyři kusy bílého plátna.

„Tady máte značky,“ říká úsečně. „Jakmile budou zločinci připoutáni ke kůlům, pověsíte jim to na krk!“

„Jsou čtyři?“ vyhrkne zmateně Dědek.

„Přijdou čtyři,“ šklebí se major a ukazuje na automobil s odsouzenými, který sjíždí z kopce.

Dědek bledne. Čtyři popravy na jednu četu! To je pěkně drsný úkol!

„Zatracené počasí,“ říká major a dívá se na hrozivě nízko visící mraky. „Pršelo takhle celou dobu?“

„Ano, pane majore. Sněžilo a pršelo a pořád se ochlazuje,“ říká Dědek a rozhlíží se po prostranství.

Major zvedá límec u kabátu až k uším, mrzutě kývne hlavou a dívá se na houf lidí od propagandy, kteří stále fotografují.

„Kdybych za to tady neodpovídal,“ říká tiše, „viděl bych rád, jak ta prasata odtud vykopete.“ Podívá se na hodinky a otočí se k Heidemu. „Víte, jak je máte zajistit? Za deset minut tady budeme mít hlavní účinkující!“

Proč to bude za deset minut, to nám neříká. Telefon v boudě zvoní.

„Pokud se rozhodou poslat ještě někoho dalšího,“ říká Dědek hlubokým hlasem, „mohou sem dát jiného velitele čety!“

„En avant, marche! Neblázni!“ varuje ho Legionář.

Major se vrací dlouhými kroky od chaty.

„Zabezpečovací skupina, odchod!“ velí hlasitě. Heide ostře pochoduje k vozu s vězni, náležité čtyři kroky za majorem. V levé ruce drží dva kusy provazu, jak to vyžadují předpisy.

„Je mi z něj nanic,“ říká Gregor s opovržením a zastrkává své provazy za opasek.

„Neměli bychom jít taky?“ ptám se, když Gregor zůstává stát na místě.

„Nech ho, aby dal rozkaz ještě jednou,“ říká Gregor. „Čím budeme pomalejší, tím déle budou ti chudáci žít!“

„Nemyslím si, že by nám za to byli nějak moc vděční.“

„Kde k čertu vězíte, chlapi?“ řve major, otáčí se kolem a vidí, že jsme se s Gregorem nepohnuli. „Myslíte si, že máte večerku? Poklusem!“

Rozběhneme se něčím, co by mohl být poklus. Držím provazy v levé ruce. Neodvažuji se je dát za opasek jako Gregor.

Major odemyká zadní dveře automobilu zvláštním klíčem. Dva poddůstojníci od ženistů stojí opodál s nataženými schmeissery připravenými k palbě.

Tři vězni sedí uvnitř automobilu připoutaní jeden k druhému. Podlaha je pokryta hustou vrstvou pilin. Na jedné straně leží tři papírové pytle podobné těm, do jakých řezníci balí kusy masa.

Dveře bouchnou majora do prstu a on vychrlí divoký proud nadávek. Déšť mu stéká z helmy a crčí na jeho kožený kabát.

„Do hajzlu!“ zavří zlostně a proleze dveřmi. Uvolňuje tři vězně. „Vystupte!“ rozkazuje chraplavě a takřka je tlačí ven.

Tři odsouzení se vypotácejí z auta a nervózně se dívají kolem sebe. Studený syrový vzduch se dere skrz jejich tenké červeně pruhované oblečení. Dá mi to práci, abych nezačal zvracet. Najednou si přeji, abych byl zpátky na frontě, daleko od všeho toho pokrytectví bezpečného týlu. Pro čtvrtého vězně si jde major sám. Je to starší muž, bledý jako mrtvola. Major je slušný a úslužný.

„Tudy, pane generále,“ říká a ukazuje k popravčímu kůlu.

Díváme se s úžasem na vězně. Generál má být popraven! Narovnáváme se. Úctu k tak vysoké důstojnické hodnosti máme hluboko v kostech. Heide vypíná hrud', pokládá ruku na rameno nejmladšímu vězni a řve chraplavým hlasem:

„Pokud se pokusíte o útěk, použiji zbraň!“ Hlasitě natáhne uzávěr pušky a zamává s ní.

„Ty pitomá píčo!“ zašeptá Gregor a opovržlivě odplivne.

Heide mu pošle zlý pohled a zvedne pistoli P-38. Chvilí to vypadá, jak by chtěl Gregora zastřelit.

„Nemůžete počkat se svými soukromými hádkami, až bude tady po všem?“ ptá se tiše jeden z vězňů. Poznáváme ho. Je to náš plukovník z arktické fronty. Heide sklopí hlavu a dá pistoli zpátky do pouzdra. Blízko sebe jdeme po vřesovišti. Sledují nás zvědavé oči od boudy. Cítíme kouř cigaret. Parta propagandistů připravuje fotoaparáty. Strkají se o nejlepší místa a nadávají jeden druhému. Jdu s rotmistrem od luftwaffe, Gregor a plukovník jsou za námi.

„Utečte, jestli můžete, pane plukovníku“ říká Gregor a lehce do něj strčí. „Utíkejte jako čert. Je to jen sto metrů do třešňové aleje a nikdo vás nezasáhne!“

„Máte bujnou fantazii, poddůstojníku,“ mumlá tiše plukovník. „Kam bych měl podle vás utéci?“

„Je to všechno na hovno,“ povzdechne si Gregor skličene. „Až dodneška jsem měl rád armádu. Od této chvíle je to naopak! Od této chvíle je to buď já, nebo oni!“

„Byli by to oni,“ usmívá se plukovník skoro vesele.

„Prokoukl jsem tu zatracenou armádu,“ syčí Gregor vztekem a kopne do trsu vřese, který odlétne mezi přihlížející.

„Máš cigaretu?“ ptá se rotmistr z luftwaffe.

Zapaluji jednu a podávám mu ji. Nabízím mu celý balíček.

„To je od tebe pěkné, ale já nebudu mít čas ho vykouřit!“

Je přísně zakázáno dávat odsouzeným cigarety, ale já si nemohu pomoci. Neobtěžuji se ani, abych se rozhlédl, jestli si toho major všiml. Mohou mi za to dát jen šest týdnů vězení a to bych pravděpodobně přežil. Dědek vidí plukovníka, odhodlaně k němu přistupuje a pevně mu stiskne ruku.

„Pohněte s tím,“ křičí major nervózně. „Ukončete to!“

„Ten parchant by měl přijít mezi nás,“ vyštěkne Gregor pohrdavě. „Brzy by vypadal jako řešeto.“

„Žáda ke kůlům!“ rozkazuje major a kope do nohou rotmistra od luftwaffe, aby jeho paty byly těsně u kůlu. Pak tvrdě přitlačí rotmistrovu ruce ke kůlu.

„Tady to uvaž!“ rozkazuje mi.

Zvracím mu na jeho nablýskané boty. S divokým zaklením uskakuje.

„Olížeš mi ty boty tak, že budou čisté, až tady s tím skončíme!“

Třesoucíma rukama spoutávám rotmistrovu ruce za popravčím kůlem.

„Pevněji!“ křičí major rozzuřeně. „Co to je za praštěný uzly?“

Vytrhává mi z rukou druhý provaz a sám uvazuje rotmistrovu nohu.

„Jste nejhorší parchant, jakého jsem kdy potkal,“ říká zuřivě rotmistr a plivne majorovi rovnou do obličeje.

„Zbláznil jste se?“ ječí major. „To mi zaplatíte...“ zarazí se, protože si uvědomí, že rotmistrovi nemůže nic udělat.

„Jste docela legrační,“ říká odsouzený s opovržením. „Dříve nebo později někdo přiváže ke kůlu vás!“

„To se pletete!“ vyštěkne vztekem major. „Takové věci se stávají jenom takovým nulám, jako jste vy.“

Otočí se na podpatku a jde k dalšímu popravčímu kůlu, kde pomáhá Heidemu s obyčejným vojínem. Pak kontroluje plukovníkova pouta. Gregor ho nepřivázel nijak zvlášť dobře. Je posedlý myšlenkou na plukovníkův útek. Major na Gregora křičí a zuří. O odsouzeného generála se stará osobně.

„Plátěné terče!“ křičí netrpělivě na Dědka. „Plátěné terče, chlape!“ Je už tak vzteklý, že by nejraději udělal všechno sám. Popadne kousky látky z Dědkovy ruky a věší je na krky vězňů.

„Kurát!“ křičí směrem k svědkům popravy. „Kam se k čertu poděl?“

Vojenský kurát cupitá zženštile z boudy s biblí v ruce.

„Na co si k čertu myslíte, že tady jste?“ křičí major rudý vztekem.

Nervóznímu kurátovi spadne bible, zvedá ji a otírá. Mumlá cosi nesrozumitelného každému z vězňů. Pak odklopýtá zpátky do boudy, jako by se tam chtěl schovat.

„Jde se na to, rotmistře,“ zavrčí major a otevírá své pouzdro s pistolí.

„Četo, nastoupit!“ rozkazuje chraplavě Dědek.

Hlučně se řadí. Drobeckovi padá puška. Krčí ramena a omluvně se dívá na majora, který je rudý jako rak.

„K líci zbraň! Zamířit!“

Další puška padá na zem a Vestfálec se hrouť se smrtelným výrazem v obličeji.

„To je spolek starých nervózních bab!“ hodnotí četú jízlivě major. „Slaboši! Padavky!“

„Pal!“ velí Dědek. Exploze zní jako zemětřesení a hřmí celým Morellenschluchtem. Fotoblesky lidí od propagandy vybuchují, jako když začíná malá bouře.

Vojín od pěchoty klesá do provazů, jeho hrud' vypadá jako hromada krve. Vestfálec leží bez pohybu v mdlobách ve vřesu. Ocelová helma mu spadla z hlavy a plní se deštěm.

„Nabíjet!“ velí Dědek a nedívá se na popravčí kůly. Rachotí uzávěry a další náboje jsou zasunuty.

„Zamířit!“

Světelné kužely se přesunuly k dalšímu kůlu. Rotmistr od luftwaffe byl v ostrém světle bílý jako křída.

Dokonce i krvavě rudé pruhy na jeho vězeňské uniformě vypadaly, jako by byly bílé.

„Pal!“

Pušky znovu zahřměly a ozvěna se vrátila od náspů na druhé straně pláně. Rotmistr byl ke kůlu přivázán tak pevně, že zůstává vzpřímen. Jeho tvář vypadá hrozně. Kulka utrhla kus jeho horního rtu a rozdrtila zuby a dásně. Světla zhasnou a potřetí znějí deštěm povely.

„Nabíjet! Zamířit!“

Prsty světla se zastaví na plukovníkovi, který se do nich dívá s posměšným úšklebkem. V takovém jasu nemůže vidět své katy.

„Odpusť našim hříšníkům,“ drmolí pokrytecky kurát.

„Pal!“

Zahřmí výstřely. Plukovník se nakloní dopředu a visí v provazech jako zlomená větev. Je stále větší tma. Světlo se vytrácí a děšť sílí. Vítr žene spadané listy napříč popravištěm. Drobeček kleje. Dlouhá sprostá nadávka letí do deště. Major ostře otáčí hlavu a podívá se na něj. Drobeček krčí rameny. Důstojník z kanceláře předsedy vojenského soudu jde ke generálu Wagnerovi a něco mu říká. Nikdo jiný to neslyší. Major dává znamení Dědkovi.

„Namířit!“ velí Dědek.

Světlo se znovu rozsvěcuje. Generál se hrdě usmívá.

„Pal!“ velí Dědek a přeřvává hluk deště.

Hlavně pušek se chvějí. Čtyři popravy v řadě je příliš. Výstřely nepadly současně.

Generál naříká. Ani jedna rána nebyla smrtelná. Několik pušek padá do vřesu. Dva muži omdlávají.

Major hystericky ječí.

„Pal! Pal!“

Dědek se na něj nechápavě dívá a neví, co má dělat. Jeho četa se rozpadla. Porta a Drobeček se obracejí na podpatcích a jdou tiše pryč. Pušky mají na zádech jako dva myslivci, když se vrací z lovu. Několik fotoblesků protrhne tmu.

„Zhasněte ta světla!“ zakřičí někdo.

Poklusem přibíhá lékař. Těžce zraněný generál vydává nervy drásající nářek.

„Tak dělejte něco ztraceně!“ křičí Barcelona.

Major se na něj zmateně podívá. Je smrtelně bílý. Pak se sebere, vytáhne z pouzdra modročerného waltra, běží ke kůlu a přitlačí hlaveň na generálův krk. Nezazní ale výstřel, jen cvaknutí. Major vrávorá a zírá na pistoli. Oči mu začínají divně zářit. To už je příliš moc i na cynického důstojníka vojenské policie. Dědek najednou vyskočí.

„Zamířit!“ řve jako blázen.

Poloviční četa zamíří. Kůly jsou ve tmě jen matně rozeznatelné. Nikdo nemyslí na to, aby rozsvítil světla. Dědek má záda na kůlu a dívá se na četú.

„Pal!“ křičí pronikavým hlasem.

Výstřely zazní, ale nepravidelně. Major vydá dlouhý pronikavý výkřik a padne na zem. Mezi svědky popravy propukne vřava. Skupina štábních důstojníků se dvěma generály v čele běží vpřed.

„Zajistit zbraň, na záda zbraň,“ velí Dědek s dobře natrénovanou rotmistrovskou precizností. Generálové zůstávají stát před četou. Zmateně se dívají nejprve na nás, potom na popraveného generála visícího na provazech s hrudí rozstřílenou na kousky. Pak na majora zhrouceného ve velkém jezeru krve stranou od kůlu. Tvář měl rozervanou, kus krku měl odtržený.

Dědek srazil podpatky a přiložil ruku k okraji prilby. „Pane generále, rozkaz byl proveden!“
„Děkuji, děkuji,“ vypískne zmateně generál pěchoty.
Ještě stále si není zcela jistý, co se vlastně stalo. Druhý generál se znovu podívá na mrtvého majora.
„Byla to v plném rozsahu jeho chyba,“ vykřikne opatrně. „Podle předpisů je zakázáno překročit palebnou čáru. Musí to být nahlášeno jako politováníhodná událost!“
„A co rány z milosti?“ ptá se lékař důstojník. Podplukovník má najednou v ruce pistoli. Ráznými kroky jde od kůlu ke kůlu. Pokaždé, když se zastaví, je slyšet zlověstná rána. Poslední je generál.
Podplukovník se dívá chvíli na ležícího majora a pak vrátí pistoli do pouzdra. Dva lapiduší přicházejí s papírovými pytli. S obtížemi se do nich snaží nacpat těla.
„Nemohli byste nám pomoci?“ křičí vztekle na Portu a Drobečka, kteří klábosí se dvěma ženisty u nejbližšího nákladáku.
„To není naše práce,“ odmítá Porta ostře. „My tady nejsme na odvoz odpadků.“
„Tak běžte do prdele!“ křičí na ně lapiduší.
„Nechcete zkusit štěstí?“ ptá se Porta a dělí před ženisty balíček karet na čtyři díly.
Jeden položí opatrně pět marek, druhý dvě marky. „Co to má znamenat?“ křičí Porta nespokojeně.
„Žádné sázky pod stovku!“
„Musíš bejt cvok,“ odpovídá jeden ze ženistů, ale pokládá před sebe sto marek.
Porta otáčí kartu.
„Tak vidíš,“ šklebí se, když ženista vyhrává. „Je to snadný, ne?“ Dává mu dvě stě marek.
Když vyhráli čtyřikrát po sobě, navrhuje Porta vsadit všechno. „Pět stovek na každého,“ říká s prohnáním úsměvem.
Ženisté se ale neodvažují. Dávají čtyři sta a znovu vyhrávají.
„Teď už do toho o všechno nepůjete, že?“ říká Drobeček úskočně a poklepe na stomarkovou bankovku.
„To si piš, že půjdeme!“ říká jeden z ženistů a vytahuje všechno, co má. Mnohem více, než kolik kdy vyhrál.
„A co ty?“ rýpne si Drobeček do druhého vojáka. Ženista temně přikývne a vyprázdní své kapsy.
„A co ty?“ ptá se a dívá se na Drobečka.
„Jsem v pohodě,“ říká Drobeček a položí sto marek. Porta obrací balíček. Eso.
Ženisté mají desítku a pětku. Drobeček má krále.
„Tak to chodí,“ vzdychne Porta a shrábne peníze. „Proč jste nevyužili šanci o kolo dřív? Mohli jste bejt bohatý. Tak sbohem!“ řekne a odchází k druhému nákladáku, do kterého se škrábe četa.
Zdravotní služba nakládá poslední tělo do vězeňského vozu. Dveře zabouchnou a automobil za chvíli zmizí za kopcem.
Jakmile dorazíme do kasáren, dostáváme šnaps a zvláštní přiděl potravin.
Přichází k nám šéfmechanik Wolf. S obvyklými manýry velkého bosse si zapaluje mohutný doutník a vyfukuje nám dým do tváří.
„Přál bych si, abys to byl ty, koho jsme dnes poslali z tohohle světa,“ říká Porta přátelským hlasem.
„Osobně bych ti s chutí rozstřílel koule!“
„Jste nervózní, co?“ šklebí se zle Wolf. „Na vašem místě bych byl taky. Musíte mít v hlavách piliny místo mozku, protože jste si pravděpodobně dosud nevšimli, jak hluboko jste se v těch sračkách ocitli. Až tahle válka skončí a bude se účtovat, nejspíš vás odstřelí.“
„Vodstřelí?“ ptá se Dědek ostře. „Kdo by nás měl střílet?“
„Možná Yankeeové,“ šklebí se šťastně Wolf, „možná Ivani.“
„Drž hubu, ty hajzle, máš představy jako polochcíplá krysa,“ vykřikne nejistě Porta.
„Ti parchanti dělali to samý!“ protestuje rozzlobeně Gregor.
„Jistěže dělali,“ směje se ďábelsky Wolf. „Ale kdo jim to řekne, až vyhrájí válku? Vítěz má vždy pravdu. Kdo prohraje, drží vždycky posranej konec hole! Počkejte a uvidíte! Utrhnou vám koule, že jste neodmítli účast na tý opravě!“
„To nemůžou udělat,“ protestuje hlasitě Drobeček. „Chtěl bych vidět, kde bych byl, kdybych měl tomu majorovi říct, že to nebudu dělat.“

„Zastřelil by tě,“ šklebí se spokojeně Wolf.
„Ti na druhé straně to vědí,“ říká neklidně Barcelona.
Chvěje se při pomýšlení na mír, který by se změnil z vytoužené naděje ve strašlivou hrozbu.
„To víš, že to vědí,“ odpovídá Wolf zlomyslně a v širokém úsměvu ukazuje, jak se dobře stará o své zuby. „Ale to je nebude vůbec zajímat. Budou potřebovat někoho, na kom vykonají pomstu, a takoví zbyteční parchanti, jako jste vy, se jim právě hodí!“
„Oni nejsou takoví,“ protestuje Gregor se strachem v očích.
„Poslouchal jsi nepřátelské rádio?“ směje se Wolf zasvěceně. „Kdybys ho poslouchal, pak by ses modlil, aby válka trvala nejméně dalších sto let!“
„Musej bejt šílený,“ říká Dědek znepokojeně.
„O nic víc, než my,“ propuká Wolf ve smích. „Jsem rád, že jsem nikdy nebyl v popravní četě. Kriste všemohoucí! Ale mám pro vás jednu útěchu. Budu tady, až vás budou střílet! Bude mi vás líto, až vás pošlou do Valhally s dvanácti dírami ve vašich tělech!“
„Vypadá to, že musíme dělat všechno, abychom tu zatracenou válku vyhráli,“ říká zamyšleně Barcelona a odstrkuje od sebe jídlo. Přesla ho chuť.
„Od všivácký chvíle, kdy jsem se narodil, jsem měl něco jako intuici, že život je stejně bláznivej jako nemravnej buzerant,“ říká Drobeček a zní to přesvědčivě. Objednává si pivo a šnaps a slibuje kantýnskému svobodníkovi, že ho ukřižuje, když nehodí kostrou.
Utápíme strach v kýblech piva a vodky. Pak začínáme míchat červené víno s pivem a zvyšujeme tempo. Je pozdě, když přecházíme pochodovým krokem a se zpěvem napříč kasárenským nádvořím.
Drobeček nás vede, i když zpívá nejopilejším basem, jaký kdy kdy slyšel:

„Er wollte mal, er konnte nicht,
er hatt ihn in der Hand,
da ist er voll Verzweiflung die Stube lang gerannt.
Er wollte mal, er konnte nicht,
da Loch war viel zu klein... „*)

Podle rozkazu Vrchního velení Wehrmachtu
(OKW - Oberkommando der Wehrmacht)
byl delikvent zastřelen 27.12.1944 v 06.55 hod. Částka 100
říšských marek byla vyplacena
paní Věře Bladelové za pomoc při zatčení.
Major Reinold, tajná polní policie

DVA MUŽI ze zdravotní služby drží tělo pevně na stole. Na ústa přitlačí balíček s obvazem, aby nemohl křičet. Všechna narkotika už dávno spotřebovali. Ruská zdravotní sestra podává vojenskému lékaři chirurgické nástroje.

„Držte tu nohu pevně,“ rozkazuje dutým hlasem. Zakrátko amputovaná noha leží na hromadě dalších amputovaných končetin.

„Smrt,“ potvrzuje lékař s hodností rotmistra a pohlédne na mrtvolně bledého vojenského lékaře, který udělá úsečný pohyb rukou. Mrtvý voják z pancéřové jednotky se ocitá jako pytel odpadků na velké hromadě těl. Zítra brzy ráno těla pohřbíme do hromadného hrobu v jedlovém lese.

Zdravotní oddíl zastavuje před kolchozem, který byl přeměněn na hlavní stanoviště první pomoci.

Odporný smrad, připomínající jatka, se rozlévá kolem ošetřovny. Do kolchozu jsou přemísťováni naříkající vojáci. Záložní důstojník od zdravotní služby je třídí. Beznadějné případy jsou odnášeny na jednu stranu. Ostatní dopravujeme na operační sál. Ale většina je beznadějná.

ÚTĚK

V PRŮBĚHU NOCI je většina vězňů, červených i zelených, vyvedena z cel a seřazena do dlouhých řad. Znovu a znovu jsou přepočítáváni. Strážní jsou stále hysteričtější, když čísla nesouhlasí s údaji v záznamech.

„Myslíte si, že nás budou kosit všechny najednou v řadách?“ říká šeptem poddůstojník muži těsně vedle něj.

Nikdo mu neodpovídá. Nikdo nic neví. Všichni se bojí nejhoršího.

Ze všech koutů obrovské věznice sem proudí vězni, pohánění strohými rozkazy, jejichž ozvěny se vracejí ode zdí. Po dlouhé noci plné nervózního čekání jsou poklusem zahrnání do skladu s výstrojí, kde dostanou špinavé uniformy bez označení.

Degradovaný podrotmistr se sarkasticky šklebí, když ukáže na dvanáct lajdácky zalátaných děr.

„Předchozí majitel nečekaně zemřel,“ konstatuje úsečně.

„Trestný prapor,“ mumlá bývalý rotmistr se zelenými pruhy, když přebírá uniformu s velkými skvrnami od krve.

„Prapor smrti,“ opravuje jej bývalý šikovatel od dělostřelectva oblečený v červeném. „Pohřební jednotka na frontové linii. Koho neoddělají Ivani, bude zastřelen jen tak z legrace!“

„Z legrace?“ ptá se poručík v zeleném a mhouří oči. „Jo,- z legrace,“ odpovídá dělostřelec. „Dokumenty tomu samozřejmě říkají - zastřelit, pokud se pokusí o útěk!“

„Ti tři chlapi, kteří utekli minulý týden, byli přivedeni zpátky hlídacími psy“ včera,“ vysvětluje štábní rotmistr a přejíždí si prstem po krku. „Minulou noc je ukřižovali na ohradě.“ Po krátké pauze pokračuje.

„Přibili je za dlaně a kolena a nechali je tam viset, aby se mohli dohodnout, kdo z nich je Ježíš a kteří jsou zlosyni.“

„Je to pravda?“ ptá se podplukovník, který jen o vlasek unikl odsouzení k trestu smrti.

„Sám jsem to viděl,“ odpovídá štábní rotmistr a suše se zasměje. „Nechali nás pochodovat kolem nich a museli jsme zpívat ‚Edelweiss‘. Pohled na ně stačil, abychom ztratili chuť pokusit se o něco takového.“

„To ukřižování je důvod, proč jsme tady,“ říká důstojník SS v červeném. „Někdo to práskl doktůrkovi a tomu se to nelíbí. Ví, jak by to mohlo být použito, kdyby se to doneslo do Londýna. Pěkná porce pro propagandu! Dokonce i reichsführer SS se musel postavit do pozoru před tím kulhajícím doktůrkem. Ukřižování byli zastřeleni dnes ráno a my budeme odvezeni co nejrychleji pryč, aby sem mohli pozvat na inspekci komisi z neutrální země. Otevrou dveře a ukážou jim, že nikdo tady nebyl ukřižován. Jsou to lži a nic než lži, bude říkat doktor.“

„Chraň nás pánbůh,“ mumlá poručík v červeném. „Jak tohle všechno skončí?“

„Tisíciletá říše úplně zanikne,“ odpovídá štábní rotmistr přesvědčivě, „ale nikdo z nás to neuvidí. Zastřelí nás pět minut před dvanáctou a nebudou se ani snažit, aby to utajili.“

„Proč neutečeš?“ ptá se svobodník s krysí tváří.

„Zkus to,“ šklebí se štábní rotmistr a prohlíží si ho zkoumavě od hlavy až k patě.

„Držte huby, vy prašivý vši!“ zaječí poddůstojník ze stráže a hodí bývalému plukovníkovi ranec s výstrojí.

„Už brzy zavřete huby navždy a navěky ámen,“ zašklebí se d'ábelsky zbrojní rotmistr a udeří bývalého majora do břicha. „Věř mi, ty nulo! Za čtrnáct dní bude tvoje prdel studená jako kulky mrtvého ledního medvěda.“

Vojáci z vězeňské jednotky se šťastně řehtají. Ne snad proto, že by to byli zvláště zlí lidé, ale proto, že tady mají svou bezpečnou práci.

„Všichni budete zlikvidováni,“ prohlašuje podnapilý svobodník a nakopne nejbližšího vězně - starého muže, jehož vlasy jsou úplně bílé. „Co jsi byl za sračku, než jsi se dostal sem?“

„Pane svobodníku, byl jsem generálmajor!“

„Slyšeli jste ho?“ huláká nadšeně tlustý svobodník.

„Byl to, Bože pomoz nám, generálmajor! Ale teď jsi jen obyčejnej podělanej vojín, synu, tak sebou mrskni a nechej se zastřelit za fűhrera, Volk und Vaterland!“

„Ta blůza je strašně malá!“ protestuje od okna bývalý rotný.

„Omezíme ti na tři týdny přiděly,“ navrhuje prakticky rotmistr velící skladu. „Pak ti bude akorát!“

„Dlouho si ji stejně neužije,“ směje se tlustý svobodník. „Už je napůl na cestě do Valhany, kam odjede na slepý kobyle.“

Rotný zoufale zatahuje břicho a pokouší se s velkou námahou zapnout blůzu. Přijde přitom o dva knoflíky a má ještě navíc smůlu, že takto ustrojen vrazí do dozorčího důstojníka.

„Zatracenej chlape!“ zarve mladý poručík. „Co to tu vyvádíš? Lítáš tady jako urvanej z řetězu a polonahej, že by sej poslední vagabund z čety musel stydět. Vyžeňte to z něho!“ rozkazuje sloužícímu záložnímu důstojníkovi.

O dvacet minut později padá starý rotný mrtev. Mrtvice.

Během dne je nově uniformovaná jednotka převezena na nádraží Stettiner Bahnhof a zamčena ve dvou velkých skladištích.

SS sturmbahnführer s umrlčí lebkou vyšitou na límci jim říká, že při sebemenším pokusu o útěk budou bez milosti zastřeleni.

O něco málo později zjišťují, kam vlastně jedou na výlet. Neblaze proslulá SS-Sonderbrigade Dirlewanger je nejstrašnější vojenská jednotka, jaká kdy existovala. Její velitel, SS-Brigadenführer Dirlewanger, muž odsouzený v minulosti za sexuální zločiny, byl vytažen z vězení, aby se stal velitel této jednotky smrti operující nepopsatelně sadisticky především v Polsku a na Ukrajině.

Kordon silně ozbrojené stráže SD obklopuje skladiště. Každou chvíli zazní dvorem výstřel z kulometu. Krátce poté, co hodiny na věži odbijí čtvrtou, zazní signál leteckého poplachu a poblíž nádraží dopadá několik bomb.

„Pusťte nás do krytů,“ křičí hystericky bývalý rotmistr. „Nebo nás chcete nechat zmasakrovat tady?“

„A proč ne,“ šklebí se strážný a pohupuje samopalem způsobem, který nelze nepochopit. „Svině jako vy

si nezaslouží nic lepšího!“ Je to velmi mladý voják, ten nejnebezpečnější typ, zvláště pro vězně. „Lehnout! Dej si ty svoje zlodějské prsty za krk! Pohni se o centimetr a já i vystřelím to hovno, co máš v hlavě!“ Rotmistr splní rozkaz a lehne na zem. Je si jistý, že tomu mladému darebákovi by udělalo velkou radost, kdyby mohl splnit své hrozby.

Nadporučík Wisling se letmo podívá na svého souseda, degradovaného štábního vojenského lékaře.

„Pojďme jim zdrhnout!“ šeptá, aniž by pohnul rty.

„Copak to nějak jde?“ odpovídá vojenský lékař a dívá se stále rovně před sebe. „Zkus vyjít z těch dveří a tvůj útěk skončí dříve, než uděláš dva kroky!“

„Nepůjdeme dveřmi,“ šeptá Wisling. „Počkáme, až se transport dá do pohybu, při tom je vždycky zmatek.“

Doktor Menckel se zhluboka nadechne.

„To je beznadějně. Ale pokud bychom měli utéct, musíme to udělat tady v Beríně.“

„Máš pravdu. Až se dostaneme k Dirlewangerově brigádě, bude útěk nemožný,“ říká Wisling. „Tam se nedá zběhnout. Partyzáni udělají rychlý konec s každým, kdo přichází od Dirlewangerových vrahů.“

„Padáme, padáme!“ řve rotmistr řinčivým hlasem a odsouvá těžké dveře na jednu stranu. „Poklusem, darebáci! Hněte sebou, parchanti!“ Muž, který je k němu nejbližší, dostane ránu pažbou jeho zbraně. Poddůstojníci honí celý trojstup tam a zpátky a počítají jako o život. Jsou vytvořeny tři roty, aby bylo počítání jednodušší, ale počty jako obvykle nesouhlasí. Nyní několik mužů přebývá, předtím jich pár scházelo.

SS-Sturmabführer zuří a kleje. Vězni, kteří mu přijdou do cesty, jsou surově sraženi k zemi.

Kousek odtud přijíždí pískající lokomotiva, která táhne dlouhý vlak poskládaný z dobytčáků. Všechny otvory ve vagonech jsou zablokovány silným ostnatým drátem. Otevřenými dveřmi je vidět podlaha vagonů pokrytá tenkou vrstvou slámy. Typický vězeňský transportní vlak naší nové doby. I koně dopravují lépe.

„Tak si myslím, že to je náš vlak,“ mumlá štábní rotmistr s mrtvolným šklebem.

„Muss i denn, muss i denn

zum Stadtele hinaus,“

mumlá vysoký silný svobodník s tváří posetou jizvami od střepin granátu.

„Padesát mužů do každého vagonu,“ rozkazuje důstojník SS a ukazuje na dobytčáky.

Poddůstojníci odpočítávají muže. První skupina je už na cestě přes kolejiště, sledována hlavními samopalů.

„Teď máme příležitost,“ šeptá Wisling a ukazuje opatrně k ohradě napravo od skladiště. „Má asi dva metry a pak budeme z dohledu. Pojďme na to,“ zasykne, postrčí hrubě doktora, když se dva strážníci otočí, protože je volá SS-Obersturmbahnführer k vodojemu.

Jako blesk sjedou k zemi a plíží se skladištěm.

„Zatracení idioti!“ křičí velký svobodník se zjizvenou tváří. „To zaplatíte svýma kebulama, až vás dostanou!“

Jeho komentář ale neslyší. Rychle, hlava nehlava přeběhnou přes hromadu uhlí a proplazí se pod seřazovaným vlakem. Menckel klopýtne, ale Wisling jej stáhne zpátky, než jej kola vlaku mohou rozpulit vedví.

Posunovač se na ně dívá z brzdařské budky a pohupuje svítilnou nahoru a dolů. Kola skřípou a kvičí. Vlak s rachocením zastavuje a začíná couvat. Krátce poté je mine lokomotiva vypouštějící páru a oni zmizí v husté mlze.

„Jsme zachráněni,“ zašeptá doktor a popadá dech. „Pane bože na nebesích! Jsme zachráněni!“

„Ještě ne!“ zabručí Wisling a rozbíhá se ke kanálu.

Vyřvávané povely jsou slyšet kousek za nimi. Strnou strachem. Krvežízniví dravci jsou jim stále na stopě. Tmou znějí výkřiky. Ve dvou krátkých dávkách zlověstně zarachotí samopal. Stíny spěchají podél řad nákladních vagonů.

„Rychle,“ supí Wisling a drží Menckeleho za ruku.

Skáčí přes nízká vrata a plíží se podél konečné stanice metra. Několik železničářů se na ně zvědavě podívá. Pak kdosi něco vykřikne, ale když kolem projede rachotící expres, zjistí prchající muži, že to

bylo pouze varování určené jim, aby uhnuli z trati dříve, než je srazí řítící se vlak.

„To by byl ten správný vlak pro nás,“ říká Wisling s úsměvem a ukazuje na tabulky zavěšené na vagónech. BERLÍN - WARNEMUNDE-GEDSER- KODANĚ.

„Z Kodaně je to do Švédska kousek.“

„Švédové by nás poslali zpátky jako dezertéry,“ říká Menckel zachmuřeně. „V pevnosti Zitta byli tři, které Švédi vrátili.“

„Mohli bychom říci, že jsme Židi,“ uvažuje s nadějí v hlase Wisling. „Hodně lidí to tak dělá. Židy zpátky nevracejí.“

Když zahrnou za roh, uvidí prochladlého strážného SS opírajícího se o dveře skladiště.

„To je náš muž,“ říká Wisling hrubým hlasem a z hromady šrotu zvedá kousek kolejnice.

Strážný ve stoje skoro spí, límec má vyhrnutý až k uším. Vítr hvízdá o okraj jeho ocelové přilby. Třese se a snaží se zachumlat do zimního kabátu. Je studená vlhká noc.

V ruce sevřeně do kornoutu má cigaretu. Pokaždé, když chce potáhnout, otočí hlavu směrem k rohu, aby jej záblesk světla neprozradil nikomu, kdo by slídl kolem a kontroloval strážce.

Pod pláštěm tmy se k němu tiše plíží Wisling.

Z druhé strany přichází po špičkách Menckel. Jako hůl drží v ruce kus dřeva. Když se hlídka znovu obrátí do dveří a cigareta se rozzáří, udeří jej Wisling vši silou kusem kolejnice.

Voják SS padá k zemi, zadní část hlavy má rozbitou. Nevydá ani hlásek. Zabit na stanovišti. Cigareta se kutálí podél zdi a vítr ji smete přes koleje, kde zhasne v kaluži.

„Bůh nás ochraňuj!“ vzdychne Menckel, když odhrne kabát z tváře mrtvého muže a vidí, že jde o sotva osmnáctiletého chlapce. „V jaké době to žijeme!“

„Zastřelil by nás na místě, kdyby nás uviděl jako první,“ odpovídá tvrdě Wisling.

Menckel si obléká kabát a nasazuje ocelovou přilbu. Wisling bere blůzu a připíná si opasek. Menckel si věší na rameno samopal. To, že nemá opasek, není příliš nápadné. Vojáci někdy nosí kabát přehozený přes uniformu bez opasku, zvláště za tak deštivého počasí, jako je tuto noc.

„Čert nám ho připletl do cesty. Jestli ho najdou,“ říká Wisling nervózně, „nastane tady peklo, až vyhlásí poplach!“

„Nebylo by lepší hodit ho do kanálu?“ navrhuje Menckel a třese se hrůzou. „Budou si myslet, že dezertoval. Může to trvat několik dní, než se někde objeví. A dneska je tam všude spousta takových těl.“ Berou mrtvého každý za jeden konec, několikrát s ním zahoupají jako s pytlem a hodí jej do kalné vody kanálu, kde s hlasitým šplouchnutím zmizí.

„Mám tady v Berlíně přátele,“ říká Menckel, když přecházejí Uhlandstrasse. „Můžeme se u nich skrýt a vzít si nějaké civilní šaty, než budeme pokračovat v cestě.“

„Jo, civil potřebujeme více než cokoliv jiného,“ říká Wisling. „Uniforma není dobrá, když utíkáš.“

Znovu houká letecký poplach. Ještě než zvuk dozní, začne pálit flak a nervózní prsty světlometů bloudí temnou oblohou.

Protiletecká hlídka se na ně oboří hrubým hlasem, ale hned se začne chovat servilně, jakmile uvidí uniformy SS.

Domy otrásají explozemi a žlutočervené plameny šlehají k nebi. Temnými opuštěnými ulicemi rachotí hasičské vozy. Napříč ulice se zhroutí celá zeď. Bomby dopadají do sousední ulice. Přes zdi vystřeluje oheň.

„Fosfor,“ potvrzuje Wisling a zakrývá si oči.

Z Luneburger Strasse zahýbá za roh obojživelné vozidlo se čtyřmi vojenskými policisty. Fosforové plameny se odrážejí od jejich zářivých odznaků „lovců hlav“.

Wisling utíká do dveří a táhne Menckela s sebou. Připravují si zbraně, plně odhodláni prostřít si cestu na svobodu, když to bude nutné. Vzdát se, to by znamenalo jistou smrt navíc se vši pravděpodobností pomalou a krutou.

Motor obojživelného vozidla přede jako spokojená kočka. Je slyšet stále blíže. Kužel světla z reflektoru na blatníku běží po zdech domů, schodech vedoucích do sklepů a vchodů. Vojenští policisté vědí, kde mají hledat svou kořist.

Wisling a Menckel zadržují dech, zbraně mají připraveny a tisknou se ke zdi černé od sazí. V hrůze hledí

na obojživelné vozidlo, které zastavilo rovnou před vchodem, ve kterém se ukrývají.

Jeden z „hlídacích psů“ vyskakuje z vozu. Na jeho šedém plášti se leskne voda. Hlasitě natahuje samopal a rozsvěcuje svítidlo na své hrudi. Je v půli cesty ke vchodu, když dostane rozkaz, aby se vrátil. Bleskově se ocitne v autě, které se řvoucím motorem zmizí zpátky ve směru na Luneburger Strasse.

Dlouze a zlověstně se rozštěká samopal. Výkřik se odráží od tmavých domovních zdí. Několik krátkých hlasitě vydaných povelů následuje spokojený výbuch smíchu, pak je všude zase ticho.

Koberce bomb dopadají na Charlottenburg. Fosfor šlehá k nebi. Přízračné trosky vrhají dlouhé stíny v kruté záři plamenů.

Krytá autobusová zastávka na Litzenburger Platz je vyhozena vysoko do vzduchu a balancuje na špičce plamene. Dvě lidská těla jsou vymrštnuta z budky dopravní kontroly, když její zbytky padají v dešti cihlového prachu zpátky na zem.

Psací stůl plachtí zcela nepoškozen vzduchem a roztrhne se na kousky o Herkulův most. Červený telefon letí za ním. Černá čepice průvodčího klouže vzduchem napříč ulicí a přistává lehce jako pták v kalných vodách kanálu Landeweher. Bomby zasypávají Luneburger Strasse, kde stojí v úkrytu Wisling a Menckel. Ostrý hvizd jejich stabilizačních ploch jim proniká až do morku kostí.

„Pojďme odsud pryč!“ lapá po dechu Menckel. „Jestli tady zůstaneme, je s námi konec!“

Jak nejrychleji mohou, přeběhnou most přes Sprévu. Letecké torpédo padá před ně a posílá celou řadu domů vzhůru do vzduchu.

I přes řev výbuchů je slyšet děsivý zvuk zápalných bomb. Na konci to zní podobně, jako když plechovka plná barvy dopadne na betonový dvůr.

V několika sekundách je celá ulice v jednom plameni.

Fosfor stéká dolů do sklepů. Lidé v panice prchají napříč nocí rovnou do moře plamenů. Škvaří se a scvrkávají se na spálené karikatury lidství.

Vysoko nad hořícím městem duní těžký bombardér Wellington. Uvnitř něj pracují jako automaty mladí letci, kteří vykládají svůj smrtonosný náklad. Žádný z nich nemyslí na to, co se děje dole v zatemněném městě, kde uhoří tisíce lidských bytostí. Těší se, až budou zpátky na základně kdesi ve Skotsku, kde na ně čeká slanina s vejci a horký čaj.

Jakmile první vlna bombardérů složí svůj náklad a obrátí se zpátky k severu, přilétá další vlna wellingtonů od severozápadu a Berlín je znovu zasypán bombami. Patnácti šestnáctiletí chlapci obsluhují protiletadlová děla. Pracují, dokud neklesnou, nebo dokud jim nepřinesou konec šrapnelů z bomb.

Královna mezi kanóny, protiletadlový kanón ráže 8,8 centimetru, pálí bez přestávky. Jeden hloubkový nálet umlčuje čtyři protiletadlové baterie u zoo. Vůbec nic z nich nezbylo. Proměnily se v prach. Ještě před chvílí plivaly sebevědomě granáty. Teď tam místo nich hoří obrovská hranice fosforu, která vše pohlcuje.

Hlídka SD zahýbající z jízdní dráhy je vržena do vzduchu a mizí ve výhni.

Stařec s protézami místo obou nohou leží pod mostem a sleduje strašlivé scény trhlinou v betonu. Když ho najdou, je žářem spečen na velikost opice. Z protéz nic nezbylo. Hodí ho na vůz s dalšími sežehnutými mumii, jako se to v Berlíně dělá každé ráno.

„Brzy tam budeme,“ mumlá Menckel chraplavě a prodírá se polozhroucenými troskami. Zahlédne hlídku SD na druhém konci ulice, jak se krade podél zdi domů a pátrá po obětech.

„Který čert je sem přinesl?“ šeptá Wisling vztekle.

Hlídka zmizí, jako by se propadla do země.

„Myslím si, že jsou v tom vchodu, kde nás hledali,“ říká Menckel a tlačí se vši silou ke zdi.

„Když přejdou ulici a přijdou k nám, začneme pálit,“ říká Wisling a kleká si. Ve zdi je úzký výklenek, kam se může vmáchnout.

„Nikdy to nedokážeme,“ koktá Menckel a připravuje svůj samopal.

„Myslíš si, že bychom měli zvednout ruce nahoru a nechat se, aby nás pověsili na nejbližším kandelábru?“ zabručí posměšně Wisling. „Tihle chlapci nám nedají šanci. Řeknou jen: Dokumenty! A když žádné nemáš, dostaneš buď kulku do zad, nebo se budeš houpát na stožáru lampy a na prsou budeš mít tabulku s nápisem ICH HABE DEN FÜHRER VERRATEN!“(*)

„Jsou to obyčejní šílení zabijáci,“ šeptá Menckel a hlas se mu třese vztekem.

„A o co jde?“ usmívá se Wisling. „Myslím si, že právě teď je každý z nás více nebo méně šílený. I náš útěk je šílený!“

Bomby padají s rachotem do vedlejší ulice. Plameny explozí jasně ozáří tváře hlídky SD na druhé straně ulice. Vypadají jako tváře vytesané do kamene.

„Jdeme dál!“ vyštěkne hlas zvyklý dávat rozkazy a být respektován. Hlídka smrti se pohne podél zdi začerněných kouřem. Jedna ruka drží pevně zásobník, druhá je na pažbě s prstem připraveným na spoušti.

Hlídka ušla jen pár metrů směrem do Leipziger Strasse, když tmou zazní série výstřelů následovaná rázným kovově znějícím povel.

„Halt! Hände hoch!“

Dvě ženy zůstávají stát uprostřed ulice a zvedají ruce nad hlavu.

Šklebíci se hlídka SD je obklopuje. Smějí se. Vypadají jako skupina spokojených lovců, kteří právě složili dlouho stopovaný kus.

„Dámy si vyšly rabovat?“ ptá se velitel hlídky a pomrkává jedním okem, jako by řekl něco zábavného.

„Herr Oberscharführer...“ vykoktá jedna z žen.

Hrubě ji udeří hřbetem ruky do obličeje a srazí ji na záda.

Její nákupní taška spadne na asfalt a vypadnou z ní dva balíčky másla a sáček mouky.

Zkušené ruce prohledávají její přítelkyni. V kapsách má dva prstýnky, náhrdelník a balíček potravinových lístků. Vysvětlování a omluvy zůstanou nevyslyšeny.

„Pověsit,“ rozkazuje Oberscharführer a ukazuje na starobylou pouliční lampu z doby císařství.

„Tak jdeme, holky,“ šklebí se dva mladí příslušníci SD. „Vzhůru a užijte si pěkný výhled!“

Táhlý ženský jekot se odráží ulicí, tam a zase zpět od domů na Spitaler Markt.

„Držte hubu, kurvy, přestaňte řvát!“ vyštěkne esesák.

Obě ženy brzy visí vedle sebe na starožitném kandelábru.

Oberscharführer jim bez zájmu věší na krk cedulku:

ICH HABE GEPLUNDERT!*)

Hlídka SD se dál plíží svou cestou napříč Spitaler Marktem a zastavuje se na chvíli před hospodou DER GELBE BAR. Jeden z nich zabloumá dveřmi, ale je zamčeno.

„Zatraceně,“ nadává vztekle. „Dal bych si pár studenejších piv! Jedna z těch kurev mě pochcala!“

„To dělají vždycky. Strachy!“ říká druhý.

Neslyší, jak padá bomba. Je to jedna z těch malých, které nedělají mnoho hluku. Mají právě tak čas, aby ucukli před ohromným zábleskem plamene, než s nimi tlaková vlna prorazí zeď za nimi.

Oberscharführer neumře hned. Dívá se překvapeně na svou vlastní nohu ležící kus od něho. Otevře ústa a zaječí. Je to dlouhé zaskučení, jako by je vydalo zvíře. Teprve pak zemře.

„Bydlí tam žena mého přítele,“ říká Menckel, když dojdou právě za úsvitu na Alexander Platz. „Byli jsme u stejného pluku. Byl velicím důstojníkem. Pospěšme.“

„Ne,“ říká Wisling. „Už je pozdě. Musíme počkat, až se zase setmí. Kdyby nás uviděl domovník, je po nás. Musí hlásit na SD, když do domu vejdou cizinci.“

„Ti parchanti,“ zabručí Meckel, „mají svoje špicly všude.“

Instinktivně se pohnou blíž jeden k druhému, když sirény oznámily konec poplachu.

Lidé vycházejí ze sklepů, mají šedé unavené obličeje a spěchají dál každý za svým. Mají krví podlité oči, obličeje špinavé od kouře a prachu.

„Pryč odtud,“ říká Wisling a táhne Menckela za sebou do bludiště dvorků.

Uprostřed labyrintu průchodů a chodeb nacházejí starobylý hrázděný dům. Nízké poloshnilé dveře vedou dolů do sklepa.

Chvíli stojí ve tmě a naslouchají. Daleko uvnitř mňouká kočka. Tiše se kradou vpřed, ohmatávají cestu před sebou. Kočka znovu zamňouká.

Wisling naráží hlavou do jednoho z nízkých trámů. Vztekle zakleje, bolestí se kouše do rtů. Daleko před nimi bliká slabé světlo.

„Pozor!“ zašeptá Wisling a zastaví se tak náhle, že Menckel do něj vrazí. „Někdo tam je. Zůstaň tady a

kryj mě samopalem!“

Kočka znovu zamňouká, jako kdyby si chtěla stěžovat. Její oči d'ábelsky svítí ve tmě. Přichází pomalu k nim, dívá se na Wislinga, přede a tře se o jeho nohu.

V mihotavém světle zachytí pohled staré ženy ležící na hromadě pytlů a namáhající ze všech sil své oči, aby je ve tmě rozeznala. Zasáhne je ostrý zápach vlhkého, poloshnilého dřeva.

„Někdo tady je?“ křičí stará žena pisklavým dýchavičným hlasem. „Je tady někdo?“ opakuje.

„Ano,“ říká Wisling a vykročí vpřed.

Žena na něj podezíravě pohlédne.

„Co chcete?“ zeptá se a přejde do divokého záchvatu kašle. Chvíli se zdá, že se udusí.

„Můžeme tady zůstat, dokud se nesetmí?“ ptá se Wisling, když její astmatický záchvat skončí.

„Jste vítáni,“ usměje se unaveně. „Není tady nikdo, jen já a moje kočka.“

Wisling se rozhlíží po zatuchlém sklepě, který původně sloužil jako sklad uhlí a koksu. Teď tady není jedno ani druhé, jenom se tu povaluje kbelík na denní dávku uhlí.

„Vy tady dole žijete?“ ptá se doktor a udiveně se dívá na starou ženu. Její kůže má hrůzostrašně modrošedou barvu, jakou získají lidé, kteří jsou příliš dlouho ve tmě.

„Dá se to tak říci,“ odpovídá stará žena s lehkým úsměvem. „Žila jsem v domě nad námi dvacet šest let, ale když sebrali celou moji rodinu a já jsem byla jediná, kdo zůstal, ukryla jsem se tady. Už tady dlouho nebyli. Jeden z mých sousedů mi říkal, že jsem byla prohlášena za mrtvou. Je to voják, příliš starý na to, aby ho poslali na frontu, takže byl nasazen do služby v Berlíně. Je to jeden z mála, který se nebojí a nosí mi sem dolů jídlo.“ Upadá do nového silného záchvatu kašle.

Menckel jí pomáhá a utírá jí pot z tváře. „Nemáte žádné léky?“ ptá se naivně.

„Ne,“ usmívá se smutně. „Copak to nevidíte? Já jsem Židovka! Pro nás nejsou žádné léky. Není divu, že lidé mají strach nám pomáhat. Oni zabíjejí lidi, kteří nám dávají jídlo. Tohle jsou zlé časy.“

„Ano, tohle jsou opravdu zlé časy!“ souhlasí Menckel. „Nemocné časy!“

„Bože mých otců,“ vykřikne polohlasně žena, když si všimne, že cizinci mají oblečeny uniformy SS.

„Mějte se mnou slitování!“ slova přejdou do koktání. „Bůh je mi svědkem, nikdy jsem neudělala nikomu zlého, ani živému, ani mrtvému.“ Lapá po dechu. V prsou jí píská, plíce sípají. „Muži obou mých dcer padli na frontě a zbytek mé rodiny jste ode mne už dávno odvedli.“

„Klid, klid,“ říká Menckel, „my nejsme od SS. Uniformy nic neznamenaají. My jsme uprchlí vězni.“

Z ulice znějí kroky. Všichni tři naslouchají, oči rozšířené strachem.

„Popeláři,“ říká žena poté, co v tichu chvíli naslouchá.

Berlín je zase vzhůru. Lidé plní ulice na cestě do továren a dílen. Mezi leteckými poplachy tvrdě pracují.

Vyhýbat se práci bez závažného důvodu je považováno za sabotáž. Dvakrát po sobě to znamená trest smrti.

„Vy jste jediná, kdo z vaší rodiny zůstal?“ ptá se Wisling a dívá se soucitně na starou ženu.

„Ano, všichni ostatní jsou pryč. Nevím, zda jsou mrtví nebo ne. Neslyšela jsem o nich od té doby, co je odvedli.“

„Je hrozné být dnes v Německu Židem,“ říká Menckel.

„Nemyslím, že jich mnoho zůstalo,“ povzdechne si stará žena. „Voják, který mi nosí jídlo, říká, že dříve jezdily na východ dlouhé vlaky plné Židů. Teď přestaly. Možná už nejsou žádní Židé, které by mohli někam posílat. Jenže co my vlastně jsme? Úplně obyčejní Němci. Moje rodina byla vždy německá a vždy tady žila. Moji rodiče. Moji prarodiče. Mnoho z nich byli důstojníci v císařské armádě. Můj muž byl u prvního granátnického gardového pluku a bojoval za Německo od roku 1914 do 1918. Tříkrát těžce raněn. Po válce pracoval na ministerstvu, dokud neřekli, že je untermensch a roku 1933 ho vyhodili z práce. Pak se zastřelil. Když si pro něj ten večer přišli, našli tady jen tělo. Plivali mi něj. Říkali mu „zbabělý židovské prase“. Vyznamenání, které mu udělil císař, rozšlapali holinkama. Ano, my jsme Němci. Z Berlína. Vždy jsme tady žili. Mám ráda tohle město,“ říká a zasněně se usmívá. „Bylo to tak šťastné město, ale teď je nemocné a umře. Jako já. Dříve jsme každou neděli jezdili na lodičky po Sprévě a chodili tančit do Grünewaldu. Pak nám to zakázali.“

Na chvíli je ticho. Napjatě naslouchají mnoha zvukům, které pronikají z ulice.

„Myslím si, že uděláte nejlépe, když se zbavíte těch uniforem,“ říká žena najednou. „Znám muže, který se

schovával právě v takové uniformě. Když ho chytili, pomalu ho zabíjeli, polámali mu každou kost v těle. Jeho hrozný křik byl slyšet po celém domě. Nikdo se neodvážil přijít mu na pomoc. Slyšeli jsme, jak ho bijí, až v něm nezůstalo ani trochu života. A byl to tak krásný muž. Všichni jsme ho měli rádi. Bylo od něj hloupé, že se vrátil sem. Chytili ho na dvorku. Možná by ho nezabili, kdyby neměl oblečenu uniformu SS. Byli jako zuřivé šelmy, když to uviděli. Musíte se zbavit těch uniforem. Znáte někoho, kdo by vám mohl dát civilní šaty?“

„Doufám, že ano,“ říká Menckel. „Zkusíme to, až se setmí.“

„Kdyby neodnesli oblečení mých chlapců, mohli byste se je vzít, ale oni řekli, že všechno konfiskují pro potřeby státu.“

Menckel shodil helmu z hlavy. Zazvonila o podlahu.

Kočka prská a prohýbá hřbet.

„Vězení?“ ptá se, když vidí jeho vyholenou hlavu. Oba přikývnu. Odtamtud přicházejí.

„Musíte pryč z Berlína,“ říká. „A nejlépe úplně pryč z Německa. Tady vás brzy chytí!“

„Má úplně pravdu,“ mumlá Wisling. „My musíme získat civilní šaty, i kdybychom měli svléknout někoho na ulici.“

Krátce po poledni se znovu rozhouká varovný signál leteckého poplachu. Nyní to jsou Američané, kteří přilétají ve svých létajících pevnostech. Bomby dopadají někde blízko. Rachot výbuchů. Starý dům se třese a chvěje. Pokrývá je hustý oblak prachu z omítky. V jedné chvíli už si myslí, že jim dům padá na hlavu. O několik hodin později je po všem a siréna oznamuje, že vzduch je čistý. Nahoře na ulici pochoduje rota vojáků a zpívá:

„Die blauen Dragonen, sie reiten

mit klingenden Spiel durch das Tor...“*)

Slyší zvuky z ulice a dveře do sklepa se hlasitě otevírají. „Je tam někdo?“ huláká chraplavý hlas.

Vidí ho jasně v otevřených dveřích. Protiletecká hlídka v modré kombinéze a černé ocelové přilbě.

„Odpovězte, k sakru! Je tady někdo?“

Kočka dlouze a hlasitě zamňouká.

„Co tam je?“ zeptá se druhý člen hlídky a popojde o několik schodů dolů do sklepa.

Kočka jim jde s mňoukáním naproti. Pak se posadí a začne se olizovat.

„Kočka, jenom zatracená kočka,“ říká jeden z nich a s prásknutím zavře dveře.

Wisling si myslí, že pro Menckela bude lepší, když navštíví své přátele sám. Je důležité, aby ho nikdo neviděl. Jeho přátelé tam možná již ani nebydlí. V Berlíně je dnes možné všechno. Byt mohla zabrat partaj. Nebylo by vůbec příjemné, kdyby se ve dveřích po zaklepání objevil „zlatý bažant“, jak se přezdívalo zaslužilým členům nacistické strany. Anebo tam mohli být ubytováni lidé bez přístřeší. Rodině by byl ponechán jen jeden pokoj. Do města neustále přicházejí dlouhé zástupy uprchlíků. Musí se pro ně najít střecha nad hlavou a ti, kteří nemají konexe ve straně, jsou brzy pouze trpěni ve svých vlastních domovech.

„Kdybych se nevrátil do dvou hodin,“ říká Menckel, „počítej, že mě chytili, a musíš odtud zmizet tak rychle, jak to půjde.“

Jakmile padne tma, vydá se Menckel na cestu. Obratně se vyhne hlídce na lovu a rychle se pohybuje od vchodu ke vchodu. Samopal má připravený ke střelbě, je pevně rozhodnut nenechat se chytit živý.

Proklíná uniformu SS. Nesmírně mu to všechno jen ztěžuje.

Dům je stará měšťanská budova z přelomu století. Ve vchodu je panel s bronzovými jmenovkami. Je to bydlíště pro vyšší vrstvy.

Chvíli pozoruje dům ze vchodu na protější straně ulice. Vidí do suterénního pokoje, kde sedí žena středního věku připomínající vyčkávající krysu. Její špičatý nos se neustále pohybuje ze strany na stranu. Je to jedna z těch přišerných bytostí, které snad mají oči i vzadu. Před rokem 1933 byla určitě právě tak rudá, jako je dnes hnědá. A nestálo by ji to ani minutu rozmyšlení, kdyby se měla zase zítra změnit na rudou. Vždy na stejné straně s vládnoucí třídou, připravená na každou špinavou práci, pokud je to pro ni výhodné. Takových jako ona jsou kolem tisíce a tisíce.

Když na chvíli zmizí v zadním pokoji, Menckel se propíší rychle vchodem až na schodiště pokryté

kobercem. Dojde do druhého podlaží a lehce zaklepe na dveře. Přemýšlí, jestli by neměl zazvonit, ale raději si to rozmyslí. Mohl by být napojen na výstražný systém v suterénu vrátné.

Po chvíli se ozve tichý ženský hlas. „Co chcete?“ Nikdo už v Berlíně neotvírá dveře, aniž by věděl, kdo je na jejich druhé straně.

„Kdo je to?“ opakuje žena.

„Albert Menckel,“ šeptá s ústy skoro na dveřích. Chvíli je napjaté ticho.

„Paní Petersová, mám vzkaz od vašeho manžela,“ šeptá netrpělivě a každou chvíli nervózně pohlédne na schodiště, zda se neobjeví tvář vrátné podobající se kryse. Kdyby se to stalo, měl by jedinou možnost. Zabít ji. Rychle a tiše, aby nikdo z obyvatel domu nic nezpozoroval.

„Paní Petersová, otevřete dveře! Je to důležité!“ Dveře se trochu pootevrou, ale stále jsou zajištěny dvěma řetízky.

Bledá ženská tvář se objeví v úzké mezeře. „Menckel! Myslela jsem, že jste dávno mrtev!“ Pak uvidí uniformu SS a ztuhne.

„Otevřete dveře! Rychle! Všechno vám vysvětlím,“ šeptá zoufale.

„Ne, jděte pryč!“ koktá a takřka křičí. „Nechci se do ničeho zaplést!“

„Musíte mě pustit dovnitř. Můj život je v sázce. Jste moje poslední naděje.“

Snaží se zavřít dveře, ale on strčí nohu do mezery. Rozhodl se, vynutit si vstup a strká ramenem do dveří.

Žena začíná plakat.

„Co tady chcete? Dostanete mě do strašlivého maléru! Dejte tu nohu pryč, nebo udělám poplach!“

„Otevřete! Jen na chvíli! Slibuji, že hned odejdu. Rychle! Pusťte mě dovnitř, než mě tady někdo uvidí!“

Hledí na něj vystrašeně a otevírá ústa, jako by chtěla vykřiknout. Najednou přikývne.

Dává nohu pryč. Řetízek zazvoní a dveře se otevrou právě dost na to, aby se mohl protáhnout dovnitř.

Třesoucíma se rukama znovu upevňuje řetízek. Ocelová přilba vlhká od deště, břidlicově šedý zimní kabát SS, samopal s dlouhým zásobníkem.

„Skutečně máte vzkaz od mého manžela?“ ptá se pochybovačně a přitahuje si své kimono těsněji k tělu.

„Nemám, řekl jsem to jen proto, abyste otevřela dveře. Neviděl jsem Kurta od té doby, kdy jsem byl uvězněn.“ Dívá se napříč pokojem na obrázek svého přítele Kurta Peterse pořízený krátce před vyhlášením války.

„Tak to je dlouho, co jste ho viděl,“ zašeptá. „Je to skoro dva roky, co jsme se doslechli, že jste byl popraven. Víte, že vaše žena se bude brzy vdávat?“

Pokrčí rameny. Co na tom záleží? Co záleží na Gertrudě? Odepsala ho. Svědčila proti němu, řekla všechno, co od ní chtěli slyšet. Samozřejmě že jí vyhrožovali. Dělají to všem, i dětem. Nemusíte strávit moc času ve sklepích na Prinz Albrechts Strasse, aby vás to zlomilo. Vždy mají v zásobě něco, co přivede svědky do beznadějného stavu.

Několika slovy jí vypráví, co se stalo, a prosí ji, aby ukryla jej a Wislinga, než budou moci pokračovat v cestě.

„Netroufám si,“ zakoktá. „Tady mají zdi oči i uši.“

„Nikdo mě neviděl přicházet,“ říká sebejistě.

„To nemůžete vědět,“ říká žena nervózně a zoufale se dívá na koberec, jako by na něm chtěla spočítat každé vlákno.

„Jen na jednu noc,“ prosí. „Odejdemo, jakmile budeme mít nějaké civilní šaty.“

„Nemám na to odvalu,“ opakuje. „Když vás a vašeho přítele tady najdou, znamená to pro mě trest smrti. Přesně to se stalo jedné ženě, která žila kousek odtud. Byla státa,“ dodala a chvěla se.

„Já vím, že vás vystavujeme velkému nebezpečí,“ říká jemně, „ale jste naše jediná naděje. Odejdemo, jakmile budeme mít civilní šaty.“

„Máte nějaké doklady?“ ptá se nervózně.

„Ještě ne. Víم, kde nějaké dostaneme, ale nemohu tam jít dříve než zítra. Když nás tu necháte, dokud nebudeme mít civilní šaty a dokumenty, nikdy vám to nezapomenu.“

Potřásá hlavou.

„Mám tři malé děti. Vezmou mi je a dají je do tábora NS,*) kde je budou učit nenávidět jejich vlastní matku, o které jim budou říkat, že jsem byla zrádkyní lidu a dostala jsem za to zasloužený trest.“

Dělá několik kroků tam a zase zpátky, přemýšlí, zastavuje se u dětí, pak si sedá na židli u starého psacího stolu.

„Pane na nebi, co mám dělat?“ běduje, rukama si sahá na hrdlo. „Nemohu vás předhodit těm d'áblům!“ Dívá se na něj dlouze a tiše, bere do ruky perořízek tvarovaný jako bajonet, vstává, jde k zatemněnému oknu, rozhrnuje lehce černý závěs a hledí dolů do ulice. Obojživelné vozidlo projíždí pomalu kolem. Čtyři ocelové helmy lesknoucí se deštěm.

Rychle se otáčí, když se přesvědčila, že závěs je těsně zatažen. Seběmenší záblesk světla by sem přilákal hlídku.

„Dáte mi čestné slovo, že odejdete zítra ráno, než se rozední? A pokud vás chytí, slibujete, že neřeknete, že jsme se setkali?“

„Dávám vám své slovo. Už mě mučili a vím, co vydržím.“

„Dobrá. Můžete tady zůstat přes noc. Přiveďte svého přítele, ale pro smilování boží, buďte opatrní, aby vás nikdo neviděl! Zdejší vrátná je krysa. Připravím pro vás nějaké Kurtovy šaty, než přijdete.“

„Děkuji,“ zamumlá a vyplíží se rychle ze dveří. Jako stín se pohybuje dolů po schodech a potom ven ze vchodu.

Na ulici zahlédne hlídku vojenské policie a skočí do úkrytu ve sklepní chodbě. Tři vojenští policisté jdou těžkým krokem. Odznaky ve tvaru půlměsíce na jejich prsou se varovně lesknou.

O několik metrů dál kontrolují dva vojáky s ranci a puškami. Mají vyrudlé uniformy a jsou dosud cítit frontou. Policisté pečlivě kontrolují jejich doklady, data, razítka a označení jednotky. Porovnávají fotografie v malých šedých průkazech s obličejí vojáků. Ani osobní známky na krcích vojáků neujdou pozornosti policistů. A souhlasí data na potvrzení o odvšivení s daty odjezdu?

Nejméně dvacet minut uplyne, než jsou „hlídací psi“ spokojeni. Nikdo z lidí na ulici jim nevěnuje pozornost. Každý má co dělat, aby se postaral sám o sebe. Pokud jsou ti dva dezertéři, je to jejich smůla.

„Hals - und Beinbruch, „*)

Rotmistr vojenské policie se zašklebí a přiloží ruku k okraji přílby.

Oba vojáci srážejí vzorově paty k sobě a předpisově zdraví. Vědí, že vojenská policie by mohla zničit jejich dovolenku, pokud by nebyla spokojena s jejich vystupováním.

„Parchanti,“ vzdychne jeden z vojáků, když jsou v bezpečné vzdálenosti od policistů. „Až bude po týhle všivý válce, rozmlátím lebku každému ‚hlídacímu psovi‘, kterého potkám.“

„Budeš za blbce,“ říká druhý. „Oni tady budou vždy. Noví páni budou potřebovat ‚hlídací psy‘ a taky smradlavý fyzly.“

Menckel pokračuje dál ulicí a cítí se lépe. Zítra budou mít civilní oděvy a dokumenty a za dvacet čtyři hodin budou daleko od Berlína. Když budou mít štěstí, tak i z Německa. Po válce se bude moci paní Petersové určitě odvděčit za její statečnost.

Před uměleckou restaurací na Kemperplatz je dlouhá fronta vojáků a civilistů. Je to berlínská oáza, kde lze zapomenout na válku. Na ulici je slyšet tklivý zvuk houslí. Ale Menckel nemá náladu na cikánskou hudbu.

Ještě dvakrát se musí skrývat před policejními hlídkami. Jednou skoro vběhne rovnou do velké šťáry. V zádech mu znějí výkřiky, když mizí přes několik dvorků a plotů. Ani si to pořádně neuvědomí, že je na Alexander Platz. Dobře oblečený muž s monoklem odhazuje cigaretový nedopalek. Menckel jej bezmyšlenkovitě zvedá.

Pouliční metař se na něj s údivem podívá. Esesák se obvykle neshýbá pro nedopalky. Zuřivě mává na Schupo (civilní policie), kteří se k němu loudají. Na přílbách se jim nebezpečně blýskají znaky německé říše.

Menckel si všimá, že metař na něj ukazuje a mluví s policisty. Rychle zahýbá do první boční ulice a běží jako o život. Těžce supí, když se ocitá na ulici, kde jej čeká Wisling.

Před domem parkuje šedý kübel. Voják SS v břidlicově šedivé uniformě se naklání nad jedním z nárazníků.

„Bože na nebi,“ zasténá. „Co teď?“ V hrůze přitiskne své tělo do výklenku ve zdi.

Začíná houkat siréna. Letecký poplach. Takřka současně začínají padat bomby. Ale esesák opírající se o

kübel vypadá, jako by si toho všeho vůbec nevšimal. Bezstarostně si zapaluje cigaretu a vypouští obláček kouře. Ani se nepodívá na oblohu, odkud prší bomby. Už si na to zvykl.

Čtyři postavy v břidlicově šedých uniformách s černými insigniemi na límcích vycházejí ze vchodu. Smějí se a házou do automobilu balík. Trčí z něj kývající se ruka. Čtveřice vojáků nasedne a automobil mizí s řevem ve tmě.

Jakmile jsou pryč, rozběhne se Menckel bez rozmyslu dvorem a do sklepa.

„Wislingu!“ křičí vyděšeně. „Kde jsi?“

Ze tmy přichází mňoukající kočka a tře se mu přátelsky o nohu. Zvedá ji a hladí její měkkou šedou srst. Spokojeně přede a očichává jeho obličej.

„Co se stalo?“ ptá se a drbe kočku za ušima. „Viděla jsi to, ale nerozuměla jsi tomu. Pořád ještě si myslíš, že všichni lidé jsou dobří.“

Jde dál a prohledává temnou sklepní chodbu, klopýtá o prkna, na zemi najde kousek svíčky a opatrně jej zapaluje. Všude kolem jsou rozprostřeny pytle. V rohu stojí otlučený modrý smaltovaný hrnec se zbytky jídla. Stará žena leží u zdi. Její tvář je rozkopána k nepoznání a jednu ruku má zlomenou. Kost trčí ven, ostrá jako jehlice.

O kousek dál v chodbě je čepice SS. Wisling ji tam musel hodit, aniž by si jej všiml. Teď ví, co se stalo. Ta představa jej paralyzuje. Zdá se mu, jako by se na něj zhroutil celý tenhle ďábelský svět. Doufá, že Wisling je mrtev. Je nemožné si představit, co by s ním esesáci udělali. Uprchlý vězeň v jejich uniformě! Neodpuštělný zločin! A oni jistě vypátrají, komu uniforma patřila.

Pustí kočku zpátky na zem. Doprovází ho celou cestu až ke dveřím. Pak zamňouká, zmizí do sklepa a přisourá se k tělu mrtvé staré ženy.

Zářivé bílé světlo jako z vánočních stromečků se rozzáří přímo nad hrázděným domem. Dívá se nahoru a zachvěje se hrůzou. Značkovací světlice se zvolna blíží k zemi, lehce se kývou ve větru. Za nimi následují bomby. Slyší pronikavé kvílení stabilizátorů a vrhá se zpátky do sklepa, padá a zoufale leze dál dovnitř.

Kočka mu rozzlobeně uskočí z cesty.

Nepřetržitě hřmí a burácejí výbuchy. Praskají trámy a v místnosti prší lavina třísek. Polovina stropu padá v oblaku prachu. Dveře do dvora letí dovnitř jako kus papíru v bouři. Kašle a dusí se. Všude je kouř a prach. Vystrašeně naslouchá. Přes hluk bomb slyší ještě jiný, zlý a dutý rachot.

Ví, co to je. Je to vše ničící žár, který přichází dříve, než se objeví plameny fosforových bomb.

Dům se kymácí jako loď v hurikánu. Kočka je rozdrcena pod trámem a tvář jí zalévá krev. Tělo staré ženy je pohřbeno pod hromadou cihel. Mrak cihlového prachu se na něj vrhá jako sevřená pěst. Zeď mezi tímto a sousedním domem byla smetena. Dívá se dovnitř. Na jedné hromadě tam leží spousta těl. Všude je krev. Dírami ve zdech šlehají plameny. Pak přichází horká vlna. Řve jako obrovský vysavač.

Nasaje ho to a vyvrhne dírou ve

zdi přímo do bytu v sousedním domě. Na chvíli ztratí vědomí a pak pomalu přichází k sobě.

Zmateně se dívá kolem sebe. Rukou si sahá na čelo a zjišťuje, že je celé zakrvácené. Ocelová helma je pryč, ale pořád drží v ruce Wislingovu čepici. Vrávoravě vstává a jde do kuchyně. Strká hlavu pod vodovod a pije jako žíznivé zvíře.

Horký vzduch, suchý horký vzduch, jím hodí na podlahu. Všude kolem něj zní pekelný rachot. Nikde není žádný oheň, jen strašlivý žár.

To, co se stalo teď, se stalo už mnohokrát předtím. Nová bomba uhasila oheň, který založila její předchůdkyně.

Klopýtne o mrtvého kapitána. Zdá se, že se tělo po hnulo, ale je to jen závan horkého vzduchu. Podívá se na sebe. Zimní kabát SS bez opasku. Ztratil samopal. V dusném vedru a pekelném hluku svléká z mrtvol uniformu. Je to starší muž s bříškem a uniforma je příliš velká. Čepice mu padá až na uši. V levé kapse blůzy jsou dokumenty mrtvého. Kapitán Alois Ahlfeldt, pátý prapor tajné polní policie. I přes své rozčilení a strach se nemůže ubránit úsměvu. Všude naráží na policisty. Kolem pasu si připíná žlutý důstojnický opasek s pistolí. Každý pozná, že uniforma není jeho, ale je to pořád lepší než uniforma SS. Je to důstojnická uniforma. Každý Němec respektuje důstojníka. Většině hlídek velí poddůstojníci, kteří si dvakrát rozmyslí, než jej zastaví.

Rychle skáče na další odpočívadlo, kde na něj doráží ohnivá stěna plamenů. Dveře a zdi jsou zčernalé,

barva hoří drobnými olejovými plaménky. Bez přemýšlení se rozbíhá dlouhou chodbou. Plameny běží hladově za ním a obkličují ho, jako by byl v obrovské peci, ale mohutný podtlak ho nakonec vysaje ven z domu.

Lidská těla hoří modrými a žlutými plameny. Ulice se proměňují v peklo. Neustále je slyšet podivný skřípavý zvuk zápalných pum pršících z oblaků. Přes podrážky bot cítí žár. Asfalt vře jako láva.

Prchá ulicí Nadolny, kde mrtví v řadě čekají, až budou odvezeni na svou poslední hranici. Oběti náletů už nejsou pohřbívány. Je jich příliš mnoho.

Nikdo si ho nevšímá, když prochází přes náměstí Blücher Platz. Zaprášený kapitán s divokým pohledem v očích. Co je na tom divného? Kdo není špinavý a ukoptěný? Kdo není více nebo méně šílený?

Tramvaj je vymršťena z kolejí. Sedadla hoří, tančí na nich malé plamínky. Řidič tramvaje visí polovinou svého těla z rozbitého okna. Jeho hlava není vidět. Vnitřek vozu je plný těl.

Na město dopadá nový příval bomb. Domy se hrouť v ohromných oblacích prachu. Po výbušných pumách přicházejí zápalné. S pleskotem a mlaskotem dopadají na zem. V ulicích zuří peklo.

Dva starší muži v uniformách protiletcké hlídky jej zachytají za ruku.

„Pane kapitána, pomozte nám,“ prosím. „Jsou zavaleni v našem sklepe. Nemůžeme je dostat ven!“

„Dejte mi pokoj, vy hlupáci!“ křičí rozzuřeně a odstrkáváje od sebe. „Starejte se sami! Proto jste ve službě!“

Postupuje dál, dělá dlouhé kroky a pohybuje se od domu k domu. Bolí ho popáleniny, při každém kroku cítí hroznou bolest. Cítí se, jako by chodil po rozžhavených ocelových plátech. Ztratil čepici. Jedna z jeho stříbrných výloček se utrhla. Vypadá jako všechno možné, jen ne jako pruský důstojník. Rychle uskočí stranou, aby se vyhnul drnčící koloně hasičských vozů přijíždějících s rámusem z náměstí Blücher Platz. Hasiči visí na vozech. Tváře mají černé od kouře a prachu. Jeden z nich padá, když jeho vůz zatáčí, a další automobil ho přejede. Nezastavují se a pokračují dál. Co znamená jeden mrtvý navíc? Co na tom záleží?

V Burgstrasse na něj zakřičí hlídka vojenské policie, aby zastavil, ale on přidá do kroku a běží ke kanálu Landeweher. Jeden z „hlídacích psů“ na něj zamíří samopalem, ale velitel hlídky, nadrotmistr, sráží jeho hlaveň.

„Nech toho blázna jít,“ zabručí. „Je to důstojník a pomátl se z bombardování!“

Všichni tři se za ním dívají, jak běží, hlasitě se smějí a pokračují v cestě těžkým sebevědomým policejním krokem.

Konečně přichází k měšťanskému domu, který je jeho cílem. Rychle se rozhlédne na obě strany a když projíždějící automobil zmizí za rohem, vběhne do vchodu. Několika rychlými skoky vyběhne na schodiště. Zoufale tiskne zvonek. Když se dveře hned neotevrou, drží dál prst na tlačítku.

„Zešilel jste?“ ptá se paní Petersová, když otevře dveře a vpustí ho do bytu. „Kde je váš přítel?“

„SS ho dostali!“

„A vy jste přišel sem!“ vykřikne a zbledne jako mrtvola. „Jděte pryč! Začnu křičet, pokud okamžitě nezmizíte!“

„Nebojte se!“ uklidňuje ji. „Nikdo mě neviděl!“

„Jak to můžete vědět?“ říká třesoucím se hlasem. „Pro boží smilování běžte! Cítím, že se stane něco strašného!“

Brzy tady budou! Prosím vás, běžte!“

Pomalu jde ke dveřím.

„Co to máte za uniformu?“ ptá se, když je jeho ruka na řetízku u dveří.

„Vzal jsem ji mrtvému,“ říká rychle a podívá se na sebe.

„To tak ještě scházelo,“ povzdechne si a dívá se na něj vystrašeným pohledem. „Zabil jste ho?“

Zavrtí hlavou.

„Pojďte,“ říká rozhodným hlasem. „Dám vám nějaké civilní šaty.“

Rychle se převléká. Špinavou kapitánskou uniformu hodí pod kuchyňskou kredenc.

Skoro ho vystrčí ze dveří.

„Sbohem,“ říká, ale to už dveře zaklapnou a jsou zajištěny řetízky.

Opatrně, po špičkách jde ze schodů. Ještě dva kroky a bude v bezpečí na ulici.

Ve vchodu vráží do štábního rotmistra. Jakoby v mlze vidí půlměsíc visící na silném řetězu kolem rotmistrova krku. Tři další „lovci hlav“ stojí několik kroků za ním.

Vrátná se opírá o stěnu a ve tváři jí pohrává triumfální úsměv. Její malá krysí očka se lesknou radostí. Navzdory leteckému poplachu, požáru a smrti kontaktovala vojenskou policii, která přijíždí rychle, když jde o lov lidí.

Zavalitý štábní rotmistr s insigniemi „lovců hlav“ přiloží ruku k okraji přilby a zdvořile salutuje.

„Vaše doklady,“ usmívá se a natahuje policejní ruku. Menckel pokrčí bezstarostně rameny.

„Nemám doklady,“ říká tiše a šmátrá v kapse po pistoli. Ke své hrůze zjišťuje, že ji zapomněl. Štábní rotmistr se usmívá. Není to poprvé, co potkává člověka bez dokladů.

„Když šel nahoru, měl oblečenou důstojnickou uniformu,“ žvaní vzrušeně vrátná.

„Kam nahoru?“ ptá se štábní rotmistr, aniž by se na ni podíval. Rád by ji nakopal. Hodně. Ne snad proto, že by cítil soucit s Menckelem, ale protože je mu odporná.

„Petersovi, druhé podlaží,“ vypískne. „Už dlouho se tam děje něco divného. Je to domýšlivá buržoazní děvka. Nikdy se nechovala jako pořádná nacionální socialistka!“

„Druhé podlaží, Petersovi,“ říká štábní rotmistr a začne těžce stoupat po schodech.

„Ne!“ protestuje Menckel pronikavým hlasem. „Ona lže! Nikoho jsem nenavštívil! A neměl jsem uniformu!“

„Neměl? Ty odporný zrádce lidu!“ zaječí vrátná vztekle.

„Jdeme,“ říká štábní rotmistr spokojeně a táhne Menckela s sebou. Okované boty znějí na schodech.

Vržou kroky. Vystrašené uši naslouchají za zavřenými dveřmi. Všichni vědí, co takové kroky znamenají.

„Bylo to druhé podlaží,“ vychloubá se vrátná vítězoslavným hlasem. „Viděla jsem to na signalizačním panelu, když mačkal zvonek.“

Štábní rotmistr klepe na dveře. Je to tvrdé a velitelské klepání, jaké dokáže předvést jen policie v diktatuře.

„Jménem vůdce, otevřete!“

Klepe ještě jednou. tentokrát ostřeji.

„Kdo je to?“ ptá se paní Petersová zpoza zavřených dveří.

„Vojenská police! Okamžitě otevřete!“

Zazvoní řetízky. Dveře se trochu pootevřou.

„Paní Petersová?“ ptá se štábní rotmistr s rukou u okraje přilby. Je zdvořilý a slušný, ale ledově chladný.

Zatýkání lidí je pro něj věc, na které mu záleží. Přikývne, ví, že je konec.

„Znáte toho pána?“

Znovu přikývne..

„Kde je uniforma?“ ptá se a odstrčí ji ze dveří.

„V přiborníku,“ odpovídá koktavě.

Kývne hlavou na jednoho ze svých mužů a uniforma je brzy nalezena. Štábní rotmistr chápavě hvízdne, když uvidí důstojnickou uniformu a žluté pouzdro od pistole. S vlčím úšklebkem se dívá na Menckela.

„Je to uniforma, kterou jste měl na sobě?“

„Ano.“

„Je vaše?“

„Ne.“

„Kde jste ji získal?“ „Od mrtvého kapitána.“

„To vidím taky, že není od plukovníka!“ Vezme pistoli, vytáhne zásobník a počítá náboje. Je jich pět.

Dva schází. Přichichne k hlavní a podívá se znovu na Menckela s povytaženým obočím. „Není to dlouho, co byla tato zbraň použita! Vy jste kapitána zastřelil, že?“

Na Menckelových zápěstích zaklapnou pouta. Ocel se mu zařezává do masa.

„A vypadáte jako takový slušný chlapík,“ šklebí se jeden z „hlídacích psů“. „Přece nemusíte vypadat jako Frankenstein, abyste byl vrah!“

„Vražda důstojníka,“ zařve další. „To je pěkná tvrdárna! A ukrást jeho zbraň! Kriste pane! Za to si tě podají! S tím můžeš počítat!“

„Mýlíte se, já jsem nikoho nezabil,“ protestuje Menckel v hrůze. „Byl zabit leteckou bombou, když jsem

ho našel.“

„Podívejme se,“ šklebí se štábní rotmistr, „zabit bombou! Ale samozřejmě, někdy se stávají podivné věci! Uniforma ležela úhledně složená vedle rozbitého těla, předpokládám. A kapitán zkoušel pistoli právě před tím, než mu na hlavu spadla bomba? To by vysvětlovalo dvě scházející kulky. Ale teď mi řekněte na rovinu - myslíte si, že jsme slabomyslní? Co jsme podle vás? Židi, komunisté, dezertéři? Tak ven s tím! Zazpívej ještě! Stejně promluvíš, tak proč nám neušetřit potíže? Tak jako tak přijdeš o hlavu! Můžeš to vzít v úvahu.“

„Štábní lékař Albert Menckel, 126. pěší divize.“ „Dobře, dobře,“ odpovídá štábní rotmistr ironicky.

„A proč ne vrchní lékař? Jsi legrační chlapík! Němečtí vojenští lékaři nebudou při zdravém rozumu chodit v ukradených uniformách. Proč by to dělali, když si mohou vzít svou vlastní? Jaká je mimochodem uniforma štábního lékaře?“

„Utekl jsem z vězeňského transportu,“ přiznává Menckel a dívá se na štábního rotmistra. „Ale dávám vám své slovo, že paní Petersová o tom nic nevěděla. Řekl jsem jí, že jsem na dovolené.“

„Vypadá to,“ šklebí se štábní rotmistr, „že si stále myslíte, že jsme slabomyslní.“ Obracejí se k paní Petersové. „Zajímalo by mě, zda důstojníci na dovolené obvykle chodí k vám a odkládají své uniformy do kuchyňského příborníku. Ne, nenajdete nikoho, kdo by tomu uvěřil. Jste rovněž zatčena a jsem povinen vás informovat, že pokud se pokusíte o útěk, použijeme zbraně.“

„Mé děti!“ nařiká paní Petersová. Je zdrcena strachem.

„Měla jste na ně myslet dříve,“ odpovídá štábní rotmistr. Z kapes vytahuje pouta. „Vaše náramky, madam, abyste neudělala cestou nějakou hloupost. Teď musíme jít!“

„Heil Hitler!“ zakřičí hlasitě vrátná a zdvihne paži. Jedou ke Sprévé a cesta je osvětlena mnoha ohni. Zahnou do velké šedé budovy na Prinz Albrecht Strasse a její sklep je pohlť.

Přesně v tentýž okamžik naše nově sestavená jednotka nastupuje na letišti Tempelhof na palubu dopravního letounu JU-52, které nás dopraví zpátky do Finska.

Mnoho důstojníků má pocit, že dalo definitivně sbohem životu a teď že ho chtějí prodat co možná za nejvyšší cenu. Politický důstojník Adolfu Hitlerovi, duben 1944.

ŠPINAVÝM OKNEM Heinova baru vidí Porta finského desátníka, který vybíhá z banky s pistolí v jedné a se šedou krabicí ve druhé ruce. Těsně za ním vyletěli z otáčivých dveří dva další vojáci. Běží dál ulicí, jak nejrychleji můžou.

„Asi nekrytý šek, co myslíš?“ ptá se se zájmem Drobeček.

„Takovýmhle způsobem,“ odpovídá zamyšleně Porta. „To není zrovna moc běžnej způsob na opouštění

banky navíc s pistolí v ruce.“

„Ježíši! Bankovní loupež,“ křičí šťastně Gregor a vystrkuje hlavu ze dveří, aby se podíval, kam běželi tři vojáci s pistolí a šedivou krabicí.

„Vím, kde jsou,“ říká Drobeček s prohnáním úsměvem. „Jdeme! Zeptáme se jich, co tím chtěli dokázat“ Najdou je v nelegální prodejně lihovin.

„Kolik bychom z toho mohli dostat?“ ptá se Porta otcovským tónem a lehce se dotýká nejbližšího muže hlavní své pistole P-38.

Desátník, mohutný muž zlověstného vzezření, si odplivne na podlahu a ptá se Porty, jestli ho již omrzel život.

„Ptal jsem se jsem kolik?“ opakuje Porta pohrdavě a odjistí pistoli.

„Ještě jsme to nepočítali,“ odpovídá četař, který se strašně moc podobá myši polní.

„Tak to udělejme teď,“ šklebí se Drobeček spokojeně a sahá po krabici. „Není to žádná zábava mít chechtáky a nevědět ani, kolik jich je!“

Víko s prasknutím odskočí.

„Konečně to všechno vidím,“ křičí Gregor a koktá.

Vyhazuje do vzduchu balíčky bankovek zdobených finským lvem.

Seržant připomínající myš se vrhá se sténáním přes stůl. Velkého desátníka nenapadne nic lepšího, než na kousky roztřískat tři židle.

„No podívejme se na super spolek darebáků!“ říká. Porta a řve smíchy. „Ukradnou válečný dluhopis, který ještě nebyly ani vydány. A ten papír je tak tvrdý, že se nehodí ani na vytření vašich zadnic!“

Následujícího dne jsou všichni tři pro výstrahu zastřeleni. Poprava se odehrává na nádvoří dělostřeleckých kasáren. Odsouzené postaví ke zdi umýváren. Popravy se účastní četa horských myslivců. Přijíždějí na bicyklech, které si opírají o plot opravný starých automobilů.

Jelikož Drobeček chtěl pořád kolo, ukradne dva bicykly, zatímco jejich majitelé střelí bankovní lupiče. Ještě dlouho potom ta jízdní kola používali.

FALEŠNÝ NĚMEC

KANCELÁŘ páté roty v Titovce halí ticho naprosté nudy.

Heide je dočasně vyčleněn jako hlavní písař roty. Já jsem zařazen do vnitřní služby a třídím osobní záznamy. Rotmistr Hofmann mě využívá jako poslíčka. Bolí to, když přenesu váhu na nohu, ale to mu nevadí.

„Cvičení,“ prohlašuje, „dává člověku zdravý ho ducha ve zdravém těle. Měl bys děkovat Bohu a špatný mušce nějakýho Rusa, že ti nějakou nohu vůbec nechal!“ Šklebí se a fouká mi oblak dýmu z doutníku do obličeje.

Lýtkem mi prošla střepina granátu. Ještě před rokem bych byl poslán rovnou do nemocnice a při troše štěstí bych dostal i zdravotní dovolenou. Ale tyhle nádherné časy jsou pryč. Dva nebo tři týdny služby v budově a jste zase prohlášeni schopnými pro normální službu.

Rotmistr Hofmann získal americké křeslo, na němž se lze točit i houpat. Sedí na něm, jako na trůně. Svě velké nohy má na stole. Velkým doutníkem otáčí mezi zuby. Nadřazeně na nás zírá a lije do sebe velké doušky vodky.

„Až se jednou stanete i vy, povaleči, nejvyšším rotmistrem, pak si budete moci také dovolit po ránu takové životabudiče!“

Přerušuje ho telefon. Zní křiklavě a haštěřivě, jak to umějí jen armádní telefony. Nikdo jej nezvedá. Tiše se na něj díváme.

„Poddůstojníku Heide! Proč krucinál neberete telefon?“ řve Hofmann. „Na co si k čertu myslíte, že tady jste?“

„Pátá rota, poddůstojník Heide, přijem!“

Chvilí poslouchá a pak podává přístroj Hofmanovi. „Paderborn, krajské velitelství,“ šeptá tajemně.

„Rotmistr Hofmann, pátá rota,“ křičí Hofman sebejistě. „Ano, pane podplukovníku,“ vmní servilním tónem. Vyskočí z amerického křesla a střídavě bledne a červená. „To musí být omyl,“ říká nejistě.

„Poddůstojník Bierfreund už dávno zemřel. Padl za vůdce a vlast. Poloviční Žid? Vyloučeno, pane podplukovníku. To nemůže být omyl. Ten parchant zemřel jako Žid po výletu do plynové komory!

Promiňte, nerozuměl jsem vám, pane! Ano, pane! Dám si pozor na jazyk, pane podplukovníku!“ Hofman by stáhl ocas, kdyby nějaký měl. „Ne, pane, ne! Poddůstojník Müller je živa zdravý. Slouží tady v rotě.

Velmi dobrý muž doporučený na povýšení na rotmistra. Samozřejmě, pane podplukovníku. Fotografie, pane? Pošlu vám ji okamžitě. Vyfotografuji ho ze všech možných stran, pane. Sám se o to osobně postarám, pane podplukovníku.“ Několik chvil zmateně poslouchá, přenáší váhu z jedné nohy na druhou.

Skončí slabým hlasem: „Ano, pane podplukovníku, možnost, že došlo k tak strašnému zločinu, bude přísně vyšetřena.“

Pověsí sluchátko tak opatrně, jako by bylo skleněné. Zírá na ně nechápavě, jako by nevěřil vlastním uším. Zdrceně se zhroutí do amerického křesla, které se s ním zhoupe dozadu a vyklopí jej na podlahu.

„Zatracený cizácký židovský hovno!“ Sprostě nadává a drbe se na zadku. Horečnatě probírá papíry na

stole. „Přived' Portu a Wolfa,“ křikne na mě. „Dělej! Pohni svejma zsranejma nohama, chlape! To nám byl čert dlužen! Když s tím něco neuděláme, budeme na cestě do Torgau dříve, než tenhle tejden skončí!“

Vyřáším splnit poklusem rozkaz. Wolfa najdu ve skladu, jak bouchá do počítačícího stroje.

„Vypadni!“ zařve, jakmile otevřu dveře. Jeho dva vlčáci se zvedají ze země a cení zuby.

„Je to důležitý,“ křičím a nervózně couvám ke dveřím sledován rozzlobenýma očima dvou velkých psů.

„Důležitý? Pro koho?“ ptá se Wolf, aniž by zvedl pohled od počítačícího stroje. „Pro mě ne. Já mám práci.“

„Volali z Paderbornu! Zjistili něco v souvislosti s Bierfreundem a Müllerem!“

„Nezájem,“ odpovídá Wolf obratem. „Pozdravuj ode mě Hofmanna a řekni mu, že pokud něco chce, ať za mnou přijde. Šéfmechanik nebude poskakovat kvůli takovému hovnu, jako je rotmistr.“

Porta je v sauně se třemi vojačkami.

„Paderborn,“ šklebí se bezstarostně. „Krajský velitelství! Do háje s tím! Nikdy jsem neslyšel o nikom, kdo by se jmenoval Bierfreund! Všichni Židi, který znám, jsou buď na cestách, nebo v koncentračních táborech ve frontě do plynový komory. Müllera znám roky. Pokud existuje dobřej, spolehlivej Němec, je to on. S původem sahajícím do dob, kdy bylo normální náplní nedělního volna dělat kyjem díry do lebek.“

„Už jdou?“ ptá se Hofmann krátce, když jsem zpátky. „Pane rotmistře, řekli, že neprijdou.“

Hledí na mě nechápavě a jeho tvář má výraz člověka, který byl právě zastřelen.

„Máš na mysli, že ti parchanti úplně a bez obalu odmítli přijít? Běž za nimi, chlape!“ řve hlasem, který zní jako štěkot velkého psa. „Vytahám z tebe střeva, jestli se nevrátíš s těma dvěma zkurvysynama!“

Porta ke mně přichází dlouhými rozváznými kroky. „Kde se skrejšvá ten chlap, kterej mne chce vidět?“ ptá se povýšeně a narovnává si žlutý cylindr.

Tiše ukazují na dveře kanceláře rotý. Aniž by věnoval pozornost nápisu ZAKLEPEJTE A ČEKEJTE, vezme za kliku a vejde do místnosti stejně bezhlučně, jako si T-34 proráží cestu napříč továrnou na konzervy. Srazí paty k sobě a huláká svým nejvyšším hlasem:

„Pane rotmistře, svobodník Porta, pátá rota, druhá četa, první družstvo, hlásí se na váš rozkaz!“

„Nech ty komedie, ty idiote,“ zasyčí Hofmann. „A neřvi tady! Jedinej, kdo tady smí rvát, jsem já!“ Opírá se o své americké křeslo, oknem vidí šéfmechanika Wolfa jdoucího napříč rozbahněným nádvořím, jak skáče z jednoho suchého ostrůvku na druhý, aby si neušpinil své ručně šité důstojnické boty za 550 marek. „Bože můj,“ modlí se tiše, „nech ho spadnout na prdel doprostřed toho bahna!“

Ale Bůh není na Hofmannově straně. Wolf po špičkách přeskáče bezpečně na suchou zem, kde zůstane na velkém kameni stát.

Činán Wang příběhne s hadříkem, aby pečlivě vyčistil boty za 550 marek. Podle názoru šéfmechanika Wolfa jsou boty důležitou součástí jeho image. Dobře vyleštěné ručně šité boty jsou vnějším znakem velkého šéfa. V celku zbytečně si uhladí svou u krejčího na míru šitou břidlicově šedivou uniformu.

„Heil Hitler!“ řekne ironicky, když vejde do kanceláře rotý. Nabídne si jeden z Hofmannových doutníků, aniž by k tomu byl vyzván.

Hofmann se nepokouší skrývat své pocity. Není nic, co by udělal raději, než že by mu zarazil doutník do krku.

„Nepamatuji se, že byste se zastavil s úroky a splátkou poslední čtvrtiny svého dluhu,“ začne Wolf a natáhne lačně ruku.

„Dnes máme k projednání důležitější věci,“ usekne jej povýšeně Hofman.

„Nejsem schopnej přijít na to, co by to mohlo bejt,“ odpovídá Wolf a usedne na roh stolu. „Ale možná byste rád přivítal návštěvu mého výběrčího.“

„Kolik?“ ptá se Hofmann trpce. Škrábe se za uchem.

„Víte moc dobře kolik,“ usmívá se Wolf lišácky,

„a slyšel jste také o všem, co se stalo štábnímu strážmistrovi Brinckovi, který byl dva týdny pozadu se splátkami a úroky.“

„Lichváři!“ vyštěkne Hofmann a svaly v obličeji mu nervózně cukají. Zná příběh o tom, jak štábní strážmistr Brinck přišel za podivných okolností o ucho a dostal je zpátky v balíčku zasláního polní

poštou. Říkalo se, že to udělali partyzáni, ale ve skutečnosti to byli na osmdesát procent vlastní muži. A nebylo to poprvé.

Hoffmann otevírá zásuvku a podává Wolfovi velkou šedou obálku.

Bankovky jsou pečlivě spočítány a každá z nich je prohlédnuta proti světlu.

„Myslíš si, že jsem je udělal já sám?“ ptá se kousavě Hofmann.

„Ne, na to jsi příliš hloupej!“ odpovídá Wolf drze. „Ty jsi ten, kdo by na něco takový ho naletěl!“

„Volali mi z Paderbornu,“ říká Hofmann mrzutě. „Hoří nám pod zadkem!“

„Zavolej hasiče,“ navrhuje nevzrušeně Wolf. „To by měla být práce pro ně.“

Porta se kroutí smíchy a bouchá pěstmi do stolu.

„Legrace, pánové, že? Za minutu budete zase zpátky na zemi,“ předpovídá Hofmann výhružně. „Na drátě byl sám ‚Prdel a kapsy‘. Falšovat osobní dokumenty je vážná věc. To může stát člověka krk! Nebo přinejmenším velice velice dlouhý oddech v díře.“

„Budeme ti posílat každý rok do Torgau balíček k Vánocům,“ slibuje Wolf, „a dáme ti s sebou na cestu dopis pro Železného Gustava, aby na tebe nebyl tak zlej.“

„Jestli půjdu já do Torgau,“ huláká Hofmann mohutným hlasem a vypadá jako přetopený kotel, který potřebuje otevřít ventil, „pak vy půjdete taky. Všichni! Řeknu jim vše, co vím, a co nevím, to si vymyslím, a řeknu jim to také! Víte mimochodem, že trest za černej obchod je smrt?“

„Neřekneš!“ usmívá se vesele Wolf.

„Pan rotmistr snad zná někoho, kdo prodává věci na černém trhu?“ ptá se Porta s pokryteckým úsměvem. Wolf zavýskne nadšením.

„Neser mě, Porto!“ vyhrožuje Hofmann a padne zpátky do amerického křesla. „Smetu tě z povrchu země jako hovno, co nakonec taky jsi!“ Bere naolejovaný revolver ze zásuvky stolu a míří jím chvíli na Wolfa, chvíli na Portu.

„A proč nezačneš tím, že se zastřelíš sám?“ navrhuje mu Wolf. „Rota bude mít o jeden problém míň!“

„Něco takovýho si rotmistr nesmí nechat líbit,“ křičí Hofmann zlostí bez sebe. „Uraž mě ještě jednou v přítomnosti podřízeného a budeš viset! Ty jsi šéfmechanik pátý roty, ale já jsem pátá rota!“

„Mohu se tě dotknout?“ ptá se Wolf s předstíranou bázni zvedá ruku. „Jsi velký muž, ale i velkým mužům se mohou přihodit různé věci. Však víš!“

„Může například vylétnout do vzduchu,“ nadechne se Porta a ukazuje svůj osamělý zub.

„Ty vyhrožuješ svému rotmistrovi zabitím?“ křičí Hofmann a tlouče pistolí do stolu. „Můžeš tě v cuku letu předhodit vojenskýmu soudu! Podívej se na svoje záznamy o trestech. Po třech měsících služby ve vojenském muničním skladu v Bamberku tě poslali do vojenského vězení v Heuberku, protože došli k závěru, že musíš bejt uvázaněj. Krádež a žhárství! Opakovaně! Neustále dokola: podvodník, nespolehlivej, prolhaněj a tak dál.“ S výrazem nechuti vrátil Portovy záznamy do zásuvky. „Tady si můžeš přečíst své vlastní,“ říká a podává Wolfovi jeho záznamy.

„Viděl jsem horší,“ šklebí se hrdě Wolf. „Tady! Podívejte se! Tady o mně říkají, že jsem dobrej organizátor!“

„Čert ať si veme tuhle rotu zlodějů, podvodníků a nenapravitelnejch kriminálníků,“ křičí vztekle Hofmann a listuje hromadou osobních záznamů. „Tady je ten židovskej parchant,“ vykřikne a hodí složku přes desku stolu. „Já mu omotám toho židovskýho obřezanýho čuráka kolem krku a vysvětlím mu, že Němcem se člověk nestane, když si změní židovský jméno na Müller! Já byl vždy proti tomu zasranýmu podvodnickýmu kšeftu. Já vás varoval! Ted’ v tom jedeme!“

„Tak o to tedy jde!“ šklebí se Wolf. „Zapomeň na ten nápad, že jsme to byli my, kdo měnil dokumenty. To jsi byl také ty, kdo dal svůj pitomej velkej roztahanej podpis pod každej z těchhle švindlů.“ Mává posměšně složkou záznamů nad hlavou.

Podívej se sem: Potvrzuji správnost výše uvedeného. Hofmann, vrchní a štábní rotmistr. Podpis si nelze splést. Krásnej, jasnej rukopis.“

Zdá se, jako by Hofmann zabíral v americkém křesle stále méně místa. Jako by pomalu skonával.

„To je padělání dokladů,“ říká sotva slyšitelným hlasem. „Změnili jsme židovskýho Bierfreunda na Müllera, čistokrevnýho Němce! Můj bože, to je vážný. Právě tak by se mohl změnit SS-Heini (Heinrich Himmler) v Žida. Jestli se to dotane ven...“

„Kdo tvrdí, že se to dostane ven?“ ptá se Wolf. „Nemyslel jsi na to, že bys je založil, že ne?“

„Žádný padělání záznamů neexistovalo, dokud je někdo nepotvrdil. Například přímou výpovědí,“ prohlašuje Porta bezprostředně. „Ale kdo by byl dost velké cvok, aby vypovídal o takové věci? Bierfreund, židovské Němec, alias Müller, nenechá sklapnout past za sebou. Popřemýšlejme o tom!“ „Jo, přemýšlejme, pro smilování boží, přemýšlejme,“ křičí Hofmann a jeho naděje roste. „Co říkáš, Wolfe? Ty dokážeš, aby černý vypadalo jako bílý, když chceš!“

„Nevím o tom ani já,“ říká Wolf chladně: „Nikdy jsem o tom neslyšel.“

„Ani já ne,“ říká Porta a vesele se usmívá.

„Co tím myslíte?“ ptá se bezradně Hofmann a cítí se jako muž, který jde po tenkém ledu a musí vážit každý krok.

„To není tak složitý,“ říká Wolf se lstivým pohledem ve svých zelených skelných očích. „Ty jsi ten, kdo změnil Žida na Němce škrtnutím pera. A tys ho zařadil mezi návrhy k povýšení na rotmistra. Židovské rotmistr ve velkoněmecké armádě! To je tedy něco! Až se o tom dozvědí chlápce z Prinz Albrecht Strasse, budou běhat tak rychle, jako by jim dal někdo do zadku střelnej prach!“

„Kdo by jim to řekl?“ ptá se Hofmann vystrašeným hlasem.

„Kluci, co ti telefonovali z Paderbornu,“ směje se sarkasticky Wolf.

„Prdel a kapsy nemůže vystát gestapo! Nenávidí je,“ říká Hofmann s jistotou.

„A říká snad někdo, že má rád Židy?“ šklebí se Porta potměšile. „A zvláště takový ho, kterej se stane rotmistrem na základě falšovanéjch dokumentů?“

„Ani já nemám rád Židy,“ připouští Hofmann. „Tak proč bych měl k čertu pomáhat některýmu z nich, aby se stal Němcem?“

„Uměj dobře počítat,“ odpovídá Wolf posměšně. „Kdybys ho tady neměl, byl bys už dán odsouzen vojenským soudem za defraudaci. Není tajemství, že neumíš počítat do dvaceti, pokud si před tím nesundáš boty. Chytřej židovské účetní je pro tebe jako nebeská mana!“

„Dokumenty v Paderbornu musejí zmizet,“ prohlašuje Porta a trhá výtisk vojenských předpisů na dva kusy.

„Jak?“ ptá se Hofmann, který vidí stéblo, jehož se může chytit.

„Takhle,“ říká Porta a tře o sebe palcem a ukazováčkem, což je mezinárodní symbol pro peníze.

„Jdi do prdele, Porto, copak si můžeš koupit podplukovníka von Weishagena!“

„Toho nepotřebujeme,“ odráží Porta námitky. „To je jen podplukovník. My tady máme jednoho pseudoněmce a já vím, že v Paderbornu jich z týchle zvláštní rasy je víc než jeden. Když tihle kluci dají svůj velký zakřivený frňáky dohromady, převálcují ubohýho německýho podplukovníka jako parní válec!“

Hofmann se podíval obdivně na Portu.

„Vy byste byl dobrej poddůstojník, svobodníku Porto. Nepodepíšete to na dvacet čtyři měsíců?“

„Pane rotmistře, přál bych si, abych měl čas. Ale očekávají mě v Berlíně.“

„Sežeňme toho pseudoněmeckýho parchanta,“ křičí Hofmann. „Měl by to vyřešit. Nakonec se to všechno točí jenom kolem něj. Běž,“ vyše mě a vystrčí mě ze dveří.

Židovský dragoun sedí s jedním z kuchařů, poddůstojníkem Baltem, okusují nohu soba, kterou pořád namáčeji v misce s česnekovou omáčkou.

„Hofmann by si tě přál vidět,“ říkám a беру nabízený horký kus sobího masa.

„Co ten chce?“ ptá se lhostejně a ukousne si obrovskou porci masa.

„Udělalí vítr z Paderbornu a zeptali se, jak je to s tím, že jsi Němec? Hofmann několikrát spadl ze svého americkýho křesla.“

„Moje dokumenty jsou dokonalé,“ říká Mtiler a obrátí do sebe velkou sklenici piva. „S dovolením,“ říká poddůstojníku Baltovi a namáčí kousek chleba v česnekové omáčce. Mlaská jako hladový vepř. Tuk mu teče z koutků úst a dál dolů po bradě.

Poddůstojník Balt přináší další pivo a balíček karet. Hofmannovi neuškodí, když jej nechám chvíli tvrdnout. Konec konců kdo může dokázat, jak dlouho mi trvalo, než jsem našel židovského dragouna? Poddůstojník-účetní může být kdekoliv.

„Moc jsi nespíchal, co?“ křičí Hofmann jedovatým hlasem a hledí na nás s podezřením, když se

vracíme po hodině zpátky na rotu.

„Co jsi k čertu jedl, chlape? Máš mastnej celej ten tvůj židovskej ksicht. Ty nevíš, že Židům není povoleno jíst německé vepře? Německá prasata jsou pro Němce!“ Kde ses k čertu flákal celý dopoledne?“

„Přebíral jsem zásoby,“ odpovídá Müller bezstarostně.

„Jaký zásoby?“ vrčí Hofmann nevěřicně. „Všechny jsi je dávno už přepočítal. Počítáš zásoby poslední dva roky!“

„Počet munice nesouhlasí,“ odpovídá Müller, jako by to bylo něco neslýchaného. Žádná evidence munice nebyla nikdy v pořádku od doby, kdy první německý voják použil první střelnou zbraň.

„Počty munice nesouhlasí?“ řve Hofmann vztekle. „Zešilel jsi? Na co tady do pekel mám tebe a ten tvůj židovskej rypák?“

„Schází nám deset beden nábojů do pušek,“ odpovídá spokojeně Müller. „A čtyřicet granátů zmizelo beze stopy!“

„Jaký granáty?“ vyštěkne Hofmann. „Vyjadřuj se přesně! Ted' neprdíš v synagoze s čepicí na hlavě!“

„Drtiče brambor,“ jenom unaveně vydechne Müller slangový název. „Někdo je musel jeden po druhém rozkrást. „

„Kontroloval jsi sklad šéfmechanika Wolfa?“ ptá se Hofmann a v jeho hlase zní obvinění.

„Ať to zkusí,“ podotkne Wolf výhružně. „Pak už mu nebude chybět kůže jen na jeho čuráku, ale na celým zbytku těla!“

Hofmann se zhoupne dozadu ve svém americkém křesle. Zapomene se chytit a málem skončí zadnicí nahoru.

„Zasranej židovskej šmejd!“ nadává, když s obtížemi najde rovnováhu. „Poslouchej mě, Müllere nebo Bierfreunde nebo jaký máš ted' to tvoje zasraný jméno. Musíš krucinál vědět, že kdyby nebejt mě, byla by z tebe už hodně dlouho hromádka popela a tři kostky levnýho mejdla! V Paderbornu se podívali do tvejh osobních záznamů. V týhle chvíli je má jenom podplukovník. Podplukovník von Weissbaden, jenom ten, a nikdo jinej. Ted' zatelefonuješ osobně rotmistrovi Bernsteinovi.

S takovým jménem se vsadím, že má ještě pouštní písek mezi prsty na nohou. Zapal mu oheň pod jeho tlustou prdelí. Řekni mu, že máš problém a že ti musí pomoci. V sázce není jen židovská krev, ale taky vzácná německá krev! A to je tvoje vina! Nech si to projít svým zvápenatěným mozkiem. Ted' zvedni telefon. Nestarej se o to, kolik to bude stát. Armáda to zaplatí. Jen mluv! Co se stane, to se stane, a pro tebe by bylo lepší, když to bude něco dobrýho!“

Müllerovi trvá dlouho, než se dovolá na 11. Tankovou četou v Paderbornu. Nakonec se mu to podaří.

„Chceš mluvit s Bernsteinem?“ řekne skřípavý veselý hlas na lince. „To máš zpoždění přesně jednu hodinu. Odešel! Zkus to znovu za tři tejdny!“

„Zeptej se, kam k čertu šel!“ vyštěkne Hofmann, který naslouchá na druhé lince.

„Máte jeho adresu?“ zeptá se slušně Müller.

„Samozřejmě. Myslíte si, že nevíme, co tady máme dělat?“ zní veselý hlas. „Na co chceš jeho adresu?“

„Musím ho kontaktovat!“

„Nemůžeš! Není tam!“ ozve se veselý výkřik z Paderbornu.

„No dobře, tak kde je? Musíte vědět, kam jel. Kdyby se všechno zhroutilo, musíte vědět, kde jej seženete, nebo ne?“

„Kdyby se všechno zhroutilo, tak stejně zpátky nepřijede,“ směje se hlas z Paderbornu. „Myslíš si, že je idiot? Odjel na dovolenou. Možná se léčí v Bad Gasteinu. Zmínil se o tom jako o jedné možnosti. Byl jsi někdy v Bad Gasteinu?“

„Ne, nikdy,“ povzdechne Müller, který už všechno skoro vzdává.

„Prej je to nádherný místo,“ konstatuje veselý poddůstojník z Paderbornu. „Celý den ležíš v teplém bahně a vylezeš jen na jídlo. Aha - jde sem šéf! Zavolej zase za tři týdny, kamaráde, a pokud se Bernstein neudusí v bahně, bude pravděpodobně tady.“

Telefon zaklapne, spojení je přerušeno.

Hofmann vyskočí z amerického otáčivého křesla a pokusí se nakopnout kočku roty. Jako obvykle se netrefí.

„Tak to došlo už tak daleko,“ skučí jako šílenec, „že židák si jede na dovolenou, aby si v Bad Gasteinu dával bahenní koupele, zatímco my Němci máme dovolenky zaražený, protože vlast je v nebezpečí. To je nejhorší věc, o jaký jsem kdy slyšel. Teď začínám opravdu věřit, že my tuhle válku nevyhrajeme!“

„Bůh ví, co na tohle řekne reichsführer,“ zazní udiveně od Julia Heida.

„Držte klapačku, poddůstojníku Heide. To je něco, co váš trpasličí německý mozek nikdy nepochopí! Ty bys to, Müllere, nikdy neudělal, že ne? Odjet do Bad Gasteinu a ušpinit bahenní koupele ještě více, než byly před tím? Otče na nebesích! To je vrchol! Dobrá, tak pojďme zpátky do práce! O toho darebáka v Bad Gasteinu se postaráme později. Kolik dalších pseudogermánů ještě v Paderbornu znáš? Vytáhni seznam! Přemejšlej! Přemejšlej tak tvrdě, jako kdyby sis měl zapamatovat celý talmud a napsat ho z paměti! Chyť ten telefon, chlape, ať se synagoga pohne!“

„Mohl bych snad zatelefonovat strážmistrovi Sallymu na oblastním velitelství,“ navrhuje zamyšleně Müller.
„Je to fajn chlap.“

„Na tom hovno záleží, jestli to je nebo není fajn chlap,“ křičí Hofmann zlostí bez sebe. „Musí nám pomoci. V sázce jsou naše životy a naše svoboda, chlape! Vysvětli mu to!“
Porta se naklání nad umyvadlem, mumlá si píseň vězňů z Nabucca a pozorně prohlíží sám sebe v zrcadle.
„Nech toho,“ zaječí Hofmann, „a přestaň čumět do zrcadla! To ti jen přináší špatný nápady! Řekl jsem pouze pohov, neřekl jsem, abys se díval sám na sebe do zrcadla!“

Müllerovi trvá skoro hodinu, než dostane spojení se strážmistrem Sallym.

„Odstranit osobní složku?“ říká Sally, když je mu záležitost objasněna. „To se dá zařídit, ale co z toho budu mít já?“

„V jakých to žijeme časech,“ vzdychá Hofmann s druhým sluchátkem u ucha, „když tenhle syn pouště chce něco vy třískat z pomoci lidem v nesnázích.“

„Co mu můžeme nabídnout?“ ptá se Müller a dívá se na Portu a Wolfa.

„Deset konzerv masa,“ navrhuje Porta štědře.

„Ne, ne!“ říká Hofmann, „Židé nejedí vepřové maso!“

„Mám takovej ošklivej ruskej psací stroj,“ říká Porta.

„Myslíš, že by rád psal na ruským stroji? Po válce budou určitě v módě!“

„Na velitelství má všechny psací stroje, na jaký si vzpomene,“ odmítá Hofmann nápad nespokojeně.

„Německý stroje. Začni zase myslet, Porto!“

„Polský vejce,“ navrhuje Porta a zvedá obočí. „Možná je to jeden z těch bláznů, co žerou rádi omelety, protože si myslí, že vejce zvyšují jejich mužnost!“

„To je nápad,“ ožívá Hofmann. „Ať ten parchant dostane deset krabic vajec, aby mu ocas tvrdnul o něco častěji.“

„Deset krabic vajec,“ nabízí velkoryse Müller.

Strážmistr Sally se dlouho a srdečně směje.

„Dokážeš si představit, jak jste legrační?“ ptá se, když znovu popadne dech. „My tady máme tolik vajec, že bychom na nich mohli sami začít sedět. Jen abych vám pomohl trochu přemýšlet: dva rotmistři byli popraveni minulou sobotu za padělání dokumentů. Tak co nabídnete teď? Ale už žádná vejce!“

„To je skoro vydírání,“ vyštěkne Wolf zhnuseně. „Co bys čekal od Žida?“ říká Hofmann. „Adolf má pravdu. Jediný, co chtějí, je udržet nás Němce ve srabu.“

„Nabídni mu bednu skotský whisky,“ zamumlá neochotně Wolf. Instinktivně ví, že strážmistr Sally se nedá koupit levně.

„Můžeš mít bednu pravý skotský,“ tlumočí Müller nabídku do telefonu.

„To by šlo,“ směje se spokojeně Sally. „Wolf nebo Porta nejsou někde blízko, že?“

Hofmann zavrtí odmítavě hlavou a přimhouří jedno oko. Müller rozumí.

„Ne, co od nich chceš?“

„Až je uvidíš, zeptej se, jestli by jeden z nich nechtěl koupit divokou kočku. Mám tady jednoho z těch ďáblů. Jestli by jeden z nich měl zájem, můžu mu tu obludu poslat leteckou poštou. Náklady za poštovný jsou vyrovnány.“

„Co by ke všem čertům chtěl někdo dělat s divokou kočkou tady na polárním kruhu?“ ptá se udiveně Müller.

„Pokud máš nějakýho nepřítele, znehybni ho raz dva. A když se rozzuří tak jako teď, zažene na útěk celou jezdeckou divizi. Počkej chvíli a nechej ucho u sluchátka!“

O něco později zazněla ze sluchátka směs syčení, vrčení a prskání. „Co tomu říkáš?“ ptá se hrdě Sally. „Slyšíš, jak se zlobí? A to je její normální nálada. Poškádli ji trochu a já budu jedinej, kdo se odváží zůstat v budově velitelství. Pokud se jednou dostane z klece, nezůstane v Paderbornu žádná posádka, dokud nebudeme vědět, kde je. Mohu vám ji poslat? Ušetříte za noční hlídky!“

„Nechceme tady žádný divoký kočky,“ křičí Hofmann.

„Řekni mu, že whisky pošleme dnes.“

„My?“ zamručí povýšeně Wolf. „Jako kdybys ty měl nějakou whisky na odeslání!“

„Divoká kočka,“ říká Porta a převaluje to slovo v ústech. „Je to jedna z těch potvor s trojúhelníkovéjma zašpičatělejma ušima?“

„Správně,“ odpovídá Wolf, „jsou to dost dobrá zvířata na to; abys zůstal daleko od nich. „Hod’ jedno z nich do pekla a ďábel i se svou babičkou tam uvolní divoký kočce místo!“

„Myslím, že mám nápad,“ říká Porta a dívá se ještě pozorněji na svůj odraz v zrcadle. „Divoká kočka! To není zlý, to není vůbec zlý.“

„Žádná divoká kočka,“ křičí Hofmann nervózně. „Rozuměl jsi mi, Porto? To je rozkaz!“

„Velmi dobře, pane rotmistře,“ štěká Porta. „Divoká kočka,“ zašeptá sám pro sebe o chvíli později a dívá se na Wolfa, který mu odpoví mrknutím.

„Máš nějaký další nosatý kamarády v Paderbornu, Müllere?“ ptá se Hofmann a pochoduje nervózně tam a zpátky. „Pokud ano, zavolej je a dej je dohromady. Znáš správnou doktrínu. Nerozptyluj svou sílu! Klotzen, nicht lockern, jak nás učil tankový generál Guderian.“

Telefonování pokračovalo celé odpoledne a většinu večera. Ale přes všechno snažení zůstal jedinou nadějí strážmistr Sally. Hofmann sedá do otáčivého křesla a pokládá nohy na stůl.

Následující den vládne v kanceláři roty tíživé ticho. Pokaždé, když zazvoní telefon, všichni vyskakujeme. Černo a hrozba zůstávají uprostřed stolu před Hofmannem.

„I kdyby se mnou chtěl osobně o čemkoliv mluvit vůdce,“ křičí Hofmann, „nejsem tady! Nevíš, kde jsem, a nevíš, kdy se vrátím. Rozuměl jsi mi, ty pse?“

Těsně před polednem zazvoní po bůhvíkolikáté ostře a ječivě telefon.

„Pátá rota, přijem,“ odpovídám.

„Jak to s vámi vypadá?“ ptá se úlisný hlas. Mám pocit, že bych jej měl znát.

„Kdo volá?“ ptám se.

„Nepoznáváš mě?“

„Ne, ale ten hlas znám.“

„Jsem rád, že poznáváš hlas starýho přítele. Je tam Hofmann? Řekni tomu hovnaři, že s ním chce někdo mluvit.“

Ukazuji na telefon a tázavě se dívám na Hofmanna, který zuřivě kroucí hlavou a ukazuje z okna.

„Ne, rotmistr tady není. Mám mu vyřídít nějaký vzkaz?“

„Jo. Řekni mu, že teď mu možná hoří pod zadkem, ale jak si přestanu hrát na dobrýho kamaráda a otevřu hubu, pokud jde o věci, o kterých vím, bude ji mít tak horkou, že na nich půjdou smažit vajíčka!“

Najednou jsem poznal, s kým mluvím. Ten smích bych poznal mezi tisíci. Štábní zásobovací důstojník Siegl. Hofmann bledne. Zřejmě poznal, kdo je na telefonu.

„Je to štábní důstojník Sieg?“ ptám se nejistě.

„Inspektor polní bezpečnostní policie,“ opravuje mne.

„Byl jsem přidělen ke gefepu (Geheime Feldpolizei). Tak to dopadá, když je člověk dobrý ve své práci a stará se, aby zločinci přijímali své tresty. Jak se vede mým starým přátelům Wolfovi a Portovi? Pořád falšují dokumenty v partě s Hofmannem? Slyšel jsem, že se jim zalíbila Davidova hvězda!“

Hofmann několikrát tiše udeří do stolu. Je skoro zelený potlačovaným vztekem.

„Nevím, co máš na mysli.“

„Ale víš! Rozumíš mi velmi dobře. Myslíš si, že jsem zapomněl, jaká hra se hrála, když jsem sloužil ve vaší smrduté rotě? Můžeš říci ostatním, pokud to ještě neví, že za zachraňování Židů pomocí dokumentů mrtvých Němců je trest smrti!“

„Co to má společný ho s námi?“ ptám se s hroznou předtuchou.

„Nehraj si na hlupáka!“ směje se zlověstně Sieg. „Víš zatraceně dobře, že jste na tenkém ledě. Když předám tenhle příběh dál, budete moci mluvit o velkém štěstí, když vám alespoň nechají hlavy na krku! V každém případě budete trvalými nájemníky v Torgau!“

„Kolik by stálo udržet tvůj jazyk za zuby?“ ptám se ostře.

Hofmann se plácá do čela a dívá se na mne, jako by mne chtěl sníst. Nabízím mu telefon, ale on od něj odskakuje, jako by byl žhavý.

„Teď se chováš rozumně. Chci padesát tisíc říšských marek, abych zapomněl na svou povinnost k nacionálnímu socialismu, a chci je do dvaceti čtyř hodin. Jeden z vás se se mnou setká s penězi na cestičce za pevností. Ale nepokoušejte se o nic!“

Tázavě se dívám na Hofmanna, který si tajněšťkářsky šeptá s Portou a Wolfem.

„Jak to tedy bude?“ ptá se netrpělivě Sieg. „Zaplatíte? Nebo mám přijít a sebrat toho obřezaného ptáka?“

Znovu se obracím na Hofmanna. Přikyvuje s neskrývanou nechutí.

„Dobrá,“ odpovídám. „Budeme vás informovat, kdy tam budeme s prachama. Musíme je nejdříve dát dohromady!“

„Bylo by od vás moudré, kdybyste je měli rychle!“ Sieg zavěsí s okázalým klapnutím.

„Ten špinavej šakal!“ huláká Hofmann a tříská pěsti o stůl tak silně, že telefon na stole tancuje. „To hnusný hovno nám musí jít z cesty! Je nebezpečnej!“

„Pane rotmistře, teď musíme zatnout zuby a uchovat si chladné hlavy,“ křičí Porta. „Možná bychom potřebovali divokou kočku,“ říká zamyšleně. „Taková bestie udělá z člověka sekanou, než bys řekl švec!“

„Nebylo by rozumnější mu zaplatit?“ říká Hofmann. „Společně bychom vyškrábali padesát tisíc!“

„Já ano, ale ty ne,“ říká povýšeně Wolf.

„Nezapomeň, že já v tom jedu taky,“ poznamenává Porta. „Pokud se do toho budou muset dát peníze, podílím se polovinou. Ale z principu nemám rád vydírání. Ten parchant se nespokojí s padesáti tisíci. Je nenasytný. Skončíme jako jeho otroci!“

„Emil Sieg je hnusnej starej vyděrač,“ vykřikne Drobeček pobouřeně. „Pojďme na to a vystřílíme do něj díry! Takovým způsobem to rychle skončíme!“

„Ta slizká krysa je chytrá,“ říká Porta a odplivne si na podlahu.

Hofmann se ztěží ovládá. Nikdo se předtím neodvážil plivat v jeho kanceláři na zem. V bezmocné zuřivosti znovu vykopne směrem ke kočce páté roty, ale jako obvykle ji mine.

„Bylo to hovno už tehdy, když nám vadil v týhle rotě,“ pokračuje Porta a bere si jeden z Hofmannových doutníků, aniž by mu byl nabídnut.

„To by už stačilo,“ vrčí Hofmann varovně a uklízí krabici s doutníky do zásuvky svého stolu.

„A všechny tyhle nesmysly kvůli jednomu zasranému židákovi!“ říká Hofmann hořce. „Porto! Pro Kristovu spásu, vymysli něco! Ty máš za ušima!“

„Tak si dejme šálek kávy,“ navrhuje Porta, a aniž by se zeptal, se zvedne a bere Hofmannovy drahocenné zásoby zrnkové kávy. „Káva čistí hlavu!“

Drobeček roznáší hrnky. Salutuje Hofmannovi, když jde kolem něj.

Porta si dává dlouhý doušek kávy a rozhlíží se spokojeně kolem sebe.

„Mohli bychom Emila pozvat některý večer na některý z těch míst s laponskejma holkama. Znáte je. Sklenice vzhůru, kalhoty dolů! Cestou domů z mejdanu ho praštíme do hlavy a strčíme ho do některýho kanálu. Tak se zbavíme jedním vrzem jeho i jeho corpus delicti!“

Drobeček se naklání a rve smíchy, když si představuje Emila v kanálu.

„Na Reeperbahnu jsme měli týpka jménem Emil. Říkali jsme mu Emil Trpaslík, protože to byl skrček! Strčili jsme Emila do kanálu v Davidstrasse. Nejdříve jsme uvažovali o tom, že ho hodíme do řeky, ale potom jeden z nás dostal ten skvělej nápad využít kanálů. Když Emil doputoval dolů, ozval se zvuk, jako když se něco nasává. Bylo to, jako spláchnete na splachovacím hajzlu.“

„Vypadáš, jako kdybys o těch věcech všechno věděl. Co kdybyste to ty a Gregor zařídili?“ navrhuje vychytrale Wolf.

„A proč se nepřidáš?“ ptá se Gregor a nervózně se vrtí a své židli. „Jak si myslíš, že by se to mělo udělat?“

„Nápad s kanálem není špatnej,“ říká Wolf a zamyšleně se škrábe na bradě. „Samozřejmě můžete vpadnout do toho Siegova chlívku a oddělat ho všem na očích. Určitě trefíte Siega a ty ostatní taky.“ „Mě vynechej!“ rozhoduje se Drobeček kategoricky. „Jak se dostaneme pryč s prázdnějma bouchačkama?“

„To by se ukázalo, až budete dělat svou práci,“ odsekne mu Wolf.

„To není dobrý,“ odmítá Gregor rozhodně myšlenku.

„Ohromně nebezpečný.“

Po dlouhém rokování souhlasí Drobeček a Gregor, že půjdou do Petsamojoki a odvedou rychlou a produktivní práci.

„Sieg opouští každý večer svou služebnu a vrací se do bytu v ulici Starja,“ vysvětluje Porta. „Obvykle je sám. Nejjednodušší věc na světě by bylo odprásknout ho na cestě v aleji Jyvaskula. Když na něj půjdete oba dva současně, musí ho jeden z vás určitě sejmout!“

„A co když bude s sebou mít některou z těch laponskejch kurev?“ ptá se s obavou Gregor.

„Když bude překážet, zastřelíš ji taky,“ rozhoduje Wolf arogantně. „Takový ženský se musí naučit, že je nebezpečný promenádovat se s Němci, a zvláště nebezpečný, když jsou od vojenský policie. Mohlo by to posloužit jako prevence, aby se policajti nedostali k žádný štetce, a to bych viděl hodně rád.“

„Nelíbí se mi to,“ říká Gregor neklidně. „Můj primitivní instinkt mi říká, že to není dobrý. Co když bude kolem více chlapíků s prstem na spoušti? Kulky si nevybírají. Je mi fuk, do koho nadělají díry.“

S úzkostí se nacpali do obojživelného vozidla, které pro ně Wolf sehnal.

„Sejměte ho, až zahne do ulice Starkaja,“ doporučuje Hofmann. „Je tam tma jako v pytli. Můžete ho sejmout tak lehce, jako když si kanibal utrhne banán!“

„Copak kanibalové jedí banány?“ ptá se Drobeček a podívá se mu do tváře. .

„Neptej se pitomě, Creutzfeldte !“, říká Hofmann ostře. „Dej se na cestu a zmenši náš náklad problémů o jeden!“

Když jedou po ulici Tolo, uvidí Emila Siega.

„Svatá matko kazaňská, tam je náš terč,“ zasténá Gregor vzrušeně. Mohutným skokem opustí vozidlo a zamíří k Siegovi jako tank, který se rozhodl přejet žábu.

Drobeček najede obojživelníkem na chodník před Siega, který rychle uskakuje stranou, aby unikl přímáčknutí ke zdi. Vozidlo vráží do zdi.

„Proč nezůstaneš stát, zbabělče?“ řve Drobeček pobouřeně.

Sieg ze sebe vyrazí koktavé zaječení a vystrašeně hledá pomoc.

„K sakru!“ řve Drobeček, skáče z obojživelníku s napřaženou pistolí v ruce.

Sieg se otáčí. Ví, co se děje, a sahá po pouzdru s pistolí, ale má jeden z těch nových elegantních typů, které se nesnadno otevírají.

Drobeček zdvihne nagan a natáhne ruku směrem k Siegovi.

„Ted' zemřeš, ty zkurvysynu,“ vykřikne vražedným hlasem.

Sieg se složí jako blesk na zem a odvalí se pod zaparkovaný nákladňák.

„Pošli pro funebráka, už je mrtvola!“ zahuláká nadšeně Gregor. Kleká si na kolena, aby zlikvidoval Siega, o kterém si myslí, že je pod nákladním automobilem. Ale vše, co vidí, jsou Siegovy důstojnické boty dusající polorozbředlým sněhem, který od nich stříká na všechny strany.

Bez ohledu na kolemjdoucí střílí Gregor na boty, ale daří se mu zasáhnout pouze pneumatiku nákladňáku finského dělostřelectva. Celá ulice je jedna velká vřava. Tři vojenští policisté sebou praští na zem a zahájí palbu špatným směrem.

Nějací vojáci ze zásobovací jednotky tvrdí, že viděli pět ruských výsadkářů, jak běží ulicí a vlečou na provaze německého generála.

Drobeček a Gregor skočí do obojživelníku a jedou za Siegem, který teď má dost velký náskok.

Běží alejí, která je příliš úzká, než aby do ní vjel automobil.

„Ted' ho máme,“ huláká Drobeček a vypadá jako buldok, který objevil kost, kterou mu někdo ukradl.

Pronásledují pěšky Siega, který nepochybuje, že běží o život. Proklíná sám sebe, že si začal s tím

vyděračským kšeftem.

V zádech má dva vrahy, kteří supí alejí jako dvojice expresních vlaků, když projíždějí tunelem, jsou připraveni šířit kolem sebe smrt a zkázu.

„Vylez, ty špinavej pse, ať do tebe můžu vpálit kulku,“ křičí Drobeček. „Dostaneme tě! S tím počítej!“ V aleji třesknou dva výstřely a kulky se odrazí od zdi domů. Alej je dlouhá, ale o kousek dál je zákrut s malou pasáží, kde se člověk může ztratit, pokud o ní ví. Sieg ji zná. Před několika dny tam chytil dezertéra.

Brzdí a takřka proletí vzduchem, když v poslední chvíli zahýbá za roh do pasáže.

O dvě a půl sekundy po něm kolem prolétnou Drobeček a Gregor. Rozbředlý sníh stříká od jejich bot na zdi domů. Sieg jen zahlédne Drobečkovu bledě šedou buřinku, kterou má pevně naraženu na hlavě.

Alej končí zdi - zadní stěnou pětipatrové budovy.

Brzdí a zastavují se. Od cvočků na jejich botách odlétají jiskry, a hledí udiveně na nepřekonatelnou zeď.

„Kam se ten dobytek poděl?“ ptá se Gregor s ústy dokořán.

„Tohle nemohl přelézt,“ říká Drobeček. „Ani finská kočka by se přes to nedostala. Říká se, že strach dává lidem křídla, ale to je snůška keců, stejně jako hodně jinejch věcí. Ten parchant tady někde sedí a čeká na výstřel. Bůh mu pomáhej, až se mu zakousnu do prdele. Vyškrábu mu oči a utrhuu jeho zatracený uši. Ta krysa! Zdrhat pryč, jako kdybychom ho my přicházeli zastřelit!“

Připlíží se k zadnímu schodišti a skoro k smrti vyděsí starou ženu, která vynáší kbelík s odpadky.

Drobeček se jí zeptá, zda neviděla muže, který bude zastřelen, a ona mu hodí kbelík na hlavu. Padá na záda a strhává s sebou i Gregora.

„Jsi si jistý, že to nebyl on?“ ptá se Gregor a čistí si uniformu od bramborových slupek.

„To byla ošklivá laponská ženská,“ zabručí Drobeček a vybírá si z uší vaječné skořápky. „Myslela si, že jsme popelnice!“

„Vypadáme snad jako popelnice?“ ptá se uraženě Gregor.

„Ve tmě se člověk snadno splete,“ potvrzuje Drobeček, „ale Emil zaplatí i za tohle! Urvu mu koule a nacpu mu je rovnou do řiti!“

Brzy poté zahlédnou kohosi, kdo stojí těsně u zdi dál v aleji.

„Svatá matko kazaňská, to je on!“ křičí Gregor a vyprazdňuje zásobník pistole tak rychle, že to zní jako samopal.

Stín zmizí v průjezdu a zanechává za sebou úctyhodně velkou kaluž krve. Krvavé stopy vedou do domu, ale poznenáhlu se ztrácejí.

„Každopádně jsme do něho udělali díru,“ říká Drobeček spokojeně a opovržlivě plivne na krvavou skvrnu.

„Vykrvácí k smrti jako nemocná krysa,“ říká s potěšením Gregor.

„Pokud ten parchant tohle všechno přežije, nebudeme mít klid,“ říká Drobeček varovně.

„Ježíši, to ne,“ říká ponuře Gregor a stírá si břечku z čela.

„Myslím, že bychom se měli vrátit domů a říci, že jsme do toho vlašného hovna udělali díry,“ říká Drobeček rozhodně. „Z žádného chlapa nemůže týct krev, pokud v něm není díra, nebo ne?“

„Uškrtí nás, pokud zjistí, že jsme je přechcali,“ říká Gregor pesimisticky.

„Přestaň brečet,“ říká chladně Drobeček. „Jestli jsme do něj neudělali dost velkou díru, vrátíme se zpátky a příště ji uděláme líp. Ale on musí bejt mrtvej. K čertu, musel ztratit nejmíň pět galonů tý svojí krysí krve, což je více, než bůh dovolí komukoliv ztratit.“

„Může být,“ připouští Gregor, „podívejme se na to takhle. Raději půjdu domů a řeknu, že jsem kopnul do jeho těla. Ale to tělo jsme viděli, nebo ne? Krvácející tělo! A není moc těl, který by dělaly něco podobného!“

„Možná jsme ho dostatečně vystrašili, aby držel jazyk za zuby,“ přemýšlí Drobeček.

„To není vyloučený,“ souhlasí Gregor, „a pak se nechá přeložit někam daleko, kde ho nebudeme moci dostat, a ostatní nepřijdou na to, že stále dýchá. Jsme jediní dva, kteří to vědí, a ani my to nevíme jistě. Tak tomu prostě věřme! Věříme, že je mrtev!“

„Řekni mi,“ říká Drobeček nervózně a posouvá si klobouk do týla, „nemohl to bejt nějaký úplněj jinej pitomec, kterýho jsme odbouchli a kterej ztratil všechnu tu krev, kterou jsme tady viděli?“

„Myslím si, že to tak bylo,“ pokyvuje Gregor souhlasně. „Ten chlap, kterýho jsme střelili, byl na Emila moc velký. A myslím, že měl oblečenu finskou uniformu!“

„Ježíši, Ježíši!“ vykřikne Drobeček a spíná ruce jako k modlitbě. „To už se opravdu nemusíme ničím trápit! Pokud jsme střelili jednoho z těch polárních válečníků, budou si určitě stěžovat německému velení. Emil ví, že jsme mu v tý aleji byli těsně za zadkem, a ten případ dostane jeho oddělení. Nemusí být žádný Sherlock, aby vyřešil, kdo dal ránu arktickému hrdinovi!“

„Máš pravdu,“ říká Gregor tiše. „To je černá vyhlídka. Bez ohledu na to se budeme držet toho, že jsme to s ním vyřídili. Tělo jsme opustili, až bylo plný much, jasné?“

„Doufám, že víš, co děláme,“ mumlá Drobeček s úšklebkem. „Ale nezapomeň na Portu a Wolfa! Ti dva zrádci se budou všude vyptávat, a pokud je ta krysa stále naživu, zjisti to!“

Téhož večera je v Hofmannově ubikaci veselý mejdan a Drobeček s Gregorem jsou čestnými hosty.

„Takhle se musí zacházet s vyděrači,“ křičí vesele Barcelona. „Žádný kecý! Bleskurychlá akce!“

Pivo je vylepšováno slivovici a veselí večírku roste do neuvěřitelných rozměrů. Zpěv lze slyšet všude kolem dokola v ruských liniích.

„Denn wir wissen, dass nach dieser Not
uns leuchtet hell das Morgenrot!“*)

„Střelili jsme ho rovnou mezi oči!“ lze zkušeně Drobeček a v tu chvíli tomu sám věří. Kulka jen mlaskla, když do něj vlítla,“ vychloubá se a dává obě ruce energicky na stůl.

„A krev z něj stříkala,“ šklebí se šťastně Gregor. „Všude kolem byla krev! Proudila střevy! Bylo to jako krvavá koupel ve Stockholdu!“

„Střelil jsem ho třikrát do zadku, než jsme odešli,“ prohlašuje nestydatě Drobeček a ohýbá ukazováček.

„Merde alors! Co jste udělali s tělem?“ ptá se prakticky Legionář.

„Hodili jsme ho do pekelně hlubokého sklepa,“ vysvětluje Drobeček netrpělivě. „Měli jste slyšet, jak to mlasklo, když dopadl na dno.“

„Předpokládám, že ten sklep dokážete znovu najít,“ ptá se Porta s podezřívavým výrazem.

Je to Hofmann, kdo je příští ráno odhalí.

„Takže včera u toho bylo hodně krve?“ ptá se sarkasticky a staví se před Drobečka.

„To souhlasí,“ ujistí uje ho Drobeček. „Čtyři nebo pět litrů nejmíň!“

„A tělo jste hodili do hlubokého sklepa?“ pokračuje Hofmann.

„Čestný slovo,“ potvrzuje slavnostně Gregor. „Slyšeli jsme zadunění, když narazil na dno.“

„Pak vás snad bude zajímat, že jsem právě telefonicky mluvil s tělem, a to tělo mi slíbilo, že nám bude věnovat obzvláštní pozornost!“

Drobeček se chystá otočit a utéci, když se mu hlaveň samopalů zaboří do žaludku.

„Stát,“ usmívá se nebezpečně Porta. „Nebo ti ukážu, jak lze tak prolhaného parchanta, jako jsi ty, smést ze země.“

„To musí být omyl,“ koktá zmateně Gregor.

„Jistě! Jeden z největších!“ vyštěkne Hofmann a vycení zuby. „Ale jedno je jisté. Mluvil jsem s Emilem Siegem. Možná vás taky bude zajímat, že jestli byl pokus o vraždu finského četaře nahlášen, tak ten případ dostal Sieg!“

„To nezní moc dobře,“ povzdechne si tiše Drobeček. „Tak s pravdou ven,“ žádá Porta a přimhouří oči.

„Byla tam tma jako v kanibalský prdeli,“ vysvětluje Gregor. „Střelili jsme nějakého pitomce, ale zdá se, že to nebyl Emil, když s ním pan rotmistr mluvil dnes telefonem. Nestává se často, aby mrtví telefonovali.“

„Nezbývá nám už nic jiného,“ říká Wolf rozhodně.

„Musíme toho parchanta vlákat do pasti!“

„Vyprávěl jsi mi,“ říká Porta, „že je nebezpečnej jako kobra ve vyhřátý posteli. A teď půjde jako blázen zpátky k nám?“

„Neměli bychom ho nahlásit policii?“ navrhuje naivně Vestfálec. „Vydírat lidi je zločin.“

„Jsi tak pitomej, že člověk musí žasnout, že dokážeš vůbec dejchat!“ křičí přezíravě Drobeček. „Jen

slabomyslněj bude volat poliše na pomoc!“

„Navrhuji, abychom dobyli jeho brloh a ustřelili mu hlavu,“ říká Gregor a plní si sklenici z Wolfových zásob.

„Bylo by těžký se k němu dostat,“ říká Barcelona pochybovačně. „Sedí si pěkně uprostřed starý pevnosti. Vrata jsou pevný jako ve vězení.“

Porta zvedne své pivo a zhluboka se napije. Potom ukousne špalek horkého vepřového.

„Znám tu všivou pevnost. Jediný způsob, jak se tam dostat, je mít hodně velkou porci TNT. Poslalo by jich to hodně k pánu, ale mohlo by to znamenat rychlou smrt také pro nás. Dejte mi hrnek kate a já vymyslím něco jinýho!“

„Já mám plán,“ říká Drobeček a točí se svým samopalem. „Pozvěme toho lumpa k nám a nabídneme mu dohodu. Já vím, jak z něj udělat hodnýho spořádanýho občana. „

„To není dobrý,“ říká Porta. „Je to podvodník a nepřestane, dokud nás neobere o všechno, co máme.“

„Já z něj udělám učitele nedělní školy,“ přesvědčuje nás domýšlivě Drobeček. „Poslouchejte mě! To je skvělej plán. Když přijde, dáme mu na uvítanou velkou sklenici, abychom si připili na starý časy. Pak se budeme starat o jeho osobní pohodlí. Bezpochyby bude potřebovat pedikúru. Vytáhnu svůj nůž a amputuji mu malíček na levý noze. Tak bude mít více místa ve svých úzkých důstojnických botách. Když nepřijde ke zdravému rozumu, vysvětlíme mu, že obě strany jen maří čas mluvením a mohly by klidně jít domů. Cestou ven ze dveří si všimneme, že ten ubohej hajzl kulhá, protože nemá stejnej počet prstů na obou nohou.. A copak udělají staří přátelé, aby pomohli té vši?“ ptá se Drobeček. Dívá se kolem a je sám na sebe hrdý.

„Stříknou mu do týla kyselinu,“ navrhuje Port a velkoryse.

„Ne, ne! Žádná brutalita!“ odmítá Drobeček návrh. „Takový věci necháme nacistům a komunistům. My jsme humanisti. My nezastřelíme člověka jen proto, že kulhá. My mu vyzujeme jeho pravou botu a pomůžeme mu zbavit se jeho pravýho malíčku. Pak mu boty padnou a nebude mít kuří oka!“

„Myslím si, že se mu to nebude líbit,“ říká Barcelona a dívá se útlocitně na své vlastní nohy.

„Nikdo se ho na to nebude ptát,“ říká Drobeček kamarádsky. „Ale předpokládám, že s námi pak zůstane na kus řeči, abychom ještě prodiskutovali některý věci. V každém případě bude myslet na to, že má ještě osm prstů na nohou, deset na rukou, dvě veliký plandající uši a velkej ošklivej nos uprostřed huby a že bychom mu s tím vším mohli jedno po druhým pomoci.“

„Nezapomeň, že má taky kokota,“ vykřikne Porta. „Mohli bychom mu ho ušmíknout a strčit huby, aby si myslel, že přišel na večírek víl a skřítků.“

„To je na nic,“ říká ponuře Barcelona. „Pokud tomu parchantovi nemůžeme zaplatit, zbývá udělat jedinou věc: zlikvidovat ho jako krysu, kterou ve skutečnosti je!“

Bude to první zabítí, který má v týhle válce smysl!“

„Moje řeč!“ souhlasí Hofmann. Souhlasíme, abychom s tím ihned začali.

Inspektor Sieg se necítí příliš dobře, když odchází ze své kanceláře. Odchází brzy. Mrazí ho a současně se potí, když slyší, že během noci bylo z blízkého muničního skladu ukradeno deset kilogramů TNT. Z toho, co ví o Portovi, to mohl být jen on, kdo ukradl výbušninu, aby ji použil k vysoce účinné likvidaci. Jde vpřed se všemi smysly pracujícími naplno, drží se blízko zdí a po celou dobu se skrývá mezi ostatními lidmi. Pokaždé, když vidí obojživelné vozidlo, se ve strachu zastavuje. Najednou zjišťuje, že vydírání je velmi nebezpečné řemeslo.

Vyděšeně se rozběhne, když na silnici prudce zastaví automobil, a schová se za kočárkem s párem řvoucích dvojčat.

Plíží se dál s rukou na pažbě své pistole. Dlouho pak vyčkává v tichosti a pozoruje dům, ve kterém je ubytovaný. Dovnitř vejde, až když se přesvědčí, že tam na něj nikdo nečíhá.

Převléká se do civilních šatů a blahopřeje sám sobě k opravdu chytrému nápadu. Ti hlupáci budou hledat muže v uniformě jedovatě zelené barvy. Civilista je bude zajímat přibližně stejně, jako zajímá svazek mrkve dobře nakrmeného psa.

Cestou po ulici Hollanti se mu zase zdá, že zahlédl Drobečka a Portu a vytahuje z kapsy pistoli. K jeho obrovské úlevě se z nich vyklube dvojice pěšáků, kteří se snaží dát dohromady se třemi Finkami ve vojenských uniformách. Už dávno si uvědomil, že nemůže zachovat obvyklý služební postup a předat

případ kolegům. Kdyby to udělal, skončí i on sám za mřížemi.

„K čertu!“ zakleje a toužebně přemýšlí, jak příjemné může být žít nudným životem civilisty, platit daně a nájmené a chodit každý den spát v deset večer s manželkou v natáčkách.

S těmito melancholickými myšlenkami honícími se jeho hlavou se přikrade do Hurmeho baru na šálek kávy a velký koňak. To by ho mělo postavit na nohy. Jestli něco naléhavě potřebuje, tak je to čistá hlava.

V dlouhé barové místnosti je jen několik lidí. Barman se ospale opírá o barový pult. Beze slova k němu šoupne šálek kávy a sklenici koňaku. Vmáčkne se do matně osvětleného křesla a vztekle zakleje, když si opaří jazyk horkou kávou. Opatrně ji přelije do podšálku a fouká na ni. Něco vybryndá a začíná se cítit o něco lépe.

Se spokojeným výrazem si uhladí svůj černý na míru šitý oblek. Krejčí, který neměl nic jiného na skladě, mu říkal, že černá je módní. Jeho košile je bílá. Kravata červená. Národní barvy - červená, černá a bílá. Spokojeně se dívá na své elegantní boty z lakované kůže za dvě stě marek. Každý si nemůže dopřát pár takových bot.

Nalije do sebe třetí šálek kávy a další koňak. Sní krásný sen o tom, jak je celá pátá rota pokosena popravčí četou.

„Dostanu ty zločince,“ říká polohlasně.

Nyní jsou v baru kromě něj jen dva hosté. Dva finští vojáci se na chvilku zastavují, ale hned zase odcházejí. Jeden z nich, četař s partyzánskými vyznamenáními, na něj vrhne dlouhý podezíravý pohled. Patří tenhle vrahoun opravdu k finským spojencům? Zachvěje se hrůzou, vstane a odejde.

Do zad se mu hrubě zavrtá nagan.

„Jsi mrtvej, ty křiváček zkurvysynu,“ říká Drobeček ostře. „Zhluboka se nadechni a to tvoje psí srdce proletí zdí! Jak jistě víš, bez srdce se těžko obejdeš!“

Porta hlučně vráží do otáčivých dveří s Gregorem v patách. Poslední dva hosté rychle mizí a ospalý barman se náhle probouzí. Není to poprvé, co vidí vojenskou obchodní schůzku.

„Tak nás tady máš, ty stará reumatická štěnice,“ říká Porta přátelským tónem a klepe si na hlavu.

„Kdybys tady toho měl více, nemíchal by ses do našich věcí a nemusel bys zemřít tak mladej!“

Sieg strachy oněmí.

„Nechte mě, ať ho nakopnu, než ho odpráskneme,“ prosí Drobeček a napřahuje svou velkou botu.

„Spust' hrací skřín,“ odpovídá Porta. „Potřebujeme melodii pro toto malé drama.“

„Musíš do toho vhodit minci,“ říká Drobeček, který zápolí s hrací skříní. „Marku za kus!“

„Tak tam nějakou dej!“ nařizuje Porta.

„Nemám ani vindru,“ odpovídá Drobeček a prohledává všechny kapsy.

„Dej nám nějaké marky,“ obrací se Porta na Siega a zajede do jeho kapes. Vytáhne hrst drobných.

Hrací skřín začne hlasitě:

Eine Frau wird erst schön durch die Liebe...

„Nebudeš věřit, kde jsme tě všude hledali,“ říká Porta káravě a vytahuje z kapsy tenký provaz.

Zkušeným pohybem jej omotává kolem Siegova krku.

„Teď jsi na konci svých cest,“ říká spokojeně a utahuje provaz.

„Tahle písnička se mi nelíbí,“ protestuje Gregor. „Když lidé odcházejí na výlet, mělo by to být něco jako bum-da-da-bum!“ Zkoumá výběr a mačká knoflík číslo osm. „Pruská sláva“ huláká místností.

„O škrcení se říká, že je to nejrychlejší způsob, jak dát sbohem životu,“ utěšuje ho Porta a otevírá ústa, jako by on sám byl škrcen.

„Nemůžete mne takhle zabít,“ dusí se vyděšený Sieg. „To je vražda!“

„Kecy a kecky!“ usekne je netrpělivě Drobeček. „Buď chlap! Všichni tam jednou musíme!“

„Pruská sláva“ končí a přesně v tu chvíli Sieg poprvé pronikavě zaječí.

„Hudbu k sakru!“ zařve Porta a nervózně se rozhlíží.

Drobeček přiskakuje k hrací skříní a mačká knoflík číslo pět: „Pochod finské jízdy“.

Sieg znovu ječí. Dlouhý smrtelný jekot, podobný je kotu muže vlečeného na popravěšti.

„Více hudby!“ rozkazuje Porta. „Hodně hudby a nahlas!“

V kuchyni do sebe barmanka háže třetí šnaps a dlouze potahuje z vojenské cigarety.

Sieg žvatlá a ječí jako nemocná kočka.

„Ted' ho oddělají,“ třese se barmanka hrůzou. „Jakmile budou pryč,“ uvažuje, „zavolám ženu domovníka, aby mi ho pomohla odvléct do příkopu. Tam si ho může převzít policie! Na to ji tady máme!“

„Mince se zasekla,“ křičí Drobeček a kope netrpělivě do hrací skříně. „Ta opice měla u sebe falešný peníze!“ Buší do hrací skříně pěstí. „Hraj, parchante, za co tě platíme,“ řve rozzuřeně.

„Ted' tě budeme pomalu škrtit, jak to dělali na dalekém americkém jihu, když měli na konci provazu černou opici,“ hihňá se Porta. „To tě naučí nedávat nám příště falešný peníze.“

Sieg otevře ústa a zaječí. Zní v tom smrt a proniká to až do morku kostí.

Kolemjdoucí se zastavují a snaží se nahlédnout dovnitř špinavým oknem. Laponská žena si myslí, že je zde shromáždění přátel folklóru a chce vejít.

„Vypadni!“ řve Gregor a mává rukama, jako by odháněl hejno holubů. „To není nic pro tebe, co se tady děje. Jdi si po svém!“

„Ty jsi ale hlučný chlapík,“ říká Porta káravě Siegovi. „Je načase, abychom to tvoje dýchání úplně zastavili.“

Drobečka popadá takřka amok. Nadává hrací skříní všemi jmény, jaká si dokáže vymyslet. Pak ji zvedne a s hroznou ránou ji nechá spadnout zpátky na podlahu.

„Pochod finské jízdy“ začne vyhrávat znovu se stejnou hlasitostí. Zní to, jako kdyby se barem prohnala celá jízdní divize.

Drobeček otevírá okno a huláká na zástup lidí na ulici.

„Zmizte odtud! Geheime Staatspolizei! Vraťte se do svých iglů a zalezte do postelí, vy polární parchanti!“ Poslední z nich dostane sněhovou koulí do týla a uteče.

Sieg sebou praští na zem a ječí, jako když na jatkách podřezávají vepře. Vyhazuje oběma nohama. Ruce se mu křečovitě třepou.

„Ječíš jako Indiánka, která přišla o panenství,“ říká Drobeček a nakopne ho. „Bud' Němec! Ukaž nám, že umíš odejít ze života tak, jak by to měl udělat příslušník Herrenvolk!“ Poklepe na Siegův zlatý stranický odznak. „Nezapomínej, že jsi jeden ze starých bojovníků!“

„Je jako zvadlej kokot,“ říká Porta povýšeně a hledí ke stropu. Hledá tam nějaký hák, ale žádný tam není. Obvykle není tak snadné oběsit člověka, jak by se mohlo zdát podle amerických filmů.

„A proč ho nezastřelit a budeme mít klid?“ navrhuje Drobeček a vyprazdňuje na ex korbel piva.

Vytahuje z kapsy velkou armádní pistoli a míří na Siega. „Když se jeden z těchto chlapíků ráže devět milimetrů projde od týlu přes mozek pod úhlem čtyřiceti stupňů a pak zase vyletí ven, čubčí syn, kterej mu stojí v cestě, k tomu už obvykle nic moc neřekne!“

„Moc se u toho práší,“ říká Porta. „A nevíš, kolik nesmyslů vyjde najevo kvůli jednomu výstřelu? Jeho zasraní kamarádíci by se po něm brzy sháněli, a co si myslíš, že je napadne ze všeho nejdříve, až najdou jeho proděravěnou mrtvolu? Svobodník Josef Porta! Armáda dělá co může, aby mi pokazila pověst. Policajti s hákovým křížem si se mnou nikdy nepadli pořádně do oka.“ Luskne prsty a jeho tvář se rozzáří spokojeným úsměvem.

Zatímco mluví, dostává úžasný nápad. Několik minut se diví, proč mu trvalo tak dlouho najít odpověď, která je tak jednoduchá, že by na ni přišla i nevinná jeptiška. Přátelsky nakopne Siega, který leží s provazem na krku na podlaze a heká.

„Nech toho rámusení! Měl bys bejt šťastnej, až se dozvíš, co jsme pro tebe vymysleli! Umřeš smíchy, až začneme! Vztyk, chlape! Seš výbornej herec!“

Porta dotáhne Siega doprostřed místnosti a utáhne provaz kolem jeho krku.

„Postavíš se tady,“ nařizuje Drobečkovi, „a budeš držet tenhle konec provazu. Až dám povel, vy startuješ naplno vpřed! Přes kuchyň, dokud tě nezastaví provaz!“

„To zní jednoduše,“ říká chápavě Drobeček a hrabe nohama jako dostihový kůň, který se připravuje ke startu. „A co s tou zasranou hlavou tady? Půjde se mnou do kuchyně?“

„S tím si nedělej starosti. Podle mého plánu zůstane tady.“

Spolu s posledními tóny „Pochodu finské jízdy“ se Porta přesouvá s druhým koncem provazu ke Gregorovi.

„Až zakřičím, ted'“, vystřelíš směrem k otáčivejm dveřím, jak nejrychleji to půjde! Ty, Emile, zůstaneš

tam, kde jsi, a ani se nehneš. Vy dva ode mne dostanete povel „Připravit-pozor-řed!“ a na slovo „řed!“ vyrazíte směrem, který jsem vám řekl!“

„Zůstane tělo toho parchanta na provaze?“ ptá se Gregor se starostlivým výrazem ve tváři.

„Samozřejmě!“ ubezpečuje ho Porta. „Trik je v tom, že Emil zůstane na provazu.“

Sieg běduje a prosí o milost.

„Ale drž hubu! Moje metoda je strašně rychlá, ani nebudeš vědět, že jsi mrtvej. Mimochodem, než se dáš na cestu, neznáš někoho, kdo by měl zájem o náklad polské vajec a o starý ruský psací stroje?“ Sieg smutně zakrouží hlavou. Neví o nikom, kdo si chce udělat míchaná vajíčka nebo psát na ruských psacích strojích.

„Tak dobře, sbohem!“ řekne Porta a srdečně mu potřese rukou. „Připravit!“ zakřičí a přesune se kotáčivým dveřím, aby mohl rychle odejít, pokud bude věc úspěšně ukončena.

„Svatá matko kazaňská,“ zašeptá Gregor obdivně. „Uštípne mu to palici jako vršek ředkvičky. Ten nápad bys měl prodat všem diktaturám!“

„Někdo se zkrátka narodí chytřej!“ říká Porta skromně. Jediná osoba, která se nebaví, je Sieg. Jeho mozek pracuje tak usilovně, že z toho provaz téměř vibruje.

Oba tahači provazu zaujímají své pozice zády k sobě a nevidí, co se děje za nimi. Porta, stojící v jasném světle u otáčivých dveří, vidí Siega jen jako šedivý předmět v přítmí restaurace.

Siegovi se nějak podařilo uvolnit z provazu jednu nohu, takže nyní visí jako opice na láně. Silou vyvěrající z jeho zoufalství se mu povede vyprostit i jednu ruku.

„Řed!“ zakřičí Porta a Drobeček s Gregorem vyrazí od vězně, jak nejrychleji to dokáží.

Volnou rukou zatáhne Sieg vši silou za provaz. Skvělým výsledkem je, že provaz vylétne Drobečkovi z ruky. Rychlostí prchající dělostřelecké baterie se probourá zavřenými dveřmi kuchyně přelétne přes barmanku, která si na chvíli myslí, že byla zabita. Drobeček pokračuje skrz zeď až ke schodišti a potom po hlavě dolů do sklepa. Zvuky, které to vše provázejí, znějí, jako by v domě probíhala jedna z největších bitev války.

Gregor, který pevně drží svůj konec provazu, prolétne plnou rychlostí otáčivými dveřmi. Čtyřikrát jimi spolu s Portou proběhnou dokola, než jsou vymrštnuti jako minometné granáty. Proletí napříč ulicí a skončí v pekařství. Zkrvavení a zmatení se zvedají na nohy.

Drobeček se ve sklepe vyhrabává s hekáním a závratí z hromady uhlí, leze po schodech a ven z baru, aniž by se staralo Siega, kterého to hodilo za hrací skříň. Jeho ručně šité boty za dvě stě marek trčí vzhůru.

Porta vrávorá zpátky do baru a sklání se zdvořile k barmance, která stále ještě sedí na podlaze a směje se jako imbecil.

„Fantastický,“ křičí hrdě Drobeček, když uhánějí obojživelným vozidlem z města. „Něco takovýho jsem nikdy předtím za celou válku neviděl!“

„Hlava mu dočista uletěla pryč!“ směje se nadšeně Gregor. „Ksicht se mu rozmázlo strop a zůstal viset na lampě!“

„Skvělá, nádherná bašta!“ sténá Porta mezi dvěma záchvaty smíchu. „To je způsob, jak trestat prašivý vyděračský hajzly!“

„Musíte uznat, že moje nápady nejsou zlé,“ chvástá se Porta a potahuje z jedné ze Siegových cigaret.

„Vím přesně, jak zvládnout takové drobnosti, jako byla tahle!“

Je to opět Hofmann, kdo objeví, že Portova metoda popravky nebyla dostatečně účinná. Darebák je dosud naživu a v nemocnici. Nemůže sice mluvit, ale může naneštěstí psát. Z jakéhosi podivného důvodu neprozradil nikomu, že byl obětí vražedného přepadení, ale řekl lékařům, že pocítil náhlou bolest v krku a ztratil hlas. Červené stopy na krku označil za mateřská znaménka.

„Tomu kulhavému policejnímu čoklovi nesmíme dát čas, aby mohl začít štěkat,“ říká Hofmann hořce a dívá se přímo před sebe. „Jestli začne, máme na krku nejen falšování dokumentů o rasovém původu, ale taky dva pokusy o vraždu, z toho jeden takřka úspěšnej! To je dost na to, abyste přišli o hlavu třikrát po sobě s dvaceti lety vězení k tomu. Kromě dalších věcí, který vás pošlou před válečný soud.“

„Není cesta zpátky!“ vykřikne Porta rozhodně. „Ta nacistická veš musí bejt uklizena z cesty, pokud si máme užít toho krátkýho života, kterým nás bůh Německa obdařil!“

„Divoká kočka!“ říká Porta zamyšleně a dívá se na trámy, které křížují strop. „Stačí dát signál do Paderbornu!“

Hofmann má zakrátko strážmistra Sallyho na telefonu. Podává sluchátko Portovi.

„Pamatuj si, že já nic nevím. Nikdy jsem nic neslyšel o žádný divoký kočce,“ šeptá varovně. Porta jde rovnou k věci.

„Rád bych se zblízka podíval na tu tvoji divokou kočku. Navrhuji, abys ji poslal sem k nám nahoru do studený oblasti jako vzorek.“

Strážmistr Sally se dlouze a hlasitě směje.

„Pověz mi, Porto, myslíš si, že jsem se narodil v plynárně a že mě osušovali na pramici v kanálu? Poslat divokou kočku jako vzorek?“ Znovu vybuchne smíchy. „Ne, jakmile dostanu tisíc marek na dřevo, bude na cestě v poštovním letadle!“

„Nemůžu odjet do Paderbornu jen proto, abych zaplatil za zatracenou divokou kočku,“ protestuje pobouřeně Porta. „Nevíš, že jsem jeden z nejdůležitějších účastníků týhle světový války?“

„Nežvaň! Vím všechno o tvech kontaktech u pancéřovýho záložního praporu. Pro tebe je jednoduchý převést ke mně na velitelství třeba i tisíc banánů.“

Porta si dává hrnek kávy, aby se mu lépe myslelo. „Řekl jsi tisíc chechtáků za všivýho střešního akrobata? Myslíš, že laponský ženský mi tady vycucaly z hlavy všechn mozek?“

„Střešní akrobat?“ říká Sally pobouřeně. „Počkej, až ji uvidíš! Když ji popadne amok, je jako milion obyčejnejch koček - všechno v jednom!“

„Pět set,“ říká Porta stručně.

„Osm set,“ žádá Sally.

Dohodnou se na sedmi stovkách, doprava je zdarma.

„Nepokoušej se mě napálit,“ varuje Porta. „Právě teď jsem hluboce podchlazeněj svobodník a přestože je možný, že na konci nezbyde moc vojáků německýho wehrmachtu, jeden z nás to přežije, a to bude - z milosti boží- svobodník Porta. Jestli nedostanu tu zatracenou kočku zítra ráno první poštovní třídou, můžeš odejít na mši a připrav se na hodně rychlou smrt!“

„Nikdy jsem nikoho v žádným obchodu nepodvedl,“ lže strážmistr Sally bezostyšně. „Budeš mít tu vzteklou potvoru zítra večer v posledním poštovním letadle a bude to první třída. Ptej se šéfpilota, ale buď opatrněj a neotvírej klec, protože by ti šla rovnou po obličej, nebo po tom, kdo bude blízko tebe. Je jí fuk, jestli jsi poskok nebo generál. Pošlu s ní malý přístroj. Vydává zvuky, který ji úplně poblázní. Když budeš chtít, aby roztrhala nějakýho parchanta na kousky, polož ten přístroj poblíž oběti a ta ďábelská kočka se postará o zbytek. Už jsem ji tak použil na člověka a za dvacet jedna sekundu se složil v šoku.“

„Ježíši!“ křičí překvapeně Porta. „To je přesně to, co potřebujeme. Co žere?“

„Většinou jí dávám to, co jíme my a ona to zblajzne jako vysavač.“

„Pije kafe?“ ptá se Porta s obavami.

„Jo, a pivo,“ odpovídá Sally.

„Jak se jmenuje?“

„Dynamit!“

„To zní slibně,“ chechtá se Porta. „Řekni tomu Dynamitovi, že pro něj máme zajímavou práci!“

Drobeček a Porta odjedou na letiště vyzvednout Dynamita, který dorazí rozzlobený a zuřící na palubě poštovního letounu JU 52.

„Být vámi byl bych opatrný s tím zlým parchantem,“ říká pilot a dívá se nervózně na klec divoké kočky.

„Ahoj, kočičko,“ říká Porta a sklání se nad klecí.

Divoká kočka odpovídá šíleným výbuchem vrčení a prskání a zuřivě kouše do mříží klece.

„Ježíši Kriste, ta se vzteká!“ říká Drobeček obdivně.

„Vezmeme ji domů a připravíme plán!“

Všichni se drží dál, když se přes letiště dopravuje klec s prskající divokou kočkou. Starý poručík, který má kočky rád, k nim přijde.

Než ho Porta stačí varovat, protahuje ruku mezi mřížemi, aby poškrábal kočku na krku. Se zaječením vytáhne ruku zpět. Crčí z ní krev.

„Dynamite, ty d'áble! To nesmíš dělat!“ napomíná ho Porta. „Popros pana poručíka za prominutí!“ Když se vrátí na rotu, strhne se hrozný povyk. Jeden z Wolfových vlčáků má čenich rozpáraný na kousky, když se pokusil nově příchozího na uvítanou u páté rotu očenichat.

„Návštěvní hodiny jsou v nemocnici mezi jedenáctou a třetí hodinou odpoledne.“ informuje je Hofmann. „Nejvíce dva návštěvníci na jednoho pacienta.“

„To bude stačit,“ odpovídá Porta. „Drobeček a Dynamit!“ Vytahuje z kapsy zvukový přístroj, aby jej vyzkoušel. Výsledek je nad očekávání. Divoká kočka se zběsile prohání klecí, kouše a škrábe jako šílenec. Není pochyb, že se chce dostat k Portovi, který drží přístroj. „To je ono!“ říká Porta a šťastně háže do klece kousek masa. „Drobeček a Dynamit navštíví nemocnici zítra hned, jak tam budou smět návštěvy. Drobeček přístroj nenápadně strčí pod Emilův zadek a nechá Dynamita volného. Pak bych se moc divil, kdyby se věci nedaly velice živě do pohybu a my se nezbavili toho lepráckého čubčího syna jednou provždy!“

„Teda žádnou radost z toho nemám,“ protestuje chatrně Drobeček. „Psi a kočky mě moc nemilují!“

„Kušuj!“ říká Porta rozhodně. „Uděláš, co jsem řekl!“

„Rozkaz je rozkaz, Creutzfeldte, nezapomínej na to,“ říká Hofmann drsně.

Dynamit je naložen do zavazadlového prostoru kúbelu. Slyšíme ho, jak prská a vrčí nahromaděným vztekem a překřikuje i hluk motoru.

„Je opravdu ve špičkové formě,“ říká s uspokojením Porta. „Skoro byste si mohli myslet, že ví, koho jede navštívit.“

Starší pomalu se pohybující zdravotnický svobodník nám ukazuje cestu k pokoji Emil Siega. O něco dál na chodbě nás zastavuje hrůzu nahánějící vrchní sestra, která si všimla Dynamita.

„Kdo je to?“ ptá se a ukazuje nespokojeně na klec.

„Vrchní sestro!“ odpovídá Porta a sráží předpisové podpatky. „To je klec!“ Sestra má důstojnickou hodnost.

„Myslím, co je vevnitř?“ vyštěkne rozzlobeně.

„Kočka, která touží navštívit svého nemocného kamaráda,“ usmívá se šplhounsky.

„Kočky nejsou na pokojích povoleny! Musíte ji odnést pryč!“

Drobeček předstírá, že jde ven, ale jakmile vrchní šestra zmizí, vběhne do chodby s klecí kymácející se za ním.

„Jsi chlap, kterýho se dá těžko zbavit,“ říká Porta a napřahuje ruku k Siegovi. „Ale my jsme se zbavili osmi miliónů Rusů a zbavíme se i tebe! Uvidíš!“

„Ven!“ zasténá Sieg a sahá pro zvonek, ale Porta je rychlejší a strhne jej ze zdi.

„Proč bys zvonil?“ ptá se Porta jakoby přátelsky.

„Užijme si jeden druhého! Máme s sebou přítele, se kterým se rád setkáš. On ti pomůže zabít dlouhou chvíli!“

„Divoká kočka,“ šeptá v hrůze Sieg a vystrašeně hledí na vrčící zvíře.

„Jak je ti jistě známo, mají kočky devět životů,“ vysvětluje Porta. „A podle toho, co se dosud stalo, jsi snad i ty takřka nesmrtelný! Rozhodli jsme se udělat vědeckej experiment: Kočka proti člověku! Pokud budeš mít stejný štěstí, jako jsi měl už dvakrát, pak bys, měl být schopen zadržet i Dynamita. Poškrábej ho za levým uchem a bude přist jako kočička ležící za kamny!“

„Poslouchej,“ vzdychá Sieg strachy bez sebe a vytahuje si pokrývku pod bradu. „Chtěl jsem si jen zažertovat a zjistit, jak budete reagovat.“

„Už jsi viděl, jak reagujeme,“ šklebí se Porta. „Co děláme teď, je jenom srandička!“

„Přisahám, že jsem nikdy neslyšel o vašich židovskejch Němcích,“ sténá koktavě Sieg, „a nebudete už nikdy mít žádný problémy!“

„To všechno vím,“ říká Porta. „Ale teď bych chtěl, aby ses potkal s Dynamitem, a pak tu celou věc pohřbíme.“

„Pohřbíme?“ zašeptá Sieg koktavě a snaží se dostat z postele. Drobeček ho chytí za vlasy a zatlačí zpět.

„Zůstaň hezky, kde jsi,“ rozkazuje drsně. „To ubohý zvíře by se mohlo zadejchat, kdyby se za tebou muselo honit!“

Sieg otevře ústa k výkřiku, ale vyjde z nich jen slabé zachrčení.

Drobeček zapojuje akustický přístroj a divoká kočka začíná vyvádět.

Její pohyb převrací klec a dveře se otevírají. Jako vzteká raketa vyráží z klece a skáče na stůl uprostřed místnosti, kde se příkrčená připravuje k útoku. Z hrdla jí vycházejí varovné zvuky.

„Ne, ne!“ křičí Drobeček a divoce hledí, jak Dynamit letí vzduchem směrem na něj. Zapomněl, že má v ruce stále akustický přístroj. „To nejsem já!“ ječí, když padá k zemi s kočkou na sobě. Cítí se, jako by mu byla jedním dlouhým pohybem přes hlavu stahována kůže. Záhadnou cestou se dostává do Siegovy postele. Přístroj má stále v ruce. Strach vrací Siegovi zpátky řeč. Dlouhý hrdelní výkřik vychází z jeho široce otevřených úst. Postel letí napříč pokojem. Stůl je rozbitý na kousky. Skříň padá s ohlušující ránou. Sklenice se rozbíjejí. Vzduchem poletují oblaka peří z roztrhaných matrací.

Drobeček chvátá ke dveřím, krev se mu valí po tváři a uniformu má v cárech. Tak spěchá, aby byl pryč od divoké kočky, že s sebou vezme i rám dveří.

„Zvukovej přístroj,“ křičí Porta varovně, když Drobeček přibíhá s divokou kočkou v patách.

Drobeček se na sekundu zastavuje. Divoká kočka ho dohání.

„Přístroj!“ křičí zoufale Porta. „Zahod' to proboha!“

Drobeček mu konečně porozumí a posílá přístroj s rachotem dál chodbou. Šéf nemocnice se svým personálem vycházejí v téže chvíli zpoza rohu. Dynamit se otáčí několikrát kolem své vlastní osy, aby zjistil, odkud nenáviděný zvuk přichází. Příkrčí se a upře své krvežíznivé oči na vrchní sestru, která právě zvedla přístroj.

„Co to je?“ ptá se zájmem šéf nemocnice.

Nemá ale čas čekat na odpověď. Divoká kočka má navrch. Nikdy v životě nebyla vrchní sestra tak rychle vyslečena. Šéf nemocnice letí po hlavě dolů ze schodů a jeho společnost se rozprchne na všechny strany.

„Pojďme odtud pryč,“ křičí Porta. „Začíná tu bejt horko!“

Ale urazíme jen malý kousek cesty chodbou, když přístroj letí směrem k nám.

„Ne!“ podaří se Portovi zaječet. Pak nás divoká kočka dožene.

Nikdo neví, jak jsme se dostali ven, ale někdo z nás musel odkopnout přístroj zpátky do Siegelova pokoje, protože veškeré peklo se rozpoutalo tam.

Zakrvácení, třesoucí se a šokováni lezeme zpět do vozu, kde na nás netrpělivě čeká Wolf.

„Co se vám krucinál stalo?“ ptá se s vyvalenýma očima. „Vypadáte, jako kdybyste bojovali proti celý pancéřový divizi!“

„Už nikdy více divokou kočku!“ mumlá Drobeček, který je téměř k nepoznání.

„Do prdele, jak to vypadáte?!“ říká Wolf. „A co Dynamit? Vy ho nevedete zpátky domů?“

„Zapomeň na něj,“ zavrčí Porta a snaží se, aby utržené rukávy jeho blůzy zůstaly na svém místě. „Ten parchant zlikviduje celou nemocnici, než bude po všem!“

Když zatáčíme do parku, slyšíme třeskot rozbíjeného skla. Sieg proplachtí zavřeným oknem a následují ho dva zdravotníci. Než přistanou, divoká kočka je u nich. Ztratí se v oblaku sněhu.

„Panebože!“ mumlá Porta oteklými rty. „Kolik energie takový zvíře v sobě může mít?“

„Zase jste neuspěli?“ ptá se zoufale Hofmann, když nás uvidí.

„Jen klid! Teprve začínáme,“ uklidňuje ho Porta.

Dalšího dne přináší Hofmann dobrou zprávu, že Sieg byl uznán neschopným jakékoliv služby a byl dopraven coby třesoucí se vrak do vojenské psychiatrické nemocnice v Giessenu. Nikdo nevěnoval žádnou pozornost jeho nesouvislému blábolení o vraždě, rasových falzifikacích a divoké kočce. Pouze se zasmáli jeho bláznivým obviněním.

„Nikdy se nedostane z Giessenu ven,“ šklebí se vrchovatě uspokojený Porta. „Viděl by všude divoké kočky.“

Hofmann zvedá zvonící telefon. Je to strážmistr Sally z Paderbornu.

„Můžete klidně spát mládenci,“ směje se bodře. „Doklady o Bierfreundovi-Müllerovi navždy zmizely!“

Myslím, že to bude stát ještě nějakou bednu whisky!“ dodává. „Pokud někdo v budoucnu zahlídne jeho polosvlečeného ptáka, může říct, že mu to uřezal nějaký zatracený Žid, a nebude dokonce ani lhát!“

S výrazem ulehčení zavěšuje Hofmann sluchátko zpátky do vidlice.

„Pro jistotu bychom odtud měli raději na čas vypadnout,“ říká Hofmann. „K odchodu na frontu je sice na

řadě čtvrtá rota, ale možná bychom si to měli raději vyměnit. Velitelé čet a družstev budou za hodinu u mě!“ rozkazuje a je z něj opět vrchní rotmistr.
Ještě téže noci se plížíme přes frontovou linii.

V životě by mě nenapadlo, že jednou budu
muset velet takové směsici špatně
vyzbrojených jednotek, jakou je 5. pancéřová armáda.
Generálplukovník Balk v dopise
generálplukovníkovi Jodlovi, září 1944.

BEZ PŘEMÝŠLENÍ jsem si opřel pravou ruku znovu o rameno. Její hrana je tvrdá - od malíčku až po zápěstí.
Vystřelím ruku vpřed, přímo do jeho ohryzku.
Gregor už zabil dalšího hranou dlaně zezadu mezi rameno a krk. Slyšel jsem zřetelně praskot lámající se kosti.
Porta uskakuje elegantně stranou, aby uhnul dlouhému bajonetu, a jako blesk vráží špičky svých prstů ruskému četaři do krku takovou silou, že jej úder odhod ízpět a vojáková hlava se s prasknutím ulomí od páteře.
Můj úder byl dokonalý. Náš japonský instruktor by měl radost. Rozdrtil jsem mu hrtan a prorazil průdušnici. Úder byl tak silný, že moje ruka mu vjela do krku a nezastavila se, dokud nenarazila do obratle, který spojuje hlavu s páteří. Udělal jsem jednu velkou chybu. Podíval jsem se do tváře, uviděl zkřivená ústa a krví podlité oči.
Byla to žena!

Zůstal jsem dlouho sedět ve sněhu a zvracel jsem.

Náš instruktor měl pravdu: Nikdy se na ně nedívejte! Zabijte je a běžte! Trvalo mi dlouho, než jsem zapomněl na její zkroucenou tvář.

NOVA PETROVSK

„ZVEDNĚTE TY vaše zadky ze země, vy rudí parchanti!“ křičí rotmistr Schröder s tvrdým výrazem v obličeji. „Pohyb, vy vši, hejbejte se!“

„Nicht Bolševik!“ křičí vězeň vystrašeným hlasem. Rychlým pohybem sundává čepici a ohýbá se. „Nicht bolševik,“ opakuje a zvedá obě ruce. „Heil Hitler!“ křičí pomateně.

„Asi jsme chytili jednoho z jejich klaunů,“ šklebí se poddůstojník Stolp a dloubne do vězně hrubě svým samopalem.

„Jdi do prdele, ty línej parchante!“ syčí Schröder s vražedným výrazem v očích.

„Nicht bolševik!“ křičí vězeň a rozbíhá se neohrabaně hlubokým sněhem.

„Vypadá jako zmoklá slepice,“ říká Stolp a hlasitě se směje.

„Židovskej parchant,“ vyštěkne rotmistr Schröder a zdvihá samopal.

Stolp se zle zasměje a hodí za vězněm, který už má za sebou dost dlouho cestu z kopce, sněhovou kouli. Pak zařehotá samopal a vězeň se zhroutí v sérii přemetů.

Schröder jde k němu jistým krokem lovce, který si jde sebrat sestřeleného bažanta. Zkusmo dloubne do mrtvého muže hlavní samopalu.

„Je tuhej,“ hrdě se zašklebí.

„Kdyby se o tom dověděl Dědek,“ říká chladně Gregor, „nechtěl bych bejt ve tvý kůži!“

„Dědek mi může políbit prdel,“ říká sebejistě Schröder. „Plním rozkazy svého vůdce. Likvidujte podlidi, kdekoliv je najdete!“

„Ale tvůj vůdce ti neřikal, abys vraždil válečný zajatce, že?“ prohlašuje Porta a obrací na něj hlavě svého samopalu.

„Můžeš mne dát do hlášení, pokud chceš,“ šklebí se Schröder povýšeně. „Umím si to zařídit!“

„Taky doufám - pro tvou vlastní spásu,“ odpovídá pohrdavě Gregor. Jde do lesa, kde odpočívá zbytek čety.

Dědek je mrzutý a rozzlobený. Četa byla doplněna dvěma hosty. Finský kapitán Kariluoto a německý poručík Schnelle nás mají pozorovat na dlouhé cestě k Bílému moři. Jsou s námi také noví muži, kteří získali jako tlumočníci zkušenosti v Rusku. Je dost komické, že nerozumějí ani slovo jazyku, kterým se

mluví tady na polárním kruhu. Porta i Barcelona si poradí s místním jazykem lépe než oni. Důstojníci jsou šokováni tím, co tady viděli a mezi nimi a Dědkem už propuklo několik konfliktů. Nemohou s tím ale nic dělat. Plukovník Hinka jim řekl jednoznačně, že velení má Dědek a že druhý po něm je Barcelona Blom - bez ohledu na to, co se stane.

Mrzutě sbíráme výstroj. Porta je připraven porvat se s poddůstojníkem Stolpem kvůli vraždě zajatce a Dědek si musí bez obalu promluvit s poručíkem Schnellem. Drobeček sráží bez zjevného důvodu rotmistra Schrödera k zemi.

„Ndrž se silnice!“ křičí Dědek na Drobečka, který jde v čele.

„Proč ne?“ křičí Drobeček a jeho hlas se odráží od lesa jako ozvěna.

„Protože padneme nepříteli rovnou do náruče, pokud se jí budeme držet!“ syčí Dědek rozzlobeně..

„A není právě to věc, kterou hledáme?“ zašklebí se Drobeček spokojeně. „Pokud se budeme vyhýbat jeden druhému, tahle zatracená válka nikdy neskončí!“

„Dělej, co jsem řekl!“ křičí Dědek nevrle.

„Já bych toho muže postavil před vojenský soud,“ křičí poručík Schnelle zlostně a má v mžiku vytažen zápisník a tužku.

„Nechte to na mně,“ říká Dědek a míjí rychle poručíka. „Celá zasraná armáda našich sousedů je na cestě sem k nám!“ křičí Gregor a vybíhá z lesa v oblacích sněhu.

„Staral jsem se, jak to jen šlo,“ vzdychne poručík Schnelle bezmocně. „Tady to ale máte! Tak to dopadne, když se dá rotmistrovi příliš mnoho pravomoci!“

Dědek na něj na okamžik tvrdě pohlédne.

„Můžete mě dát do hlášení, až se vrátíme, pane poručíku, ale do té doby vás musím požádat, abyste se zdržel kritiky mých rozkazů: Řečeno bez servítků: tady velím já!“

Poručík Schnelle si vymění letmý pohled s finským kapitánem, který pouze pokrčí rameny a přeje si, aby byl zpátky v Helsinkách a nikdy se nezamotal do této operace za nepřátelskými liniemi.

Drobeček leží ve sněhu a s uchem přitisknutým k zemi pozorně naslouchá.

„Kolik?“ ptá se Dědek příkře a položí se na zem vedle něj.

„Podle rámusu, kterej ti pitomci dělají, to bude nejmíň prapor! Ale když se mě ptáš, pak si nemyslím, že jich bude více než jedna hlučná rota! Pravděpodobně, vyrazili na sněženky!“

„Jak jsou daleko?“ sykne Dědek.

„Těžko říci,“ odpovídá Drobeček a snaží se tvářit chytře. „Tyhle komunistický lesy dokážou klamat.“

„Vztyk!“ velí Dědek, „jde se, dolů podél svahu! Poklusem a nestřílet, dokud nevydám rozkaz! Pokud budeme muset bojovat, pak to bude noži a lopatkami!“

Poručík Schnelle už má v ruce pistoli a tváří se velice bojechtivě.

„Schovejte to železo!“ vyštěkne Dědek rozzlobeně.

„Když to spustí, uslyší nás až v Moskvě!“

Poručík se zatváří uraženě a schová pistoli zpátky do pouzdra. Nasazuje výraz chlapce, který byl poslán brzy do postele.

Slyšíme je dlouho předtím, než přijdou na dohled. Hlasitě se hádají. V čele jdou dva poručíci se samopaly na prsou, jak to mají Rusové ve zvyku. Za nimi jde v neuspořádaném zástupu rota.

Ležíme tiše ve sněhu a sledujeme je jako na dlani. Bylo by snadné je po střílet, ale nejsou důležití.

Nemáme zájem je zabít Naše mise je mnohem důležitější.

„Nepřítel,“ zašeptá vzrušeně Fäihnrich Tamm. „Proč je nepostřílíme?“

„Násilí není vždycky nejlepší metoda,“ odmítá Porta posměšně návrh.

„Ale je to nepřítel,“ šeptá hlasitě Tamm a přitlačí si pažbu lehkého kulometu k rameni.

„Pamatuj, jestli ten ukazováček stiskneš moc,“ varujeho Porta žoviálně, „bude z tebe bude mrtvej hrdina!“

Tamm uvolňuje stisk, jímž svírá lehký kulomet, a rozhlíží se zklamaně kolem sebe.

„Vůdce rozkázal, že nepřítel má být ničen všude, kde na něj narazíme!“

„Proč to nenahlásíš ve vůdcově hlavním stanu? Můžeš mu přitom trochu nalestit boty,“ navrhuje Gregor se širokým úšklebkem. „To by bylo něco pro tebe! Možná by ti za nehty uvízlo i trochu špíny z Adolfových nohou!“

Hluk odcházející ruské roty postupně slábne. Dlouhý, skřípavě vyzvánějící smích je to poslední, co slyšíme.

Celý den a většinu noci pokračujeme v pochodu. Vítr je ostrý jako dobře nabroušený nůž. Masky na tvářích mnoho nepomohou, když teploměr klesá na minus 50 stupňů Celsia.

Ocelové mraky visí nízko a pohybují se stále rychleji. Blíží se bouře. Jedna z těch strašlivých polárních bouří, která dokáže praštit s losem do sněhu, jako by to byla sněhová vločka.

„Ježíši a Marie! To je ale svinská zima!“ mumlá Drobeček a tleská rukama o sebe. „Co chce k čertu Adolf v týhle zatracené zemi? Děláme našim sousedům jen laskavost, když jim ji štípnete!“

Těsně před úsvitem povoluje Dědek krátkou přestávku na studené jídlo.

„K čemu takové tempo?“ vzdychá poručík Schnelle unaveně. Práskne sebou do sněhu.

„Protože se musíme dostat k jezerům dřív než zásobovací letouny,“ odpovídá Dědek nabručeně.

„Časově je to pěkně napnutý. Pokud nejste schopni držet tempo, pane poručíku, můžete zůstat tady! Nejste přidělen k mé četě, jste s námi jen jako pozorovatel.“

„Připravte k odchodu,“ vykřikne Dědek a otočí se k poručíkovi pohrdavě zády.

Z vrcholků vyvýšenin lze dohlédnout až k Bílému moři, kde se vysoké vlny zvedají vzhůru k ponurému nebi. Na obzoru lze rozeznat temnou linii podobnou vzdálenému pobřeží.

„Myslíš, že je to Amerika?“ ptá se Drobeček se zájmem.

Okamžitě začne živá diskuse. Jen dva důstojníci pozorovatelé se drží stranou.

„Panebože,“ křičí Gregor koktavě, „je to tak blízko, že bychom tam dokázali dočůrat. A kdyby to byla Amerika, řekl bych, abychom se vysrali na Adolfa a odtáhli tam pryč z tý jeho špinavý války!“

Ležíme na břichu ve sněhu a díváme se zasněně na tmavé stíny, zatímco se snažíme překonat jeden druhého ve fantazírování. Drobeček si představuje, jak v New Yorku potká kožešníkovu syna Davida, kde tráví čas, čekáním na Hitlerovu porážku.

Čtvrtého dne pozdě odpoledne dosáhneme jezer a stihneme tak tak roztáhnout plátěné značky pro letadla. Vzápětí první JU 52 zahrčí z mraků. Snese se nízko nad sněhový mrak a my si na chvíli skoro myslíme, že bude přistávat.

Dědek odpálí signální raketu a ze stroje začnou padat kontejnery.

S rachotem přilétají další dva letouny ze sněžné mlhy. Chvilí krouží nad námi a přesně jeden za druhým shazují náklad.

„Vypadají, jako by spěchali zase pryč,“ říká Porta sarkasticky a tluče se zevnitř do loktů.

Poslední letoun se nejistě kolébá. Jeden z jeho motorů je porouchaný a hoří. V další chvíli naráží do země, přeorává sníh a dělá kotrmelec. Jedno křídlo odlétá a z vraku šlehají plameny.

„Konec,“ říká Dědek krátce. „Neměli bychom jim nějak pomoci dostat se ven?“

Silná exploze přehluší jeho hlas. Kousky vraku jsou vrženy široko daleko.

„Tahle rána je musela zvednout z prdeli až v Murmansk,“ říká otřeseně Drobeček. Hodí kousek křídla směrem k jezeru.

Podánilo se nám právě shromáždit shozený materiál, když z lesa zazněly salvy výstřelů. Spěcháme se ukrýt a připravit k boji.

Výstřely vybuchují v salvách, ale kupodivu neslyšíme svištění střel.

„To je jen mráz,“ šklebí se Porta, „který láme stromy.“ Vstává. „Adolf by nerad viděl své hrdiny vystrašený kvůli takový prkotině!“

Dědek nás žene dál a rozdělí mezi nás těžký náklad. Důstojníci pozorovatelé přijímají neochotně svá břemena.

Znenadání se zastavujeme a se strachem se díváme k severu, kde celý obzor vypadá, jako by byl v ohni. Štíhlé plameny vyrážejí ve svazcích vzhůru k obloze a mění se na zelené, červené a bílé jazyky světla, které se ztrácejí, aby zase znovu vyrazily. Každou sekundu očekáváme, že uslyšíme rachot výbuchů, ale žádný zvuk k nám nedorazí.

I Portův sob překvapeně čenichá a mžourá k severní obloze.

Poznenáhlu se světelné oštěpy mění v dlouhé trpytivé skleněné tyče podobné těm, jaké viseli na starožitných lustrech.

Blýskavé tyče tančí na celém horizontu, přecházejí pomalu z bílé do rudě zlatavé barvy a pak se

najednou změni v ohnivé vlny ženoucí se jedna za druhou napříč oblohou. Daleko nad Bílým mořem zazáří nové blesky. Vypadá to, jako by se celý svět blížil svému konci v sopečných barevných explozích. Kolem nás je světlo jako v nejjasnějším slunném dni...

Najednou všechno zčerná. Je to, jako by na nás někdo hodil černý sametový plášť. Sob větrí a hrabe předníma nohama do země. Světla přicházejí tryskem oblohou, jen mnohem výraznější než před tím, a míří přímo k nám. Rychle se ukrýváme ve sněhu. Podivný úkaz zakrouží pryč od nás a zmizí nad mořem. Sníh se leskne a blýská, jako by byl posypaný miliony diamantů.

„Fantastický,“ mumlá Dědek fascinovaně.

„Co to bylo?“ ptá se Drobeček hlasem plným úcty.

„To je úplně normální,“ říká Heide, který o tom ví jako vždy všechno.

„Jestli se takhle baví Bůh, pak může člověka snadno přesvědčit na víru,“ mumlá Drobeček nejistě.

Dědek nařizuje, abychom postavili iglú. Nikdo neprotestuje. Všichni se těší, až zalezou do úkrytů a budou mít několik hodin odpočinku. Měsíc visí na obloze jako veliký svítící disk, uprostřed zelený a červený. Jeho světlo je bledé, ale jasné jako acetylenová lampa, která je těsně před explozí. Na obzoru se objevují mraky. Nejprve jsou ocelově modré jako ledové kry, potom se najednou rozzáří, jako by byly posety safiry. Ze sněhu se stává tabule popraskané stříbrné fólie, která nás zcela oslepuje.

„Tohle stálo za celý ten výlet,“ volá okouzleně Barcelona.

„To je polární záře,“ vysvětluje Heide.

„Teď si vzpomínám, že na Davidstrasse je hospoda pojmenovaná Polární záře,“ říká Drobeček.

„Milostpáni, kteří tam přicházeli, si dělali z místních bláznů. Část okružní jízdy nazývali „Hamburg bei Nacht“. Já a Opičák Bannister jsme tam narazili na tři prvotřídní kočky, které seděly a čekaly na opravdu dobrou Reeperbahnskou zábavu. Namačkali jsme se mezi ně a začali je osahávat - tak, jak jsme to vždycky dělali v Polární záři.“

„Neumíš mluvit o ničem jiném, než o nechutnostech?“ zasyčí zhnuseně Heide.

„Dej si prsty do uší a drž hubu zavřenou,“ poradí mu Drobeček. „To je v souladu s názory tvého vůdce! Ta, kterou jsem ulovil já, se jmenovala Gloria a vypadala skvěle. Cestou do Blankense jsme se pohádali s taxikářem, spaghetti-Němcem z Innsbrucku, kterému se nelíbilo, že házíme láhve z okna. Když jsme zahrnuli na rybí trh, napadlo nás, že je právě doba, kdy si určitě dává koupel, a tak jsme ho hodili do Labe. Abychom mu ušetřili problémy s chůzí, strčili jsme taxi za ním. Před tím jsme nastavili taxametr na nulu, takže jízda byla zadarmo.“

Poslední část cesty jsme podnikli policejním vozem, co byl zaparkovanej v boční ulici. Měl sirénu, modrý světla a všechno, co k němu patří. Kočky se z toho mohly zbláznit. Bylo to poprvé, kdy jely policejním autem.

Gloria měla báječné sídlo s nádherným velkým trávníkem a kravami, který se staraly, aby tráva moc nevyrostla. Řekla, že krávy jsou anglický a že jsou rasově čistější, než je většina Němců. Jedna se mě pokusila trknout, tak jsem ji vzal za rohy jako za řídítka a roztočil ji, jako by to byla jen souchotinářská koza. Gloria na mě pak poštvála svého zlomyslného dobrmana, ale já jsem ho chytil a poslal na nejdelší leteckej výlet, jakej kdy zažil. Pak mě Gloria kousla. Předpokládám, že když už neměla žádného psa, domnívala se, že by měla jeho práci raději dělat za něj. Pak jsme ji uklidnili a vklouzli do jejího hnízda. Namáhali jsme se nahoru po točitém schodišti a dolů dlouhou chodbou, která byla jako tunel pod starou pevností. Všude byly obrazy hladově vyhlízejících kostlivců, kteří srali tak usilovně, že jim šla pára z prdelí!

„Klasické reprodukcce z Pompejí,“ vysvětlovala Gloria, jako by to, co nám ukazovala, byly císařovy koule konzervované v lihu.

„No teda! Jak dlouho jsi tam byla?“ zeptal jsem se jí, protože jsem myslel, že je to nějaký druh bordelu, kterej se specializuje na perverzní věci.

„Hlupáku,“ vyštěkla s půvabem zmije. „To je z doby starých Římanů!“

„Oni taky šoustali?“ zeptal se Opičák a předvedl se tím, jaký je nevzdělanej idiot.

Naplnili sklenice portským a sherry, ale já ani Opičák jsme neměli chuť.

Gloria vzdychla vášní, ale právě, když jsem se na ni vrhl, odskočila na druhý konec postele. Byla to postel dost velká na to, abyste se na ni mohli učit jezdit s nákladákem.

„Proč jsi takový primitiv“ povzddechla si a hodila do sebe polovinu portského. Pak si začala kousek po kousku svlékat šaty, jak to dělají v Café Lausen, když tam v sobotu přijdou sedláci. Když se svlékla, zvedla nohy ke stropu začala kroutit prstíky.

„Už už jsem byl na cestě do té její staré gondoly, když mě vykopla z postele a začala mi dělat přednášku o tom, jak jsme byli my Germáni kdysi kulturní lidé. Bylo to tak slavnostní, že jsem vstal a udělal jsem ptákem pozdrav „Heil Hitler!“

„To tě praštila kladivem do koulí? Nebo ti nalila vitriol na kokota?“ ptá se Porta a sprostě se zašklebí.

„Něco mnohem lepšího,“ odpovídá Drobeček a kroutí se smíchy. „Měla skleněné jedno oko a mohla si ho vyšprtnout ven, takže jsi viděl do její hlavy.“

„Chceš, abych na tebe zamrkala?“ zeptala se mne a přitom mě zatahala mě za moje starý jelito.“

„Nech toho, ty hnusný prase,“ řve znechuceně Dědek.

„A takovej dobytek smí nosit slavnou německou, uniformu!“ zuří Heide a s odporem se odvrací.

„Ty jsi ji opravdu měl bez oka?“ ptá se s úžasem po dlouhé odmlce Porta.

„Chtěla to tak,“ odpovídá Drobeček bez známky studu.

„To jsi teda hodně riskoval,“ dumá Porta. „Představ si, kdyby otěhotněla a měla by dítě se skleněným okem na čele! Byl bys souzen za pošpinění rasy!“

Během noci vítr ustává a slunce těsně nad horizontem je tak červené a velké, že vypadá, jako by se ho člověk mohl dotknout, kdyby natáhl ruku.

Dědek rozprostírá na díru ve sněhu zelený vojenský kapesník.

„Vychčij se na to!“ říká Portovi.

„Proč ne?“ zašklebí se Porta a vyprazdňuje svůj měchýř na kapesník, který pomalu mění barvu ze zelené na bílou s červeným zabarvením.

Dědek pokládá kapesník na pařez, dívá se pozorovacím mechanismem speciálního kompasu, několikrát zakrutí regulačním šroubem a nakonec stiskne přístroj na obou stranách. Na vrcholku poblíž regulačního šroubu se objeví úzká zelená páska. Odtrhne ji, udělá z ní čtvercový rámeček a položí kompas do jeho středu.

Barva kapesníku je nyní růžová, podobná jako lemy na našich uniformách. Dědek si poznamená nějaké údaje z kompasu a podívá se na slunce, které se právě ztrácí. Potom přichytí kapesník pevně do rámečku.

„Ať se propadnu,“ křičí Porta užasle. „Jsou moje chcanky tak silný, že po nich hraje šnuptychl všema barvama?“

Aniž by odpověděl, odstraní Dědek kulky ze dvou nábojnic a sype na kapesník střelný prach, dokud jím není kapesník úplně pokryt. Čeká několik minut a pak jej odfoukne. Položí kompas do pravého horního rohu a stiskne drobný šroubek. Kompas vrhne na kapesník ostré modré světlo a z kapesníku se rázem stane topografická mapa, na níž jsou čitelné i ty nejjemnější detaily. Když je mapa ozářena zdola, lze přečíst jméno cíle naší přísně tajné mise.

„Nova Petrovsk,“ řekne Dědek krátce a postaví se. „Kde to k čertu je?“ ptá se Barcelona. „Nikdy jsem o tom neslyšel.“

„Spousta jinech o tom taky neslyšela,“ říká Dědek stroze. „Nova Petrovsk je tak tajný, že nikdy oficiálně neexistoval. Abwehr má informace od ruskejch špiónů. Není tam žádný město, jen obrovské tábor maskované tak, aby vypadal jako les s ochrannou zónou sto kilometrů na všechny strany. Pokud vás najdou uvnitř zóny bez povolení, můžete se rozloučit se životem. Náš úkol je tak přísně tajný, že o něm vědí jen nejvyšší důstojníci Canarisova štábu. Rakety, jimiž jsme vybaveni, jsou zcela nové konstrukce. Nic, co se jich týká, se nesmí dostat do rukou nepřítele. Myslím, že jsem vše vysvětlil jasně.

”

„My Němci jsme ale hlavy,“ říká Drobeček. „Podrbeme se na hlavách a vymyslíme něco takového, jako je tenhle kapesníkový trik. Vsadím se o své obě dvě koule, že i když nás naši sousedé chytí, ani si toho kapesníku nevšimnou a vůbec je nenapadne, že si utírají nos do největšího vynálezu německý špiónáže tohoto století.“

„Jsou tam miny?“ ptá se Barceona s obavami v hlase. Od doby, kdy strávil čas v minovém poli, je nervózní, kdykoli na ně dojde řeč.

„Jasně, že tam budou zatracený miny,“ odpovídá Dědek drsně. „Co sis myslel, že by tam mělo bejt? Ať budete cokoliv dělat, držte se ve stopách muže před vámi. Naše životy mohou záviset na jediném centimetru špatným směrem... Pokud někdo z vás šlápne na minu, nevyletí do vzduchu jen on sám, ale s ním také polovina čtyř. „

„Miny nejsou ani zdaleka tak nebezpečné, jak se o nich říká,“ říká rotmistr Schröder povýšeným výrazem.

„Děláš, jako kdybys věděl, o čem mluvíš,“ odpovídá mu Barcelona. „Já jsem vyletěl do vzduchu třikrát – tak vysoko, že bych mohl polechtat Ježíše na chodidlech, a vím, co to jsou miny.“

„A máš z nich strach jako z rotmistra,“ posmívá se Schröder.

Barcelona se na něj skoro vrhne, ale Dědek se postaví rychle mezi ně.

„Až odtud budeme pryč, můžete podřezat jeden druhému krk, pokud chcete. Ale do té doby šetřete energii! Toto je nejnebezpečnější a nejvážnější akce, na jaký jsme kdy byli. Teď budou tři hodiny přestávky, nactpěte se do zásoby. Od okamžiku, kdy se vydáme na pochod, nebude ani přestávka, ani jídlo až do chvíle, kdy zničíme ten prašivej tábor.“

Zahrabáváme se do sněhu. Ukrýváme se před ledovým větrem, který se s táhlým melancholickým zvukem honí sněhovou pustinou.

Porta otvírá konzervy a dělí mezi nás jejich obsah.

„Rakety budou odpáleny odpalovacím zařízením, který je v tomto zeleném pouzdře,“ vysvětluje Dědek. Zvedá jednu z nových raket, takže ji všichni vidíme.

„Poslouchejte pozorně,“ pokračuje, „ty taky, Drobečku! Otočíte stupnici doleva a zastavíte se u polohy pět. Tlačíte, dokud to necvakne, potom otáčíte na polohu devět. Stisknete a vrátíte zpět do polohy pět. Nyní je raketa odjištěna a nic nezabrání tomu, aby za pět hodin neexplodovala. Gumová součástka na vršku rakety je přísavka, která se přichytí k zasaženému objektu. Pokud se ji někdo pokusí uvolnit, raketa mu exploduje v ruku. Jakmile budou rakety odpáleny, odpalovací zařízení bude zničeno. Vůbec nic, ani ta nejmenší součástka, nesmí padnout do rukou našich sousedů! Pokud se stane, že budete překvapeni při přípravě k odpálení, vytáhněte tuto pojistku a o sekundu později budete vy i raketa rozprášeni na atomy! Rozuměli jste?“

„Ta zasraná armáda nás pořádně drží za koule!“ říká Drobeček apaticky. „Právě se zavazujeme spáchat hromadnou sebevraždu.“

„Život je jako hra v kostky,“ povzdechne si Porta.

„Každý den se snažíme o šestku.“

„Žádnou pojistku nevytáhnú,“ říká s jistotou Barcelona. „Chlap, kterej by to udělal, je podle mě „největší cvok na světě. Nejbezpečnější způsob, jak přežít válku, je vydat se s něčím přísně tajným v kapse, na nepřátelský území!“

„Ještě lepší by bylo jít přímo k Ivanům, dát jim to všechno a vysrat se na vlast!“ navrhuje Drobeček.

„Velezrada!“ huláká rozzuřeně Heide.

Poručík Schnelle kroutí hlavou a prudce se vzdálí od Drobečka a Gregora.

„Každé družstvo bude vybaveno třemi raketami a naváděcím zařízením,“ pokračuje Dědek. „Budete mě informovat rádiem, jakmile budou rakety odjištěny a připraveny k odpálení. Já je odpálím. Ještě jednou: pouze otočit doleva a pamatujte si, že musíte uslyšet cvaknutí. Pokud to necvakne, nebo otočíte stupnicí doprava, všechno se to spustí ve vašich rukou! Rozuměl jsi, Drobečku?“

„Úplně,“ ujistí ho Drobeček a zatuká si klouby prstů na čelo. „Mám to vyryto v kostech jednou provždy - ámen! Instrukce o výbušninách. Všechno jsem slyšel, kámo!“

„Zatraceně doufám, že to tak je,“ směje se Porta. „Jinak to znamená ‚pro dnešek sbohem‘ a ‚na viděnou někdy později‘!“

„Půjďme,“ říká Dědek a manipuluje s uzávěrem svého samopalů. „Kouření je úplně zakázáno!“

Tu a tam míří k obloze nad lesem modrá elektrická světla. Hluk strojů stále sílí. Uprostřed noci se proplížíme kolem ruského kontrolního stanoviště. Jsme tak blízko vojáků, že cítíme jejich machorku.

„Miny,“ varuje nás Dědek. Zvedá ruku na signál zvýšených bezpečnostních opatření.

Legionář bere z batohu minohledačku a se sarkastickým úsměvem ji nabízí rotmistru Schröderovi.

„Peau de vache, to je práce právě pro tebe,“ šeptá zlomyslně.

Schröder nervózně třese hlavou a dělá krok zpět. „Nemám s tím žádné zkušenosti!“

„Tak drž příště svou špinavou hubu zavřenou, až bude někdo mluvit o minách,“ říká napjatě Barcelona. „Cuillon,“ vyštěkne posměšně Legionář a vytahuje ze sněhu opatrně kovovou minu. „Pojď, smrtko, pojď...“ mumlá, zatímco Drobeček stříhá dráty.

Dědek rozžíná modré světlo kompasu a měří na mapě vzdálenost.

„Informace špiónů na chlup sedí!“

Krok za krokem se četa prokousává minovým polem. Jediná chybička a ohlušující exploze nás roztrhá na kousky.

Fahnrich Tamm skoro stoupne na drát od miny, ale Legionář zachytí jeho nohu a lehce ji položí vedle neškodně vyhlížející struny.

„Ty vole,“ chválí ho Dědek. „Můj bože, jen si pomyslí, že by na to ten blbec stoupl.“

„Par Allah,“ sykne Legionář. „Udělej to ještě jednou a já si vezmu tvůj život svou šňůrou...“

Kdesi ve tmě štěkají vztekale psi. Dva další jim odněkud z dálky odpovídají.

„Všiví psi,“ kleje Gregor. „Zkopal bych jim prdele, kdyby sem přišli.“

Blíží se kužel světla. Klouže po sněhu, na chvíli se tu a tam zastavuje. Opisuje široký půlkruh, najednou se vrací zpět a zastavuje se těsně přede mnou. Znehybněn strachy se tisknu do sněhu a čekám smrtonosnou salvu z kulometu. Hlídky křičí jedna na druhou a navzájem se uklidňují. Víme, jak se cítí. Z obchůzek ve tmě má strach každý. Když je stráž zabita na svém stanovišti, stane se to tak rychle, že voják ztřeščí ví, že je mrtev dříve, než je to skutečnost.

Prolézáme poslední úsek a navzdory těžké výstroji, kterou s sebou vlečeme, zdoláváme obrannou zónu rychle. Není slyšet žádný ze zrádných zvuků, které dává kov třoucí se o kov, jenž by varoval stráž ve tmě.

Z velké dřevěné brány tábora, který je skladištěm, ale vypadá jako pevnost, vyjíždí náklad'ák za náklad'ákem.

Svítilny blikají, když příslušníci NKVD kontrolují doklady automobilů. Na toto místo se nedostane nikdo bez povolení vysokého stupně.

„Ivani jsou na stráži,“ říká Porta napjatě. „Nevěří ani svým vlastním lidem!“

„Není se co divit,“ odpovídá Gregor. „Cejtíš ťo? Musí tady být milióny litrů benzínu!“

„Jo, dost na třetí světovou válku, nebo ještě více,“ šeptá Drobeček.

„Bylo to doleva, nebo doprava, jak jsme měli otáčet s těma hlavicema?“ ptá se nervózně Porta.

„Doprava,“ říká sebejistě Drobeček. „Ale nevzpomínám si, jestli to poprvé mělo být devět nebo pět!“

Bud' to klapne, nebo vyletíme do vzduchu!“

Najednou jsme na pochybách. Drobeček navrhuje se svým obvyklým optimismem, že to můžeme zkusit střídavě a počkat, jak to dopadne. Tak by vybuchla jen každá druhá raketa.

„Ježíši, nekrut' s tím tak!“ varuji ho v hrůze, když Drobeček už skoro začíná točit stupnicí. „Můžeme si to odpálit pod zadkem!“

„Pokud se to stane, doufej, že doma zapálili světla navádějící na přistání,“ šklebí se Drobeček fatalisticky.

Dědek se k nám doplazuje zezadu.

„Co se tady s tím ke všem čertům prdíte?“ vyštěkne rozhořčeně. „První a čtvrté družstvo už mají všechno připraveno! „

„Měli jsme otáčet doleva nebo doprava?“ ptá se Porta a otočí se s hlavicí k Dědkovi.

„Bože na nebi, smiluj se nad námi!“ řve Dědek zoufale. „Doleva ty hlupáku! Ivani by umřeli smíchy, kdyby tě teď viděli!“

„Tak je zavoláme,“ navrhuje Parta. „Válka skončí a my vejdemo do historie jako Adolfova tajná zbraň!“

„A otočit na pětku?“ ptá se Drobeček s rukou na stupnici.

„Teď ne, ty bečko hoven!“ syčí Dědek a pleskne ho přes prsty. „Nejdříve to připrav a namíř! Co bys tady chtěl vyhodit do vzduchu?“

„Náklad'áky,“ říká Drobeček šťastně. „Je jich tady spousta!“

„Vyser se na ně,“ odsekne Dědek. „K čertu s náklad'áky. Tyhle rakety se mají používat na nejbzdálenější

cíle. Zdá se, že jste nepochopili nic z toho, co jsem vám vysvětloval! Nejdříve zasáhneme vzdálené cíle raketami, potom umístíte Lewisovy bomby a rádiové miny ve čtverci, který jste dostali přidělen: Každý hlupák by to pochopil! Proboha poslouchejte, když vám vysvětluju, co máte dělat! Až se dostanete do velkého otevřeného prostoru, kde stojí vlaky, buďte ostražití. Jsou tam rozmístěny výstražné nálože s nášlapnými dráty. Nedotýkejte se nášlapných drátů, ani na ně nedýchejte! Když bouchnou, vystřelí světlice, a celej ten zatracenej nepřátelskej tábor bude vypadat jako ve dne!“

„Nebud' nervózní,“ uklidňuje ho Porta. „Dovedeme okrást i veš, aniž by si toho všimla.“

„Byl jsem v židovský škole kapesních zlodějů na Reeperbahnu,“ chvástá se Drobeček. „Dokázal jsem stáhnout kurvě šaty přes krk a ona o tom ani nevěděla.“

„Jste opravdu tak blbí?“ vyštěkne rozzlobeně Dědek a zase zmizí.

Neohrabaně se dostáváme na místo, kam máme umístit odpalovací zařízení pro rakety. Dáváme dohromady jednotlivé části. Odpalovací rampa vypadá jednoduše, skoro jako nedodělaná bedna. Jediné, čemu se to nepodobá, je odpalovací rampa.

Na dolním konci jedné z hliníkových příček jsou tři malá kolečka s matně osvětlenými stupnicemi. Ty slouží k seřízení odpalovacího zařízení.

Drobeček umístí padesát dva centimetry dlouhé trubky na místo a já našroubuji hlavici.

Porta připojí podivně vyhlížející kabely, které vypadají, jako by je někdo vytáhl z matrace.

„Myslíte si, že to bude fungovat?“ ptá se pochybovačně Drobeček. „Já bych měl raději stříkací pistoli.“

„Bude,“ říká Porta s důvěrou. „Šestý družstvo připraveno,“ říkám slabým hlasem do rádia.

„Zůstaňte u odpalovacího zařízení, dokud raketa neodlétne,“ nařizuje Dědek. On a Heide leží mezi hromadami munice a přijímají hlášení o připravenosti jednotlivých družstev.

„Otočte ciferník do polohy pět,“ rozkazuje Dědek a dívá se pozorně do zelené krabice.

Drobeček se vrhá ke své raketě, jako by měl strach, že ho s ní jeden z nás bude tlouct.

„Bylo to vlevo nebo vpravo?“ ptá se.

„Doleva, ty hlupáku!“ křičí rozzlobeně Dědek.

„Tak tohle udělá řachu, že by po ní strachy vyskočila i d'áblova babička,“ šklebí se Drobeček vesele a otáčí číselníkem do polohy pět.

Odpalovací zařízení se lehce třese, slyšíme slabé syčení, jako by se najednou zapálila krabička zápalek. Raketa nehlučně opustí rampu a letí nocí jako strašidelný netopýr. Žádné plameny vpředu, žádné plameny vzadu. Její směr je přesně řízen přístroji v zelené krabici.

Několik raket přistává ve vzdálených skladech s benzinem. Další přilnou k hromadám munice a k dílnám v táboře číslo tři. Za pět hodin budou explodovat s nepochopitelnou silou.

Rychle ničíme odpalovací zařízení. Dědek mačká bílý knoflík na podlouhlé odpalovací skřínce. Okamžitě z ní začne vycházet bublavý zvuk. Štiplavý kouř pálí v krku a na patře, když začne z malé skleněné lahvičky uni

kat rozežírající kyselina, jež ničí kondenzátory, cívky a obvody. Pozoruhodné dílo konstruktérů je v sekundě zničeno - přístroj, jaký žádná jiná armáda nemá. Podivně vypadající zaměřovací antény, vypadající jako péra z matrace, stříháme na malé kousky a rozhazujeme daleko kolem.

„Teď Lewisovy bomby,“ šeptá Dědkův hlas v rádiu. „Máte na to hodinu. Ani o sekundu víc!“

Po jednom spěcháme přes širokou hustě frekventovanou silnici vedoucí do tábora se zakopanými mohutnými sklady munice a benzínu. Vzduch se otřásá hlukem motorů a koktavými hrdelními rozkazy znějícími nocí. Několikrát se dostáváme k hlídkám tak blízko, že slyšíme, jak dýchají.

„Cítíte benzin?“ ptá se šeptem Porta. „Nádherné místo pro pyromana!“

„Ivan Stinkanovič se podělá leknutím,“ kručí Drobečkovi hluboko z břicha.

Takřka běžíme k šest metrů vysokému obvodovému plotu. Drobeček vytahuje štípací kleště.

„Doufejme, že v tom není proud,“ poznamenává, když se dotýká prvního drátu.

„Pak bys poznal, jaké je elektrický křeslo,“ odpovídá suše Porta.

„Fajn!“ zavřčí Drobeček, když přestřihne drát, jako by to byla nitka. Má nadlidskou sílu.

„Ježíši,“ vykřikne Porta, když se ocitneme mezi velkými nádržemi benzínu. „Nenapadlo by mě, že na celém světě může být tolik benzínu pohromadě!“ Udeří do několika nádrží. „Asi bychom nechtěli vyházovat do vzduchu prázdný nádrže, nebo jo?“ pokračuje.

Drobeček si naplnil zapalovač a chce si zapálit cigaretu.

„Chromá opice tě musela kousnout do prdele,“ vynadá mu Porta. „Všichni poletíme k čertu, když tady začneš škrtat!“

Se všemi vypjatými smysly se plížíme podél vyvýšených nádrží složených z kvádrů a válců. V táboře se otáčíme doleva a vycházíme po široké spojovací stezce, která se táhne do dálky.

Porta se zastavuje tak náhle, že do něj vrážím. „Ivan,“ zašeptá takřka neslyšitelným hlasem.

Jako na rozkaz vytahujeme z kapes dráty.

Dva ruští vojáci v kabátech po kolena míří k nám. Baví se spolu. „Job tvoju mat’,“ směje se hlasitě jeden z nich.

Drobeček netrpělivě třese hlavou a zdvihá svůj drát. Porta varovně zvedá ruku. Je lépe nechat je projít.

Jakmile jsme za rohem, připravujeme první Lewisovu bombu. Nastavujeme detonátor na čtyři hodiny.

Drobeček bezstarostně kouše do skleněných nádobek a plive je do sněhu, jako by to byly cigaretové špačky. Kdyby byla jediná z nich prasklá, je to jistá smrt. Silná kyselina si prožere cestu z lidských úst celým tělem. Drobeček si nebezpečí neuvědomuje. Dál plive kousky skla a umývá si jazyk ve vodce.

„Svatá panno!“ vykřikne, když stojíme před horami granátů. „A Adolf chtěl, abychom věřili, že Ivanovi natrhl prdel! Německo nikdy nemělo tolik střelného prachu!“

„Opatrně!“ varuje nás Porta, když připevňujeme přilnavé bomby. „Pro smilování boží, neohněte ten zatracenej kolík! Kdyby tohle všechno vylétlo do vzduchu, dokud budeme uvnitř, skončíme na Postdamer Platz s takovou řachou, že už se nikdy nepostavíme a už nikdy si nepůjdeme zašpásovat ke Zlýmu psovi!“

„Pssst!“ zašeptá vzrušeně Drobeček a přitiskne se k hromadě granátů. „Ivani!“

„Připravte se!“ zašeptá Porta. „Nebudeme na ně útočit, když nebudeme muset!“

Dva strážní jdou k nám, sníh jim skřípe pod botama. Mluví spolu tiše dialektem, kterému nerozumíme.

„Mongolští opolidé,“ šeptá Porta a vytahuje z kapsy drát.

V páteři cítím podivné frontové napětí. Pevněji sví-

ráám dřevěnou rukojeť svého drátu a levou rukou šmátrám po výsadkářském noži.

Z úzkého průchodu vychází třetí voják a začíná předchozím dvěma nadávat kvůli kouření. Zastavují se pět nebo šest metrů od nás a začínají se hádat. Mávají rukama a rozzlobeně křičí jeden na druhého.

Nejhlasitěji křičí důstojník, který dupe válenkami ve sněhu.

Porta dává bez jediného slova signál. Musíme je dostat.

Nehlučně se přiblížíme ke třem mongolským vojákům, kteří stojí zády k nám a hulákají jeden na druhého.

Porta sykne signál a jsme na nich. Ostrým tahem utahujeme dráty kolem jejich krků. Pak klesáme na záda, každý se zmítajícím se Rusem na sobě.

Slabý bublavý hluk je jediný zvuk, který jsou schopni vydat. Trochu se zazmítají a slabě rozhodí rukama.

Struny z klavíru se zařezávají hlouběji do jejich krků. Jejich těla se několik sekund slabě třesou. Pak uvolňujeme dráty a stavíme se na nohy.

„Ted’ musíme ty tři turisty schovat,“ říká Porta a dává si lok vodky.

„Nech to na mně,“ říká netrpělivě Drobeček. Zmizí se dvěma těly a vleče je mezi bedny s municí, jako by to byly obyčejné balíky špinavého prádla.

„Chce je prošacovat,“ říká Porta. „Proto byl tak nedočkavej!“

U velkého skladu nafty potkáváme rotmistra Schrödera a Fähnricha Tamma. Souhlasíme, abychom si navzájem pomohli s přesunutím beden a sudů kvůli lepšímu umístění malých rádiových bomb.

Jsmo skoro hotovi, když z úzkého průchodu přichází hlídka.

„Kdo tam?“ křičí pronikavým hlasem. „Kdo tam?“ opakuje a strhává svůj kalašnikov z ramene.

Paralyzováni strachem na něj hledíme a očekáváme dávku ze samopalů, která nás rozstřílí.

Pak Porta odpoví čistou ukrajinštinou: „Rabochij dvidati poroch!“ (Dělník manipulující s municí)

Se samopalem v pohotovosti se vysoký Rus přiblíží a za šklebí se.

„Kras t’uk?“ (Kradeš?)

„Job tvoje mat’, d’a’da,“ šklebí se Porta a pomalu jde k němu. „Papiroso, staršij seržant?“ ptá se a vytahuje balíček.

„Spasibo,“ usmívá se seržant. Má zelené nárameníky NKVD.

Porta mu zdvořile nabídne. V tutéž chvíli vyskočí Drobeček s útočným nožem. Zaboří se do mužova těla blízko páteře a pokračuje nahoru ke krku.

Bodnutý příslušník NKVD beze slova klesá do sněhu. Je zvláštní, že cigareta mu zůstává mezi rty.

Porta ji bere a vrací ji do krabičky. Mrtvý ji už na nic nepotřebuje.

Drobeček vytahuje nůž a utírá jej o kabát mrtvého muže. Zručnými prsty se probírá kapsami a nachází několik pornografických fotografií, které si nechává.

O něco později vycházíme na širokou spojovací cestu, kde nás seřve poručík, protože jsme nesalutovali procházející četě NKVD.

„Hlaste se u mne po ranní přehlídce,“ vyštěkne rozzlobeně na rozloučenou.

„Daže, mladšij lejtnant!“ vykřikne Porta hlasitě a srazí paty.

Mezi rozlehlými cihlovými budovami parkuje dlouhá řada tanků. Jejich kanóny ráže 122 milimetrů míří výhruzně k mrakům.

„Zvláštní,“ mumlá Porta, když se podívá průlezem dovnitř.

„Mají natankováno, jsou plní munice a připravený vyrazit!“

„Vyhodíme je do vzduchu!“ říká Schröder.

„Když dáme nálože nahoru na kryt benzinový nádrže,“ říká Porta, „měli bychom dosáhnout dobrého výsledku, když pak spadnou dolů.“

Během několika minut umístíme bomby na nádrže s benzinem. Po jednom přebíháme přes velké prostranství a ukrýváme se mezi transportními bednami.

Jsem už takřka u cíle, když zakopávám o kolejnici a padám na břicho do sněhu. Za mnou drnčí můj samopal. Automaticky popadnu útočný nůž a s hekáním se postavím na nohy.

Rus, který je dvakrát tak velký jako já, pokládá svůj samopal do sněhu a pomáhá mi.

„Spasibo, spasibo,“ koktám nervózně. Když se nade mne naklání, zabořím nůž hluboko do jeho krku.

Rychlým pohybem nožem otáčím a vytahuji ho ven.

Rus vydá chrčivý zvuk, padá na kolena a snaží se vytáhnout pistoli.

Kopnu ho do obličej a vrážím mu nůž do hrudi.

K mé hrůze mi praská na noži ostří.

Ostatní mi jdou na pomoc, sotva popadají dech. Drobeček kope do tváře vši silou umírajícího Rusa, jehož pistole je z poloviny vytažena z pouzdra. Schröder jej bodá do žaludku.

„Jdeme,“ říká Porta. „Teď už můžeme jediné umístit poslední nálože mezi bedny s náhradními díly pro vozidla. „

Rotmistr Schröder leze na bedny a obkročmo si na ně sedá. Drobeček zvedá výbušniny, zatímco Porta připravuje detonátory.

Právě podávám poslední radiovou bombu Tammovi, když slyším mdlé cvaknutí. Drobeček je slyší také vrhá se pryč. Porta mizí jedním dlouhým akrobatickým skokem a já se odvalím pod jakési kotle za traktory.

Tamm, který podle všeho cvaknutí nezaslechl, na to vše nechápavě zírá.

Dříve, než ho můžeme varovat, exploduje bomba s ohlušujícím rachotem. Tamm je náloží vymrštěn do vzduchu a jeho vnitřnosti létají na všechny strany, jako kdyby ho někdo podélně rozřízl. Páteř má roztržštěnou na kousky. Maso a kosti jsou vystřeleny do všech stran.

Z plic mi to vysaje všechn vzduch. V následující minutě se ocitám vysoko do vzduchu. Na zlomek sekundy zahlédnu Portu letícího vedle mne s rukama roztaženýma, jako by to byla křídla.

Drobeček prolétá kolem, jako by byl vystřelen z děla. Rotmistr Schröder padá zpátky do sněhu v krvavém dešti masa a kostí. Jeho vlastních!

Rotuji vzduchem vysoko nad táborem a pak padám zpět k zemi. Prolétám doškovou střechou a přistávám v obrovské nádrži plné ledově studené zaolejované vody. Nořím se do ní stále hlouběji a teprve chlad mi vrací vědomí. Cítím, jak se ve vodě dusím. Zoufale kolem sebe kopu nohama a rukama v boji o život. Vzduch! Vzduch je to jediné, na co myslím. Konečně jsem venku a plním si plíce ledovým vzduchem. Mé dýchačí ústrojí zamrzá a já se dusím znovu. Voda kolem kypí, jako by do ní byl spadl tank. Čas běží - sekundy, minuty, hodiny, nedokáži se orientovat a pak se vedle mne vynoříšpinavá zrzavá Portova hlava, která chrlí vodu jako velryba.

„Co se k čertu stalo?“ zpola udušen lapá po dechu. „Jsem hluchej jak poleno a ve střevch mám plno krámů, které tam nemají co dělat!“

Ve stavu šoku se hrabeme ven na pevnou zemi. Všude kolem nás burácejí a praskají výbuchy. Běžíme jako šilenci, myslíme jen na to, abychom se dostali z hořícího tábora.

„Kde je Drobeček?“ ptám se hlasem, který se stále ještě třese hrozným šokem.

„Odletěl pryč,“ mumlá Port a a ukazuje k severozápadu. „Pravděpodobně je už na Aljašce a vypráví příběh o své cestě ledním medvědům!“

Za sebou slyšíme vzrušené výkřiky. Samopaly vztekly štěkají.

„Myslím, že je nejvyšší čas, abychom se odtud dostali,“ říká odhodlaně Porta.

Po dlouhém svahu se dostáváme k jednotce, kde čekáme na opozdilce.

Drobeček sedí uprostřed obrovské sněhové závěje a otírá si krev a špínu.

„Kam jsi se to k čertu dostal?“ ptá se Porta.

„Zatracený peklo,“ supí Drobeček a kroutí svým zlomeným nosem, aby ho vrátil na správné místo.

„Nejdříve jsem letěl přímo ke germánskému bohovi, abych mu čmajzl jeho trůn. Pak jsem plachtíl vzduchem s přibližně tunou výbušnin za zadkem a skončil jsem tady v té závěji!“

„Nikdy jsem nic takového neviděl,“ říká nám Heide. „Přičítal se z mraků jako kosmická loď a zabořil se tři metry do sněhu!“

„Museli jste to dokonale zmrvit,“ říká Dědek našťavaně. „Tyhle rádiové bomby jsou blbuvzdorné!“

„Možná jsme větší hlupáci, než mohl kdokoli předpokládat,“ říká Drobeček skromně.

Obrovská exploze přerušuje jeho úvahy. Vybuchuje vulkán plný sněhu, ledu, země, kamení a vojenského materiálu a vše se rozlétá vzduchem na všechny strany.

Uprostřed toho všeho jsou stovky nákladních automobilů a tanků.

Na krátkou chvíli se zdá, že to vše plave vysoko ve vzduchu, dokud se mrak nerozpadne na miliony malých dílů, které prší dolů na zem. Dvě dlouhé kasárenské budovy vylétnou do vzduchu a vypadají, jako by se vzná-

šely v moři plamenů. Padají a lámou se v mračnech krve, vnitřností, rozlámaných postelí a bůh ví čeho ještě. Slyšíme dlouhý pronikavý jekot vojáků, kteří jsou vymrštnuti z budovy a dopadají k zemi ve smršti krve a polámaných kostí.

Na několik sekund zavládne hrozné ticho. Pak z řevem vyšlehnou plameny z tábora s velkým skladem. Světlomety začínají křížovat oblohu a protiletadlové baterie zahajují palbu. Musí si myslet, že je to nálet. Série gigantických explozí rozhoupává okolní krajinu jako silné zemětřesení. Ohromný sloup ohně se natahuje k nebi a roste a roste, jako by se neměl nikdy zastavit.

Dva velké svazky plamenů vystřelují z tisíců a tisíců litrů benzinu, který vznítily rakety. Po zemi se valí horký vzduch, jako by to byl dech samotného pekla. Na kilometry daleko taje sníh a mění se v jezero. Uprostřed tábora vyšlehnou plamen, který je tak jasný a bílý, že nás to plní hrůzou. Pak přichází tlaková vlna a všechno živé i mrtvé je smeteno z cesty. Stromy jsou vyrvány i s kořeny nebo polámané jako zápalky. S ohlušujícím rachotem se tlaková vlna žene přes nás a vrhá nás daleko na zamrzlé jezero. Nákladní automobily a tahače plachtí vzduchem, jako by jely po neviditelné silnici. Padají do sněhu daleko v lese a zbude po nich hromada pokrouceného kovu.

O tři dny později stále ještě vidíme daleko za sebou ohnivou výheň. Celý horizont je jedním pekelným ohněm, a přestože jsme už šedesát kilometrů daleko, zdá se, jako by to bylo jen kousek od nás.

Skoro šílíme z vysílání a ze směšných důvodů mezi námi propukají rozbroje. Drobeček už dvakrát málem srazil poručíka Schnella, protože ten mu hrozí vojenským soudem.

Znenadání se pode mnou prolamuje tenká slupka ledu a jen rychlá reakce Gregora mne zachraňuje, že nezmizím ve zdánlivě bezendné štěrbině ledovce.

I přes hluk bouře slyšíme divný zvuk, podobný divoké dělostřelbě. Jehla kompasu bláznivě poskakuje a ukazuje do všech směrů.

Heide mluví o magnetických bouřích, ale nedokáže vysvětlit, co se doopravdy děje. Jen něco mumlá o tom, že jde o zvláštní druh polární bouře, která dokáže zmást lidi i přístroje. S tím můžeme jen souhlasit. Jak se v Ark-

tidě často stává, vítr se zničehonic mění, jako by řádily dvě různé bouře ve dvou různých směrech. Sníh a

led jsou nasáty do mohutných šroubovic.

Poddůstojník Stolp znenadání vydá hlasitý pronikavý skřek a zmizí ve sněhu, jako by ho někdo zašlápl. Zoufale hledíme dolů do temné rozsedliny, v níž zmizel v oblaku sněhu a ledu.

Křičíme, ale z hlubin se k nám vrací jen ozvěna.

„Odříchl rovnou do pekla,“ oťrásl se Porta.

„Do prdele s ním,“ říká Drobeček. „Zatracenej parchant, a má to za sebou!“

„Takhle se nemluví o poddůstojníkovi,“ opravuje ho ostře poručík Schnelle.

„Ne?“ odpovídá Drobeček a opovržlivě si jej prohlíží.

Brzy poté se proboří Barcelona, ale podaří se mu zachytit se převisu. Spouštíme k němu lano a vytahujeme ho nahoru. Je skoro šílený strachy a říká, že na dně pukliny seděl ďábel a volal na něj.

Znenadání bouře utichá. Ticho, které následuje, nás děsí. Je jako hrozba a ocelově šedé mraky na nás takřka padají. O několik minut později je bouře zase zpět s ještě větší silou.

„K zemi!“ křičí Dědek, ale jeho varování přichází příliš pozdě.

Poručík Schnelle je odhozen přes okraj útesu, vznáší se jako letící pták, obrací se, je vymrštěn vzhůru a potom padá dolů do zelených vln pod námi. Zahlédneme ho na vrcholku obrovské vlny a potom jej pohltní hladová zelená pěna.

„počítám, že pořád ještě plave, aby pro mne mohl připravit vojenský soud,“ říká Drobeček.

„To není k smíchu,“ říká Heide. Je šokován.

„Předpokládáš, že budu dojatý k slzám kvůli tomu oficířskému hovnu?“ ptá se Drobeček.

Bouře získává na zuřivosti. Sněží tak hustě, že vidí me jen na několik centimetrů před sebe. Okolní sněhová pustina je až k běsnicímu moři bičována bouří. Sníh na nás padá v obrovských vlnách, které hrozí, že nás zcela pohltní.

Teplota padá asi na minus padesát stupňů. I náš dech mrzne na led. Krátký den končí a stmívá se.

Tlačíme se dál, jako bychom hledali cestu černou sametovou oponou. Jediné uspokojení, které nám hrozná polární bouře dává, je fakt, že je úplně stejně zlá pro Rusy jako pro nás.

Vítr se na chvíli překvapivě změní, odhrne závoj sněhu a Porta spatří skupinu vojáků přicházejících k nám.

Dědek nařizuje rozptýlit se a zakopat se do sněhu.

„Kam se poděli“ ptá se udiveně Drobeček poté, co chvíli vyčkáváme ve svých sněhových doupatech.

„Musí být někde blízko,“ konstatuje Porta a opatrně se dívá přes sněhový hřeben.

„Prašivej sníh! Bez teleskopu si neuvidíš ani na svého ptáka!“ hubuje Barcelona a narovná si na obličej masku.

Kousek dál v tundře je sníh navát do vysokých zvlněných nánosů. Nad jejich okrajem se na chvíli objeví hlava v zimní kožešinové čepici.

„Strýček Ivan!“ směje se Porta a uvolňuje pojistku.

„Zarazím tomu parchantovi zuby dovnitř, až se znovu ukáže,“ říká zlověstně Gregor ležící tváří vedle pažby svého samopalu.

Uplynou takřka dvě hodiny, než přijdou. Lezou jeden za druhým přes hory sněhu. Jeden z nich se z poloviny vztyčí a dává rukama signál. Rozdělují se na dvě skupiny. Jedna jde husím pochodem na sever, druhá se pohybuje rovnou k nám.

„Klid,“ šeptá Porta. „Žádný bláznivý nesousředený střelení! Drobeček a já to zařídíme! Nejdříve napadneme týl. Hluk bouře překryje výstřel.“ Vezme svou ostřelovačskou pušku a nastaví teleskopický zaměřovač.

Drobeček zadrží dech a zamíří na posledního vojáka v kožešinové čepici.

Porta sleduje toho druhého. Oba výstřely zazní současně.

Oba vojáci se zhroutnou, jakoby dostali ránu pěstí. Když padnou další dva, velitel čtyř se otočí a vidí, co se stalo.

Stojí a nechápavě zírá. Pak spadne také, chvíli ještě klečí na sněhu s rukama na rozbité tváři a hroutné se k zemi.

Ti, kteří zbyli, zalehnou a začínají se plazit zpátky, aby se ukryli před palbou.

Salva kulek se zavrtává do sněhu s podivným cákavým zvukem. Legionář si hodí samopal na rameno. Tři výstřely zazníjí najednou a poslední z nepřátelské skupiny vyskočí a zemře.

„Jen blázen mohl jít přes ten vrcholek,“ říká Porta a kroutí hlavou. „Kdyby se plazili za ním, nikdy bychom je nemohli dostat.“

„To by člověk nevěřil, co byl ten jejich velitel za pitomce,“ říká Drobeček.

„Je to chudák jako my,“ odpovídá Porta. „Takovej typ, co se všude používají na špinavou práci.“

„Pojď smrti, pojd.“ mumlá Legionář do hučící arktické bouře.

V hlubokém údolí stavíme iglú. Dědek k tomu nechtěl dát rozkaz, ale vidí, že naše síly jsou takřka vyčerpány.

„Poslouchejte,“ říká Porta a dělá si pohodlí na nejlepším místě v iglú. „Když jsem sloužil u pátého obrněného pluku v Berlíně, poslal mě jednou velící důstojník s dopisem za svou manželkou.“

„Znal jsi štábního rotmistra Giese ze školy boje beze zbraně ve Wünschdorfu?“ skáče mu do řeči Drobeček.

„Na toho nikdy nezapomenu, i kdybych žil do sta let.

Opustil tenhle svět na nedostatek kyslíku, přestože byl odborník na vymačkávání vzduchu z lidí. Jednou brzy ráno na začátku výcviku vytáhl šaška naší roty, který nerozuměl ani prd z toho, o čem to všechno je. Omotal si kolem krku drát a skoro se sám uškrtil.

„Podívej se,“ vysvětloval mu štábní rotmistr, „omotáš drát kolem mého krku a představíš si, že jsem Rus, kterého chceš zabít. Táhni silněji, chlape! Pořádne sevři rukojeti a táhni od sebe!“

„No, ten magor byl dost dlouho ve střeleckém klubu, aby věděl, že rozkaz je rozkaz. Tak silně zatáhl za oba konce drátu. Zbytek stál a díval se, jak se to dělá při každé instruktáži. Nám se to teda zdálo trochu divný, jaký Giesel dělal ksichty a jak na nás vyplazoval jazyk.

„Nechte štábního, aby se trochu nadechl!“ zakřičel někdo ze šarží.

Ale to už bylo pozdě. Štábní Giese už nepotřeboval vzduch. Byl mrtev. Kolem této části výcviku bylo hodně povyku. Mluvili o tom s námi tři vyšetřovatelé a když odjížděli, vzali si Ernesta s sebou. Oběsili ho jako varování všem ostatním žákům.

O něco později jsem byl odeslán do školy na výcvik válečných psů v Hofu, kde se stalo něco ještě praštěnějšího. Měli tam šedýho vlčáka, kterej měl hodnost svobodníka. „

„Běž do hajzlu i se svým vlčákem svobodníkem,“ přerušil ho netrpělivě Porta. „Ted’ jsem na řadě já.

Odpochoval jsem za důstojníkovou paničkou. Samozřejmě jsem měl použít zadní vchod. Hlavní vchod byl pro poručíky a vyšší šarže. Prošel jsem tedy růžovejma keřema a všema těma dalšíma sračkama, který jsou v důstojnický zahradě. Právě jsem otvíral dveře do dvorku, ale zase jsem je rychle zabouchl, když jsem zahlédl buldoka velikosti telete se žlutou štetinatou srstí a hlavou velkou jako motocyklověj přívěsnej vozík. Štěkal jako by to byla celá smečka buldoků dohromady, jenom mnohem hlasitěji. Z tlamy mu kapaly sliny a ani se nesnažil skrýt fakt, že čeká, až se bude moci zakousnout svými anglickými psími zuby do pozadí německýho vojáka.

Vy zatracení Angláci jste tuhle válku už prohráli, řekl jsem mu a ostře jsem se sunul ke hlavnímu vchodu. Stiskl jsem zvonek. Nic. Zazvonil jsem déle. Možná byla manželka velícího důstojníka hluchá. Zazvonil jsem potřetí, když mi přitažlivá ženská typu „ošousej mě rychle!“ otevřela dveře.

„Zvonil jste, vojáku?“ zacvrlikala a upřela na mě kukadla.

„Hlásím se, madam,“ zaburácel jsem tak hlasitě, že se buldok odběhl skrýt za dům. „Svobodník Josef Porta, pátý obrněný pluk, velitelská rota, dočasně sloužící jako ordonance, mám přísně tajný dopis od velícího důstojníka pro jeho manželku, madam!“ Nedbale odhodila dopis do rohu, jako by to byly noviny z loňskýho roku.

„Vy jste nový?“ zeptala se a našpulila ústa, jako kdyby kouřila černochovi ptáka v době dešťů.

„Ne, už chvíli sloužím,“ odpověděl jsem.

„Dá si pan svobodník sklenici vína?“ předla a zírala pozorně na místa, kde bobtnaly moje koule.

„Děkuji, madam,“ odpověděl jsem a pověsil jsem čepici na dřevěného negra - jednu z těch věcí, kterou si lidé ze střední třídy kupují, když si nemohou dovolit dovést opravdovýho kanibala, aby odebíral jejich hostům klobouky.

Chvíli jsme kouřili a spokojeně mluvili o velkých vítězstvích, kterých jsme po celém světě dosáhli. V

dechovala dým tak hluboce, že jsem se v jisté chvíli naší konverzace podíval pod stůl, abych viděl, zda kouř nevychází z její kundy.

Poté, co jsme vyprázdnili láhev obveselující šťávy a potvrdili jeden druhému své vášnivé myšlenky, vypustila mého ptáčka z klece a lechtala ho tak dlouho, až jsem byl připraven vyskočit z mých armádních opánků až k lustru. Opakovalo se to pětkrát, než zazvonil domovní zvonek. Naštěstí paní důstojníková nezapomněla zajistit dveře řetízem. Na chvíli jsem myslel, že to je buldok, který se chce dostat dovnitř.

„Jsi doma, Lízo?“ ržal můj velící důstojník a strčil nos do škvíry mezi dveřmi, jak mu to dovolil řetízek.

„Je to starý idiot,“ šeptala jeho žena hlasem, který zněl, jako by se napila kyseliny sírové. „Má tak mňavého ptáka, že by neuspokojil ani kolibříka!“

„Lízo! Je někdo doma?“ zaržal znovu hlas od dveří. Ježíš, Marie a Josef, myslím si. A tamto je tvůj velící důstojník!

„Jasně, že jsme doma, ty prehistorický trpasličí kokote,“ vykřikl jsem skoro. „Pojď a strč si pindoura do svobodníkovy šťávy!“ Ale dříve, než jsem si uvědomil, co se doopravdy stalo, vystrčila mě kuchyňskými dveřmi, kde byl ten zatracený anglickej obr mezi všemi psy. Seděl a olizoval si tlamu při pomýšlení na pěkný odřezek masa německýho vojáka.

„Hodný pejsek,“ lichotil jsem psovi a díval se mu do očí takovým způsobem, jak to prý dělají krotitelé, když mají schůzku se lvem.

„Hurá!“ zařval pes. Alespoň to tak znělo.

„Hurá!“ opakoval jsem a upaloval pryč s anglickou příšerou visící na mý prušácký vojenský prdeli.

O dva dny později to zvíře sebrali dva příslušníci SD. Právě vstoupily v platnost nové rasové zákony. V německejch domech nebylo povoleno mít žádný neárijský psy. Židovskej buldok zmizel rovnou do plynový komory.

Jako náhradu si za něj můj velící důstojník pořídil skvrnitý ho ohaře, ale také ten pes se dostal do konfliktu s rasovejma zákonama. Měl v žilách krev francouzského žida. Šel do plynu.“

„Možná je čas, abys šel spát, Porto,“ poznamenává finský kapitán kysele. „Jsme všichni unaveni!“

„Později koupil dogu,“ pokračuje Porta, aniž by věnoval kapitánovi pozornost. „To byl pes, kterého SD mohla schválit. Přitahoval je kvůli své kolosální hlouposti!“

Bouře utichá během noci a nad tundrou leží neskutečné ticho. Studený vzduch do nás vráží se silou tanků vysává z našich těl poslední zbytky tepla.

Nikdo, kdo to sám nevyzkoušel, nemůže soudit, kde leží hranice schopnosti snášet fyzické utrpení.

Generál-polní maršál von Keitel,
únor 1945

„OPRAVDOVÝ MINISTR,“ křičí Wolfgang, komunistický vůdce, a strká do Hirtsiefera, bývalého ministra vnitra, který byl právě dopraven jako vězeň do koncentračního tábora v Esterwegenu.

„Jestli se tenhle byrokrat udrží zítra ještě ráno na nohou,“ říká SS-Scharführer Schramm, „postarám se o vás, vy hovna, osobně.“

Wolfgang se na něj dívá s cynickým úsměvem.

„My se o něj dobře postaráme,“ slibuje ponuře.

Esesák do Hirtsiefera hrubě rýpne, takže on shodí dva vězně na palandu. Ti vstanou a pustí se do něj.

„To jste byli vy, vy všiví sociální demokrati, kteří jste dali našim hladovým ženám dva hrnky jako uznání, když přivedly na svět své dvanácté dítě.“

Muži obklopující Hirtsiefera vrčí a usmívající se esesáci se ztrácejí.

„Soudruzi, zapomněli jste, že vaše ženy dostávaly také dvě stě marek,“ říká slabým hlasem.

„Ty hovno! Odečetli jste to z peněz na chudinský příspěvky,“ zaječí malý myši podobný vězeň na druhém konci stolu.

„A kopali jste nás do prdele, když jsme chtěli přidat peníze na děti,“ huláká SS-Sturmmann Kratz a bouchá pažbou své pušky do podlahy.

„Vašich mizernejch dvě stě marek byla celá naše dávka,“ zuří vězeň, „a my jsme pak mohli pochcípát hladu, to už vás dál nezajímalo. Ale teď jsi tam, kam patříš, a poznáš, co to znamená hladovět!“

„Nakopejte mu koule do krku,“ navrhuje esesák a poplácá myšího muže po ramenou.

Pustili se do něj v noci. Tloukli ho a kopali. Protáhli ho latrinou. Noc za noci to všechno opakovali. Když pro něj přijela jeho manželka ve velkém mercedesu, musel k ní být přinesen.

Strážce SS a vězni zuřili. Zmocnili se byrokrata a on je propuštěn na svobodu.

O několik dnů později přijelo gestapo a sebralo tři esesáky a jedenáct vězňů. Byli zastřeleni za týrání vězně Hirtsiefera.

ČERVENÝ ANDĚL

„JESTLI TI NĚMECKÝ VŠIVÁCI přijdou do Kosnovské, roztlučeme jim hlavy,“ huláká Miša a máchá ve vzduchu svou kozáckou šavlí. „Kdyby mě nepřejela tahle svinská železnice a já nepřišel o nohu, postřílel bych už tisíce fašistickejch sviní!“

„Němci nejsou o nic lepší než sobí hovno,“ křičí Nikolaj povýšeně a háže na zeď napolo shnilý brambor. Je pořád ještě příliš mladý na to, aby mohl být odveden, ale už dva roky pracuje v dolech. Levou nohou nemůže hýbat. Stalo se mu to minulý rok, kdy nálož vybuchla příliš brzy. Neopatrnost, řekl vyšetřovací výbor NKVD. Jeho otec zahynul při stejné explozi. Co z něj zbylo, vynesli na dehtované plachtě. Když vyšetřovatelé z NKVD odcházeli, sebrali s sebou inženýra a dva minéry. Nikdy se nevrátili.

„Sežeru psa, jestli se sem Němci brzy nedostanou,“ říká Žeňa, hostinská od Červeného anděla. Skloní se a její velká prsa se skoro dotknou podlahy. Bere dvouhlavňovou brokovnici zpod pultu a míří jí na Jorgeho, politického pracovníka strany. „Ustřelím jim ocasy, jakmile je zahlédnu!“ křičí připravena k boji.

„Spadnou ti spod'áry, až to bouchne,“ šklebí se Nikolaj a obrací do sebe vodku.

„Spadnou? Že mi spadnou spod'áry?!“ křičí Žeňa rozzuřeně. Zasunuje do brokovnice dvě nábojnice, natahuje a pálí.

Zvuk je to strašlivý. Všichni, kdo jsou poblíž Ženi, vůbec nic neslyší...

„K čertu!“ křičí Jorge, který z čirého strachu spadl na podlahu. „Ta pomatená káča nás všechny pozabíjí!“

„Ještě někdo si myslí, že mi spadnou spod'áry?“ houkne Žeňa a znovu nabíjí zbraň, aby byla připravena, až Němci přijdou.

„Němci jsou největší zbabělci co zem nosí,“ říká Fjodor a bouchá dlaní do stolu, až láhve a sklenice tancují. „Mají hrůzu, že by mohli ztratit ten kousek života, kterej jim zbejvá. Když jsem byl ve strojním učilišti v Murmansk, jedna z těch sviní se přišla podívat na naše stroje. Utekl ze své vlastní země. Jenom tak se mu podařilo zachránit si kůži, když se Hitler ujal moci. Byl to opravdovej parchant. Takovej namyšlenec, že mu nestačila jedna sekretářka, musel si s sebou přitáhnout hned dvě. Každý mohl vidět, co byly zač. Párek dobře placených kurev z Moskvy. Čurák a koule bylo to jediný, v čem se vyučily. Ten svinskej Němec tak strkal do všeho nos, že poctivej rabočij se nemohl cítit bezpečný. No, pro náš vlastní klid jsme se rozhodli, že se ho zbavíme. Sebrali jsme ho jednou v noci, když se vracel z bordelu Molnija a nacpali ho do pytle od cementu. Věřte mi nebo ne, on se z něj dostal ven dřív, než jsme se dostali do starý části doků. Běžel po ulici a řvalo pomoc. Jenomže kdo půjde někomu na pomoc, ke všemu ještě Němci a v Murmansk uprostřed noci? Dohonili jsme ho, dali jsme mu jednu holí do žaludku a pak jsme mu trochu nakopali do hlavy a on se utišil. Ale udržet tyhle německý hlupáky v tichosti je těžká práce. Vlekli jsme ho dolů do carský lodní skluzavky. Bože, co on dělal, když jsme mu drželi hlavu

pod vodou. Nedokázal být zticha a chovat se jako chlap. Pokaždé, když jsme mysleli, že už je po něm, a vytáhli ho z vod'y, zase ožil, naříkal a prskal ze sebe vodu prosilo svůj prohnitý život. Několik nás ho začalo kopat do koulí. Kopali jsme ho tak silně, že musely skončit v jeho krku. Nabízel nám všechny své peníze, do poslední kopějky, když ho necháme naživu, a přísahal, že za nás ztratí dobré slovo v Moskvě. To jen dokazuje, co jsou ti Němci za prolhanéj pronárod. Kdo by dobře mluvil někom, kdo se ho snažil za každou cenu zabít?

„Poznal jsem tě, Alexandře Alexejeviči!“ křičel na našeho mistra, zatímco polykal vodu. Jen se koukejte, dokonce i na prahu smrti Němec zaznamenával všechno, aby mohl d'áblovi v pekle říci, kdo ho tam poslal. A každéj sovětskej občan ví, že jedna věc je, co řekne Bohu nebo d'áblovi, a něco jinýho je, co řekne na NKVD. To, že poznal Sašu, znamenalo, že jsme neměli jinou možnost. Teď jsme ho museli oddělat. Ale tihle Němci jsou houževnatí. Skákali jsme na něm, až každá kost v jeho těle musela být polámaná. Pod vodou dál vypouštěl bubliny a prskal jako lesní kočka na jaře, až si ho smrt nakonec vzala, přestože s ní svedl tvrděj boj.“

„Jsou jako mor,“ křičí Petr a svírá závěr své pušky. „Pokud sem přijdou, budeme s nima brzo hotoví. Prásk! A zase bude o jednoho Němce na světě míň.“

„Chci jich několik živejch,“ křičí Čolinda, mlékařova žena. „Pověsila bych je na trámy a vykastrovala je. Pak bychom se mohli posadit a bavit se tím, jak řvou. Tak, jak to dělávali Tataři, když překvapili cizoložníka mezi nohama své ženy.“

„V, prosinci 1939 jsme chytili párek finskejch fašistů,“ říká spokojená Sofie. „Pověsili jsme je za nohy a mlátili je mezi nohy, dokud jsme nepadli únavou. Byla to dvojice důstojníků se zeleněj mi lampasama na kalhotách a hákovejmi křížema ve zlejš očích. Když jsme s nimi skončili, šedý kalhoty se zbarvily do ruda. Než zemřeli, stokrát litovali, že napadli Sovětskej svaz a vydlobávali oči malejm dětem!“

„To rád poslouchám!“ křičí fanaticky její manžel Vasja. „Když jsem sloužil v Levtěnovu v trestaneckým táboře, používali jsme mnoho způsobů, jak zabít nepřátele lidu. Ale když došlo na fašisty, stahovali jsme z nich kůži stejně, jako když to děláme se soby. Náš velicí důstojník, d'ábel z Čity, sbíral rukavice. Jeho dům byl jako muzeum. Jednoho dne zjistil, že nemá dost jednoho zvláštního druhu. Nechal nastoupit celej tábor, procházel kolem nastoupenejš řad a vybíral muže a ženy od každý národnosti. Vybraní lidé byli odvedeni do kuchyně a museli dát ruce do vařicí vody. Potom jim náš mongolskej důstojník stáhl kůži z rukou a paží a vyrobil rukavice pro své muzeum, jaký nikdo jinej neměl. Nějakěj sráč to musel vyžvanit v Moskvě. Jakej z toho byl kravál! Byl jsem šťastnej, že jsem ten den měl službu v kuchyni. Toho studenýho rána přijel takovej mrňavej komisař, kterej se zapomněl smát už předtím, než se narodil. Byl tak mrňavej, že mohl vzpřímeně projít pod břichem koně! Jeho kozácký boty bez ostruh, který nosil, nebyly kolem lýtek větší než náprstky, ale i tak mu sahaly až ke kolenům. Kdyby mu uši netrčely jako netopýří křídla, spadla by mu kožešinová čepice na ramena. Trvalo mu dvacet minut, než odsoudil všechny sběratele rukavic k smrti. Setnutí šavlí na přehlídkovém nástupišti před úsvitem. Osobně vybral popravičho. Kaloršnika z Leningradu. Obra, kterej by mohl schovat komisaře z Tomsku ve své otevřený hubě. Seděl na doživotí za vraždu čtyř žen, který rozsekal na kusy dřevorubeckou sekerou a zbytky těl naházel do Lumy.“

Všichni - vězni i posádka tábora, jsme museli nastoupit, abychom viděli popravu. Všichni jsme si tak měli uvědomit, co se stane s kýmkoliv z nás, kdo by snad dostal nápad sbírat rukavice. Byla to šeredná poprava. Vrah žen z Leningradu byl nervózní jako panna se zadnicí přitlačenou na rozpálený kamna. Pokaždý se podíval na komisaře z Tomska, kterej se třásl jako osika. Začal tím, že usekl ruku prvnímú popravovanému. Ten chudák řval jako býk, ale ne dlouho. Po dvou úderech se jeho hlava kutálela na prostranství. Dalšímu muži usekl spolu s hlavou i polovinu hrudi. Podobně to šlo i s dalšími. Vrah z Leningradu byl silnej jako medvěd. Když tasil šavli, krásně to zasvištělo.

Velitel z Čity byl poslední, koho popravoval. Tři údery a bylo po něm. Potom komisař z Tomsku vytáhl nagan a vpálil čtyřnásobnýmú vrahovi z Leningradu kulku mezi oči. Svalil se jako strom v bouři a padl mezi desítku těl, kterejm předtím usekal hlavy. Tak to bude-me dělat s Němci, až' přijdou. Stáhneme z nich kůži, pověsíme je na sídlo strany, aby pořádně vyschly. Žádněj komisař nám nebude zrovna teď radit, co máme dělat s Němci.“

Proud jeho slov je přerušen, když se otevrou dveře. Do nálevny vtrhne hustý oblak sněhu.

„Zavři ty zatracený dveře!“ zařvou všichni najednou, když se mrazivý dech Arktidy prožene místností. Mladá žena nesoucí v náručí tříletého chlapečka se opře zády o dveře. Unaveným pohybem si sundá kapuci a setře z obličeje sněh. Dýchá si do zkrchlých dlaní a podupává nohama o podlahu, aby se jí do nich vrátilo tep-lo. Potom se pátravě rozhlédne po zaplněné místnosti, v níž je vzduch zahuštěný machorkovým kouřem.

„Hledáš mě, ženská?“ ptá se vyzábělý chlapík s bílým uhrovitým obličejem. Má nízké čelo, jako by byl mentálně postižený. Z očí mu sálá zvířecí krutost.

„Pojď už domů, Gregoriji,“ prosí ho tichým chvějícím se hlasem.

„Ani náhodou,“ vyštěkne Gregorij a vydá dlouhý srkavý zvuk, když vyprazdňuje sklenici piva. „Vlez mi na záda, ženská! Nemůžu se ani podívat na tebe nebo toho tvýho kurvího kluka!“ Dá si pořádnou dávku alkoholu a mohutně krkne.

„Ráno jsi mi slíbil, že se dnes neopiješ,“ říká vyčítavě a odhazuje si pramen tmavých vlasů z čela.

„Věřili byste tomu? Ta kurva mi tady říká, že jsem opilej!“ škytá a šklebí se jako blázen. „Pokud toto není urážka, pak nevím, co to je urážka! Ty jsi, zdá se mi, zapomněla, kdo je ve městě komisařem! Jen počkej, ty kurvo! Dám tobě a tomu tvému spratkovi za vyučenou!“ Znovu naplní svůj hrnek a opět se napije. Když pije, stéká mu pivo po bradě a hrudi. Pak vydechne a setře si pivo z tváře. „Nechod' nám sem vyprávět, co máme dělat, ty kyjevská kobylo! Pro trockisty, jako jsi ty, je na Kolymě spousta místa! Já dobře vím, co si myslíš, ty hnusná kontrarevolucionářská děvko!“ Opilecky slintá a nejistě vrávorá směrem k ní s plným korbelem v ruce. Se zachechtáním ji vylévá pivo na hlavu a udeří ji do tváře. „Že jsi šoustala s prima důstojníky, ty odporná d'áblice? Nemysli si, že ti tady někdo věří, že jsi byla vdaná za to kapitánský hovno! Říkáš, že padl v boji proti finskejmu fašistům! Židovská lež! Ten sráč se odpráskl sám, protože měl strach jít na frontu! Já vím, jak to bylo! Nejsem snad politruk?“

„Jsi na mol,“ říká tiše a utírá si rukávem pivo z tváře. „Copak nikdy nedospěješ? Zítří ti to bude líto!“ Podívá se na ni s šíleným opileckým výrazem v obličeji, sráží ji k zemi, táhne ji za koleno jako sáně ke šklebícímu se hloučku u nálevního pultu. „Tady!“ křičí a trhá její šaty na kusy. „Všichni si poslužte! Já, komisař Gregorij Antěněv vám dávám povolení! Kurvy jsou majetkem státu!“ S drsným smíchem ji roztahuje nohy od sebe.

„Vyšoustám ji svíčkou,“ křičí Žeňa a s rozkoší zasouvá ženě tlustou voskovou svíci do odkrytého pohlavního orgánu. „Nafoukaná zbohatlická kobylo!“ Hrubě ji táhne po stole.

„Pojďte, chlapci!“ šklebí se Gilda. „Branka je otevřená! Nandejte jí to! Děvce jedený, která se na nás dívá shora, protože nerozumíme knihám!“

„Maminko, maminko!“ naříká malý chlapec.

„Pusťte mě na to,“ šklebí se Jorge a slintá, když rozpíná kalhoty. „Podívej se, ty děvko, ta velkého jsi neviděla v celým Kyjevu! Neřvi! Pro tebe je to dobrý!“

„Udělám jí to zezadu,“ chichotá se jednonohý Míša s kalhotami staženými kolem kolena.

„Bud' zticha ty malý zkurvysynu!“ křičí Kosnov, svalnatý lovec a hodí chlapce napříč místností.

„Stáhni ji ještě trochu dolů!“ žvaní Míša oplzle. „Nemohu se dostat tak vysoko. Tak, to je ono! Vem si to do své prašivý ukrajinský kundy!“

Pokaždé, když některý z opilých slintajících mužů skončí, vychrstne Žeňa na znásilněnou ženu vědro vody.

„Máme tady rádi čistotu,“ říká a drsně se směje. „Ale kyjevský kurvy, jako jsi ty, to nechápou!“

„Nemůžete šukat kurvu zadarmo,“ řve Žeňa smíchy. „Kopejka za číslo, chlapci!“

„Nejlevnější děvka, jakou jsem kdy měl!“ zaskučí Fjodor šťastně a zatlačí tři kopejky mezi ženské nohy. Když je to začne nudit, shodí ji pod stůl. Zoufale pláče a hledá svého chlapečka, který leží v bezvědomí pod lavicí.

„Poslouchejte, jak ta kobylova skučí!“ zařve Jorge rozzlobeně. „Vyhod'te ji ven!“

Surově ji vykopou na sněh.

„Můj chlapec!“ pláče zoufale a jako šílená bouchá do těžkých dveří.

Gregorij zvedá chlapce a vyhodí ho ze dveří, jako by to byl míč. Dopadá do vzdálené sněhové závěje.

„Takový zrádce lidu bychom měli vyhladit,“ huláká Míša a bouchá do stolu. „Četl jsem v Pravdě, že ty jejich odporný ksichty najdeme úplně všude. Přestavte si, chytily Žida, kterej se vetřel do funkce

komisaře pluku. Zastřelili ho,“ podotýká po krátké pauze.

„Když se zastavíš a nebudeš se hejbat, zemřeš!“ říká bez jakéhokoliv důvodu Jorge a podává Míšovi plný džbán piva.

Z náhlého rozhodnutí oznamuje Žeňa, že dává jednu rundu na účet podniku. Všichni přestávají mluvit. Na Červeného anděla padá ticho. Úžas je všeobecný. Nikdo si nepamatuje, že by tlustá hostinská kdy byla tak štědrá.

„Já jí strčím to její kurevské děcko zpátky do kundy,“ zavříská Gregorij a hlučně spadne na podlahu

„Dej svoje prašivý prsty pryč z mých nohou,“ vyštěkne Žeňa. „Ty jsi poslední chlap, kterej by se kdy dostal do mých spodárů!“

„Když to jednou zkusíš, nebudeš šoustat s nikým jiným!“ šklebí se Nikolaj bláznivě.

„Ubožáku,“ posmívá se Žeňa. „Já, která jsem se plavila na Sedmi mořích a sloužila diplomatům a generálům? Myslíš si, že bych hřešila s takovou sněžnou opicí, jako jsi ty? Jednou mě uprostřed Atlantickýho oceánu opíchal i vopравdickej lord!“ šťastně se usmívá při vzpomínkách. „Byl to opravdovej Angličan s vlastním hradem, kde se pokaždý za úplňku procházela vévodkyně. Když do mě vyložil svůj náklad, bylo to modrý. Modrý jako lampa před komisařstvím!“

„A od té doby sis nikdy neumývala svou píču,“ pošklebuje se Táňa, která byla dočasně poslána do vesnice. Ani politruk neví, co tady dělá. Šeptalo se, že jednoho dne přijde rozkaz, aby byla zlikvidována. To se říkalo dříve. Jiní tvrdí, že je špicl.

„Já jsem byl řidičem nákladáku na cestách do Omsku, Moskvy a Leningradu,“ chvástá se Dimitrij.

„Teď znáš jenom cestu od Červenýho anděla k sobí ohradě,“ šklebí se mlékařova žena Čolinda.

„Nevíš, o čem mluvíš, ženská,“ odplivne si povýšeně Dimitrij. „Omsk, Moskva, Leningrad je nejtěžší trasa v celým Sovětským svazu. Než projedeš Něvskéj prospekt, jsi z toho napolovic cvok!“

„To na tebe sedí!“ vybuchne Čolinda smíchy. „Nikdy jsi nebyl jinej!“

„Když jsem se nakonec zhroutil,“ pokračuje Dimitrij, který se nenechá přerušit, „začal jsem se toulat a cestovat bez placení vlakem po celým Sovětským svazu. Na vlcích je dobrý, že vždycky najdeš koleje, který vedou z místa, kde právě jsi. A když se v zimě dostaneš někam, kde je moc chladno, abys spal venku, můžeš počítat s tím, že někde blízko bude věznice, kde najdeš teplo a nějakou baštu.“

„Ano, to je dobrý na Sovětským svazu,“ křičí vlastenecky Jorge. „Nemáme nedostatek věznic. Ať ještě dlouho žije Stalin!“

„Pak přišel den, kdy jsem musel přestat s tímhle nádherným svobodným životem,“ usmívá se zarmouceně Dimitrij. „Bylo to v Oděse. Spal jsem a snil na lavičce v Parku proletariátu, když jsem ucítil úder do mé myslící schránky. Stál tam nějaký idiot v uniformě policajta, šklebil se na mě a točil obuškem jako kormidlem. Přetáhl mne přes chodidla a já jsem to cítil v celým těle. Až do konečků vlasů se ta bolest dostala.“

„Už odcházím pryč, řekl jsem a zdvořile se uklonil. Lehl jsem si tady jen omylem!“

„Nejsi tak hloupý, jak vypadáš,“ šklebil se policajt a dal mi obuškem jednu doprostřed čela, abych nezapomněl moc brzy, že v Parku proletariátu se nesmí přespávat. Co nejrychleji jsem se odklíděl pryč, ale nestihl jsem ani vystrčit nos z parku a byl jsem zatčen. Naneštěstí to bylo za úsvitu, kdy začínají dělat rámus mlékaři, a to je nejlepší část dne pro poldy. Tešil jsem se na hrnek kávy a taky na něco k snědku!“

„Odvezli mne na specialnuju stanciju pro tuláky. Tam mi přísně domluvili, což mě přimělo přijmout názor, že práce je velký požehnání pro sovětský občany.“ Rozhodí rukama a podívá se ven zamrzlým oknem.

„A teď jsem tady ve společnosti flašky vodky!“

V patře nad nálevnou leží v posteli kapitán Vasilij Sinsov a dívá se na Tamaru, která se prochází po pokoji s cigaretou ve smyslných rtech jako vzteklá kočka.

„Co se dá krucinál dělat v takový špinavý díře?“ syčí.

„Šoustat a chlastat! Už jsem z toho unavená! Proč se mnou neodjedeš někam pryč!“

„Kam bychom měli asi tak jet?“ ptá se rozzlobeně.

„Minulej tejden jsme byli na filmu!“

„Film!“ vyštěkne našťavaně. „Tomu ty říkáš film? Politická sračka! Něco musíme udělat! Jinak se zblázníme! Zemřeme a ani o tom nebudeme vědět!“

„Můžeme jít lyžovat, až přejde bouře,“ navrhuje slabým hlasem.

„Lyžovat? Tak teď už věřím, že jsi se zbláznil! Proklínám lyžování na zbytek svého života!“

Opře se na posteli o loket, usměje se a ukáže krásně bílé zuby.

„Až vyhrájeme tuhle válku, uděláme si prázdniny na Krymu,“ uklidňuje ji. „Budeme plachtit a milovat se na palubě a jen rackové se na nás budou dívat!“

„A večer budeme jíst v restauraci!“ směje se a její obličej se při té myšlence rozzáří.

„A zůstaneme tam celou noc. Jak dlouho budeme chtít. A náceme se kaviárem a napojíme krymským vínem,“ slibuje.

„Až vyhrájeme válku,“ povzdechne žena smutně a vyprázdní sklenici vodky. „Předpokládám, že jsi slyšel o třicetiletý válce. Proč by nemohla tahle trvat právě tak dlouho? Dobrá, tak nám zbývá už jen dvacet osm let.“

„Dvacet sedm,“ opravuje ji a začíná si pískat.

„Co to znamená - o jeden rok víc nebo méně?“ zavrčí utrápeně. „Krucí, Vasiliji, cítím se, jako bych tady byla zamčená ve smradlavém vězení! Pořád se tady válíš v posteli a chlastáš. Co tady sakra děláš jinýho?“

„Cvičím domobranu, to přeci víš,“ odpovídá rozzlobeně. „Sleduji také pohyby nepřátel a posílám důležitý informace, když se objeví. Je to hodně důležitá práce a ty to víš!“

„Sklapni!“ žena se rozesměje. „Říká se, že Němci jsou hlupáci, ale já nevěřím, že by byli tak hloupí, aby přišli sem. Nikdo by nemohl bejt tak hloupej! Jen sovětští občané jsou takoví blázni, aby žili v díře, jako je tato.“ Pohladí ho po vlasech černých jako uhlí, líbá ho na rty a dotýká se svým jazykem jeho. „Nudím se! Čtyři měsíce sama jen s tebou! Všude samej sníh, nic než sníh! Zblázním se z toho! Už nepomáhá ani, když se milujeme. I ve spaní už můžeme udělat všech těch sto deset pozic. Vymysli něco nového, blázínku!“

„Možná bychom mohli uspořádat závody psích spřežení,“ navrhuje, ale sám tomu nevěří. „Je tady dost tažných psů!“

„Ti vesničtí ořeši jsou tak blbí, že se nenaučí závodit,“ domnívá se Tamara. „Vzpomínáš si, jak jsme jezdili na závody v Moskvě a potom večer jak jsme chodili do Velkého divadla? Nalej mi!“ podává mu sklenici. „Pro Krista pána, vstávej! Na co si myslíš, že tady jsi?“

„Nebud' tak drzá, ženská,“ říká výhružně. „Brzy bych tě mohl mít zase ve vězení!“

„Možná by to nebylo tak zlý! Našla bych si tam rychle nějakou pěknou lesbičku!“ vstává a sedá si do křesla.

Pokládá nohy na sešlý stolek a její černé šaty po nich sklouznou.

Muž dlouze zahvízdá.

„Pojď sem a nech se vyšoustat! Máš ta nejkrásnější stehna a tvoje kunda je nejlepší na celém světě. Ani ty kapitalistický děvky nejsou tak vybavený jako ty!“

„Drž hubu!“ vyštěkne Tamara a zapálí si jednu ze svých dlouhých parfémovaných cigaret. „Pojďme odtud pryč, Vasiliji! Lidi z Moskvy nemohou žít v takový díře! Mozky nám změknou! Včera jsem se přistihla, že mluvím se sobem, a o čem si asi tak můžu povídat s bláznivým sobem?“

Skáče do postele, ovine se kolem něho, špičkou jazyka mu přejíždí po obličejí, zatímco její prsty běží po jeho chlupatém těle.

„Jsi nádhernej chlap, Vasiliji! A zatracenej lotr, ale umíš udělat všechno to, co žena chce, aby chlap udělal!“ Stáhne se zpátky a pátravě se na něj dívá. „Říkal jsi, že máš styky. Nejlepší, jaký by si kdo mohl přát. Proč tedy sedíme tady? Není už načase, abys je použil a dostal nás odtud?“ Znovu ho líbá, posouvá se po něm vzhůru a kouše ho do ucha. „Pojďme na den do Murmansk! Strávit několik dnů na místech, kam jezdí námořní důstojníci. Rozkaž, ať zapráhnou psy, a budeme brzy v Murmansk!“

„Zbláznila ses?“ odpovídá. „Ty víš, že to nemůžeme udělat. Tohle je velmi odpovědná funkce, kterou jsem tady dostal. Němci se tady mohou objevit raz dva! Potom budu mít plnou odpovědnost a budu velitel. To znamená povýšení a vyznamenání. A když budeme mít štěstí a budeme jediní, kdo všechno přežije, můžeme si celý příběh ještě trochu vylepšit!“

„Řekni mi, Vasiliji, nemáš pod vlasy něco vadného? Kdybychom byli jediní, kdo zůstane naživu, měli bychom být pěkně opatrní, co řekneme v Moskvě.“ Dívá se soustředěně do jeho prostoduchých očí.

„Potkal jsi někdy Němce? Jsou to dobří střelci! Když se opravdu dostanou sem, ráda se podívám, jak bude tvoje opilecká domobrana fungovat!“

Z nálevny pod nimi zazněla hlučná rána.

„Poslouchej,“ říká žena opovržlivě. „Bůh nám pomáhej, kdyby Němci přišli právě teď! Kolik krve by bylo prolito! Ruský krve!“

„Dávej si pozor, co říkáš!“ vyštěkne a vztekne ji srazí. „Ty mě neznáš!“ Se zlověstným pohledem vytahuje nagan zpod polštáře a tiskne ho k jejímu spánku. „Mohu tě zlikvidovat, kdykoliv budu chtít!“

„To se neopovážíš,“ zašklebí se na něj provokativně. „Zastřel mě a všechno, co potom můžeš šoustat, je ta tlustá tučná kurva dole. Všiml sis, jak smrdí? Nekoupala se od roku 1936, kdy strana vyhlásila kampaň za šetření vodou. „

Muž sebou praští zpátky na postel a směje se jako šílenec.

„Co ty jsi krucinál za ženskou! Nikdo se na tebe nemůže doopravdy rozzlobit.“

Chvilí oba dva tiše kouří. Potom se žena líně natáhne pro balalajku.

Muž vyskočí z postele a divoce tančí po místnosti jako Tatar. Zamíří naganem do stropu a vystřílí zásobník.

Žena se hlasitě směje a hází kříšťálovou vázu proti zdi. Střepy skla létají kolem nich.

Nahý skáče přes nábytek a dopadá do postele. Bezohledně ji na sebe přitlačí. Praští ho balalajkou do hlavy a zaječí bolestí, když típne cigaretu o její nahé rameno.

„Mlč,“ zařve. „Bolest a láska patří k sobě!“

Chytí ji za vlasy a tlačí její hlavu mezi svá stehna.

„Cucej, ty špinavá děvko!“

„Svině,“ mumlá žena a svírá rty kolem jeho abnormálně velkého orgánu.

„Dělej,“ křičí oplzle.

Dívá se na jeho tlustou hloupou tvář a neočekávaně stiskne vši silou své zuby.

Zařve bolestí a odkopne ji ze sebe pryč.

Žena vyplivne kousek masa a utře si ústa zašpiněná od krve.

Muž klesá a tiskne si ruce na zkrvavený rozkrok.

„Prase,“ zasyčí žena. „Myslel sis, že se mnou můžeš zacházet, jak se ti zlíbí.“ V klidu si zapálí cigaretu a výsměšně se na něj dívá.

„Ty blbá děvko, ty jsi mi to ukousla!“ křičí zoufale a udělá několik kroků směrem k ní.

„No a co?“ šklebí se na něj a couvne ke dveřím. „Stejně jsi nevěděl, jak to používat. Chtěl jsi to pořád dělat jako Francouzi, ale nikdy jsi to neměl tak francouzsky jako tuto noc!“

„Sežeň doktora!“ prosí ji strachy bez sebe.

„Doktora,“ směje se pohrdavě. „Jedinej doktor, kterýho tady máme, je ta tlustá ženská, která kdysi chodila do osmidenního kurzu pro ošetřovatelky. Ta nepomůže ani svini, když má vrhnout selata!“

„Za to mi zaplatíš!“ sténá a dívá se na své ruce pokryté krví.

„Umíráš,“ potvrzuje žena, jako by mu říkala, že je venku zima.

„To je vražda!“ vzlyká a padá na podlahu.

„Vražda“ ostře se zasměje. „A ty jsi ten, kdo říkal, že ani neví, kolik lidí poslal před popravčí četu! Vyzkoušej si teď sám, jaký to je umírat!“

„Jsi ďábel, Tamaro, ale já tě varuju! Jestli umřu, v Moskvě se to dozvedí!“

„Opravdu?“ zašeptá. „Možná tomu někteří uvěří. Všechno, co v Moskvě uslyší je to, že jsi zemřel. Škrtnou tvý jméno ze seznamu a zapomenou na tebe stejně jako na všechny ostatní vši.“

„Tamaro,“ šeptá koktavě. „Musíš mi pomoci. Vykrvácím!“

„Vasiliji,“ syčí, když se nad ním naklání. „Nezbývá ti mnoho času, ale ráda bych, abys věděl, že se mi líbí vidět tě umírat!“

„Tamaro, ty jsi ďáblova sestra. Pověsí tě! Zabíla jsi sovětskýho důstojníka!“

„Podřezala jsem svini,“ jedovatě se zasměje. „Ty jsi mne přinutil vzít to do úst! Měla jsem křeč a ty víš, že se lidem, kteří mají křeč, dává mezi zuby kus dřeva, aby si neukousli jazyk. Bez jazyku by nemohli říkat NKVD, co si ostatní občané povídají. Proto jsi obětoval svůj klacek! Možná budeš po smrti hrdinou Sovětského svazu!“

Z nálevny k nim proniká hrozný hluk. Láme se tam nábytek, tříští sklenice. Ženy ječí, muži řvou. Kapitán Vasilij Simsov umírá za zvuků této vřavy. Tamara dlouho sedí a dívá se na něj, jak tam leží nahý jen s čepicí NKVD na hlavě.

„Kdyby ses tak mohl vidět,“ zašeptá pohrdavě. „Ti, které jsi poslal do gulagu, by byli rádi!“

Vstane, strčí si cigaretu do úst, dá si pořádný doušek vodky a zamyšleně se na sebe podívá do zrcadla.

„Udělal jsi dobrý skutek,“ řekne svému obrazu v zrcadle. Oblékne si dlouhé červené šaty, přes ramena si hodí černý šátek a sejde dolů do nálevny.

„Kapitán Vasilij Simsov je mrtev,“ oznámí slavnostně, když sejde ze schodů.

„Všichni tam musíme,“ zaškytá opile Žeňa od nálevního pultu.

„Dejte mi něco k pití,“ řekne ochraptěle Tamara. Žeňa k ní potlačí plný korbel. Hltavě ho do poloviny vypije.

„Poslední noc v Moskvě,“ vzdychá zasněně, „jsme tančili v restauraci Praga na Arbatu. Měli tam nejlepší cikánskej orchestr. Byla jste tam někdy?“ ptá se Ženi, která se zamyšleně škrábe mezi svými velkými ňadry.

„Dali by mě do chládku, kdybych tam jen strčila nos,“ šklebí se Žeňa.

„Ukousla jsem mu ptáka,“ říká Tamara a spokojeně se usmívá. „To byla jeho poslední velká rána!“

Žeňe klesne čelist. „No to je teda něco! Hej, poslouchejte!“ vykřikne a její hlas přehlušuje rámus opilé společnosti. „Paní Tamara Alexandrovna ukousla kapitánovi Vasiliji Simsovi ptáka!“

„Jak chutnal?“ ptá se Jorge a řve smíchy.

Gregorij s potížemi vstává a na cestě k nálevnímu pultu několikrát klopýtne.

Míša mu podává jeho zelenou komisařskou čepici. Slavnostně si k pasu připíná nagan. Ted' všichni vidí, že je ve službě. S rachotem padá přes pult a rozbíjí dvě láhve. Žeňa ho udeří do hlavy válečkem na těsto.

„Gregoriji Michajloviči Antěněve, jste opilý prase. Zapněte si kalhoty, jste v dámské společnosti. Nejste ted' u sobů!“

„Dej mi chlast,“ šklebí se přihloupě. Vyprázdní nádobu, hlasitě řihne a polkne dva nasolené herinky.

Pustí si je do krku, jako když čáp polyká žábu. Poškrábe se na hlavě a překvapeně zjistí, že má nasazenou čepici.

„Tovarišči,“ zařve zvonivým hlasem, „proč jsem zde ve službě?“ Vytáhne nagan a mává jím kolem sebe. Zazní výstřel. Kulka zasáhne Michajlovo ucho a prolétne jeho kožešinovou čepicí.

„Opatrně tady, soudruhu komisaři,“ říká a výstražně hrozí Gregorijovi prstem.

„Jste ve vazbě,“ řve Gregorij a mává pistolí kolem sebe. „Přiznejte se, vy prevíti, abychom mohli udělat velké proces! Zapírání vám nepomůže! NKVD ví všechno!“ Vytáhne z mísy velký kus vepřového masa

a nacpe si jej do pusy, jako když sedlák cpe slámu do dřeváků. Pistole mu spadne do polévky. Spálí si ruku, když ji zkouší vytáhnout. Řve a poskakuje kolem na jedné noze a fouká si na ruku. „Za to mi zaplatíte,“ ječí vztekle. „Nikdo neujde trestu, když oparí komisaři ruce. Můžete o tom přemýšlet v gulagu!“

Zhroutí se na židli a je mu tak líto sebe sama, že začne plakat. Utře si čelo a znovu zjistí, že má nasazenou služební čepici. „Ježíši, já jsem ve službě,“ mumlá a ukazuje výhružně na Sofii. „Budeš zase vyprávět nesmysly tý svý ikoně, ty svatá kurvo! Jen počkej! V gulagu to z tebe vytlučou!“

Vrávoravě se staví na nohy a zakopává o Fjodorovy nohy. „Svět je jedna velká koule hoven,“ vrčí na podlaze. Jorge mu pomáhá na nohy a usazuje ho na úzkou lavici vedle vycpaného medvěda, s nímž komisař navazuje konverzaci. „Kdo si myslíš, že jsi?“ říká medvědo-vi. „Prdel Sovětského svazu, tak je to!“

Bouchá do něj a znovu padá. Chvilí zůstává ležet, dívá se na medvěda nic dobrého nevěstícím pohledem a ten mu jeho pohled skelně oplácí.

„Tovarišči!“ říká s potlačovaným smíchem. „Ted' budeme mít vojenskej soud a to bude sranda! Mohu ti nabídnout pití?“ ptá se medvěda. Když se nedočká odpovědi, chce ho nakopnout, mine a padá na podlahu. Znovu s obtížemi vstává. „Teto Žeňo, dej mi dvojitou, Vítězství rudýho praporu'. Zaplatím po příští výplatě!“

„Ani náhodou,“ říká Žeňa chladně. „Už mi dlužíš svoji roční mzdu. Propil jsi z ní každou kopejku a jakou dáváš záruku? Jsi riziková investice, Gregoriji Antěněve. Až přijdou Němci, pověsí tě i s tvou zelenou čepicí. A já si myslím, že už přicházejí!“

„Tak budeme pracovat s nimi,“ říká Gregorij s rozmáchlým gestem.

„Jsi skvělejší typ sovětskýho komisaře,“ odpovídá stroze Žeňa.

„Dej nám napít,“ prosí Gregorij. „Ty víš, jak tvrdě pracuji pro vítězství!“

„Jak nejlíp umíš,“ krčí nos Žeňa. „Ty víš, co se stane s vámi komisaři, když prohrajete!“

„Můžou za to Židi,“ říká Gregorij temně. „Ti všiví křivonosci si sedí v Americe a udržují válku v chodu.

Víš, jaký je jejich plán?“ ptá se šeptem. „Uříznout ti hlavu,“ šklebí se Žeňa a nese do nálevny sekáček na maso jako gilotinu.

„To je jeho část,“ souhlasí Gregorij a lehce si sahá na krk. „Vymysleli obludnej plán!“ Několikrát škytne a vyprazdňuje Michajlovu sklenici, která se omylem ocitla v jeho dosahu. „Chtějí, abychom se my a nacisti navzájem vyvraždili. Pošlou císaře Viléma do Berlína a cara Mikuláše do Moskvy, aby znemožnili tisíciletou vládu lidu.“ Znovu škytá a snaží se dostat ještě několik kapek navíc z prázdné sklenice. „Říkám ti to! Měli kříže v očích i na prdelích, ale potkal jsem i Finy opravdový komunistobijce, tak krvežíznivý, že byste tomu nikdy nevěřili. Ti byli divočí! Bodali a sekali do všeho kolem sebe a kulky jim létaly ze zadnic i z úst. Říkám vám, všichni ti zasaní Fini se chovali, jako by byli vystřeleni z kundy své matky s odjištěným samopalem v ruce a s nožem v zubech. Ale Němci, se kterejma jsme teď ve velký válce, jsou jako deset šílených Finů dohromady. Nedokážete si představit, jak šílení jsou, dokud se s nimi nepotkáte. Pak vás ale zabijí dříve, než poznáte, že to byli oni! Rozsekaají všechno ruský, nač narazí, na kousičky - muže, ženy i zvířata!“

„Dej ode mne pryč ty svoje smradlavý sobí kopyta!“ vykřikne Štefan a vyjede na Karola. „Ti Němci mě ještě poznají! Neoblbnou mě se svejma hákovejma křížema a samopalama.“ Narazí si kožešinovou čepici na uši a přehodí si loveckou pušku přes rameno. „Teď se můžete jít všichni vysrat. Jste tak blbí, že inteligentní člověk s vámi nemůže vydržet v jedný místnosti!“

Hlasitě zpívá a potácí se dlouhou, širokou hlavní cestou vesnice. Bouře ho tahá za kožený kabát, jako by ho zkoušela z něj vysvléci. Vráží do telefonního sloupu odráží se od něj do hluboké závěje.

„Jděte mi z cesty, vy německý hovna,“ nadává telefonnímu sloupu. S velkými obtížemi si razí cestu ze závěje, chce udeřit do sloupu, míjí jej a přistává znovu v závěji. „Já vás vidím!“ řve rozzuřeně. „Pokaždé se snažíte skřípnout člověka, kterej vykonává svou povinnost, ale já už toho mám dost!“ S přívalem sprostých nadávek znovu útočí na telefonní sloup. „Ty všivej nepříteli lidu, už mě znovu nesrazíš na prdel. Dlouho jsi tady stál a nic nedělal. Další vlak do gulagu bude tvůj!“

Supí a nadává a pokračuje dál směrem ke svému domu. Když k němu dorazí, hledá jen těžce dveře a musí obejít dům třikrát dokola, než je najde. Cestou se dostane do sporu se starou ohradou a rozkope ji na kousky. Otevře dveře a vpadne dovnitř. Hodí kabát a čepici na podlahu, nakopne kočku a třesoucima se rukama sáhne po láhvi.

„Já jsem tak vztekalej,“ vysvětluje kamnům, „že bych kámen přeráz svým penisem!“ Dlouze se napije z láhve. „Nakonec se jim vždycky podaří tě zlomit,“ svěruje se. „Nikdy nevěř německejm nacistům a nikdy nevěř ani so-větskejmu komunistům.“ Jakýmsi podivným způsobem se mu podaří šlápnout jednou nohou do kbelíku s odpadky a polije ho špinavá voda. „Pomoc! Zachraňte mě! Němci mě dostali!“ řve strachy a s ohlušující ránou padá na záda.

„Co tam děláš, ty prase ožralý?“ ptá se ho jeho žena a vystrkuje ospalou tvář z přístěnku.

„Job tvoju mať!“ zakřičí. „Byl jsem napaden, ženo. Napaden! Zde ve svém vlastním přístřeší!“

„Kdo tě napadl?“

„Německý svině na mne nastražili past v mejch vlastních kuchyňskejch dveřích!“

„Nalitej jak biskup a celej promočenej, aspoň ze sebe utři to bláto, ty prase! Za dveřmi je pytel.“

„A to je všechno, co řekneš svému muži, kterej statečně riskuje život pro Sovětskej svaz a jednoho dne bude Hrdinou rudýho praporu?“

„Běž do postele,“ zasyčí.

„Něť, ty ničemu nerozumíš! Jsi dobytek, blbější než sobí zadnice. Je ti úplně jedno, že mě přizabíli. Kdy jsi byla na politický schůzi, což je povinnost každý ho sovětskýho občana, smím se zeptat? Ty nevíš, předpokládám, že jsme ve válce a že Němci jsou skoro připravený přijít do naší vesnice?“

„Seš ožralej, Štefane Borowski. Už popátý v tomhle týdně.“

„Já a opilej?!“ protestuje vztekle. „To se tedy pleteš, ty krávo! Jsem jedinej střízlivej policista v celým

Sovětským svazu!“

Žena vylézá z přístěnku a vidí kbelík s odpadky, který převrhl.

„Je to ta věc, co na tebe zaútočila?“ ptá se se sarkastickým úsměvem.

„Kontrarevoluční svině do toho nastražily past,“ odpovídá a rozzuřeně kope do kbelíku.

„Nedělej rámus, Stefane! Pojd' do postele, ať do rána vystřízlivíš!“

„Dej ty svoje vidlácký prsty pryč z mý neposkvrněný uniformy!“ řve a pokouší se ji zasáhnout mokrým hadrem. „Nevíš snad, kdo já jsem? Vytáhni si slámu z uší a poslouvej, ty vesnická prasnice. Já jsem sovětskej státní úředník, vzdělanej muž, kterej zná z paměti všechny služební předpisy. A ty jsi jen mizerná kontrarevolucionářka, která vztahuje svoje prsty na mý těžce vydělaný kopejky!“ Hodí po ní hrncem. „Do gulagu s tebou! Lyže jsou v koutě!“

Žena odběhne do vedlejšího pokoje, vrhne se na gauč a pláče.

„Skuč, ženská, naříkat je všechno, co umíš! To je starej trik. I ten nejhoupější sovětskej státní úředník to zná! Myslíš si, že se z toho dostaneš slzama, ale to jsi úplně vedle. My státní úředníci jsme tak tvrdí jako stěny dolů v Kazachstánu a ty to poznáš! Pojedeš nejbližším vlakem do dolů. Gulag se na tebe už těší! Běž, ty hovno na farářově péru! Já jdu do postele!“ Hlasitě dýchá a leze do přístěnku. Udeří se přitom do hlavy o rám dveří tak silně, že se celý dům zatřese. „Uhod' mě ještě jednou, ty svině, a já tě zastřelím,“ huláká z přístěnku. Stočí se do klubíčka jako zmoklý pes.

„Nech toho, Stefane! Pomoz mi, abych tě dostala z těch kalhot! Jsi promočeněj až na kůži! Nastyďneš, když budeš spát v mokrejch šatech!“

„Nastydnout?!“ zavyje uraženě a drží si zoufale své kalhoty. „Zešilela jsi? Úředník sovětskýho státu se nemůže nechat napadnout kapitalistickou nemocí.“ Najednou se začne svěřovat. „Poslouvej mě, Olgo, musíme všichni stát jeden při druhým, dokud válka nebude vyhraná, jinak to skončí tak, že přijdou americký Židi a znásilní naše ženy.“

„Ale oni jsou na naší straně,“ křičí zoufale žena a věší jeho tmavě modré jezdecké kalhoty na opěradlo židle.

„Ty si to myslíš, ty trockistická kurvo,“ vykřikne a cítí, jak v něm roste uvědomělý vztek. „Ty nevíš, že Žid Trockij utekl do Ameriky a půjčil prohnitý americký armádě naše komunistický kladivo, aby jím mohla zničit Rusko? Ale to neznáš sovětský lidi. My jim to nandáme!“ Trhá na kusy polštář a v přístěnku poletují oblaka peří.

„Podívej se, co jsi udělal,“ pláče žena nešťastně a pokouší se dát dohromady zbytky polštáře. „Kde seženeme nový polštář?“

„Nemáš nic důležitějšího, o co by ses starala? Ted', když naše vlast bojuje holej život?“ Vylétne z přístěnku, bere hnědý háčkovaný ubrus a hází ho do ohně.

„Zešilel jsi?“ zaječí žena a snaží se zachránit ubrus z plamenů.

„Žádnej ubrus ve fašistickejch barvách nebude ležet na mým úředním stole,“ řve, zuří a rozhrabuje oheň, aby lépe hořel. „Dej mi můj samopal, ženská! Pohni sebou! Musíme být připraveni! Němci přijdou právě dneska v noci!“

„Ožralý zvíře,“ vzlyká žena a jde spát na gauč. Ale nejdříve schová samopal, protože s ním má hořké zkušenosti.

Druhý den ráno se Stefan cítí hrozně. V hlavě mu hučí jako v úlu a bolí ho záda. Neustále kýchá a kašle. Zuřivě smrká a utírá si prsty do záclon.

V tichu, v němž je ukryto obvinění, připravuje žena snídani. Ze zkušeností ví, že její muž neřekne ani slovo, dokud mu odpoledne nebude lépe.

Oblékne si blůzu od uniformy se širokými nárameníky, na rameno pověsí kalašnikov, a na hlavu narazí kšiltovku s rudou hvězdou.

„Jdu se podívat ven, jestli je všechno v pořádku a jestli se některý sob nepokusil rozbít červená světla,“ říká omluvně a snaží se ze všech sil o úsměv na usmířenou.

Prodírá se hlavní vesnickou cestou proti hučící bouři a slavnostně slibuje sám sobě, že už nikdy nepůjde k Červenému andělu, ani kdyby jeho hrdlo brečelo o pití.

Těsně před tím, než dojde k psím boudám, přizene se Laponec Zoliborz na saních tažených párem sobů.

„Uteč, Stefane Borowski,“ křičí vzrušeně. „Běž zpátky do Moskvy tak rychle, jak to tvoji psi dokáží!“

Němci jdou!“

„Dýchni na mne, Eskymáku,“ nařizuje Stefan a strká nos blíž k Laponcovým ústům.

„Nejsem opilej, pane Stefane. Jsem tak střízlivej, jako boží syn na kříži! Věřte mi, potkal jsem Němce! Říkali mi moc věcí, kterejm jsem nerozuměl, ale v jejich šílenejch očích jsem viděl, že přicházejí pobít všechny lidi, kteří se narodili z ruskejch žen!“

„Když jsi nerozuměl jejich jazyku, jak víš, že to byli Němci?“ ptá se nedůvěřivě Stefan. „Mohla to být některá z našich sibiřských hlídek. Ani jim bys nerozuměl!“

„To byli Němci, pane Stefane. Jen jednou mne uhodili a nikdo z nich mne nekopl, přestože byli velice rozzuření. Kdyby to byli Sibiřané, kopali by do mě a pak by mě zastřelili. Tihle lidé mě nechali jít. Udělali to stejně, jako když je potkal můj bratr.“

„Kdy jsi je potkal?“ ptá se Stefan neklidně a dívá se na kopce.

„Může to být tak pět hodin. Bylo to před tím, než bouře změnila směr a začala se hnát od východu.“

„Jak můžu vědět, kdy bouře změnila směr. Nejsem předpovědač počasí. Jsem policista! Nepokoušíš se mě oklamat svými povídkami, ty žroute tuleňů? Předpokládám, že víš, kde je Kolyma?“

„Vím o tom všechno. Byl tam můj dědeček!“

„Kde jsou Němci teď?“ ptá se Stefan se zatajeným dechem a připravuje si kalašnikov.

„Venku ve stepi,“ vysvětluje Laponec a ukazuje k severovýchodu. „Stefane Borkowski, nechcete přece střílet na Němce, nebo jo? Pak by nám muselo být nebe milostivo! Jsou vztekli i tak, když na ně nikdo nestřílí. Jak na ně někdo vystřelí, rozmlátí naši vesnici na kousky!“

„Jdeme,“ rozkazuje rozhodně Stefan. „Jdeme k Červenému andělu a probereme to. Musíme si připravit plán, aby si Němci nemysleli, že jsme hloupější, než oni.“

Žeňa si hová v kanafasovém křesle, které je její hrdostí a láskou. Původně patřilo filmovému režisérovi ze Státního filmového průmyslu. Zapomněli je spolu s dalšími věcmi, když ve vesnici před osmi lety natáčeli zamilovaný film.

„Němci jsou tady,“ křičí zoufale Stefan, když vstoupí do dveří. „Laponec a já jsme je viděli!“

Žeňa je tak vystrašená, že ona i režisérovo křeslo padají. V nálevně vypuká divoký zmatek. Dokonce i staříčkový revmatický pes začne štěkat, jak nejhlasitěji to umí.

Gregorij, který spal pod stolem se dvěma tažnými psy, spěchá k oknu a začíná zběsile střílet do sněhu. Ale postupně všichni utichají a začínají se vyptávat Laponce.

„Seš si úplně jistej, že to byli Němci?“ ptá se nevěřičně Míša. „Neumíš přece finsky ani německy.“

„Co na tom záleží,“ křičí Gregorij. „Němec je Němec, i kdyby mluvil hebrejsky a to samý můžete čekat i od tamtý zrádcovské svině!“

„Co ti říkali?“ ptá se Jorge. „Ale žádný pohádky, rozumíš?“

„Říkali, že se buď dostanou pryč, nebo přijdou sem,“ vysvětluje Laponec. „S kulkama není legrace a je jedno, kdo je vypálí!“

„Když nerozumíš německy, jak potom víš, co ti říkali?“ ptá se udiveně Žeňa.

„Říkali to rusky,“ říká Laponec tvrdohlavě. „Mluvili hroznou směsicí různých jazyků, ale nemůžete se splést,

když potkáte Němce. Ty d'ábly poznáš na dálku jako Žida. Oni nejsou jako naši vojáci, kteří umějí jen rozložit samopal na součástky a pak ho zase dát dohromady.“

„Dávej si pozor na hubu, Laponče,“ napomíná ho přísně Gregorij. „Mám nasazenou úřední čepici, takže tady nesmí být žádná kritika hrdinů ze sovětský armády! V Pravdě se píše, že Němci jsou hloupí jako sobí zadky. Seš si jistej, že jsi nenarazil na pohraniční hlídku NKVD?“

„Ne,“ říká Laponec pevně a přijímá od Ženi velký hrnek vodky. „Neměli žádné nagajky, aby jimi zmrskali každého blázna, co se jde ztratit do tundry.“

„Jak vypadaly jejich uniformy?“ vyslýchá jej Nikolaj a dívá se na něj uhrančivým pohledem.

„Jako všechny uniformy,“ odpovídá Laponec a rozhazuje rukama na všechny strany. „Ale věřte mi; byli to Němci. Kouřili kapitalistickéj tabák a ne machorku.“

A měli s sebou soba, kterej byl nadutej jako finskej generál. Ani si nečichl k mým sobům, přestože to kdysi byli finští sobi.“

„Viděl jsem Němce,“ křičí Pučal, který vpadl do nálevny s velkým rámusem. „Celá armáda s dělama a všema zabíjáčejma nástrojema.“

„Kde?“ ptá se věčně Gregorij.

„Pět verst odtud a brzy budou tady. Pohybují se rychle!“

„Odcházím do mlýna,“ říká Kosnov a nervózně si zapíná svůj kožený kabát. „Musím semlít pšenici. Budou tady Němci a nikdo neví, kdy to budu moct udělat. Ti d'áblové se mohou pustit do jakýchkoliv šíleností!“

„Zůstaneš tady,“ rozkazuje Gregorij stroze. „Svoji pšenici si můžeš semlít mezi půlkama svého zadku, nebo můžeš čekat, až bude po válce! Já jsem tady vojenské velitel!“ S viditelnými problémy si stoupá na židli. „Držte huby a poslouchajte!“ křičí. „Tovarišči, Sovětskej svaz očekává, že každý člověk splní svou povinnost v této chvíli...“

„Vyser se na to,“ přerušuje ho bez jakékoliv známky respektu Fjodor. „Teď se nemusíš předvádět, nejsi v Murmansku! Slez z té židle! Sundej si čepici a mluv jako lidská bytost!“

Gregorij sundává čepici a usedá na židli. Vítr skučí mezi trámy, jako kdyby chtěl odnést celou střechu. Stín strachu se plíží nálevnou. Jak nejlépe se připravit na to, až Němci přijdou.

Žeňa se postaví a škrábe se zamyšleně na svém velkém zadku.

„Pojďte mi někdo pomoci dát vařit vodu!“ říká a zamíří ke kuchyni.

„Proč chceš kruci dávat vařit vodu?“ ptá se udiveně Gregorij.

„Chrstnu ji na Němce, až sem přijdou,“ odpovídá s odhodláním. „To je donutí trochu přemýšlet.“

Používalo se to kdysi, když se dostali hodně blízko.“

„Už dávno ne,“ vysvětluje Michail. „Ti d'áblové začínají zabíjet, když jsou dvě versty daleko, a ani tak velká holka, jako jsi ty, nechrstne vařící vodou tak daleko!“

„Nachystáme se na ně se všema ženskejma hned zadveřmi,“ vysvětluje vlastenecky Žeňa. „Jakmile sem strčí ty své hnusný ksichty, vylejeme na ně kýbl vařící ruský vody. To je odnaučí chodit sem bez pozvání!“

„Nevíš, o čem mluvíš,“ říká vážně Fjodor. „Nahážou sem všechny svoje čertovský stroje, než otevrou dveře. Zbyde z tebe nejvyšší pár chlupů z tvý kundy!“

„Možná by pak bylo nejlepší pozabíjet je venku na sněhu,“ navrhuje Sofie, která sedí na podlaze a čistí dvouhlavňovou brokovnici.

„Až bude po všem, dáme všechny mrtvý Němce na jednu hromadu,“ říká hrdě Míša. „Potom pošleme zprávu do Murmanska, aby sem někdo přijel a spočítal si je!“

„Zastřelit Němce není těžký,“ vysvětluje Fjodor.

„Když mu dáš ránu, roztočí se jako káča a neví, co dělat. I ti nejchytřejší jsou zmateni, když jim začnou v hlavách rachotit kulky!“

„Kamjdeš?“ vykřikne Gregorij, když se Kosnov začne znovu plížit ke dveřím.

„Jdu pomlít obilí, člověče! Musíme myslet také na zítřek, nejen na válku dnes. Ruskej Fin mi řekl, že Němci nám nechají naši mouku, ale seberou nepomletý zrní.“

Těm, kdo nebudou mít pomleto, hrozí smrt hladu, než tahle zima skončí!“

„Běž tedy do mlejna a pomel zrní!“ říká Polakov a narovná se. „Gregoriji, ty odpovídáš za obranu.“

Zůstaneš tady a ubrániš Červený ho anděla. Když uslyšíme palbu, vrátíme se zpátky a pomůžeme ti.“

Obklíčíme Němce a dostaneme je zezadu, jak jsme se to učili v kurzu domobrany. Je to tak snadný, jako podrbat se na prdeli. Ani Němci nemají oči vzadu na hlavě. Pokračuj v palbě, dokud neuslyšíš, jak křičíme, zastavit palbu“ .“

„Zůstanete tady,“ křičí Gregorij hystericky. „Seru na vaše obilí! Rozumíte?!“

„Nenalhávejme si nic!“ říká Žeňa. „Němci jsou nebezpečný! Zapráhněme psy a rychle se odtud dostaňme pryč! Němci budou zklamaný a tady nebude ani jeden sovětskej občan čekat, aby byl zabit.“

„Utíkat je zbabělý,“ protestuje nejistě Gregorij. „Stalin rozkázal, že i ten poslední sráč mezi námi, muž nebo žena, má zabíjet fašisty, kdekoliv je potká. Ať vás ani nenapadne, že byste se nechali fašisty zajmout. Vyřežou z vás játra jako nic a sní je rovnou syrová. Viděl jsem to na fotografiích ve škole pro komisaře v Murmansku, takže to není jenom propaganda.“

„Takže je nejvyšší čas, abychom šli,“ myslí si Žeňa a obléká si plstěný kabát. „Mám příliš ráda svá játra,

než abych si je nechala sežrat nějakým německým zkurvysynem!“

„Zůstaneš tady,“ říká Gregorij a míří na ni samopalem. „Od týhle chvíle platí vojenský zákony a já jsem zákon! Prožili jste se sovětským systémem dobrý časy, takže teď s ním přetrpíte i ty špatný!“

„Holínky a ostatný drát na tebe, Gregoriji!“ křičí Žeňa pohrdavě. „My tě známe! Odpelášíš jako zajíc, jakmile se Němci objeví na obzoru!“

Chvilí sedí v tíživém tichu a pijí na kuráž. Někteří se pokoušejí přimět Laponce, aby potvrdil, že se mu všechno zdálo. Ale on si pevně stojí na tom, že mluvil s Němci..

Gregorij vyhlásí stav ohrožení a od té chvíle je všechno pití u Červeného anděla zdarma. Rozdělují se na malé bojové skupiny a domobrana je v nejvyšší pohotovosti.

„Nepřítel nás hodlá napadnout,“ křičí Gregorij pateticky a cítí falešnou odvahu v každé žilce svého komisařského těla. Ve skutečnosti doufá, že Němci minou vesnici ležící v údolí zasypaném sněhem.

Ozve se divoké bouchání na dveře. Všichni se strachy při tisknou k sobě. Je to ale jen Julie, která vždy klepe na dveře, ať už chce jít dovnitř nebo ven.

„Měl bys jít domů,“ volá a mává na Gregorije, „je tam někdo, kdo s tebou chce mluvit!“

„Nemám čas klábosit s lidmi,“ vykřikne Gregorij odmítavě.

„Neplácej nesmysly! Pojď domů, nebo tě tam přitáhnou za uši! Nemysli si, že jsi kdovíco jen proto, že nosíš uniformu! „

Všichni se Julie trochu bojí. Je to vesnická babuška a může přinést štěstí i prokletí.

„Kdo se mnou chce mluvit?“ ptá se Gregorij tiše.

„Uvidíš, až přijdeš domů,“ odpovídá Babuška Julie lakonicky.

„Tak jim řekni, že musejí počkat,“ říká Gregorij. „Přijdu domů, až pobijeme Němce!“

„Ty to nemáš v hlavě v pořádku,“ říká Babuška Julie a zaklepe na dveře, než odejde.

Žeňa věší na tabuli vyhrazenou pro zvláštní oznámení stranickou vyhlášku:

Tovarišči, každý ústup je zbabělý a potupný. Znamená smrt!

Z bouře venku zarachotí samopal. V okamžiku jsou všichni pod židlemi a pod stolem. Jakýmsi nadpřirozeným způsobem dokázala Žeňa nacpat všechna přebytečná kila své tloušťky do skříně pod nálevním pultem.

Sofie uprchla do skladu na uhlí, cestou strhla z blůzy stranický odznak a hodila ho do kamen. Fjodorův odznak domobrany skončil na stejném místě, kde stranický odznak.

„Těžké časy přicházejí,“ říkají jeden druhému, „a nikdo si nemůže být jistý, kdo vlastně vyhraje válku.“

Brzy se ale ukáže, že to byl jen lovec Saňa, který střílel ze svého nového samopalu. Zaplní celé dveře a skloní se, aby se podíval pod stůl, kde se krčí Gregorij a rukama si zakrývá obě uši.

„Pojďte, soudruzi! Němci sedí venku a čekají, až je postřílíme! „

Pomalu vylézají z úkrytů a po několika sklenicích se Gregorij zase cítí jako rozený náčelník bojové skupiny.

Rozhoduje se, že obsadí předsunutá postavení. Po dlouhé diskusi, kam by lidé měli jít, se rozcházejí do vybraných pozic.

Dva muži táhnou vodou chlazený kulomet Maxim, ale jakmile vyjdou ven, podrazí jim nohy bouře. O chvíli později jsou zpátky u Červeného anděla a souhlasí s tím, že mohou na Němce právě tak dobře čekat tady a neriskovat, že umrznou dříve, než se Němci objeví. Ale Gregorij se v kurzu domobrany v Murmansku naučil, že ze všeho nejdůležitější je vyslat hlídky.

Nikdo neprotestuje, když určuje Laponce jako pravého muže pro tak důležitý úkol. Je zvyklý být venku za každého počasí a jeho oči a uši jsou nejlépe vycvičené jako u každého, kdo žije v přírodě.

„Když to uděláš,“ říká Gregorij slavnostně, „doporučím tě na Řád práce!“

Laponec se šklebí a odchází hledat Němce, ale bouře je příliš drsná i na něj a brzy zalézá do chléva k sobovi. Než usne, řekne sobovi, aby pozorně naslouchal a probudil ho, kdyby přišel někdo cizí.

„Řád práce si můžou připíchnout na zadek divokýho prasete,“ zamumlá ještě dříve, než usne.

Celý den proběhne, aniž by se objevila jakákoliv známka po Němcích, a odvaha vesničanů opět roste.

Červený anděl se mění ve skutečnou pevnost. Za kuchyní je umístěn minomet ráže 80 milimetrů. Jsou do něj sice jen dva náboje, ale Gregorij se domnívá, že samotný rámus musí Němce dostatečně vystrašit.

Hned za dveřmi je postaven kulomet Maxim. Nikdo nepřemýšlí o tom, že jeho vodní chladič je

proměněn v kus tvrdého ledu. Ikdyž se z něj nedá momentálně střílet, je to zlověstně vypadající zbraň a je do ní spousta munice.

„Je pořád ještě stav ohrožení?“ ptá se Žeňa, když se ostatní dožadují vodky a piva na účet státu. „

„Co myslíš?“ ptá se Gregorij sarkasticky. „I tak hloupá ženská, jako jsi ty, by měla bejt schopná pochopit, že boj brzy začne.“

„Ani Němci, ani Finové nás nenechají naživu,“ huláká šťastně Michail, když vyprázdnil pátou sklenici.

„Říká se, že ve válce je nejlepší zemřít jako první,“ křičí Kazar do strašlivého hlomozu. „Co tomu říkáš, Jorge? Ty jsi ve válce byl“

„Nesmysl,“ konstatuje Jorge. „Vidíš, že jsem živej! Válka je pro lidi normální věc a chytrý člověk může smrt snadno přelstít. V 809. pěším pluku, kde jsem byl desátníkem, jsme měli četaře, kterej často varoval četu před nebezpečím, jako kdyby byl nějakým astrologem, kterej umí číst z čajových lístků.

„Kluci, nevstupujte na toto pole! Jsou tam miny a vrazí vám hemeroidy až do krku!“

Ale byl tam v četě i jeden chytrák, kterej tomu, co četař říkal, nevěřil, a vpochodoval rovnou do trávy. Prásk!

Stoupl na minu a bylo po něm: Ten četař nás učil nevěřit tomu, že je všechno určený předem _ například to, že stoupnete na minu, nebo zastavíte vlastním tělem fašistickou kulku. „Když se všechno podělá,“ říkal ten četař, „a nepřátelští kluci vám strkají prdele až do ksichtu, bijte se dál jako šilenci. Hlavně nikdy nepřestávejte. Držte se nohama, rukama a jděte dál!“

„Až Němci přijdou,“ rozhoduje Gregorij, „budeš velet. Máš zkušenosti a my ostatní se od tebe budeme moci učit!“

Jorge se nadýmá pýchou a mává nad hlavou samopalem, až vystřelí polovinu zásobníku do stropu.

„Zaplatíš všechno, co jsi rozbil,“ křičí zlostně Žeňa. Stoupá si na židli a prohlíží trámy. „Doufám, že tohle válečnické srání nenadělá moc škody,“ říká s obavami, když sestupuje ze židle.

Od nynějška je celá vesnice u Červeného anděla. Všichni mluví najednou, zahánějí strach řečením.

Žádná žena nenadává svému muži, že se zase opil. Skupina se učí, jak nabíjet a použít lehký kulomet u okna. Pak se to stane. Celý zásobník rozstřílí zeď a prožene se kuchyní, kde takřka zabije Žeňu a Sofii.

„Němci, Němci!“ zní nářek ze skladu uhlí, kde se někteří snažili ukrýt.

Gregorij vyhazuje z okna ruční granát. Michail posílá do závějí na druhé straně silnice krupobití kulek ze samopalu. Žeňa vypálí z brokovnice a zasáhne vycpaného medvěda. Dělá poslepu výpad pažbou a vrazí s ní do Fjodora, který leží za kulometem.

„Svatý Rafaeli!“ zaječí Fjodor hrůzou a zvedá ruce. „Já se vzdávám! To byl Gregorij, ta bolševická svině, kdo nás přinutil na vás střílet! Nezabíjejte mne, tovarišči germanskíe!“

O malou chvíli později se vše uklidňuje a lidé v nálevně se začínají hádat. Nikdo nemluví s Fjodorem, který pořád sedí a povídá si sám se sebou svou vlastní verzí finštiny.

„Vydal jsi mě nepříteli!“ křičí Gregorij rozrušeně. „Za to se budeš zodpovídat v Murmansku, až válka skončí.“

„To byl jen vtip,“ omlouvá se Fjodor a násilně se směje. „To už nerozumíš ani legraci?“

Šest sněhem obalených Laponců vešlo hlučně do místnosti. Doprovázejí je jejich ještě hlučnější psi.

„Němci jsou tady,“ oznamují a šklebí se.

„Kde?“ zaskučí Gregorij vystrašeně a vrhne se na podlahu.

„Venku,“ říká laponský lovec Ilmi.

„Zhasnout světla!“ křičí Michail a sfoukne nejbližší. „Zatraceně, tak je tady máme,“ zakřičí rozčileně Jorge a vypálí několik jednotlivých ran z lehkého kulometu.

Světla rychle zhasínají a všechno se noří do černé tmy jako v uhelném sklepe. Opatrně se dívají z oken, ale venku pouze skučí bouře.

„Nemohli jste se mýlit?“ ptá se Gregorij s nadějí v hlase.

„Ani náhodou,“ odpovídá laponský lovec dotčeně. „Byli jsme u nich tak blízko, že jsme cítili, jak nám dýchají na krky. Přicházejí v dlouhý koloně ze severu. Potkali jsme i jednotky NKVD. Hledají nějaký Němce, který jim vyhodili do vzduchu střechu nad hlavou někde na východě, kam se nemůžou dostat žádný normální lidi, kteří se narodili z ženy. Myslím si, že to byli ti Němci, které jsme potkali. My jdeme dál, a kdybychom byli na vašem místě, šli bychom také!“

„Kdy si myslíte, že přijdou sem?“ ptá se Gregorij třesoucím se hlasem.

„Nemohou být dál, než jsme my,“ říká Ilmy s železnou logikou.

„Zůstanete tady,“ rozkazuje neústupně Gregorij. „Každý muž a žena, co vstoupí do tohoto okrsku, patří do mé bojové skupiny!“

„Dovedeš mluvit i o něčem jiném, než je tvoje bojová skupina?“ posmívá se Fjodor. „Bude mi špatně, jestli zaslechnu to slovo ještě jednou. Všichni ti senilní chlápci v naší zemi s celuloidovými hvězdami na ramenou se zrovna teď předhánějí, aby dělali bojový skupiny. Bože, pomoz nám!“

„A jak chceš, abych nám říkal?“ ptá se Gregorij. Vypadá uraženě. „Není nás dost na rotu a četa nezní dost významně, kdyby o tom Němci něco zaslechli. Ti ďáblové pojídají čety stejně, jako laponské ženy polykají sledě!“

„Nazvěme to ‚Barikáda rudýho praporu‘,“ navrhuje pyšně Sofie.

Výstřel protrhne tmu.

„Dostal jsem ho!“ křičí Pavelov a znovu pálí. „Zatraceně! Odstřelil jsem toho parchanta!“

„Kde leží?“ šeptají sborově Gregorij a Michail a opatrně se dívají z rozbitého okna.

„Nemůžete ho vidět! Leží vedle boudy!“

O něco později zjistí ují, že Pavelov zastřelil jednoho ze psů. A aby to bylo ještě horší, je to vedoucí pes spřežení. Strach se mění ve vztek. Všichni se pouštějí do Pavelova.

Někde venku se na sněhu rozštěká kulomet. To je vystraší a přestanou se hádat. Zvuk přichází v krátkých zlověstných dávkách, jako když někdo buší do vědra.

Sofie začne hystericky ječet. Michail ji udeří přes ústa hřbetem ruky.

Vzdálený kulomet utichne.

„Zhasni tu lampu,“ hubuje Gregorij, když Žeňa vejde s houpající se lampou v ruce. „Němci by si mohli myslet, že je žádáme, aby nás postříleli!“

Chvilí zůstávají ležet na zemi a napjatě naslouchají hučení bouře.

„Uvidíte, že naši kluci našli ty Němce, po kterých pátrali,“ říká Michail, který je první, kdo se zase postaví na nohy.

„A pozabíjeli je jednou dlouhou dávkou,“ říká Žeňa a vylézá zpoza nálevního pultu s kulovnicí v ruce. Zapaluje karbidovou lampu a nalévá si sklenici úctyhodné velikosti. Jedním dlouhým douškem si vleje obsah do krku.

„Pojďte a dejte si,“ křičí a pohostinně plní sklenice.

Ostatní pomalu vylézají z úkrytů přesvědčení o tom, že Němci leží mrtví kdesi venku v bouři rozmetávaném sněhu.

Za žádných okolností nesmí žádný generál ani prostý voják uvažovat o myšlence, že ustoupí ze svého postavení. Na to, abychom čelili takovým špinavým myšlenkám, máme válečné soudy. Je to můj rozkaz, že takoví defětističtí schweinhunde budou likvidováni. Adolf Hitler, srpen 1944.

„NA TOM NENÍ nic k smíchu,“ napomíná nás finský desátník a vztekle se na nás dívá. Ale my se stále smějeme. Je to nejpodivněji vypadající tělo, jaké jsme kdy viděli, a to jsme jich viděli víc, než jen několik. Ve skutečnosti to jsou dvě těla zaklesnutá tak těsně do sebe, takže jsme nejdříve mysleli, že jde o jedno jediné.

„Přestaňte se smát!“ křičí desátník zuřivě. „Tady opravdu není nic k smíchu!“

„Jestli tohle není něco, z čeho lze umřít smíchem,“ křičí Porta, který se smíchem zpola dusí, „pak už nevím, co jinýho by to mohlo bejt.“

„Představte si to! Jen tak si leží v posteli uprostřed milostný ho laškování, a zrovna když je v tom nejlepší, zatracená letecká bomba ho z té postele vyhodí,“ šklebí se Drobeček.

Poddůstojník z motocyklové čety zkouší těla oddělit, ale dívčí nohy jsou tak strnule sevřeny kolem mužových boků, že to vzdá.

„Byl to jediný muž, kterého jsem kdy milovala,“ říká dívka stojící mezi námi. V jejím hlase je upřímný žal.

„Parádní ostuda, že zemřel právě při milování s jinou!“ říká Gregor.

„A s německou děvkou k tomu,“ řekne dívka a propukne v záchvat pláče.

VÁLEČNÍ PSI.

STUDENÝ VZDUCH do nás buší stejně zuřivě jako ničivá palba a vysává z našich těl každou kapku tepla,

„Dýchej pomalu,“ radí mi Heide, když dostávám divoký záchvat kašle. „Když ti namrznou plíce, máš to spočítané!“

Zabořím obličej do svých kožešinových rukavic, jen opatrně se nadechnu a bojuji s kašlem, který mi trhá prsa na kousky. Dokonce i přes silnou vrstvu kožešiny a těžkou maskovací kapuci je ledový vzduch jako rozžhavené železo. Když se přestaneme pohybovat, nehybný vzduch mění náš dech okamžitě v kus ledu.

Dokázali bychom se tak udusit svým vlastním dechem.

Měsíc s hvězdami jasně září na noční obloze. Vzduch je mrazivě studený a suchý. Tundra je podivná, přízračná, hroživá, a přesto současně i krásná.

Na severovýchodě tančí obrovská světelná opona, barvy se posouvají a září napříč celým spektrem. V ryzím úžasu zíráme na elektrické paprsky pohybující se oblohou.

„Víte, že dnes je jeden z největších svátků v roce?“ ptá se Porta. „Všichni protahovači války jsou dnes v kostele a zpívají hymny. A my jsme tady, prodíráme se sněhem a tůkáme jeden druhému na hlavu!“

„Je to jeden z velkých německých svátků,“ říká hrdě Heide.

„Samozřejmě! Před tisíci lety naši germánští praotcové spořádali v tento den mnoho mražených divočáků!“ šklebí se Porta a mlaská jazykem.

„On je opravdu Štědrý večír?“ říká Dědek a hledí nahoru na polární záři hrající duhovými barvami.

„Myslíte, že příští Vánoce bude po válce?“ ptá se Gregor.

Nikdo se neodvažuje odpovědět. Stejně jsme se ptali každé Vánoce, ale válka pořád pokračovala až do dalších Vánoc.

„Jdeme! Vstávat, lenoši,“ křičí Dědek. „Už jen kousek a jsme doma a v suchu!“

„Nikdy neprojdeme,“ vzdychá Gregor a ukazuje na obrovské mraky sněhy vířící před námi. Zvedá se nová bouře.

Kdesi v tom rozbouřeném sněhu zarachotí samopal a my slyšíme táhlý ženský výkřik. Znovu zarachotí samopal.

„K zemi!“ rozkazuje Dědek a zaboří se za velký sněhový val.

Vyletí světlice, neuvěřitelně bělostný sníh se koupe v přízračném světle. Světlice se zvolna pohupuje a visí několik minut ve vzduchu. V jejím světle vypadají naše tváře mrtvolně.

„Složil jsem jednoho z našich sousedů,“ vykřikne Drobeček do hluku bouře. Žene se napříč tundrou v sérii řvoucích nárazů. „Ten hlupák se proměnával přímo do mé náruče a nesl velké batoh s vánočními dárky!“

Další světlice vylétne a vybuchne s dutou ránou.

„Kdyby toho tak nechali,“ nadává Dědek. „Do prdele s jejich světlicema! Kde je tělo?“ zasyčí a strčí do Drobečka.

„Tam! Mrtvej jak hnida!“ odpovídá Drobeček a ukazuje na tmavou skvrnu na sněhu.

„To je ženská!“ vykřikne Porta překvapeně, když se dostane k tělu. „Krucinál! A měla s sebou děcko! Ted’ už tady schází jenom manžel a rodinka bude pohromadě!“

Udiveně se skláníme nad tělem. Byla to pěkná mladá žena. Dítě nezasáhla Drobečkova kulka, ale podle všeho je zabila zima.

„Musel jsi ji rovnou zastřelit?“ ptá se Dědek káravě a dívá se na Drobečka.

„Zatraceně, myslel jsem, že je to jeden z těch sovětských chlápků, co jdou po nás!“ omlouvá se Drobeček.

„Ty seš šílenec!“ říká Barcelona.

„V takovém počasí nepoznáte drvoštěpa od ženský,“ křičí Drobeček rozzlobeně. „A co tady vůbec chtěla? To šla s dítětem v náručí na procházku ve sněhový bouři uprostřed války?“

„Holka to ale byla hezká,“ říká Dědek tiše a vstává. „Nechtěl jsem to udělat,“ vrčí Drobeček a věší si samopal na rameno. „Možná už brzo skončím, a pak si můžete vyhrát tuhle všivou válku, jak budete chtít!“

„Vem tě čert, pitomče,“ vybuchne Dědek zastřeným hlasem. „Uděláš ještě jednou něco podobného a na místě tě zastřelím! Ted’ ty dva zahrabeš a na hrobě uděláš kříž! Kde na to seženeš dřevo? To je tvoje starost! Ale kříž budou mít!“

„Blbost,“ brání se Drobeček. „Na co kříž? Byli to komunisti, ne? Ti nevěří ničemu, co farář káže!“

„Řekl jsem, že ho budou mít!“ řve vztekem Dědek. Zapadne do díry ve sněhu a přetáhne si přes hlavu kapuci, aby se trochu vyspal.

Drobeček vykopává díru a ukládá do ní těla. Zatluoká do sněhu něco, co by se značně velkou dávkou fantazie mohlo být považováno za kříž.

„Dědek se může jít vysrat do vlastního klobouku,“ svěruje se Portovi. „Jak s ním mám vyjít? Příště, až

potkám některýho z těch parchantů od sousedů, řeknu, aby chvíli počkal a zaběhnu se zeptat Dědka, jestli mi dovolí ho zastřelit!“

„Zavři hubu!“ zavrčí Dědek ze své díry.

„Zatracená armáda,“ vzdychá Drobeček uvelebený vedle Porty. „Už se nemůže ani mluvit, a musíš mít speciální povolení, když chceš vyrazit komunistickou duši z některýho z našich sousedů. Život je už tak smutnej, že nemá ani cenu žít.“

Zdálo se nám, že uběhlo teprve několik minut, když Dědek začne pokřikovat.

„Jdeme!“ honí nás netrpělivě. „Posbírejte si ty své krámy, hněte prdelema, než přijdou Ivani a uřežou vám je.“

„Dá tahle všivá armáda někdy někomu na chvíli pokoj?“ vykřikne Porta. „Až se ze mě jednou někdy v budoucnu stane civil, chtěl bych vidět toho cvoka, kterej by mi zase rozkazoval, kdy mám vstát z postele!“

Ujdeme jen několik kilometrů, když nás zastaví divoká palba z jednoho z vysokých sněhových valů. Při prvním výstřelu padám do sněhu a dívám se na postavu na vrcholku sněhového náspu, ale můj samopal mlčí. Závěr zamrzl. Tluču do něj vztekle, až se mechanismus uvolní. Vystřílím celý zásobník a postava mi zmizí z dohledu.

„Zpátky! Zpátky!“ hřmí Dědkův velitelský hlas.

Kolem nás dopadá déšť kulek a rozhazuje sníh do vzduchu.

„Krycí palbu, proklatě!“ křičí rozzuřeně Dědek, když četa bezhlavě ustupuje. „Vy zavšivený zbabělci! Nedal jsem vám rozkaz k ústupu!“

Přibíhá Heide. Poskakuje jako zajíc, kterého honí lovci. Začíná pálit kulomet. Prodíráme se krátkými přískoky hlubokým prachovým sněhem.

Ruská palba z vrcholku kopce slábne a brzy úplně ustává.

Dostáváme se k nim nahoru. Lapáme po dechu a vtekle hekáme. Navzdory arktické zimě se potíme, jako kdybychom byli v sauně.

Zbývají zde pouze čtyři a jeden z nich umírá. Další dva zvedají hlavy a dělají vše, co umí, aby nám řekli, jak nedočkavě čekali na příchod německých osvoboditelů.

„Kde jsou ostatní?“ ptá se Dědek a rozhlíží se kolem sebe.

„Práskli do bot do Moskvy,“ šklebí se Porta a ukazuje na vyjeté koleje na sněhu.

„Zdá se, že všichni po osvobození netoužili,“ směje se Gregor.

Drobeček tiskne hlaveň samopalu ke krku nejbližšího zajatce a předstírá, že ho chce zlikvidovat.

„Něť bolševik,“ křičí zajatec a padá strachy na kolena.

„Všiví tovarišškomisaři, to je to, co jste!“ křičí Drobeček a hrubě do něj strčí, takže zajatec spadne na obličej.

„Něť komisař,“ ubezpečují ho a mluví jeden přes druhého. „Politruk se schovává u Rudého anděla. Tam ho najdete.“

Se dvěma průvodci obrácenými na nacistickou víru pochodujeme do vesnice. Je doslova pohřbena ve sněhu. Opatrně se pohybujeme dům od domu, rozkopáváme dveře a posíláme dávky ze samopalu do temných místností. Střílet přestaneme, teprve až všechno utichne.

Hlavní ulicí se žene vystrašené stádo sobů. Sníh nám létá kolem uší.

Kousek od jednoho domu leží muž s páskou na rukávu. Umírá. Zírá na nás široce otevřenýma očima a snaží se lézt pryč od nás. Jeho kožešinová čepice je špinavá od krve. Mumlá cosi nesrozumitelného a stále leze pryč. Vypadá jako člověk, který leží na pláži a stále ustupuje před přílivem, který se k němu nelitostně blíží.

„Je šilenej strachy,“ říká Gregor a strčí do něj samopalem.

„Co jinýho bys asi čekal?“ říká Barcelona. „Nejspíš mu o nás vyprávěli nějaký hezký historky!“

„Skončeme to s ním,“ navrhuje Drobeček. „Je to jako tejrání zvířat nechat ho tady jen tak ležet a trápit se!“

„Par Allah, schytl plnou dávku do střev,“ říká Legionář.

„Do pekla s ním,“ sděluje svůj názor Vestfálec.

„Za to by nám měl jen poděkovat!“

„Položte ho do úkrytu vedle stájí,“ říká Dědek. „Víc pro něj nemůžeme udělat. Jde se!“

Kdosi energicky mává červenou záclonou z jednoho z oken dlouhého domu.

„To je Červený anděl!“ říká zajatec. „Tam se skrývá komisař!“

„Určitě spěchají s kapitulací,“ šklebí se Gregor. „Musíme mít opravdu špatnou pověst!“

Nad dveřmi se pohupuje dřevěný emblém. Je na něm namalovaný červený anděl sedící obkročmo na zeleném losovi.

Rozrážíme okna a posíláme dovnitř několik výstřelů, abychom otráslí nervy lidí v budově.

„Ruky vzhůru!“ křičí Heide pronikavým hlasem.

Vycházejí ven po jednom, muži i ženy, vypadají vystrašeně a zmateně. Jako poslední jde velká tlustá žena a v ruce drží brokovnici.

Porta ji štípe přátelsky do zadku a zajiždí rukou pod její sukni.

„Kde jsi byla celý můj život?“ říká smyslně. „Kdybych jen věděl, že jsi tady, přišel bych dřív!“

„Je vevnitř ještě nějaký sráč?“ křičí Heide.

„Nech toho, hlupáku,“ říká Porta a shlíží na něj shora. „Kterej z vás je komisař?“ ptá se Gregor s přátelským úsměvem.

„Byl zastřelen,“ říká tlustá žena. „Rovnou do čela.“ Dává si prst na své vlastní čelo, takže nemohou být pochyby, kam byl komisař zasažen.

„Ježíši, taje ale ošklivá,“ říká Drobeček a udělá grimasu.

„Je nádherná,“ říká Porta a snaží se ji obejmout. „Měj mne ráda,“ olízne se a našpulí rty k polibku.

„Jsi hezký,“ říká žena a tiskne ho na své mohutné prsy, až jeho hlava úplně zmizí.

„Pojďme spolu někam, kde bychom zapomněli na válku,“ navrhuje Porta a oplzle se zašklebí.

„Můžeme jít do mého pokoje,“ říká a zavírá oči. „Jsem státní zaměstnanec a mám dobré ložní prádlo!“

„Jsi komisařka?“ ptá se Porta a vykřikne třikrát rychle „Rudá fronta!“

„Ne,“ říká tlustá žena. „Vedu Červeného anděla.“ Roztáhne ruce jako vládce, který dosáhl velkého vítězství.

„Svatý Rafaele, ochránče pocestných, co si může zaměstnanec muž přát více než mít za milenkou hostinskou?“ šklebí se Porta.

Drobeček se přátelí s vysokou štíhlou dívkou s dlouhým hustým copem barvy světlého piva. Celou ruku má ukrytu pod její sukní.

„Co tady vy, sovětští lidé, děláte v takový díře, když nezabíjíte Němce?“ ptá se, vystrčí ruku z výstřihu jejích šatů a zamává sám na sebe.

„Diskutujeme o novém pětiletém plánu,“ říká. Tiše zavrní a kousne ho do prstů.

„To vás musí k smrti nudit,“ dospívá k závěru Drobeček. „My jsme diskutovali jen o jednom pětiletém plánu a zabralo to hromadu času. Pojďme k tobě,“ navrhuje. „Ať ti můžu ukázat, jak u nás balíme holky!“

Znenadání ze vchodu vyrazí muž a mává nad hlavou kalašnikovem. Padá dolů do krechtu s bramborami a začne střílet na všechny strany.

„Náš komisař,“ říká Míša a obrací oči k nebi.

„Myslel jsem, že je mrtev,“ říká Porta a štípe tlustou ženu do třesoucího se zadku.

„Musel znovu ožít,“ odpovídá lhostejně.

„Vypadá to tak,“ křičí Gregor z úkrytu. „Pokud neožil, je to první mrtvola, kterou jsem viděl střílet!“

„Podívej se, jestli ho nemůžeme dostat,“ říká Dědek Legionáři, který vše sleduje oknem.

„Německý svině!“ křičí komisař z díry s bramborami. „Nikdy mě nedostanete živýho. Všechny vás pobiju!“

Zazní další dávka a ze stropu a zdi nálevny padá sprška prachu.

Dědek opatrně vyhlédne z okna, přiloží si k ústům dlaně stočené do kornoutu a zavolá: „Odhoď zbraň, tovariš, a vyjdi k nám. Nic se ti nestane!“

Jedinou odpovědí je nová salva do zdi.

„Vem vás čert, vy proradný schweinhunde. Mě neoklamete!“ Kalašnikov znovu zarachotí.

„Gregoriji, Gregoriji,“ snaží se ho přilákat Dimitrij.

„Přestaň s tím střílením a pojď se seznámit s Němci. Jsou to milí lidé!“

„Drž hubu, ty ivnjenik. Mne neoklameš! Germanci, já jsem důležitý muž a nedám se jen tak snadno zajmout,“ řve Gregorij z bramborového skladu.

„Tovarišč, „prosí ho Michail. „Buď rozumný! Pojď k nám, ať můžeme společně oslavit osvobození. Němci vědí, že jsi důležitý člověk a budou s tebou podle to ho zacházet!“

„Brzy poznáte, že nejsem člověk, který by se dal jednoduše zajmout,“ ozve se z díry. Další salva pokropí zed’.

„Seš obyčejnej šílenec, Gregoriji Antěněve,“ křičí rozzlobeně Fjodor. „Uzavřeli jsme s těmito Němci mír, a když rychle nevylezeš, přijdou si pro tebe a zastřelí tě na místě jako vzteklýho psa!“

„Kdybychom tě mohli dostat tam k němu, mohla bys mu vyrazit mozek z hlavy jedním úderem tvejh cecků,“ říká Porta tlusté ženě.

„Já toho parchanta uškrtím, jestli se mi ještě někdy dostane do rukou,“ přísahá žena zlověstně.

„Je to nebezpečnej chlap,“ varuje nás Jorge. „Byl ve škole ostřelovačů v Moskvě a skoro vždy se strefí do toho, na co zamíří.“

„Tak to je dnes asi z formy,“ říká Porta. „Až dosud jenom mrhal prachem.“

„Obvykle má po kapsách pár ručních granátů,“ říká Michail temně.

„Odtamtud sem nemůže hodit ruční granát,“ říká Barcelona a zkušeným okem přeměřuje vzdálenost k díře s bramborami.

„Mohl by se připlazit k nám a dostat se dost blízko,“ říká varovně Dědek.

„Il est con,“ říká Legionář. „Jestli vyleze ze sklepa, dostaneme ho! Nemůže bejt takovej blázen, teda aspoň zatím!“

„Můžeme ho provokovat tak dlouho, až vystřelí všechnu munici,“ navrhuje Gregor. „Nemůže jí tam mít tak moc.“

„A potom ho seberu tak snadno, jako sebral čert faráře, co seděl na velikonoční pondělí na nočníku,“ směje se hlučně Drobeček.

„To možná není špatnej nápad,“ říká zamyšleně Dědek.

Kousek před naším postavením exploduje granát a hodí do okna sních.

Jeden za druhým vybíháme ze dveří a pohybujeme se od jednoho sněhového náspu ke druhému, abychom ho donutili k plýtvání municí. Jakmile je jeden z nás v úkrytu, vyběhne další muž. Komisař střílí nepřetržitě jako blázen.

„Přestaňte s tím blbnutím,“ říká zdravotnický poddůstojník Leth, když už hezkou chvíli pobíháme mezi sněhovými valy. „Byl jsem ošetřovatelem v blázinci a vím, jak uklidnit šílence. Máte koště?“ ptá se, když jsme všichni v bezpečí v nálevně.

Sofie přibíhá horlivě s metlou.

„Jen si to představte,“ usmívá se Leth se zadostiučiněním. „Používali jsme je v blázinci, abychom do šílenců natloukli trochu zdravého rozumu. Ještě jsem neviděl cvoka, kterej by se pometla nebál. Dejte mi jeden z těch ruskejch klobouků a já vám ukážu, jak uklidnit blázna, kterej to nemá v hlavě v pořádku.“

Jorge mu podává zelenou kožešinovou čepici s vysokou zahrocenou špičkou.

„Hej, ty tam,“ křičí Leth, když se ocitne venku. „Zahod’ tu pušku a pojď sem! Když to neuděláš, přijdu si pro tebe a dám ti výprask tady tím koštětem!“

Chvíli panuje tíživé ticho a vypadá to, jako by šílený komisař opravdu nevěděl, čemu má věřit.

Leth jde pomalu přes náves a hrozí mu koštětem. „Vylez, ty bláznivej d’áble,“ řve a jeho hlas se odráží od sněhových valů. „Nebo si za tebou dojdu a zmaluju ti záda metlou!“

„Lži a propaganda, ty odpornej Němčoure,“ odpovídá Gregorij z bramborové jámy. „Jsi d’ábel a ani nebe, ani peklo na tom nic nezmění!“

„Pojď zpátky,“ křičí nervózně Gregor. „Je blbej jak švec !“

„Tvoje rady jsou jako když chce vejce poučovat slepici,“ křikne Leth přes rameno. „Měl jsem speciální výcvik, jak zacházet s německejma cvokama, a vím, co mám dělat!“

Přiblíží se krok za krokem ke skladu brambor a mává nad hlavou koštětem.

Znenadání zarachotí samopal - jedna dlouhá dávka.

Leth se roztočí jako káča. Nejprve to vypadá, jako by se chtěl vrátit k nám, ale pak se svalí jako pytel

brambor. Kolem jeho těla se zvedají mračna sněhu.

„Teď už chápete, koho máte proti sobě?“ křičí komisař triumfálně. Vyrazí ze sebe dlouhý šílený smích a nikdo z nás už nepochybuje, že ten člověk je opravdu nepřičetný. „Muži, jako jsem já, odolají ohni i vodě! Jsem tak silný, že rozdrťm na prach skálu, jen když si na ni sednu!“

„Já to už déle nevydržím,“ zařve vztekla Barcelona a vyprázdní v jedné dlouhé dávce celý zásobník.

Šílený Gregorij palbu okamžitě opětuje. Dva ruční granáty dopadají nedaleko dveří.

„Musí to být nadčlověk,“ křičím užasle. „Žádný normální člověk nedohodí tak daleko.“

„Jménem všech ďáblů a svatým jménem Kristova těla jdu k vám, abych vás stáhl z kůže!“

Znovu zarachotí samopal a jedna z kulek proletí Portovým kloboukem.

„Tak toho už bylo dost,“ říká odhodlaně Dědek. „Chce ho někdo dostat dobrovolně?“

„Myslíš si, že máme v hlavách hovna?“ ptá se Gregor rozhořčeně.

„Jeden všivej šílenec se samopalem a zaměstnává celou četú!“ křičí Barcelona a bouchá pěstí do stolu v bezmocném vzteku.

Zrcadlo s andělem se rozbíjí na kusy a padá ze zdi, když další dávka prolétne rozbitým oknem.

„Tak to je už vrchol!“ zaječí vztekla Žeňa. „Ten blbej sráč teď pozná, kdo to je Žeňa z Oděsy! Dejte mi některou z těch Hitlerovych cirkulárek!“

Porta jí podává samopal a brašnu se zásobníky. Je tak rozzuřená, že má pěnu kolem úst a nosu. Vylétne ze dveří jako raketa.

„Sbohem, láska! Díky za návštěvu!“ křičí za ní Porta.

„Vypěstuji ti na hrobu tři lilie!“

Žeňa kličkuje na kopec. Legionář ji kryje palbou z lehkého kulometu. Dráhy střel dělají deštník na dírou z bramborami. Šílenec se znenadání objeví na levé straně dlouhé jámy a vyšle na Žeňu dávku. Její vlastní samopal spustí jako roztočená řehtačka.

Zahajujeme soustředěnou palbu z oken a ze dveří. Děšť kulek ho vrhne do vzduchu. Padá na záda, pak se vrávoravě zvedá na nohy, ale než může vystřelit, je u něj Žeňa. Teď to vypadá, jakoby zešílela ona. Stojí nad ním jako socha s rozkročenýma nohama a střílí dolů do něho.

„Kdyby se ona obrátila proti nám,“ říká Gregor s obavami, „uteču.“

Žeňa přestane střílet, hází si samopal na rameno, jako by nesla lopatu a dlouhými kroky schází z kopce.

„Takhle musely vypadat Amazonky za starých časů, když triumfálně pochodovaly po velkém vítězství,“ směje se Dědek.

„Říká někdo něco o slabším pohlaví?“ ptá se Porta.

„Zavolej zase mamce, až budeš něco potřebovat,“ říká pyšně Žeňa, podává Portovi nazpět samopal a děkuje za půjčení.

Hospoda se zvolna plní vesničany, kteří se přicházejí podívat na Němce. Když jsou Ženiny zásoby vyčerpány, roste pocit vzájemného přátelství.

Na paměť posledních událostí dostává vycpaný medvěd v koutě německou ocelovou helmu.

Porta sundává ze zdi balalajku.

„Ta byla s mým otcem na Sibiři,“ říká mu Žeňa.

„Aha,“ říká Porta a zkouší struny.

„Umíš na ni hrát?“ ptá se Žeňa.

„Trochu,“ odpovídá a tiskne si balalajku k boku. První tóny jsou měkké a jemné. Pak ale zdivočí a jsou jako bubnování kopyt kozáckých koní jedoucích stepí.

Drobeček vytahuje foukací harmoniku. Porta zpívá silným hlasem:

„Einmal aber warden Glaser klingen,
denn zu Ende geht ja jeder Krieg.“*)

Brzy se hospoda otřásá tancem Rusů. Míša skáče tak vysoko, že si narazí hlavu o trám. Gregor si zlomí prst, když se učí metat kozelce. Porta dostává křeč do krku, když jej Fjodor přesvědčí, aby zkusil přeskočit snožmo stůl.

„Jakmile tahle válka skončí,“ říká Drobeček Sofii a hladí ji na vnitřní straně stehna, „skončí tato moje slavná německá uniforma na hromadě hnoje a já zase hrdě vstoupím do řad zlotřilých civilů.“

„Dej si pozor, abys nebyl zklamán,“ směje se Gregor.

„Život v civilu je mnohem komplikovanější, než si myslíš. Nemůžeš se tam potloukat s vypnutým mozkiem a se sadou předpisů vytesanejch do čela. Život v armádě je o to jednodušší a přímočařejší, čím více hvězdiček a prýmků posbíráš!“

„Jak to vypadá v Německu?“ ptá se Jorge zvědavě.

„Trosky! Kamkoliv se podíváš,“ odpovídá Porta.

„A všichni chodí stále ve stejnejch šatech, který už byly bůh ví kolikrát spravovány. Mnohokrát za rok nám Adolf říká, že teď už má vítězství v kapse!“

„Hodně lidí přijde o palici,“ vysvětluje Drobeček na druhém konci stolu. „Někteří neberou zákony příliš vážně a chodí na lup v době zatemnění.“

„Jak tohle všechno skončí?“ vzdychne Dimitrij. „Poltava je také v ruinách.“

„Na konci jeden z nás prohraje válku a ten druhý sebere všechno,“ říká rozvážně Porta.

„Pokud vy Němci prohrajete, už se vám nikdy nepovolí, abyste měli armádu,“ předpovídá Fjodor temně a poklepává na samopal.

„To by bylo zlé,“ připouští Porta a nevesele se usmívá. „Německá armáda je pro nás něco posvátného. Jako církev. Modlení v neděli, výcvik v pondělí. Vždycky končíme týden přehlídkami a zase ho začínáme modlením a cvičením se zbraní!“

„Správně!“ zaječí Heide a zvedá ruku. Je příliš opilý, aby pochopil Portovu ironii.

„Armáda je dar daný německému lidu od Boha,“ škytá Gregor a salutuje vycpanému medvědovi.

„My Prusové jsme zrozeni k válčení,“ huláká pyšně Heide a znovu zvedá ruku. „Bůh stvořil uniformy a pušky speciálně pro nás!“

„Stejně jako stvořil lopatu a vidle pro Rusy,“ šklebí se bodře Porta. „Německej bůh určitě nevěděl, co dělá.“

„Žádný strach z prohraný války,“ křičí Andrej a zvedá svou sklenici k Barcelonovi. „Když prohrajete, my Rusové vás použijeme proti našim současným spojencům. Společně můžeme dobýt okamžitě zbytek světa!“

„Ano, společně můžeme udělat hodně,“ říká zamyšleně Porta. „Hlavně svatostí i ukrutností.“

„Když se dostaneme do obtíží,“ křičí Gregor generálským hlasem, „nebudeme se rozpakovat použít krutý a nebyvalý prostředky k válčení. Zmobilizujeme všechny německý a ruský vši, nakazíme je skvrnitým tyfem a hodíme Američanům na hlavy. To jim zažene chuť nutit naše mírumilovný národy do dalších válek.“

„Můžeme také shromáždit krysy z trosek a z pohřebišť po předchozích válkách,“ navrhuje Porta, „a když se nakazí ze všech těch hoven a mršin, pošleme je jako dárkový balíčky našim nenáviděným nepřátelům, kteří bezohledně zabíjejí naše ženy a děti.“

„Ano, my Němci a Rusové víme, jak postavit ostatní národy pěkně do jedné řady,“ překřikuje Barcelona okolní hluk.

„K modlitbě helmy sejmut!“ škytá Porta a leze na stůl. „Musíme se modlit k Bohu, aby nám pomohl ukončit tuto válku, jakmile to bude možný, a abychom mohli začít novou!“

Vesnický stařešina, který je kost a kůže, říká, že pamatuje krymskou válku, kde jeden šílený anglický generál zmasakroval svou vlastní kavalerii, a když dokáže opravdu usilovně vzpomínat, tak se mu vybaví i Napoleonovo vstoupení do Moskvy.

„To byl nádherný pohled,“ říká tiše. „Kolik koní s sebou měli. Napoleon jel na bělouši!“

„Sněhová kamufláž, předpokládám!“ říká Drobeček. „Střelíte v týhle válce z kanónů?“ ptá se stařec Porty. „Čas od času,“ potvrzuje Porta.

„Myslíte si, že by se dalo někdy vidět, jak ta věc funguje?“ ptá se stařec slabým pisklavým hlasem.

„Můžete jít s náma, až budeme odcházet,“ navrhuje Porta.

„My máme kanón tady,“ prozrazuje starý muž se zářícíma očima. Radostně mlaskne bezzubými ústy.

„Někdo ho tady zapomněl krátce po revoluci a my jsme ho měli až dodneška schované.“

„Proč jste z něho tedy nezkusili střelit?“ ptá se Drobeček. „Nemáte do něj prach?“

„Máme! chlubí se vesnický patriarcha. „Hodně prahu všeho druhu“,

„Kde je to střelící železo, o kterém mluvíte?“ ptá se se zájmem Drobeček. Plácne Sofii po zadku, což ji odhodí do Fjodorovy náruče.

„Ve stáji u soba, je schovanej ve slámě,“ pochechtává se starý vesničan.
„Pojďme si to prohlédnout,“ navrhuje Drobeček.
„Jdeme,“ přikyvuje starý muž, zřetelně potěšen.
„Účastnil jsem se dvou nebo tří válek, ale nikdy jsem neviděl střílet z kanónu. Teď, když je mi přes sto let, bych to rád viděl, ještě než zemřu.“
„Kdy jste se narodil?“ ptá se Porta.
„Před více než sto lety,“ odpovídá starý vesničan se šťastným úsměvem.
Když si prorazí cestu sněhem do sobí stáje, prozradí jim vesničan, že princ Mikuláš mu jednou daroval pět rublů. V té době to byl celý měsíční plat.
„Princ byl dobrej a svatej člověk,“ povzdechne si.
„Ano, měl srdce ze zlata,“ usmívá se spokojeně Porta.
„Jeho taktický omyly při velení carský armáde přišly na pouhých několik málo milionů ruských životů.“
„Znal jste ho?“ ptá se stařec Porty se zájmem a dívá se na něj naplněn úctou.
„Ne, neměl jsem tolik štěstí,“ odpovídá Porta. „Kdybych měl, pravděpodobně bych skončil v hromadným hrobě.“
Skutečně se podaří vyhrabat rakouské polní dělo ráže 104 milimetrů.
„Je to starej kanón,“ potvrzuje Porta, když vyvlečou kanón ze slámy na novou pozici. „Mohl by se rozletět na kousky a vzít nás s sebou.“
Drobeček zkoumá zkušeným okem vnitřek hlavně.
„Nechtěl bych jít s tímhle děťátkem na kontrolu,“ šklebí se.
„Kde máte ten prach?“ ptá se Porta starce, který prožívá něco mezi blahem a očekáváním.
„Pod slámou,“ zasípe. „Není to nebezpečný, že?“ zeptá se, když valí první granát k dělu.
„Není, pokud víte, co děláte,“ chvástá se Drobeček a zasunuje granát do komory.
„Dáme trojnásobnou nálož,“ říká Porta zasvěceně. „To pak v hospodě všichni svorně vypustí strachy pivo na podlahu.“
Drobeček zatlačuje nálož na její místo.
„Držte si koule, až to vystřelí, nebo vám ulítnou!“ říká Porta a otáčí záměrným kolem.
Dlouhá zaprášená hlaveň děla se zvedá a míří do mraků.
„Nech mne střelit prvního,“ říká Drobeček sedící na sedačce pro střelce.
„Tak pojďme na to,“ zašklebí se Porta a táhne starého vesničana za sebou za velký balvan. „Držte si klobouk,“ říká varovně a tlačí ho k zemi do úkrytu.
„Je to nebezpečný?“ ptá se stařík vystrašeně.
„Jsou nebezpečí a nebezpečí,“ říká Porta. „Určité riziko je spojený se všemi těmhle válečnými věcmi. Tu a tam se někdo praští hlavou do kanónu, ale nemějte strach, výbuch jde směrem nahoru, takže když to dopadne špatně, stane se jen to, že Drobeček a to ostatní smetí prolétnou nám dvěma nad hlavami.“
„Už to bude,“ křičí vesele Drobeček a zatáhne za lanko. Ale nic se nestane.
Zatáhne znovu, ale opět bez výsledku.
„Něco v tom nefunguje,“ říká rozmrzele. „Pojď mi to pomoci spravit.“
„Ne, já jsem jen nabíječ“ odpovídá Porta zpoza velkého balvanu. „Je nabito.“
Drobeček přitahuje šroub, tluče a zdvihá hlaveň a uštedruje dělu jeden nebo dva kopance.
„Už to mám!“ zakřičí nadšeně. „Byl to porouchanej zápalník.“
„Přidej nálož,“ radí Porta. „Tak dostaneš to rakouský hovno ze zadku.“
„Pal!“ zavelí Drobeček sám sobě a vši silou zatáhne za lanko.
Ohlušující rána otřese celou vesnicí. Vylétne obrovský svazek plamenů. Následuje další výbuch, hned v patách první explozi. Hromada sněhu stoupá vzhůru u díry s bramborami, kam dopadl těžký granát. Vzduchem letí dešť brambor. Mnoho jich vlétne do nálevny a rozdrť se o strop a stěny.
Žeňa vytahuje zpoza nálevního pultu brokovnici. „Teď si hrajou s tím podělaným kanónem,“ řve.
„Podívejte se, jak ti dobytci zničili moji krásnou hospodu! Tohle už nebudu dál snášet! Co se mne týká, mám už světový války právě tak dost!“
Vylétne ze dveří jako raketa a míří k sobí stáji, kde vidí nahoru a dolů se kývajících hlaveň. Je ale teprve v

půli cesty do kopce, když se zastaví a v hrůze hledí do zasněžené pustiny. Osm motorových saní s hlomozem přijíždí přes kopce k vesnici.

Z prvních saní zaduní kulomet. Značkovací střely vykopávají sníh po celé délce hlavní vesnické ulice.

„Hnusný svině,“ jsou poslední slova Ženi, když se kácí do sněhu, prostřelena kulometnou salvou.

Sáně se zastavují na přilehlém svahu nejbližšího kopce. Arktickým tichem hulákají hlasy - nejdříve rusky, potom německy:

„Všichni ven! Ruce nad hlavy!“

„A co teď,“ vzdychá Míša a zalézá pod lavici do svého nejoblíbenějšího místa pro případ hrozícího nebezpečí.

„Pojď, smrti, pojď...,“ mumlá legionář a připravuje těžký kulomet.

„Tenhle kulometový kanón nás tady rozmetá na kousky,“ šeptá Gregor vystrašeně a přitahuje k sobě blíž brašnu s ručními granáty.

„Nemáme moc na výběr,“ odpovídá Dědek ironicky. „Když nás dostanou živé, zlámou nám všechny kosti v těle.“

„On les emmerdent,“ směje se Legionář. „Tak se do nich dáme ručními granáty.“

„Rozsekají nás dřive, než se k nim dostaneme,“ říká ponuře Heide.

„Kde jsou k čertu Porta a Drobeček?“ ptá se nazlobeně Dědek.

„Ve stáji u sobů se starým dělem,“ odpovídá Gregor.

„To byli oni, kdo rozmlátil sklad brambor.“

„Poslední varování! Vyjděte s rukama nad hlavou!“ huláká hlas z megafonu.

„Nemyslíte, že by bylo rozumné, kdybyste vyšli ven s rukama nahoře?“ říká Dědek Rusům, kteří se ve strachu tisknou ke stěnám.

„Ničevo, vy neznáte NKVD,“ odpovídá Fjodor s unaveným úsměvem. „Jestli nás nepostřílejí hned, udělají to později, až zjistí, že jsme se s vámi přátelili.“

„Co tedy budete dělat, až bude po nás?“ ptá se Dědek.

„Pro nás už nebude žádné „až“,“ říká Fjodor fatalisticky. „Je líp zemřít s vámi, než být zmasakrovaný jako dobytek. „

„Je leur pisse au cul,“ vyštěkne Legionář a tiskne pažbu kulometu k rameni.

Sáně sjíždějí z kopce a venku na sněhu vybuchuje sprška granátů.

„Používají tříštivé střely,“ křičí vzrušeně Gregor skrytý za nálevním pultem.

„A jaký si myslíš, že by měli použít?“ ptá se Dědek sarkasticky. „Protipancérový by proti nám moc dobrý nebyly. „

Trojice v sobě stáji se potí se starožitným dělem. Drobeček se dře jako kuň. Dělo je těžké, obtížně se s ním pohrbuje, ale nakonec se ho podaří umístit, kam chtějí.

„A teď to těm parchantům nandáme,“ kleje Drobeček zuřivě a spouští hlaveň děla dolů. Popadne jeden z lesklých mosazných válců, které k němu starý vesničan přikulil.

„Do háje, co roznětká?!“ dotazuje se Porta.

Drobeček se přehrabuje v nějakých starých bednách a najde několik roznětek.

Stařec klesá na kolena a tiskne si ruce na obě uši.

Dlouhá hlaveň děla se pohybuje zoufale pomalu, ale na konec je namířena na nejvzdálenější sáně.

Porta při tiskne oko k zaměřovacímu mechanismu, který je viditelně pozdějšího data výroby než samotné dělo.

„Pal!“ vykřikne.

Drobeček trhne lankem takovou silou, že se utrhne z očka.

Od hlavně se strašlivě zableskne a zazní hromová rána. V další sekundě nejvzdálenější sáně zmizí.

Kožený kryt je serván z otevřené střelecké věže a víří vzduchem jako korouhvička.

Drobeček otevře komoru děla a prázdná nábojnice je vypadne ven. Do komory vklouzne nový granát.

Kov naráží o kov a komora je se zarachocením uzavřena.

„Pal“ vykřikne Parta.

Drobeček trhne za lanko.

Vedoucí saně jsou vyleti do vzduchu a padají kolmo do sněhu. Ozve se zadunění exploze a po obou

stranách saní vyšlehně žlutočervený záblesk. Granát prolétne střechou chlěva a na hlavy jim padají trámy. Dlouhý proud značkovacích střel prolétne vzduchem a kulky zuřivě bubnují do předního ochranného krytu na dělu.

Porta se znovu podívá do zaměřovače. Hlaveň pomalu klesá. Drobeček a stařec se dřou s opěrami děla. Dělo se nemůže otočit do strany a oni jsou donuceni pohnout s celou lafetou.

„Pal!“ řve Porta, když dostane do mířidel další sáně.

„Sbohem, vy sráči!“ vyštěkne Drobeček a trhá za lanko.

Těžké dělo se kýve a skáče. Třetí sáně jsou vymrštěny po sněhu a vrážejí do saní před nimi. Převracejí se a kloužou po ledovém srázu s housenkovými pásy ve vzduchu.

Pokaždé, když je vypálena rána, řve Dědek smíchy a nadšeně se plácá do stehů.

Porta ještě dvakrát vystřelí, než padesátimilimetrový granát prorazí dveře a vybuchne uvnitř chlěva. Z balíků slámy vyskakují plameny a během několika minut je stáj zahalena hustým černým kouřem.

„Granáty!“ kašle zpola udušený Porta.

Komora děla se zavírá s kovovým klapnutím. Znova střílí. Tentokrát mine. Granát prosvíští kousek za nejbližšími sáněmi. Jejich střelecká věž se otáčí a automatický kanón s krátkou hlavní ráže 20 milimetrů míří přímo na stáj. Uvnitř ní padá prázdná nábojnice se zarachocením na zem a komora rakouského děla se zavírá za novým nábojem.

Porta kroutí zaměřovacím kolem jako blázen, pak toho nechá a dívá se podél hlavně, jako by měl v ruce pušku.

„Střílej, pro smilování boží!“ křičí Drobeček, který je ukrytý za dělem.

Dělo zařve a motorové sáně, které k němu přijíždějí, se rozlétnou na kousky. Střelecká věž rotuje vzduchem a z nítra saní jsou vyhozena dvě hořící lidská těla.

„Dostal jsi ho! Ke všem čertům, dostal jsi ho!“ ječí šťastně Drobeček. „Pojďte sem, vy hovna! My vám ukážeme, zač je toho loket!“

Starý vesničan poskakuje nahoru a dolů s nohama přiisknutýma k sobě a směje se jako ochraptělá vrána.

Z mezery mezi dvěma domy vyklouznou obrněné sáně. Jejich kanón se nejistě otáčí, jako by hledal zvlášť dobrý střelecký úhel.

„Musíme s tím pohnout!“ křičí Porta a skáče se střelecké sedačky, aby pomohl Drobečkovi a starci otočit lafetu.

Kanón na obrněných saních dá ránu a kvílející granát odlétne dolů směrem k Červenému andělu.

„Krucinál!“ vykřikne Porta. „Myslel jsem, že budou střílet na nás.“

„Nevidí nás kvůli kouři,“ říká Drobeček.

„Ztrať se odtud, starý,“ říká Porta a lehce strká do starého vesničana. „Tady bude větší vedro, než bylo ve všech válkách, ve kterých jsi kdy byl.“

„Ničevo,“ odpovídá stařec tvrdohlavě. Jeho oči jsou červené a oteklé od štiplavého kouře, ale je šťastný, přestože se dusí. Vyplnil se mu celoživotní sen: viděl, jak střílí opravdový kanón.

Obrněné sáně se pomalu sunou mezi domy a plíží se směrem k hospodě. Jejich zbraně nepřetržitě pálí a granáty odhazují střechu. Velká kanafasová postel, na které leželo tělo kapitána Vasilije Simsova, zůstává vystaveno na zbytcích prvního poschodí.

„Kam se k čertu poděli?“ Porta namáhá svoje oči, aby něco uviděl přes hustý kouř.

V tomtéž okamžiku exploduje granát těsně před chlěvem a on je odhozen ze střelecké sedačky.

Starý vesničan, který stojí hned za ním, je vržen dopředu a rozbíjí si obličej o zem. Drobeček se koulí doprázdné ohrádky pro prasata, kam na něj dopadají s drtivou silou trámy.

S tváří zalitou stékající krví se vesnický patriarcha škrábe na sedačku střelce.

„Pašol!“ zakráká a tiskne oko do zaměřovače. Otáčí nejbližším kolem, kterým se náhodou nastavuje výška.

Nemotornými prsty nahmatává lanko a trhne jím, jak to viděl dělat Drobečka.

Dělo zařve, plamen ozáří celý chlěv. Tlaková vlna odhodí starce ze sedačky a pošle ho pryč po udusané podlaze. Zmateně zírá na kola kanónu a pak ze sebe vydá spokojené zachichotání.

Jen několik set metrů od stáje hoří obrněné sáně. Jako uhel černý dým se zvedá k nebesům.

„Já se z toho zblázním,“ křičí Drobeček udiveně. „Ve vás klimbá skvělejší bojovník s tanky!“

„Je čas sebou hodit. Hospodu rozstřílejí na kousky,“ říká Porta a vyhrabává se z hromady cihel. V Červeném andělu se rozpoutalo peklo. V kuchyni explodují v moři plamenů granáty ráže 50 milimetrů a vrhají kamna skrz zed’.

Jorge probíhá kolem a snaží se udržet na prsou pahýl ruky. Utržená noha prolétává nálevnou a vráží do zdi na jejím druhém konci.

Pod dlouhým stolem sedí Sofie a v hrůze zírá na svou levou nohu. Zbývá z ní jen kousek kolena. Kolem ní se zvětšuje kaluž krve. Otevírá ústa a začíná ječet.

„Sacré Nom de Dieu!“ sykne Legionář a hodí ji balíček první pomoci.

Dvoje obrněné sáně jsou tak blízko hospody, že můžeme snadno přečíst čísla a taktická označení na střeleckých věžích.

„NKVD,“ vysvětluje Heide suše.

Svazují tři ruční granáty k sobě a připravují se je použít.

„Počkej moment,“ říká Dědek a chytá mě za ruku.

„Tak daleko nedohodíš!“

Ale je příliš pozdě. Už jsem zatahl za drát a granáty, kterým se říká „mačkač brambor“ už nemají žádnou pojistku. Trhnutím se uvolňuji a zapřáhnou ruku.

Všechno mizí v horkém modrém mraku. Cítím prudký úder do ramene. Granáty kloužou po podlaze.

„Milles diables,“ zaskučí Legionář a kopne do granátů, čímž je pošle vzduchem ke dveřím.

Vybuchují ve vzduchu a rozervou hrud’ vojáka Lunga.

„Ježíši! Ježíši!“ vříská svobodník Günther. „Moje oči, moje oči!“ Potácí se a obě ruce má přitisknuty na krvavé kaši, která byla jeho očima. Křičí a vyběhne ze dveří do sněhu. Stojí nehybně na návsi, ječící, s ústy dokořán.

Zaburácí kulomet a kulky se zavrtají do jeho těla. Padá na záda jako špalek a kope do sněhu, který víří v oblacích kolem něj. Vzlyká a snaží se popolézt zpátky. Klouže dolů z kopce jako sánky a mizí v prohlubni.

Dlouhá střepina mi prošla uniformou a rozpárala maso kolem ramene. Rána hodně krvácí, ale kost je nedotčená.

Celá vesnice je v plamenech.

Granáty explodují uprostřed nálevny. Podlaha se mění v krvavé moře. Všude jsou utrhané končetiny a zakrvácené kusy lidského masa. Hnusný smrad zaplňuje hospodu, která vypadá jako jatka, ve kterých řezníka popadl amok. Krvavé skvrny jsou dokonce i na stropě a podlahu pokrývá lepkavá masa rozdrcených kostí, krve a roztrhaného masa.

Rotmistr Karlsdorf sedí opřen o stěnu a tupě zírá do místa, kde byla ještě před chvílí jeho noha. Teď je tam jen pár kousků kostí a několik dlouhých cárů masa a šlach. Začíná se smát. Nejdříve tiše, jako by slyšel vtip. Potom jeho smích přerůstá do šíleného vzlykavého kvílení.

Další granát exploduje uvnitř místnosti. Zazní ostrá rána. Když se rozptýlí modrozelený dým, označuje pouze krvavá kaše místo, kde Karlsdorf seděl.

Hluk granátů mne úplně ohlušil. Lezu k Legionáři a pomáhám mu s lehkým kulometem.

Na hořící stáji leží Drobeček s rukama přitisknutýma na krku a zamyšleně se dívá na moře plamenů. Skutečnost, že na něj celá stáj mohla spadnout, ho zřejmě nevzrušuje.

Porta otevírá a zavírá ústa, jako kdyby žvýkal něco zcela nechutného.

„K čertu,“ vzdychá chraptivě, „který hlupák jedl mojí hubou kočičí hovna!“

„Viděl jsem, jak střílí kanón,“ šeptá starý vesničan. Dívá se na svou zmrzačenou ruku, z níž mu zmizely všechny prsty.

„Bedna sraček,“ mumlá Drobeček a zvedá se na pomoc starci. Než se k němu dostane, je odhozen hluboko do závěje na vzdálené straně sídla bolševické strany. Porta je vymrštěn vzhůru do vzduchu, jako by byl vystřelen minometem, a přistává ve zbytcích skladu brambor.

Stáj je rozsekána na kousky. Všechny granáty, které v ní byly ukryty, vybuchly, a tlaková vlna, která následovala, smetla všechno, co jí stálo v cestě.

„Pro všechno na světě, co to bylo?“ supí Dědek a škrábe se z jámy, do níž byl tlakovou vlnou odhozen.

„Porta a Drobeček přicházejí! C’ est le bardel,“ říká Legionář a stírá si z obličeje krev..

Uplynula hodina, den, nebo rok? Nemám představu.

Hlava mě bolí, jako by byla rozštípnuta sekerou. Nejasně si pamatuji něco o obrovské explozi a velkých plamenech. Zkousím se postavit na nohy, ale prudký kopanec mne sráží zpět. Hrdelní hlas mne přivádí zcela ke smyslům. Už si vzpomínám jasně, co se stalo.

Přicházejí z kuchyně, skupina malých, silných mužů s plochými mongolskými rysy a širokými nárameníky NKVD.

Opatrně otáčím hlavou. Kousek ode mne leží Gregor, svázaný jako pytel. Vypadá, že je mrtvý. O něco dále sedí Dědek a Barcelona, svázání zády k sobě. Vestfálec visí hlavou dolů, přivázaný k trámu jako uzená šunka.

Kolem dokola vidím zbytek čtyř. Všichni jsou spoutaní.

Porta, Legionář a Drobeček tady nejsou. Pravděpodobně jsou mrtví.

Voják NKVD stojí u rozbitých dveří s kalašnikavem v rukou a z úst mu visí cigareta. Na trámec nad schodištěm se houpá pět oběšených těl. Tři muži a dvě ženy.

O civilisty bylo zřejmě postaráno najednou. Na dveřích do sklepa byl někdo ukřižován. Nevidím, kdo to je. Ale ještě není mrtev. Jeho tělo sebou občas škubne.

Šlachovitý malý důstojník mě tvrdě kopne do boku.

„Ty sabotér,“ štěkne na mne špatnou němčinou. Nakloní se nade mnou tak blízko, že v jeho dechu cítím vodku a machorku.

„Mluvit rusky?“ ptá se. „Nět,“ odpovídám.

„Lhát,“ vykřikne a ukáže řadu bílých zubů. „Ty mluvíš rusky! Říkáš nět!“ Obrací se k četaři o potvrzení. Aniž by čekal na odpověď, pokračuje. „Vyhodili jste do vzduchu Nova Petrovsk?“

„Nět,“ odpovídám.

Odplivne si a šlehe mne přes tvář několikrát svou nagajkou.

„Přiznej se,“ křičí divoce. „Vyřezeme jazyk z hrdla! Žádný doznání, žádný použití pro jazyk!“

Nagajka znovu švihne vzduchem, trhá mi kůži na krku a hrdle. Mávne na dva sibiřské vojáky a dává jim rozkazy v řeči, které nerozumím.

Vojáci se vracejí s těžkou krabicí, jakou používají klempíři na ukládání svých nástrojů. Důstojník s úšklebkem bere z krabice štípací kleště s dlouhými rukojetmi a výhružně jimi před námi zacvaká.

Vojáci strhávají z Barcelony a Dědka nacvičenými pohyby šaty.

Důstojník opakuje otázku, kterou mi položil.

„Naser si,“ odpovídá Barcelona a dívá se na důstojníka s očima plnými nenávisti.

„Změknete,“ usmívá se Rus zlověstně. „Kdo vede četu?“

„Nachcat,“ štěkne Barcelona pohrdavě.

„Rozbiju Němcům koule, když ne odpověď,“ slibuje Rus se zlomyslně přimhouřenými očima.

Dlouhý kolísavý výkřik ze sklepa ho přeruší. Jen člověk, který prožívá strašnou bolest, může tak ječet.

„Teď najdeme jednoho, který bude mluvit,“ usmívá se ruský důstojník. „Pověste je!“ rozkazuje ostře.

Voják mi omotává tenký provaz kolem krku. Druhý konec uvazuje k trámu. Musím stát na špičkách, abych se neuškrtil.

Důstojník začíná mrskat Dědka nagajkou.

„Kdo je velitel?“ ptá se po každém úderu. Je odborník v používání hrozného sibiřského biče. Každý úder roztrhne kůži. Krev proudí po Dědkově těle. Po krátké chvíli Dědkovy výkřiky ustávají. Úplně se zhroutil, jako kdyby byl mrtvý.

Slyšel jsem, že je možné zabít člověka třemi údery nagajky, a poté, co jsem viděl nagajku v rukou sibiřských vojáků NKVD, o tom nepochybuji.

Dívám se na Rusy kolem mne. Vypadají unaveně a vyčerpaně. Jejich obličeje jsou pokryty omrzlinami stejně jako naše. Jeden z nich spí ve stoje se samopalem pověšeným volně na hrudi.

„Ty sabotér,“ rozhoduje se malý důstojník a prohání nagajku mazlivě po nahém trupu Barcelony.

„Ne, nejsme, ty sráči,“ křičí Barcelona zuřivě a napíná se v poutech.

„Co vy tady dělat?“ ptá se Rus s nebezpečným úsměvem. „Lovit soby?“

„Jsme tady, abychom se na tebe vychcali!“ vykřikne Barcelona jízlivě.

Nagajka zasviští a rozsekne kůži na Barcelonově tváři.

„Ubičují na smrt,“ slibuje malý důstojník a černé oči jen hoří v jeho ploché mongolské tváři. „Ty slyšet, sviňa?“

„Zkurvysynu,“ vykřikne Barcelona chraptivě.

Důstojník vypadá, jakoby jej popadl amok. Na Barcelonu dopadá déšť ran nagajkou. Vychází z něj dlouhý skřek a upadá do bezvědomí.

„Co s tím finským prasetem?“ ptá se seržant přicházející ze sklepa.

„Vezmeme ho do Murmanska a omítneme s ním zed' cely,“ odpovídá důstojník.

Místnost se plní sibiřskými vojáky. Ukládají se na podlahu a stáčeji se do klubíčka jako psi. O pět minut později hlasitě chrápou.

Jeden ze strážných mi povoluje provaz uvázaný na trámu tak, abych si mohl sednout. Přes bolest v rukou a nohou upadám do podivného přerušovaného spánku.

Budí mne slabý zvuk. Poklop na podlaze se zvedá a Legionářovo šlachovité tělo se plazí ze sklepa a plíží se jako had k polospícímu strážnému.

Rychleji než myšlenka je struna z klavíru kolem jeho krku. Dvojí silné škubnutí a stráž je mrtvá.

Porta vylézá z kuchyně a bere si na starost sibiřského seržanta, který sedí u okna. I on je uškrcen.

Drobečkovi rabiátské rysy se vynoří zpoza vycpaného medvěda, vycení zuby v zabijácké grimase. Jako loutku zvedne ze země spícího důstojníka přitlačí jeho hlavu proti své mohutné hrudi. Zní to, jako když se drtí lepenka.

Heide schází po špičkách po zborcených schodech. V půli cesty dolů zakopne o balík a skutálí se za strašlivého rachotu do místnosti.

Jako blesk se tři zbývající ztrácejí u zdi se samopaly připravenými ke střelbě. Nic se neděje. Rusové nadávají ve spánku a dožadují se ticha.

Zvenku slyšíme polohlasný hovor. Střídají se stráže.

O hluk se nezajímají. Jsme tak daleko od fronty, že si neumějí představit, že by se něco mohlo stát.

Velitel stráže vejde do dveří, zívne, položí samopal na stůl, protáhne si ruce ke stropu, znovu zívne, hlasitě jako unavený kůň. Jeho ústa zůstanou otevřená. S překvapeným výrazem zírá do hlavně Heideho samopalu.

Heide se d'ábelsky usmívá a salutuje s jedním prstem u okraje čepice. Dříve než velitel stráže může zavřít ústa, má kolem krku Legionářův drát. Jazyk mu vyleze ven mezi ztuhlými rty a jeho tvář začne zvolna nabírat tmavě modrou barvu.

Do místnosti vchází desátník a okamžitě spatří mrtvého velitele stráže, který leží na hromadě na podlaze.

Strne a otevírá ústa, ale z jeho rtů nevyjde ani hlásek. Drobeček jej zabije jedním úderem do krku hranou dlaně. Rychle a tiše, jako když šatnářka přijímá klobouk od hosta.

„Přijď, smrti, přijď...“ mumlá si tiše Legionář. „Rekruti,“ ušklibne se povýšeně Heide.

Porta hlasitě bouchne pažbou svého samopalu. „Vstávat, vy povaleči,“ křičí zvucným hlasem.

Drobeček vypálí dávku do trámů na stropu a jedna z oběšených žen se zaduněním spadne.

Zmatení a ospalí vojáci NKVD se ztěžka zvedají na nohy. S výrazem šilenců ve tvářích zírají na čtyři šklebící se německé vojáky seřazené u zdi. Jeden Rus sahá po naganu. Legionář vrhá nůž. Zabodne se až po jilec do mužovy hrudi.

„Podívejte se na tohle, tovarišči,“ šklebí se Porta.

„Ani se nehněte, nebo to bude to poslední, co uděláte!“

„Odhod'te zbraně,“ rozkazuje Heide přísným hlasem. „Nezkoušejte dělat nic, co bychom si mohli špatně vykládat. „

„My jsme na vaší straně,“ říká četař třesoucím se hlasem.

„Nepovídej,“ říká Drobeček vesele a dá mu ránu do krku, po které odlétne přes celou místnost a polovinu další do ohniště.

„Nakopej mu koule do krku,“ navrhuje Porta a hrubě se zašklebí. „Z takovejch bych zešílel - skučící hovna, co přebíhají na druhou stranu, jakmile se na ně přitlačí.“

Ve chvílce jsme všichni volní, ale ještě nejsme pořádně na nohou, když spustí samopal a celá místnost se zaplní štiplavým kouřem.

Dva zajatci klesají na podlahu. „Proč jsi to k čertu udělal?“ vykřikne Dědek vyčítavě na Heideho. „Nevěděli, že boj skončil,“ odpovídá Heide chladně a šlápne podpatkem boty do tváře bližšího z obou mrtvých.

„Nestůj a nezírej,“ zařve Drobeček na seržanta. „Udělej něco, ať z tebe můžu vystřelit život!“

„Šaty dolů,“ rozkazuje Dědek. „Můžete si nechat spodní prádlo a ponožky. Vše ostatní do ohně!“ Oheň se rozhoří a zápach hořících šatů a pálicí se kůže se rozlézá po celé místnosti.

„Umrzneme,“ protestuje voják NKVD a spíná ruce. „Samozřejmě,“ směje se Heide sarkasticky. „Ale utěšujte se myšlenkou, že smrt umrznutím je příjemná. Kdyby bylo po mém, byli byste všichni už teď po smrti.“

„Ještě se potkáme,“ slibuje desátník a nenávisťně se podívá na Portu.

„Ty jsi prorok nebo co?“ ptá se Porta.

„Říkám ti to po germansky, ještě se uvidíme,“ vyštěkne desátník rozzuřeně.

„Dřevění vojáci mají obrovskou kliku,“ šklebí se Porta a klepe desátníkovi na rameno. „Nemůžou se utopit!“

„Pjos,“ vyštěkne desátník a plivne bezmocně za Portou.

„Na knírech mráz, nos celý modrý, kožich je bílý, jako ponožky...“ zpívá Porta posměšně.

„Seberte všechno, co je vaše!“ nařizuje Dědek. „Bleskově odtud zmizíme!“

Porta a Drobeček slavnostně obcházejí a potřásají si na rozloučenou s každým ze zajatců rukou. „Tamti zlí germanskíje tentokrát dali na prdel tovariščam, že?“ šklebí se Porta potěšeně. „Sed'te hezky v koutě a myslte na to, co řeknete svým šéfům, až se jednoho dne rozhodnou s vámi dát řeč.“

„Molčaj, ty německý d'áble,“ vykřikne jeden ze zajatců a hodí za Portou kus dřeva z ohniště.

„Mějte se fajn, kluci,“ zachechtá se Drobeček a zamává jim, když vychází ze dveří.

„Měli jsme je zastřelit,“ stěžuje si Heide. „Jestli mají trochu rozumu, budou brzy za námi. Když si hloupí Eskymáci umějí stlouct pár lyží z toho, co leží kolem, a spíchnout šaty z tulení kůže, měl by to umět i některý z chlapíků ze Stalinovy NKVD! Nech mě, abych se vrátil a zlikvidoval je!“

„Zůstaneš tady,“ odpovídá rozhodně Dědek. „Nejsme vrazi.“

„Ale je tady příšerná zima,“ stěžuje si Porta a klepe rukama o sebe.

„Jsme v Arktidě,“ šklebí se Gregor.

Kamkoliv se podíváme, všude je zima a pustina, a nic živého není v dohledu. Dobrá nálada, kterou vyvolal náš útěk z rukou vojáků NKVD, se začíná vytrácet.

V roklině vyhláujeme přestávku. Finský kapitán podle všeho cestu domů nepřežije. Nohy mu začínají páchnout jako shnilé maso.

„Gangréna,“ potvrzuje stručně Dědek.

„Musíme je amputovat,“ mumlá Legionář.

„Ty to uděláš?“ ptá se pochybovačně Dědek.

„Par Allah, pokud se do osmačtyřiceti hodin nedostaneme zpátky, bude mrtvý,“ prorokuje zlověstně Legionář.

„Vehnat mu kulku do krku,“ navrhuje věcně Drobeček. „Finská armáda ho už nepotřebuje a pro nás je přítěží. Co jiného s ním můžeme dělat?“

„Drž hubu, ty nestydatej chlapě!“ štěkne rozzlobeně Dědek.

Díváme se na kapitána. Leží na dřevěných saních a ve tváři má strach. Skoro jistě slyšel Drobečkův cynický návrh.

„Musíme ho co nejrychleji dopravit zpátky,“ říká rezolutně Dědek. „Zbyly nám nějaké mortiové tablety?“

„Ani jedna,“ odpovídá svobodník od sanity Brandt.

Začínáme stoupat v matném světle, ale nejsme ani v polovině, když Dědek musí nařídít přestávku. Četa je úplně vyčerpaná.

V okamžiku upadáme do hlubokého spánku. Je to ten nebezpečný spánek, který vede rovnou ke smrti a který to skoncoval v Arktidě s mnoha lidmi.

Po více než dvanácti hodinách spánku nás Dědek znovu staví na nohy.

„Drž hubu!“ bručí Porta. „Jak já se těším na finskou saunu a na nějakou vojenskou kundu!“

„Můj pták je jako malý zmrzlý knoflík,“ vykřikne Drobeček. „Bude potřebovat určitě nejmíň dvacet

nejtlustějších děvek, aby mi zase roztál!“

„Hněte sebou,“ sípá Gregor. Skáče nahoru a dolů na místě a snaží se tak alespoň trochu zahřát. „Jestli tady budeme stát ještě dlouho, budou z nás všech kusy ledu!“

Po několika hodinách nelidské dřiny se dostáváme na kraj útesu.

Dědek leží na břiše a zkoumá strmý sráz, po kterém bychom měli sestoupit. Netečně odkládá triedr.

Daleko dole zuří Bílé moře. Hory zelené zpěněné vody se vzdouvají proti rozeklaným skalám.

„Zanedlouho narazíme na pláže,“ říká Legionář. „Není to daleko, nanejvýš sto kilometrů.“

„Jenom,“ směje se jedovatě Porta. „Pouhá malá procházka přírodou pro skupinu kardiaků.“

„Jen si dělejte srandičky,“ vzdychne Dědek sklesle.

„Tohle bude drsný výlet, to vás ujist’uju.“

„Par Allah, jiná šance neexistuje. Musíme jít přes tenhle hřeben,“ říká Legionář. „Cítím, že Rusové jsou nám v patách!“

„Pak to musíme udělat,“ rozhoduje se unaveně Dědek a zapaluje si svou dýmku se stříbrným víčkem.

„C’ est le bordel,“ viděl jsem už ale unavenější vojáky, než je tato četa,“ zavrčí Legionář. „Pořád ještě můžeme bojovat! „

Dědek klesá na kolena a rozhlíží se po četě rozptýlené apaticky na sněhu.

„Poslouchejte mě!“ křičí. „Půjdem na malou horolezeckou expedici a budeme se muset dostat dolů na lanech. Až budeme dole, nebude to domů daleko. Ted’ si plivneme do dlaní, chlapi, a jdeme na to!“

Lezeme k okraji útesu a díváme se dolů. První část útesu nevypadá nijak zvlášť obtížně, ale o kus níž je hladká kolmá stěna, která klesá rovnou do moře. Dříve než se dostane k hladině, asi v polovině vzdálenosti, se ostře lomí dovnitř. Tam se budeme muset rozhoupat, abychom se dostali na pevnou zem.

„Pomoz nám Bůh,“ šeptá Barcelona a vypadá, jako by to chtěl vzdát ještě dříve, než vůbec začal.

„Musíme to udělat,“ rozhoduje se Dědek. Z kapsy u kabátu vytahuje dalekohled, kam ho dal, aby uchránil čočky před zmrznutím.

Zkoumá vzhled útesu po celé jeho délce. Potom podává triedr Legionáři.

„Myslím, že tam je malá spára, co udělal člověk, to by mohla být slušná cesta dolů. Pokud mám pravdu, můžeme se tudy dostat!“

Legionář se krátkou chvílí dívá tímtež směrem.

„Tu as raison, ale bude to tvrdá práce se tam dostat, a pokud uděláme jedinou chybu, skončíme v Bílém moři.“

„I kdybychom měli přísavky na rukou a nohou a jednu zvlášť přivázanou na pindíku, nikdy se nedostaneme přes tu bouli,“ říká Porta a rozechvěle se plazí zpátky do bezpečí.

„A do prdele,“ bručí Drobeček a leze zpátky z hrany útesu. „Obrovské kameny, spousta sněhu a ledu a nekonečně moc studený zelený vody! Více než dost, aby se tady utopili všichni přitroublí vojáci z celé světové války, co se nechali dobrovolně zabíjet!“

„Připravte se,“ nařizuje hrubě Dědek. „Bude to nejdrsnější lezení, jaké jsme zažili!“

Gregor připravuje provazy. Je jediný z nás, kdo chodil do horolezecké školy. S povýšeným výrazem ve tváři nám vysvětluje, jak se dostat na provaze dolů.

Neohrabaně si rozdělujeme munici a upevňujeme si zbraně, abychom dokázali udržet rovnováhu.

Dědka chytí málem amok, když Porta navrhuje, aby chom tady nechali dva lehké minomety a těžké bedny s bombami..

„Pokud budeme na Vánoce doma,“ říká Gregor slavnostně, když se schová za závějí, „chci jako dárek horský sluníčko!“

„Dám ti jedno,“ slibuje mu Porta. „Vím o obchodu, kde je prodávají, a vím také, jak se tam dostat po zavírací době!“

Gregor stojí na hraně bouří zpracované výšiny, navléká smyčku provazu přes hlavu a utahuje si ji pod pažemi. Naklání se proti bouři, jako by to byla pevná zeď. Stáhne rty do optimistického úšklebku. S nohama napnutýma proti útesu začíná klouzat dolů. U svislé stěny se zastaví a podívá se na chvíli vzhůru. Potom to vypadá, jako by zmizel v propasti. O chvíli později se znovu objeví. Podařilo se mu získat opěrný bod na nebezpečně vyboulenině, z níž se musí zhoupnout směrem dovnitř.

„S takovým číslem bychom dostali práci v cirkusu,“ říká Porta a třese se.

„Světová válka je na hovno,“ bručí Drobeček. „Namočí tě do všech možných vychcanejch situací! Není divu, že ve všech svobodnejch zemích mají lidi, co odmítají jít na vojnu!“

„Jsi na radě, Barcelono,“ křičí Dědek.

„Ještě nemůžu,“ protestuje Barcelona vystrašeným hlasem. „Chci vidět, jak si někdo zláme vaz přede mnou!“

„Pokud nepůjdeš teď, vidím to tak, že půjdeš poslední!“ vzteká se Dědek. „A pak tady nezůstane nikdo, kdo by tě zavěsil na provaz!“

Ale dříve, než Barcelona dosáhne okraje útesu, vyrazí Heide a po něm se vydá dolů Legionář.

Barcelona už chce jít. Dědkova výhružka, že ho nechá jako posledního, mu nahnala strach.

Musíme dolů spustit finského kapitána. Několikrát prudce naráží do stěny útesu, ale k našemu překvapení je stále naživu, když se dostane dolů. Jednu nohu má rozdrcenou od chodidla až nad koleno. Jeho šance na přežití jsou minimální.

Ted' je řada na mně.

„Nedělej si s tím starosti,“ varuje mne Dědek, který vidí, jak se mnou lomcuje strach.

„Po celou dobu měj napnuté nohy. Je nás tady nahoře dost, abychom udrželi provaz. Když neztratíš nervy, bude všechno v pořádku!“ Upravuje řemen samopalu zavěšeného přes mou hrud', aby se nezamotal do jistího lana.

„Nedokážu to,“ protestuji v panickém strachu a hledím dolů do řvoucí propasti.

„Běž,“ Dědek do mne strčí a já jsem za hranou útesu.

Daleko dole bouří Bílé moře vši silou arktické zběsilosti. Zoufale šmátrám po opěrném bodu, ale moje nohy jen hrabou ve sněhu. Náraz do první římsy mi bolestivě přitlačí pouzdro se zásobníky na žebra.

Porta na mne mává a škube provazem. Držím se jako o život na úzké římse. Kolem mě řve bouře jako zuřící příšera, která se mě pokouší rozdrtit.

Tři prudká škubnutí provazem mi dávají signál, abych pokračoval. Opatrně lezu přes ostrou hranu. Toto je část sestupu, která není vidět shora. Vrazím špičky bot do sněhu a získávám opěrný bod. Několikrát se příšerné arktické bouří skoro podařilo smést mě z hrany útesu a rozbít o skálu. Na chvíli jsem byl rozhodnut zahodit pouzdra s municí, ale vím, co by mi ostatní udělali, kdybych přišel dolů bez nich.

Nakonec se dostávám na úzkou bouli, ležící jen něco přes sto metrů nad dnem. Opatrně lezu po sněhu. Je to kluzké jako sklo. Se strachem, který mi svírá hrdlo, sklouzávám přes hranu a spouštím se dolů.

Konečně už přímo pode mnou není moře. K mému překvapení cítím, jak moji botu sevřela ruka a pomáhá mi na pevnou zemi.

„Výborně,“ chválí mne Heide a dává mi přátelský šťulec do břicha.

Jako ve snu vidím, jak provaz mizí směrem vzhůru. Brzy je na cestě dolů další muž. Porta a Drobeček jdou jako poslední. Stojí na hraně útesu a blbnou. Porta máchne rukou.

„Až po vás, pane!“ říká Drobečkovi.

„Já ty idioty zastřelím,“ řve Dědek podrážděně. Dolů přicházejí společně jako párek siamských dvojčat odrážejících se rázně od stěny útesu. Provaz se s nimi třese.

„Zatracení připitomělí cvoci,“ křičí Dědek úzkostlivě.

„Zlámete si vaz!“

„Je vaše povinnost dát je do hlášení,“ říká Heide slavnostně.

„Zavři tu svoji zatracenou klapačku,“ řve Dědek rozzuřeně. „Já rozhodnu, kdo bude v hlášení a kdo nebude. To si jednou pro vždy zapamatuj, je ti to jasný?“

„Bylo něco špatně?“ ptá se Porta Dědka, když se k nám dole dostane. „Říkal jsi nám, že máme pohnout. A nebyli jsme snad dvakrát rychlejší, než všichni ostatní?“

„Dám vás oba k válečnému soudu,“ křičí zuřící Dědek. „To je vrchol!“

„No nazdar, co tě mohlo přivít do takovýho šílenýho stavu?“ říká Drobeček nechápavě.

„Proklínám den, kdy jsem převzal druhou četu! Jste největší bedna sraček v celý zatracený německý armádě!“ oboří se na ně Dědek.

„Kdybychom tě opustili, zemřel bys žalem,“ směje se Porta.

„Pokud se mne týká, může celej svět táhnout do pekel a druhá četa spolu s ním! Přál bych si, aby už bylo

po všem a aby ta svinská práce konečně skončila!“ zuří Dědek.
Gregor se smál a tiše pozpěvoval.

„Ja, wenn's aus sein wird
mit Barras und mit Urlaubschein,
dann packen wir unsere Sachen ein
und fahren endlich heim.“*)

Těsně před tím, než se dostaneme k podivně vypadající strži, protrhne ledový vzduch salva výstřelů z pušek.

Poddůstojník Kehr se roztočí jako káča, potácí se několik kroků vpřed a padá do sněhu. Kulka ho zasáhla do žaludku. Bolí to, jako kdyby ho boxer udeřil na solar plexus.

„Která kurva mě to trefila?“ ptá se. S krví kapající mu z koutku úst klesá k zemi a vypadá jako vyčerpaný člověk. Nový prachový sníh stoupá vzhůru a padá zase zpátky a pokrývá ho jako rubáš. „Do pekel, ty hajzlové ruský mě dostali,“ mumlá a udiveně se dívá na svou ruku celou od krve.

Třesnou dva výstřely a sníh přede mnou se rozstříkne. Vystrašeně sebou plácnu do sněhu a pošlu dávku střel směrem k rokli. Nalevo ode mne zašteká hlučně automatická zbraň. V prohlubni za mnou zápolí s minometem Feide a Gregor.

„Pošlete jim pár zadkoškrabů,“ křičí Dědek schovaný za velkou závějí. Gregor nedočkavě otevírá krabici obsahující podivné japonské granáty, kterým říkáme zadkoškraby. Mají jiný druh výbušné nálože a jsou používány výhradně speciálními jednotkami. Jsme vzrušeni při pomyslení, co se stane ve strži, až tam zadkoškraby dopadnou.

„Plop, plop,“ dělá minomet.

Sledujeme zakřivenou dráhu, po níž letí bomby s křídélky.

„Vpřed,“ velí Dědek a dává rukou signál, na který se muži postupně rozbíhají poklusem po jednom vpřed.

Kulometry do nás zle buší, vyhazují do vzduchu kousky ledu.

„Rozvinout se!“ křičí Dědek, který nás vede nás boční cestou a soustavně se dívá dozadu. „Rozvinout!“ opakuje. „Proč se k čertu nerozvinete? Hejbněte zadkama!“

„Uklidni se!“ zaskučí vztekle Porta.

Drobeček klesá, odhazuje samopal a snaží se zakopat se rukama a nohama do sněhu, aby unikl kulkám, jež kolem nás bzučí jako vosí roje.

Porta se zastavil vedle něj a dloubnul do něj pažbou své zbraně.

„Pojď, ty hamburskej kurevníku! Myslíš si, že tady můžeš celej den zařezávat, zatímco my odedřeme všechnu práci?“

„Já jsem se ještě nevysral na to, jestli mám na krku hlavu, jako vy ostatní,“ ječí Drobeček hystericky a zahrabává se hlouběji do sněhu.

Heide přibíhá v oblacích sněhu a v úžasu zůstává stát, když objevuje Drobečka v díře.

„Ted' jsem tě dostal. Zbabělost tváří v tvář nepříteli. To tě bude stát hlavu!“

„Zalez zpátky do té německý nacistický píči, ze který jsi vylezl,“ huláká Drobeček nebezpečně. Vytahuje svou pistoli a vyprazdňuje celý zásobník na Heideho, který v hrůze prchá směrem k Rusům.

„Doufám, že ti rozstřílejí ty tvý fašistický koule,“ supí Drobeček za ním.

„Kdo má Kaspanos?“ křičí Dědek a vrhá se do úkrytu před divokou palbou z rokle.

„Mám dva,“ odpovídám a zvedám je.

„Běž na to,“ nařizuje Dědek obratem. „Dej je oba Ivanům pod zadek!“

„Myslíš si, že jsem se zbláznil?“ protestuji.

„To je rozkaz!“ řve Dědek a namíří na mě samopal.

„Dělej, zbabělá kryso!“

Na chvíli je ticho a ležíme v úkrytu. Všichni se na mne dívají. Pak se něco stane vpředu. Rusové útočí.

„Urá, urá,“ řvou pronikavě. Přicházejí k nám podivnými kroky - napůl kloužou, napůl běží ze svahu,

jejich automatické zbraně nepřetržitě rachotí.

„Kaspanos,“ křičí Dědek a leze dál do úkrytu. Hodím mu jeden. Je to jedna z pětikilogramových bomb, která dokáže roztrhat Stalinův tank na kousky.

Drobeček bere Kaspanos od Dědka, odkousne závlačku a hodí ho velkým obloukem dopředu.

Vybuchne to z rachotem, který zní jako by nastal konec světa.

Vedoucí skupina nepřátel je doslova rozprášena. „Plop, plop,“ zní za námi, jak minomety plivou své ďábelské bomby.

Výbuch před námi vrhá do vzduchu kamení a sních. Všude kolem nás to ze všech stran rachotí a hvízdá.

Hluk explozí se v chladném vzduchu nezvykle rozléhá.

„Allah-el-Akbar!“ ječí Legionář fanaticky a klesá na kolena. Jeho samopal rozsévá smrt v hlubokém sněhu, kde jsou čtyři NKVD roztaženy do dlouhé linie.

„Vpřed!“ křičí Dědek. „Brána je otevřená!“

Dostáváme se do stavu zvířecí zuřivosti a následujeme Dědka bez ohledu na déšť stříel, který na nás letí.

Barcelona padá na kolena a tiskne si kožešinové rukavice k obličejí. Proud krve mu vytéká mezi prsty.

„Zahrab se, později tě vytáhneme,“ křičí Dědek a pádí dál.

Barcelona se kutálí do díry a myslí na všechna poranění hlavy, která už viděl. Většinou znamenají okamžitou smrt, a on tu uklidňuje sám sebe myšlenkou, že jeho zranění nebude nejspíš tak zlé, když je stále ještě naživu.

Heide a Gregor rachotí na sněhu s minometem, který vlečou mezi sebou.

„Pozor na mejdlo!“ křičí varovně Porta a ukazuje na zrádný balíček TNT, který leží nenápadně pohozený na sněhu. Stoupni na jeden takový malý balíček a skončíš v ledovém moři.

Drobeček jeden balíček zvedl a hodil jej na obrovského Rusa v bílém kabátu z kůže ledního medvěda.

Rus je roztržen ve dvě a jeho hlava letí vzduchem jako fotbalový míč.

Svobodník Linde, který běží kousek vedle mne, vylétne znenadání do vzduchu, jako by byl zasažen minometem. Ozve se rámus podobající se konci světa. Prší na nás sníh a kusy ledu. Linde musel šlápnout na nejméně deset mýdlových tablet.

Kulky hvízdají, odrážejí se a vrčí. Někdo volá o pomoc a chce nosítka. Naše nosítka zůstala dávno zamrzlá v tundře.

Granáty a střelba z pušek je stále nebezpečnější. Dědek je na pokraji zoufalství. Ví velice dobře, že se četa dostala do situace, kdy už nemůže dlouho fungovat. Další stadium je bezhlavá panika.

Táhneme minomet vpřed a o chvíli později se začíná znovu ozývat. Sních před námi hoří, to tam, kam dopadají bomby. Rusové se zničehonic dají do pohybu, ustupují zpět k rokli.

„Plop, plop!“ doprovázejí je granáty z minometu.

Heide je s minometem hotový génius. Ale z rokle vybíhají noví Rusové a než, stačí nastavit zaměřování, jsou v úkrytu za sněhovými valy.

„Pomoz mi s těžkým kulometem,“ volá Legionář zápasící se zásobníkem.

Gregor přidržuje opěrnou trojnožku, ale uklouzne a uhoď se tváří o kulomet.

„Pomož si s tou sračkou sám!“ zuří a kope do zásobníku.

„Il est con, comme ma bite est mignonne!“*) řve Legionář a hází na něj kus zmrzlého sněhu.

„Drž ten sněhovej val pod palbou,“ nařizuje Dědek.

„Nenech je přes něj přejít!“

Náhle je sníh plný Rusů. Dva a čtyřicet chrličů stříel jako postavy ve sněžné kamufláži. Pálím jako šílenec. Z hlavně se kouří a zásobník syčí a šplouchá, když spadne do sněhu.

Přibíhá Porta a kutálí se do úkrytu za výběžek skály.

Za mnou rachotí těžký kulomet a skoro to vypadá, jako by ruští útočníci probíhali bez úrazu soustředěnou palbou. Pozorně mířím na vojáka v čele. Je vysoký, má šedou kožešinovou čepici s velkou červenou hvězdou. Jeho hlava jako by balancovala na hranici viditelnosti, když vypálím. V příštím okamžiku je po něm. Samopal mu z ruky vyletí velkým obloukem a na sekundu nebo dvě vypadá, jako by zůstal viset ve vzduchu.

Výbuch střely mi pošle do tváře spršku kamenů a ledové tříště. Ze stovky malých ran mi teče krev. Oči našťestí nebyly zasaženy.

Klekám si na jedno koleno a hážu mezi ně Kaspanos. Spokojeně se dívám, jak je to vyhodí do vzduchu a jak se lámou při dopadu na zem.

Automatické zbraně rachotí. Tapiserie značkových střel zdobí terén.

„Strýc Ivan přišel o šanci, aby nás dostal! To říkám já,“ křičí Porta a šklebí se, když skáče přes sněhovou bariéru se svazkem granátů v ruce.

Krohn vyskočí nahoru. Z krku mu stříká silný proud krve.

Svobodník Baltik mu jde na pomoc, ale je také zasažen a padá s výkřikem vedle něj.

„Celý svět se mění v hovno,“ huláká Vestfálec. „Vypadněme odtud dříve, než skončíme v popelnici!“

„Drž hubu a vpřed!“ křičí ze své díry Dědek.

„Ne, my zůstaneme tady,“ křičí Gregor. „Nezahodíme svoje životy pro nic a za nic. Nechme je přijít na sto metrů, pak je dostaneme!“

Těžký kulomet Maxim je umístěn právě před námi.

Místo vybrali dobře, mohou na nás střílet bez jakéhokoliv rizika pro sebe.

Heide se ho pokouší vyřadit minometem, ale jeho granáty dopadají všude kolem kulometného hnízda bez jakéhokoliv viditelného účinku.

Plazím se vpřed a zkouším na něj hodit granáty, ale vzdálenost je to příliš velká. Ten zatracený kulomet už těžce zranil čtyři z nás.

Drobeček vstává se svazkem granátů v ruce.

„Střílejte, co to dá!“ křičí a odplivne si do sněhu. „Vykopu z těch parchantů koule!“ Vyráží dlouhými kroky vpřed.

„Blbej jako švec!“ říká Gregor. „Odstřelí ho dříve, než bude v polovině cesty!“

Je pro nás záhadou, jak se může člověk s tak mohutnou postavou pohybovat tak neuvěřitelnou rychlostí.

Dlouhým skokem se ocitne za padlým Rusem. Hodí si zbraň na záda a vrhne granáty.

Postava v kožichu se objeví na vrcholku sněhového valu a ruční granát víří vzduchem na Drobečka.

Odkutálí se stranou s obratností akrobata. Granát vybuchne s hlasitým třeskem před tělem a roztrhá je.

S hrozným řevem Drobečkův svazek granátů exploduje v kulometném hnízdě.

„Vive Za mort,“ zaskučí Legionář, vyskočí vzhůru a kolébá svůj samopal v náručí.

Rusové prchají ve zmatku zpátky ke strži.

„Pobijte je!“ vyje vražedně Gregor. Jeho samopal zaštěbetá.

Najednou je po všem. Sedíme ve sněhu a snažíme se popadnout dech. Porta si balí cigaretu z machorky, kterou objevil v kapse mrtvého Rusa. Legionář obvazuje Barcelonu, který má dlouhou a hlubokou ránu ve tváři. Dědek si nacípává dýmku se stříbrným víčkem a opírá se o hromadu sněhu zčernalou od střelného prachu.

„Dali jsme sousedům to, o co si řekli,“ přeruší ticho Drobeček.

Tiše procházíme kolem a prohlížíme těla. Pomáháme si všim, co se nám může hodit. Někteří ještě nejsou mrtví. Bereme jim zbraně a necháváme je tam, kde leží. Zima s nimi rychle skoncuje. Nemůžeme jim pomoci. Nemůžeme nic udělat ani pro naše vlastní raněné. Provázejí nás kletby, ale my se ani nesnažíme odpovídat.

Dědek tiskne rty k sobě a dívá se neklidně na mihotající se polární záři.

„Vezměte si zbraně! V zástupu za mnou!“ velí stručně.

Brzy ráno o dva týdny později hledáme klidné místo, kudy bychom se mohli dostat zpátky k našim vlastním liniím. Dědek si myslí, že jsme na severním okraji fronty.

Ruský voják s proviantem nám vběhne přímo do náruče. Byl to samozřejmě Porta, kdo ucítil vůni kávy dlouho před tím, než jsme vojáka zaslechli. přicházel, tiše si pozpěvoval, přes kopec s nádobou plnou kávy na zádech.

Když nás viděl, strachy se nemohl pohnout a my s ním silně třeseme, abychom mu vrátili život.

Začne plakat a říká, že tahle válka je nejhorší věc, do jaké se kdy dostal.

„Přestaň řvát, ty malý chudáčku,“ uklidňuje Porta nešťastného Rusa. „Když ta káva bude dobrá, neublížíme ti.“

Později nám říká, že je z Tiflisu, kde je každý spřízněn s Němci, a svěřuje se nám, že on sám měl vždy doopravdy rád Němce.

Šli jsme ve skrytu mezi jedlemi a pochutnávali si na jeho kávě.

„Představte si! Sousedi pijí kávu,“ říká Porta a vypouští burácející pšouk. „Vždy jsem si myslel, že bryndají jenom čaj s marmeládou!“

„Ano, ano, dozvíš se mnoho věcí v týhle světový válce,“ říká udiveně Drobeček a fouká do svého kališku.

„Tíše,“ sykne Dědek. „Děláte randál, že byste vzbudili i mrtvého!“

Kdesi dál mezi stromy zazní tlumená rána.

„Krucí!“ křikne Drobeček a práskne sebou na zem.

V následující minutě zní v lese rachot a skřípot a některé stromy plachtí vzduchem jako gigantické oštěpy. Během chvíle se měníme. Naše procházková nálada mizí. Naše obličejy jsou napjaté.

Přicházejí zpoza stromů a přes pahorky. Pohybují se v poklidu, zcela jistí, že se jim zde nemůže nic stát.

Ruské dělostřelectvo se znovu rozeře a my slyšíme táhlý zvuk granátů letících na finské pozice.

„Připravit!“ šeptá Dědek vzrušeně. „Sejmeme je jednou dlouhou dávkou!“

Namířím lehký kulomet doprostřed hloučku.

Dědek nechá klesnout ruku jako signál pro zahájení palby. Všechny automatické zbraně hřmí v jedné společné dlouhé salvě, která se odráží až z dálky mezi stromy.

Někteří z nich utečou do dlouhého sněhového příkopu, ale většina z nich zůstává ležet na cestě.

„Strouha,“ křičí Gregor vztekle. „Střel na dno! ‘Ti d’áblové tam leží a čekají, až je zastřelíme.“

Těžký kulomet zaře a rozpárá strouhu po celé délce. Házeme do ní ruční granáty. Je naprosté ticho.

Během střelení voják od proviantu zmizel.

„Zatraceně!“ kleje Dědek. „Když se dostane zpátky a udělá poplach, budeme mít v zádech celou 283. Pěší divizi.“

„Postřílíme je taky,“ chvástá se hlučně Drobeček.

„Hlupáku,“ vyštěkne Dědek.

Salva granátů dopadá na naši stranu frontové linie. Stromy letí k nebi jako obrovské šipy vystřelené z luku. Tu a tam začínají stromy hořet.

„Pryč odtud!“ říká Heide neklidně a nervózně se rozhlíží kolem sebe. „Jestli ten zasraný voják udělá poplach, rozpoutá se tady peklo! Pojd’me přejít! To je naše jediná naděje!“

„Ty tak projdeš na svou vlastní pěst, ty pitomá německá opice,“ křičí Porta. „Ty jsi tak příšerně pitomej, že sis ani nevšimnul, že jsou tady všude nastražený dráty a vlčí pasti!“

„Vlčí pasti?“ mumlá vystrašeně Heide a bázlívě zdvíhá nohy, jako by se měl postavit na jeden z těch d’ábelských vynálezů.

„Jo, vlčí pasti,“ směje se Porta sarkasticky. „A když nás chytí, strčí nás do jedny z nich a budou se bavit pohledem, jak se před smrtí budeme kroutit na hrotech kůlů!“

„A oteklému nacistickému poddůstojníkovi, jako jsi ty,“ říká Drobeček a posměšně se šklebí, „nejdřív uříznou penis, a pošlou ho do zoologického muzea v Moskvě, aby se každý mohl zasmát při pohledu na nacistickýho minipind’oura!“

Heide je příliš otřesen, než aby odpověděl.

Několik kilometrů dál narážíme na ruskou vojenskou policii ukrytou mezi jedlemi. Všechno se seběhne tak rychle, že ani nechápeme, co se děje, dokud není akce u konce.

Samopaly štěkají a útočné nože se blýskají. Vlečeme mrtvé policisty pryč z cesty, aby nebyli hned nalezeni.

Dělostřelecká palba na obou stranách ustává a podivné hrozné ticho padá na obrovský les.

Portův sob zmizel. Přes Dědkovy protesty ho jdeme hledat. Drobeček ho najde mezi stromy, kde právě umírá. Krk měl podélně rozerván výbušnými střelami. Porta si k němu nešťastně sedne. Sob na něj hledí s pohledem plným náklonnosti a my máme blízko k slzám.

Gregor vytahuje morfiiovou ampuli a připravuje jehlu.

„To je poslední,“ říká, „ale proč by měl trpět jenom proto, že my blázniví lidi chceme vyrazet jeden druhému mozky z hlavy?“

Zanedlouho sob umírá. Pochováváme ho, aby ho vlci tak snadno nenašli.

Drobeček najednou vyskakuje a napjatě poslouchá.

„Psi!“ říká. „Zatracení psi!“

„Seš si jistej?“ ptá se Dědek pochybovačně.

„Smrtelně jistej,“ přisvědčí Drobeček. „Opravdu je neslyšíte? Je to celá smečka a jsou jak telata!“

Uplyne několik minut, než i my ostatní zaslechneme hluboké nepřetržité štěkání.

„Vojenský psi,“ šeptá Gregor nervózně. „Roztrhají nás na kusy, jestli se dostanou až k nám!“

„Tihle smradlaví psi se můžou jenom pokusit dostat se hodně blízko,“ šklebí se Drobeček démonicky.

„Utrhnu jim jejich všivý ocasy od prdelí, takže zapomenou na to, že jsou váleční!“

„Počkej, až je uvidíš,“ říká Gregor vystrašeným hlasem. „Vyhláďlej tygr je proti nim domácí kočička!“

„Co budeme hergot dělat?“ ptá se Barcelona a rovná si mohutné obvazy, které mu zakrývají celou tvář.

„Můžeme jít na jih,“ navrhuje Heide. „Nebudou nás tam čekat a v lese je více úkrytů.“

„Ne proti sibiřským vojenským psům,“ říká Dědek.

Zasunuje zásobník do svého samopalu.

„Budeme na ně mluvit rusky!“ navrhuje Drobeček. „Komunistický psi budou myslet, že jsme kamarádi!“

S hadry, který máme na sobě, vypadáme jako sousedi!“

„Válečného psa neoblaťneš,“ říká Dědek s jistotou. „Okusili bič tak často, kdykoliv udělali chybu, že už žádný chyby nedělají!“

„Najednou se mi stejská po domově,“ říká Porta a začne utíkat lesem směrem na západ..

„Ano, tudy,“ vykřikne Dědek zlověstně. „Přímo tím směrem! V rojnici a kryjte jeden druhý ho palbou. Připravte si útočný nože! Držte je nastavený dopředu, když skočí. Takovým způsobem se sami odkryjí, když se na vás vrhnou!“

S velkým hlukem se prodíráme hustým podrostem, běžíme přes zamrzlé potoky a vycházíme do otevřené krajiny.

Za sebou slyšíme hrdelní hlasy, samopaly víří sníh kolem nás, ale stromy nám poskytují solidní kryt. Je těžké zasáhnout cíl pohybující se v lese.

Jako buldozer se prodírám křovím.

Za mnou se ozve pronikavý výkřik, který se změnil ve smrtelné chroptění.

„Co to bylo?“ ptám se a mám strach.

„Rotmistr Pihl se díval, jestli jeho vlasy a přilba zemřou ve stejnou chvíli,“ odpovídá Gregor.

Mezi stromy se vrháme do úkrytů. Rychle znovu nabíjíme automatické zbraně. Tiše ležíme a čekáme.

Přicházejí k nám, zastavují se a dodávají jeden druhému odvahy pronikavými výkřiky.

Dědek je nechá dojít blízko, než vezme zbraň. Na krátkou vzdálenost je samopal zbraň vražedná. Musíte být jen opatrní, abyste nezasáhli některého z vlastních chlapů.

Silná palba z automatických zbraní je na chvíli paralyzovala, nestačili se vzpamatovat a jsou srazeni do sněhu.

Rozzuřeně k nim dobíháme, obracíme je, kopeme do nich, rozbíjíme jim obličej pažbami zbraní.

Finský desátník padá těsně vedle mne. Nemám čas, abych zjistil, zda je mrtev nebo pouze zraněn. Teď jsme už tak blízko naší vlastní linie, že se nikdo nechce nechat zabít při pomáhání zraněným kamarádům. Tři mohutní sibiřští vlčáci vyskakují z lesa. První z nich skáče na Barcelonu, ale tomu se podaří uhnout a všechno ukončí samopalem.

Další dva vypadají, jako by spolupracovali. Jdou přímo na Dědka, který zakopává o pařez a pouští samopal.

Vyděšený nastavuje ruce, aby se uchránil před zabijáckým zvířetem.

Gregor zabíjí jednoho ze psů výstřelem z pistole. Samopaly nemůžeme použít, protože bychom zabili i Dědka. Samopal toho pokropí hrozně moc.

Poslední pes padá mrtev na Dědka s Legionářovou dýkou v zádech. I ve smrti pes chňapne po Dědkově krku.

„Panenko Marie!“ vzdychá Porta, když z lesa zaslechneme nové štěkání a krvežízniví psi se přiřítí mýtinou.

Vestfálec padá k zemi, ječí a kope, se dvěma psy na sobě. Po několika sekundách z něj zbývá jen hromada krvavých onucí. Salva ze samopalu zabíjí dvě zvířata, když s čelistmi samá krev vzhlednou od

hromady kostí a krvavého masa, které bylo ještě před chvílí živým člověkem.

Velký šedý pes se jako duch řítí přímo na mě. Instinktivně uhýbám, příšera mi prolétne nad hlavou a válí se ve sněhu.

Heide dostane jednoho z nich ve vzduchu útočným nožem a rozpárá mu břicho, takže vnitřnosti padají na zem.

Pes, který na mne zaútočil, se připravuje k novému skoku. Na okamžik sleduji jako hypnotizovaný jeho velké žluté špičky obnažené v démonickém vrčení.

Zoufale do něj vyprazdňuji celý zásobník. Dávka jej odhazuje dozadu a doslova rozpárá jehb kožich na cáry.

Drobeček chytá jednoho z velkých psů ve vzduchu, škube mu hlavou a hodí ho na dalšího útočníka.

Chytá dalšího za ocas a točí s ním zuřivě nad hlavou. Těžko říci, zda dělá větší hluk pes nebo Drobeček, ale pes nakonec odlétá bez ocasu zpátky odkud přišel. Drobeček drží ocas v ruce.

Nyní už zbývají jen poslední dva. Zastavují se uprostřed útoku, pár metrů před Drobečkem se obracejí zpátky se skučením k lesu, v patách mají Drobečka, který na ně řve svým nejsilnějším hlasem..

Bezprostředně před tím, než se dostali do lesa, chytá Drobeček nejbližšího psa za krk a zvedá jej, jako by to bylo štěně, a ne obávaný sibiřský vlčák cvičený na zabíjení. Vrací se poklusem zpátky se psem vlajícím za ním jako pytel.

„Zastřel tu hnusnou potvoru,“ ječí Heide zuřivě, zvedá samopal a míří na psa.

„Ty ho zastřelíš,“ vyštěkne Drobeček, „a já utrhnu tu tvoji nacistickou palici ze tvých všivých ramen!

Půjde se mnou domů a já ho naučím vyčistit Davidovo nádraží od pitomců z kriminální policie!“ Pohladí vrčícího psa, který nerozhodně sedí ve sněhu a ukazuje zuby. „Půjdeš se mnou do Hamburku a kousneš tam do zadku kriminálního komisaře Otto Nasse! Poněmaješ, černý čort?“

„Nedovolím ti, abys vzal toho psiho ďábla s sebou,“ rozhoduje se Dědek krátce, samopal má připraven a míří na vrčícího psa.

„Vyser se na to,“ křičí tvrdohlavě Drobeček a přitahuje psa těsně k sobě. „Frankenstein, tak se bude jmenovat, je od nynějška příslušníkem slavný německý armády! Jakmile budeme doma, složí přísahu!“

„Nech ho jít,“ rozkazuje Dědek. „Ať běží domů!“

„Zůstane!“ křičí tvrdohlavě Drobeček.

„Kříží Ježíšův! Ale je to zlomyslný parchant,“ říká Porta. „Dávej bacha, aby ti neukousl obličej!“

„Můžeš ho pohladit,“ nabízí Drobeček. „Ani se nedotkneš žádného z mejch přátel. Líbí se ti?“

„A-a-a-no, když se podívám pořádně. Líbí se mi,“ říká Porta váhavě. „Ale není to, čemu já říkám domácí pejsek!“

„Seš blázen, blázen, blázen,“ ustupuje Dědek. „Ale tenhle sibiřskej válečnej pes je nejzazší hranice, je ti to jasný?! Ten ďábel jen čeká na příležitost, aby nás všechny sežral!“

Ticho je protřeno dlouhými dávkami za námi. Jsou to vojáci, kteří nás dohonili a jsou rozzuření při pohledu na mrtvá zvířata na sněhu. Nevěnují žádnou pozornost naší obranné palbě a stále se ženou vpřed. Střílejí a jsou nedočkaví, aby mohli pomstít své psy. Jen několik z nich přežije útok.

Z německo-finské fronty vylétají světlice všech barev. Obvykle bývají přerušeny divokou palbou na ruské straně.

Dědek otevírá signální pistoli a zasouvá do ní náboj. Světlice vylétá k nebi, září jako pomalu klesající hvězda, až zmizí za lesem.

„Jsme zpátky,“ mumlá Dědek vyčerpaně.

Klopýtáme a nemotorně se vlečeme po hrbolaté půdě, zbraně máme připravené ke střelbě, nervy máme napjaté k prasknutí. Poslední krátký úsek bývá často nejnebezpečnější.

Padám po hlavě do spojovacího zákopu a vykloubím si rameno. Nehledě na bolest sahám po samopalu. Stalo se už i v minulosti, že lidé šťastně seskočili do špatného zákopu.

Četa se mísí s rotou finských myslivců v zákopu. Velící důstojník, vychrtlý mladý nadporučík s Mannerheimovým křížem na krku, nás zdraví a rozdává cigarety ze svých osobních zásob. Špinavý vousatý poručík, který vypadá na padesát, přitom mu zřejmě není ještě ani dvacet, přináší vodku a pivo. Stačili jsme si jenom sednout, když ve vzduchu uslyšíme svištění a rachocení a celé stanoviště se zachvěje, jako by ho postihlo silné zemětřesení.

„Mstitelé,“ usmívá se Mannerheimský rytíř a podává láhev vodky Dědkovi. „Nikdy se neminou. Když přejde diverzní skupina, hážou na nás všechno možné snad kromě kuchyňské výlevky.“

Usínáme ještě dříve, než stačíme dorazit do kasáren v týlu. Někdo říká něco o tom, že sauna je pro nás připravena, ale nám je to úplně jedno. Máme jen jedno přání. Abychom mohli jít spát.

Je už dávno další den, když se konečně zase stavíme na své opotřebované nohy. Spali jsme tak tvrdě, že jsme ani neslyšeli letecký útok, který proměnil polovinu vesnice v trosky.

Porta vaří šťouchané brambory s malými kostkami, vepřového masa. Máme i rozpuštěné máslo. Není to opravdové máslo a margarín je žluklý, ale o to se nestaráme.

Jíme jako lidé, kteří se připravují na sedm let hladomoru. Zvuk děl je jen matným duněním v dálce.

„Takhle bych si přál žít,“ říká Porta a rozmažile se protahuje. Břicho se mu vydouvá, jako kdyby byl v devátém měsíci. Je otráven skutečností, že už do sebe nemůže dostat ani jednu lžici jídla. Pro jednu je plný. Až po čípek.

„Dá si někdo kávu?“ ptá se Porta a staví se na nohy. Právě, když je káva připravena a my odpočíváme ve svitu Hindenburgových svíc, otevírá rotmistr Hofmann dveře a vchází ve sněhovém víru dovnitř.

„K čertu, je to ale zima,“ říká a dýchá si na dlaně. „Byl by pro mě hrnek kávy?“ Několikrát si usrkne a nadává, když si opaří jazyk. Chvilí se na nás dívá a znovu si usrkne. Potom vytahuje ze své manžety list papíru a podává jej Dědkovi.

„Odcházíte za dvě hodiny! Dělostřelectvo vás bude krýt, až budete procházet!“

Všechno hovor přestává. Je to, jako by se z nízkého stropu snesl anděl smrti. Nemůžeme uvěřit tomu, co jsme právě slyšeli.

Hofmann mhouří oči a sleduje nás. Potahuje si pouzdro s pistolí dopředu, jakoby jen tak náhodou.

„Krucinál!“ křičí Porta a rudne. „Máme nárok na osm dnů odpočinku po šesti týdenní túře!“

„Nemáte žádná práva,“ odpovídá Hofmann. „Rozkaz přišel z nejvyšších míst. Plukovník Hinka si stěžoval. Nepřestal si stěžovat, dokud mu nepohrozili válečným soudem!“

„A co bude s četou? Nemáme dost lidí!“ ptá se Dědek. „Zatraceně, nemůžu přece přecházet na druhou stranu s devíti muži! A můj zástupce Barcelona Blom je v nemocnici s rozmláceným obličejem!“

„O to neměj strach,“ říká Hofmann stroze. „Armáda se postará o všechno. Náhradníci jsou už tady. Budete nejpromíchanější četa, jaká kdy existovala. Jsou mezi nimi Rusové, Laponci, Finové. Nákladák tady bude do dvou hodin a abyste se neunavili, zastaví přímo přede dveřmi. Hals und Beinbruch!“*) řekne a vyjde ven ze dveří.

„To je právě chvíle, která člověka dožene k tomu, aby se modlil a říkal panebože, ať mi ustřelí jednu nohu,“ křičí Porta a třese se vztekem. „Jak známo, tak potom byste už nikdy nemuseli jít prdět kamsi do nějaký mizerný země a hrát si tam na partyzány.“

„Nohu? Seš magor?“ křičí Drobeček. „Jak bys potom mohl utíkat, když po tobě půjdou sráči z Davidova nádraží s těma svejma obuchama a modrým světlem? Ne, synku! Ale ruka! Jo, to by šlo! Souhlas?“

„Ruka je horší,“ říká Gregor. „Co může dělat chromajzl s jednou rukou?“

„Do konce života bude brát penzi,“ říká Dědek, „pokud o tu ruku přišel tady.“

„Nedostaneš ani párek, jestli tuhle válku prohrajeme,“ prohlašuje Porta. „Ani kdybys zahodil obě ruce.“ Začínáme dávat dohromady výstroj a jen tak tak jsme hotovi, když je nákladák u dveří.

Sněží tak hustě, že ztěžší něco vidíme, ale to je naše výhoda, když máme překročit frontovou linii. Noci, jako je tato, přidělávají pozorovatelům pořádné starosti.

Drobeček má problémy se svým válečným psem. Nechce jít. Vrčí a cení zuby. Musíme ho naložit na nákladák.

„Moc dobře mu rozumím, proč protestuje,“ říká Drobeček a hladí psa. „Už jednou v Sovětském svazu byl a komu by se chtělo zpátky?“

Séfmechanik Wolf stojí, opírá se o strom a šklebí se na nás.

„Minulou noc se mi zdálo o tom, jak tě zastřelili, až ses rozpadl na dvě půlky,“ křičí na Portu, když se nákladák drncá postavením naší jednotky.

Ten jeho smích slyšíme ještě dlouho poté, co zmizí z dohledu. Nákladák se kodrcá po silnici směrem na Sala. Víme, kam jedeme. Na arktickou frontu!

Usínáme, dříve než dorazíme na frontu a když nákladák zabrzdí, padáme jeden přes druhého.
Přebírá nás tam několik vojáků z finského praporu Sissi. Beze slova pozorují, jak lezeme přes okraj zákopu a prodíráme se ostnatými dráty.
Rovnou na nás zlomyslně zašteká kulomet. Světlice vyletí k nebi a snášejí se k zemi.
Čekáme, tiší jako myšky, dokud nezhasnou!

KONEC